

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
NORTH BANGKOK UNIVERSITY

การประชุมวิชาการระดับชาติการวิจัยประยุกต์ ครั้งที่ 5 ประจำปี 2566

National Conference in Applied Research

NCAR NBU

มิติใหม่ของโลกภายหลังการแพร่ระบาดของ เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : ความท้าทายและโอกาส

New Global Perspectives in the post- pandemic: Challenges and Opportunities

วันศุกร์ที่ 24 มีนาคม 2566 ณ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

ด้านศึกษาศาสตร์ ฉบับที่ 4/4

การประชุมวิชาการระดับชาติ ประจำปี 2565

“มติใหม่ของโลกภายหลังจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019: ความท้าทายและโอกาส”

จัดทำโดย สำนักวิจัย และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

ที่ปรึกษา

ผศ.ดร.สิทธิพร ประวิติรุ่งเรือง

อธิการบดี

ผศ.ดร.ปัทมา รูปสุวรรณกุล

รองอธิการบดีอาวุโส

กองบรรณาธิการ

ศ.ดร.สายหยุด จำปาทอง

ผศ.ดร.เบญจรัตน์ ราชฉวาง

ศ.ดร.จรรยา สุวรรณทัต

ผศ.ดร.ทรงยศ แก้วมงคล

ศ.ดร.มนต์ชัย เทียนทอง

ผศ.ดร.ตระกูล จิตวัฒนากร

รศ.ดร.มารุต พัฒนผล

ผศ.ดร.เพชรพลอย ธีระวงษ์พงศ์

รศ.ดร.วิชัย แหวนเพชร

ผศ.ดร.อนันต์ ธรรมชาลัย

รศ.ดร.เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต

ผศ.ดร.सानิต ศิริวิศิษฐ์กุล

อ.นิษรา พรสุวิงษ์

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

ด้านสังคมศาสตร์และสหวิทยาการ

รศ.ดร.ทวีศักดิ์ รูปสิงห์

ผศ.ดร.ผดุง วรรณทอง

รศ.ดร.ธัชพงศ์ เศรษฐบุตร

ผศ.ดร.ไพโรจน์ พิภพเอกสิทธิ์

รศ.ดร.ประภาส ปิ่นตบแต่ง

ผศ.ดร.วรัญญา แก้วเชือกหนัง

รศ.ดร.วันชัย ปานจันทร์

ผศ.ดร.สรวงชัย อนันตวิจิตรกุล

รศ.ดร.อภิวรรณ ศิรินันทนา

ผศ.ดร.สิทธิชัย ธรรมเสนห์

ผศ.ดร.เชษฐิดา กุศลไสยานนท์

ผศ.ดร.สุจิตรา สามัคคีธรรม

ผศ.ดร.จก พิริยะพรสิริ

ผศ.ดร.โอปอ กลัปลกุล

ผศ.ดร.ณัฐนันท์ ทองทรัพย์

ผศ.รศดา เวชฎาพันธ์

ผศ.ดร.เถกิง วงศ์ศิริโชติ

พ.ต.อ.ดร.วัชรพงษ์ พินิตราวง

ผศ.ดร.ธิดา หนัมนี่

ดร.จิรายุ อัครวิบูลย์กิจ

ผศ.ดร.ธีทัต ตริศิริโชติ

ดร.ชเนตตี พุ่มพฤษ

ผศ.ดร.นันทิวรรณ อุดมศิลป์

ดร.ปริยานุช วุฒิ ชูประดิษฐ์

ผศ.ดร.นิธเดช คุณาทองสัมฤทธิ์

ดร.พัทธวิภา สติยภาคกุล

ดร.ภวิณัทธนา เจริญบุญ

ผลงานที่ปรากฏในรายงานการประชุมวิชาการฉบับนี้เป็นลิขสิทธิ์เฉพาะส่วนบุคคลของผู้เขียน

ซึ่งต้องรับผิดชอบต่อผลทางกฎหมายที่อาจเกิดขึ้นได้

และไม่มีผลต่อบรรณาธิการและกองบรรณาธิการ

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

ด้านศึกษาศาสตร์

รศ.ดร.พิพัฒน์ มณีโชติ

รศ.ดร.ธัญญา ปลื้มสำราญ

รศ.ดร.มนสิข สิริสัมพันธ์

รศ.ดร.วิภาส ทองสุทธิ

รศ.ดร.สิริวรรณ นันทจันทุล

รศ.ดร.สุปรานี ขวัญบุญจันทร์

รศ.ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์

ผศ.ดร.ธนากร ธาราธิษฐาน

ผศ.ดร.ธปัทม์ ไสยติงการ

ผศ.ดร.ภาคภูมิ บำรุงสุข

ผศ.ดร.ภาณุวัฒน์ ศิริพันธุ์

ผศ.ดร.ภูมิภักดิ์ ภูมิพงศ์ศร

ผศ.ดร.ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์

ผศ.ดร.สินธวา คามดิษฐ์

ผศ.ดร.สุภัทร ชูประดิษฐ์

ผศ.ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์

ดร.บุปผา ปลื้มสำราญ

ดร.สรียา โชติธรรม

ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผศ.ดร.อุษณีย์ ภัคดีตระกูลวงศ์

ผศ.ดร.เอกวิทย์ ฐิติกาญจน์

ดร. เกียรติศักดิ์ จันทร์แก้ว

ดร.เดช ธรรมศิริ

ดร.ปริพัทธ์ ศรีสัมพันธ์

ดร.สุรเชษฐ์ จันทร์งาม

ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย

ด้านสังคมศาสตร์และสหวิทยาการ

รศ.ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์

รศ.ดร.ภัทริศา ผลงาม

รศ.ดร.วรรณวิภา ไตลังคะ

ผศ.ดร.ตระกูล จิตวัฒนากร

ผศ.ดร.บุษกร วัฒนบุตร

ผศ.ดร.พงษ์ศักดิ์ เพชรสถิต

ผศ.ดร.สมยศ อวเกียรติ

ผศ.ดร.सानิต ศิริวิศิษฐ์กุล

ผศ.ดร.อนันต์ ธรรมชาลย์

ผศ.พรณรงค์ สิงห์สำราญ

ดร.จรัมจิต เกิดบ้านชั้น

ดร.ณัฐภัสสร ธนาบวรพาณิชย์

ดร.ปัญญาวัฒน์ จุฑามาศ

ดร.พินิจ แก้วเกษตรกรณ์

ดร.วิยะดา วรานนท์วนิช

ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย

ด้านศึกษาศาสตร์

รศ.ดร.ภารดี อนันต์นาวิ

รศ.ดร.เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต

รศ.ดร.สมศักดิ์ คงเที่ยง

ผศ.ดร.กุลจิรา รักษนคว

ผศ.ดร.เบญจรัตน์ ราชขวาง

ผศ.ดร.เพชรวัลย์ ธีระวณัฐพงศ์

ผศ.ดร.ฐนิษฐา จิริยะสิน

ผศ.ดร.ทรงยศ แก้วมงคล

ผศ.ดร.วิโรจน์ หมั่นเทพ

ผศ.ดร.สายวรุณ จำปาวัลย์

ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสม

ผศ.ดร.อุทัยวรรณ สายพัฒนะ

ดร.ณปภัช วชิรกลิ่นขจร

ดร.ดวงกมล แก้วแดง

ดร.นพรัตน์ น้อยเจริญ

ดร.สมนึก การีเวท

ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผศ.สุรเดช บุญลือ

สารอธิการบดี

ในช่วงปี พ.ศ. 2563-2564 ที่ผ่านมา เศรษฐกิจและสังคมต่างได้รับผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อันส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษารวมถึงมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ต่างตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง สร้างและส่งเสริมให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพ มีความรู้และทักษะ เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ตามแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560-2574) โดยมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพมีปรัชญาการศึกษาที่จะมุ่งเน้นการสร้างคนให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะใหม่ที่สร้างได้ด้วยตนเอง มีภาวะผู้นำและมีคุณธรรม ซึ่งการศึกษานี้เองจะก่อให้เกิดภูมิคุ้มกันและพลังในการสร้างความเข้มแข็งทางปัญญา ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงและยุคสังคม 5.0 ขึ้นได้

การจัดการประชุมวิชาการระดับชาติการวิจัยประยุกต์ ครั้งที่ 5 ประจำปี 2566 ในหัวข้อ “มิติใหม่ของโลกภายหลังจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019: ความท้าทายและโอกาส” เป็นเวทีสำหรับเผยแพร่องค์ความรู้ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักวิจัยในสาขาวิชาต่างๆ ทั้งในสถาบันการศึกษาเดียวกัน ระหว่างสถาบัน และระหว่างนักวิจัยกับผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นกิจกรรมทางวิชาการที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้ และการสร้างผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ ตลอดจนเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สาธารณะ สู่การพัฒนา และการแก้ไขปัญหาทางสังคมและประเทศชาติ

ขอขอบคุณคณะกรรมการพิจารณาบทความ (Peer Review) และผู้ทรงคุณวุฒิประจำห้องทุกท่าน รวมถึงผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ช่วยประสานงานและอำนวยความสะดวกแก่นักวิจัยในการทำงานวิจัยและการนำกระบวนการวิจัยมาสู่องค์ความรู้ที่เรียบเรียงเป็นบทความเผยแพร่แก่ผู้อ่าน ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการฉบับนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร ประวัตรุ่งเรือง)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

กำหนดการ

การประชุมวิชาการระดับชาติการวิจัยประยุกต์ ครั้งที่ 5 ประจำปี 2566

“มติใหม่ของโลกภายหลังจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019: ความท้าทายและโอกาส”

วันศุกร์ที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2566

ณ ห้องสัตตบงกช อาคาร 1 ชั้น 3 มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต

08.00-08.45 น.	ลงทะเบียน
08.45-09.00 น.	เข้าร่วมพิธีเปิด และชมวิดีโอทัศน์แนะนำมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
09.00-09.15 น.	พิธีเปิด โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิทธิพร ประวัติรุ่งเรือง อธิการบดีมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ กล่าวรายงาน โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงยศ แก้วมงคล ผู้อำนวยการสำนักวิจัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
09.15-10.15 น.	ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “มติใหม่ของโลกภายหลังจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019: ความท้าทายและโอกาส” โดย รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศนวงศ์
10.45-12.00 น.	การนำเสนอผลงานวิชาการ ภาคบรรยาย (ช่วงที่ 1) การนำเสนอผลงานวิชาการ ภาคโปสเตอร์ (อาคาร 1 ชั้น 3)
12.00- 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.30 น.	การนำเสนอผลงานวิชาการ ภาคบรรยาย (ช่วงที่ 2)
14.30- 14.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
14.45-16.00 น.	การนำเสนอผลงานวิชาการ ภาคบรรยาย (ช่วงที่ 3)

หมายเหตุ: เวลา 08.30-10.15 น. ชมการถ่ายทอดสดผ่าน Facebook Live

สารบัญ

		หน้า
E0098S	การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	1
E0099S	การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2	17
E0100S	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก	34
E0101S	การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H	45
E0102S	การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ ภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีอค	55
E0104S	การศึกษาความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีหีบ จากการจัดการเรียนรู้แบบจอลล์โฟนิกส์	66
E0105S	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TGT	77
E0107S	ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราษฎร์นิยม ธรรม (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร	88
E0108S	ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราษฎร์นิยม ธรรม(พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร	101

สารบัญ

		หน้า
E0109S	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ จากการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL)	วรรณลักษณ์ ศรีสุข เบญจรัตน์ ราชฉวาง 116
E0110S	บทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	นันทยา นามเทพ เบญจรัตน์ ราชฉวาง ปราศรัย ประวิติรุ่งเรือง 128
E0111S	การบริหารการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2	วีรภัทร ทิพย์แก้ว สมศักดิ์ คงเที่ยง กุลจิรา รักษนคร 142
E0112S	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา	นิภาพร ฮ่องเล็ก สุนันท์ ศลโกสุม 159
E0113S	การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร	กฤตยา จิระกังวาน กุลจิรา รักษนคร 173
E0114S	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร	วงศกร ศรีบุรินทร์ กุลจิรา รักษนคร 187
E0115S	การพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์เขต 1	เอกราช เรือนจันทร์ กุลจิรา รักษนคร 202
E0116S	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model)	ภททิยา มุ่งปาน สุนันท์ ศลโกสุม 217
E0117S	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของบริหารโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2	กมลรัตน์ ฤทธิชัย ภารดี อนันต์นาวี 231

สารบัญ

		หน้า
E0118S	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย จากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้ปัญหาเป็นฐาน	242
E0119S	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	256
E0120S	การศึกษาความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยชั้น อนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลโชคชัยชัยพฤกษ์ จากการใช้ชุดฝึกกล้ามมือ	272
E0121S	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสัตหีบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3	281
E0122S	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมด แดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) จากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน	295
E0123S	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร	311
E0124S	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์ เทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนช่างอากาศอำรุง จากการจัดการเรียนรู้ แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)	327
E0125S	การศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านวังเตน) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริม ทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทย กระทรวงศึกษาธิการ	338

สารบัญ

		หน้า
E0126S	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	นพพร พัฒนานันท์ สมนึก กาวีเวท 350
E0127S	การศึกษาความสามารถการปั้นดินน้ำมันสำหรับเด็ก ปฐมวัยชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนศิริวัฒนวิทยา โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน	สุนิษา อำไพบุลย์ เบญจรัตน์ ราชฉวาง 363
E0128S	ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 2	นัฐพงษ์ ทองค้อ วิโรจน์ หมั่นเทพ นิษรา พรสุริวงษ์ 373
E0129S	การศึกษาความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศ รังสิต จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์ เบสไฟฟ้าประกอบ	ยิ่งยศ แก้วจันทร์ สุนันท์ ศลโกสุม 385
E0130S	การศึกษาความสามารถในการออกเสียงภาษาจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้ด้วยสัทอักษรภาษาจีน	SHIYING MO อุทัยวรรณ สายพัฒนะ 399

E0098S: การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ADMINISTRATION BASED ON GOOD GOVERNANCE OF SCHOOL DIRECTORS UNDER TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

อโนมา ชาทิบุญธร¹ ปราศรัย ประวิติรุ่งเรือง² อุทัยวรรณ สายพัฒนะ³

¹ นักศึกษาด้านวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

^{2,3} อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test แบบ Independent sample การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ Scheffe' test

ผลการวิจัย พบว่า

1. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด

2. การเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน พบว่า

2.1 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวม ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวม ครูที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.3 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้าน ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.4 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านความโปร่งใสที่ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหาร, หลักธรรมาภิบาล

Abstract

The purpose of this research were to study and compare administration based on good governance of school directors under Trat Primary Educational Service Area Office classified by gender, education level, working -experience, and school size. The instrument used was 5 levels of rating scale questionnaire which reliability was .98. The statistics for data analysis were Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, t-test for Independent sample, One-way ANOVA, and paired tests using Scheffe's test method.

The results of this study were as follows:

1. Administration based on good governance of school directors, in overall and each aspect was the highest level.

2. Comparison of administration based on good governance of school directors, classified by gender, education level, working-experience, and school size were as following:

2.1 Administration based on good governance of school directors, the opinion of teachers who were different in gender, in overall was statistically significant different at the .01 level.

2.2 Administration based on good governance of school directors, the opinion of teachers who were different in education level, in overall there was no different.

2.3 Administration based on good governance of school directors, the opinion of teachers who were different in working-experience, in overall and each aspects were statistically significant different at the .01 level.

2.4 Administration based on good governance of school directors, the opinion of teachers who worked in different school size, in overall and each aspects were statistically significant different at the .01 level. Unless the aspect of Accountability, the opinion of teachers who worked in different school size, was no different.

Keywords: Administration, Good governance

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ให้ความหมาย “ธรรมาภิบาล” ไว้ว่า หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมรัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึง ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจ สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลัง ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อบรรเทาป้องกันหรือแก้ไขภัยวาทะวิฤติภัยอันตรายที่จะมีมาในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และความร่วมมือร่วม อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น

พระประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทย รัฐธรรมนูญ และกระแสโลกยุคปัจจุบัน หลักการพื้นฐานของธรรมาภิบาล ในองค์กรตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ประกอบไปด้วย 6 หลักการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า (สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี. 2542: 24)

การส่งเสริมให้เกิดการสร้างธรรมาภิบาลนั้น มาจากความร่วมมือของทั้งสถาบันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาสังคม บทบาทของรัฐที่สำคัญนั้น คือ รัฐเป็นผู้มีบทบาทในการวางรากฐาน และรักษากฎระเบียบต่าง ๆ การสร้างธรรมาภิบาลของรัฐนั้นจำเป็นต้องอาศัยระบบการจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ มีการรับผิดชอบต่อภายใต้กฎหมาย และนโยบายที่โปร่งใสตรวจสอบได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐจะต้องมีการปฏิรูประบบราชการ เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ และรับผิดชอบต่อภายใต้กรอบของกฎหมาย ซึ่งจุดมุ่งหมายในการสร้างธรรมาภิบาลของภาครัฐนั้น จะต้องพยายามปฏิรูปการบริหารจัดการให้ถูกต้องตามหลักเหตุผล มีระบบความรับผิดชอบต่อการเงินที่มีประสิทธิภาพมาใช้ และให้มีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ยกเว้นความชำนาญของภาครัฐให้มีความทันสมัย และสถานศึกษาเป็นหน่วยงานสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาให้การศึกษาแก่ประชาชน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำหลักธรรมาภิบาลมาบูรณาการในการบริหารจัดการศึกษา (สุพรรณิ เกษสม. 2555: 3) การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา จะเห็นได้ว่าสถานศึกษาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ สิ่งที่เป็นและหลีกเลี่ยงไม่ได้ คือ การพัฒนาการศึกษาทั้งทางด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านการเรียนการสอน แหล่งเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนทุกคนต้องเข้าไปให้ถึงแหล่งสังคมการเรียนรู้ และใช้เทคโนโลยีที่จะทำให้เกิดคุณค่าและประโยชน์สูงสุดต่อตนเอง (พิณสุดา สิริรังศรี. 2556: 7)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้ส่งเสริมให้โรงเรียนเกิดการบริหารจัดการ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยเห็นว่าหลักธรรมาภิบาลสามารถนำมาใช้เป็นหลักในการบริหารงานในโรงเรียน สอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 เพื่อให้ทุกกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการถือปฏิบัติ การบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชน และเป็นสถานศึกษาของรัฐ ต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีซึ่งเรียกโดยทั่วไปว่า “ธรรมาภิบาล” มาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในฐานะที่เป็นนิติบุคคล ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 จะบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ การดำเนินงานด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป เป้าหมายในการจัดการศึกษา คือทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข อีกทั้งยังช่วยแก้ปัญหาในการบริหารงานในสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2556: 22) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่การทำงานของครู การบริหารโรงเรียนเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการ ขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติอย่างเป็นระบบ โดยมีครูและบุคลากรโรงเรียน มีส่วนร่วมในการวางแผน ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไข เพื่อวางแผนงานใหม่ให้ดีขึ้น ทำให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ทำให้การบริหารประสบความสำเร็จ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งจะทำให้การบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ได้รับการยอมรับ สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและตอบสนองต่อการพัฒนาการศึกษาในปัจจุบัน และอนาคตอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานในการวิจัย

1. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับมาก
2. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของครูที่เพศต่างกัน แตกต่างกัน
3. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน แตกต่างกัน
4. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน แตกต่างกัน
5. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของครูที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน แตกต่างกัน

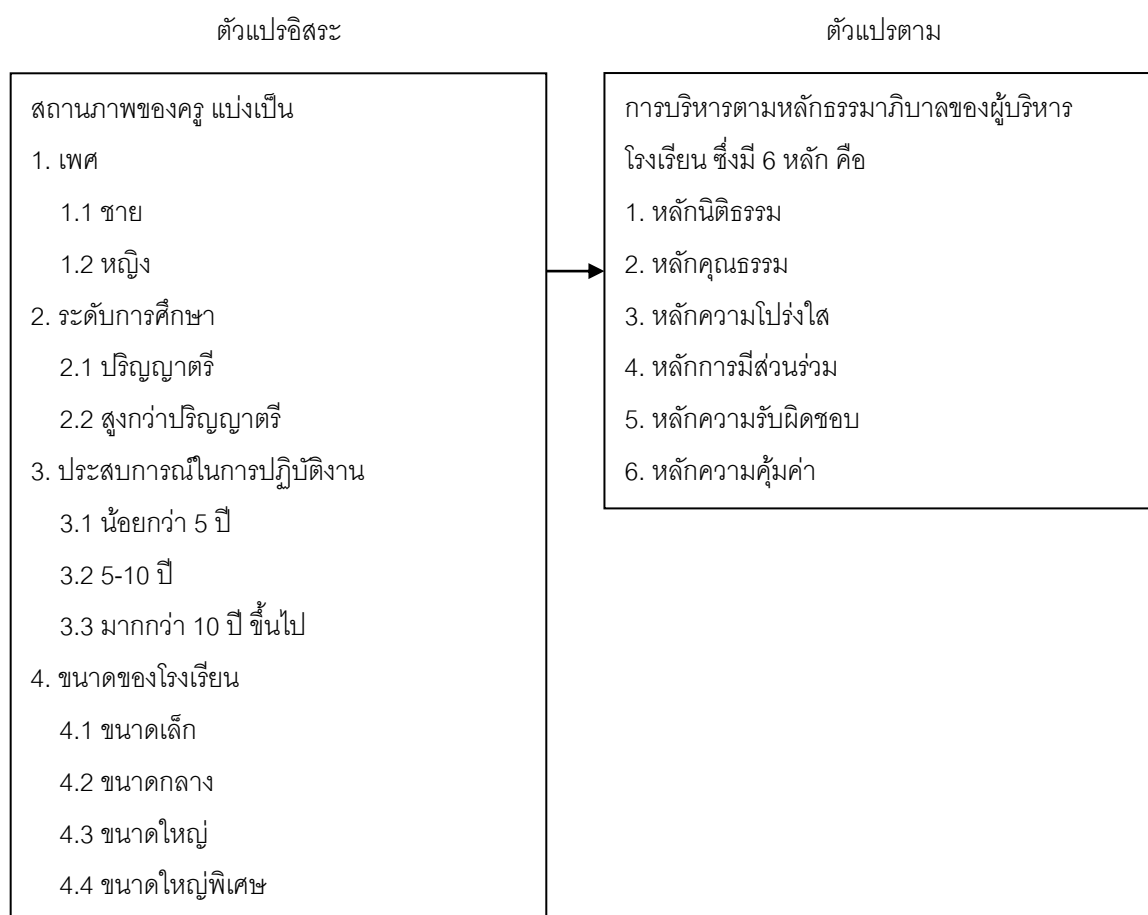
ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. เป็นข้อมูลในการนำไปใช้ปรับปรุงการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งจะทำให้การบริหารโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ได้รับการยอมรับ และสามารถจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษา เรื่อง “การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด” ผู้วิจัย ได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และหลักการการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล จาก บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (2545); ปธาน สุวรรณมงคล (2558); สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมือง

และสังคมที่ดี (2542); การศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2542) 6 หลักการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยได้นำแนวคิด ทฤษฎีและหลักการการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .98

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2565 จำนวน 104 โรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนครู 183 คน โรงเรียน

ขนาดกลาง มีจำนวนครู 779 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนครู 60 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีจำนวนครู 77 คน รวมจำนวนครูทั้งหมด 1,099 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2565 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 285 คน สุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เมื่อทราบจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามขนาดโรงเรียนแล้ว ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ครอบคลุมต่อการวิเคราะห์ข้อมูลมากที่สุด อีกทั้งเพื่อป้องกันปัญหาความไม่สมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา ผู้วิจัยจึงทำการปรับจำนวนกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 342 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test แบบ Independent sample การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ Scheffe'test

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

(n = 342)

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านหลักนิติธรรม	4.77	.51	มากที่สุด
2. ด้านหลักคุณธรรม	4.80	.45	มากที่สุด
3. ด้านหลักความโปร่งใส	4.71	.49	มากที่สุด
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.79	.43	มากที่สุด
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.79	.47	มากที่สุด
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	4.79	.47	มากที่สุด
รวม	4.78	.469	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

ตาราง 2 การเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตรวด ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ

(n = 342)

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	ชาย		หญิง		t	p-value
	(n = 99)		(n = 243)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านหลักนิติธรรม	4.92	.37	4.71	.55	4.141**	.000
2. ด้านหลักคุณธรรม	4.88	.41	4.76	.46	2.323*	.021
3. ด้านหลักความโปร่งใส	4.79	.48	4.68	.49	1.818	.071
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.87	.42	4.75	.43	2.289*	.023
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.92	.37	4.74	.49	3.741**	.000
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	4.83	.45	4.77	.48	1.344	.181
รวม	4.93	.415	4.78	.48	3.220**	.001

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรวด ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ พบว่า ครูเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรวด โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของครูเพศชาย สูงกว่าเพศหญิง

ตาราง 3 การเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตรวด ตามความคิดเห็นของครู จำแนกระดับการศึกษา

(n = 342)

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p-value
	(n = 242)		(n = 100)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านหลักนิติธรรม	4.79	.51	4.73	.51	.909	.364
2. ด้านหลักคุณธรรม	4.81	.42	4.75	.50	1.127	.262
3. ด้านหลักความโปร่งใส	4.77	.44	4.57	.56	3.241**	.001
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.82	.41	4.70	.46	2.299*	.023

ตาราง 3 (ต่อ)

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	ปริญญาตรี (n = 242)		สูงกว่า ปริญญาตรี (n = 100)		t	p- value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.82	.44	4.71	.52	1.899	.059
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	4.79	.46	4.76	.49	.671	.503
รวม	4.85	.449	4.76	.506	1.645	.102

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 การเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

การบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาล	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
1. ด้านหลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	4.799	2.400	9.689**	.000
	ภายในกลุ่ม	339	83.952	.248		
	รวม	341	88.751			
2. ด้านหลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	7.687	3.844	21.722**	.000
	ภายในกลุ่ม	339	59.985	.177		
	รวม	341	67.673			
3. ด้านความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	2	7.586	3.793	17.298**	.000
	ภายในกลุ่ม	339	74.332	.219		
	รวม	341	81.918			

ตาราง 4 (ต่อ)

การบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาล	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	2	7.208	3.604	21.735**	.000
	ภายในกลุ่ม	339	56.210	.166		
	รวม	341	63.418			
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.912	2.456	11.907**	.000
	ภายในกลุ่ม	339	69.930	.206		
	รวม	341	74.842			
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	2	3.056	1.528	7.158**	.001
	ภายในกลุ่ม	339	72.362	.213		
	รวม	341	75.418			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	4.055	2.027	11.970**	.000
	ภายในกลุ่ม	339	57.419	.169		
	รวม	341	61.474			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 5 การเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาล	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
1. ด้านหลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	3	3.278	1.093	4.321**	.005
	ภายในกลุ่ม	338	85.473	.253		
	รวม	341	88.751			

ตาราง 5 (ต่อ)

การบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาล	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
2. ด้านหลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	3	3.638	1.213	6.400**	.000
	ภายในกลุ่ม	338	64.035	.189		
	รวม	341	67.673			
3. ด้านความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	3	1.000	.333	1.392	.245
	ภายในกลุ่ม	338	80.919	.239		
	รวม	341	81.918			
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.286	.762	4.213**	.006
	ภายในกลุ่ม	338	61.132	.181		
	รวม	341	63.418			
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.454	.818	3.820**	.010
	ภายในกลุ่ม	338	72.388	.214		
	รวม	341	74.842			
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	3	3.736	1.245	5.872**	.001
	ภายในกลุ่ม	338	71.682	.212		
	รวม	341	75.418			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.785	.928	5.347**	.001
	ภายในกลุ่ม	338	58.688	.174		
	รวม	341	61.474			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านความโปร่งใส ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด
2. การเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษตราด ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน พบว่า
 - 2.1 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด โดยภาพรวม ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 - 2.2 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด โดยภาพรวม ครูที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน
 - 2.3 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้าน ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 - 2.4 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้าน ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านความโปร่งใส ที่ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยสามารถอภิปราย ได้ดังนี้

1. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม- ศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (สูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้) สามารถอภิปราย ได้ดังนี้

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม- ศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหาร โรงเรียนได้มีการใช้อำนาจตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับในการบริหารด้วยความเป็นธรรมและมีการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ มาใช้ในการบริหาร อีกทั้งผู้บริหารโรงเรียนประพฤติตนเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรม จริยธรรม และผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทุกคนพัฒนาตนเองด้านคุณธรรม จริยธรรม ทำให้ บุคคลากรในสถานศึกษาได้รับรู้ถึงการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการ และความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลที่มีความสำคัญมีความจำเป็นและเป็นประโยชน์มากในการบริหารจัดการใน ทุกองค์กรให้ประสบผลสำเร็จด้วยความชอบธรรม ยุติธรรมและมีคุณภาพมาตรฐานพัฒนาได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งจำเป็นต้องนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (2545) ได้กล่าวว่ารัฐบาลได้ให้ใช้หลักธรรมาภิบาลเป็นยุทธศาสตร์ 1 ใน 3 ของกลุ่มยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการพัฒนาประเทศและถือว่าหลักธรรมาภิบาลเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่สุดที่จะขับเคลื่อนยุทธศาสตร์อื่นไปสู่เป้าหมายโดยกำหนดให้สร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในทุกภาคส่วนของสังคม นอกจากนี้แล้วผลการศึกษาสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปริญา ยกพล (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัย พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมและด้านความคุ้มค่า แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศุภณัฐ กุมภาร์ (2563) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยยึดหลักธรรมาภิบาลสำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วชิราภรณ์ บุญถนอม (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในอำเภอโคกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในอำเภอไทยเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน ได้ดังนี้

2.1 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวม ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของครูเพศชายสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของครูเพศหญิง ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่าครูเพศชายและครูเพศหญิงมีทัศนคติในการบริหารโรงเรียนในมุมมองที่แตกต่างกัน หรือมีส่วนร่วมในแต่ละงานที่รับผิดชอบแตกต่างกันอันเนื่องมาจากการได้รับมอบหมายงานที่เหมาะสมกับเพศและความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิริประโคน (2561) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน ส่วนด้านหลักความโปร่งใสไม่แตกต่างกันนั้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่าครูเพศชายและครูเพศหญิงมีมุมมองมีแนวคิดการปฏิบัติงานที่ใช้หลักความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้เหมือนกัน อีกทั้งปัจจุบันสถานศึกษาทุกแห่งต่างก็มีการดำเนินงานตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา (2565) ที่มีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของสถานศึกษา (ITA) ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อลดโอกาสที่จะเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานส่งผลให้หน่วยงานสามารถบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561-2580) อีกทั้งโรงเรียนทุกแห่งต้องมีการรายงานคุณภาพการจัดการศึกษาในรอบปีการศึกษาต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และต้องมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานให้ชุมชนทราบ แต่อย่างไรก็ตามผลการศึกษา

ไม่สอดคล้องกับผลการงานวิจัยของ นพดล อูริตวี (2561) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัย พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ไม่แตกต่างกันยกเว้น ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด โดยภาพรวม ครูที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารโรงเรียนให้ครูทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติและพัฒนา ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยจัดการอบรมหรือจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพ และได้รับความรู้ใหม่ ๆ ไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธวัชชัย นิลประดับ (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของผลการวิจัยของ สุภัทสรานันท์ โพธิ์กัน (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 3 ผลการวิจัย พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้าน ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากได้รู้การ บริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนได้เป็นระยะเวลานานกว่าและได้มีมุมมองของการบริหารที่แตกต่างจากครูที่มี ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทศพล ศิริคุปต์ และ อำนวย ทองโปรง (2563) ที่ได้ ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขต จตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากมีระดับความคิดเห็นมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สีชล เพิ่มพูน (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันและปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการ บริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

2.4 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้าน ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านความโปร่งใส ที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ขนาดของโรงเรียนมีผลต่อรูปแบบการบริหารของโรงเรียน อาทิ เช่น โรงเรียนที่มีขนาดใหญ่จะมีจำนวนบุคลากรและ จำนวนนักเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กทำให้การบริหารทั้งด้านการวางแผน นโยบาย และการบริหารจัดการต่าง ๆ

นั้นย่อมมีความแตกต่างกัน ดังนั้นย่อมส่งผลให้การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลนั้นแตกต่างกัน อาทิเช่น ในด้านการมีส่วนร่วมโดยปกติแล้วบุคลากรจะมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนในการแสดงความคิดเห็นซึ่งหากสถานศึกษาขนาดใหญ่และมีจำนวนบุคลากรมากก็อาจจะมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภัทธรานนท์ โพธิ์กัน (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 3 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทศนีย์ วิวัฒน์ขานนท์ (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ธรรมาภิบาลในโรงเรียนภัทรญาณวิทยา และยังส่งผลไปสู่การอยู่ร่วมกันในองค์กรหากบุคลากรจำนวนมากมีความคิดเห็นแตกต่างกันผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการบริหารโดยคำนึงถึงความแตกต่างของบุคคลและรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรในองค์กรมากขึ้น และต้องพยายามดำเนินงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลให้มากที่สุดเพื่อลดความขัดแย้งกันในคนหมู่มาก แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิชล เพิ่มพูน (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันและปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธวัชชัย นิลประดับ (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่าครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้และข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการจัดประชุม อบรม สัมมนาให้แก่บุคลากรทุกคนเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานให้มีแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันไปในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะในด้านความโปร่งใสในการปฏิบัติงานที่จะต้องมีการทำความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน
2. ผู้บริหารโรงเรียนควรมอบหมายภาระงานให้ครูทั้งเพศชายและเพศหญิงได้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานด้วยความเสมอภาคตามความเหมาะสมกับความสามารถและเพศสภาพของครู
3. ผู้บริหารโรงเรียนควรมอบหมายงานรับผิดชอบที่ต้องคำนึงถึงประสบการณ์ในการทำงานของครู โดยงานที่ต้องใช้ความละเอียดและต้องอาศัยประสบการณ์ในการทำงานจะต้องมอบหมายให้ครูที่มีอายุงานมากกว่าเป็นหัวหน้างานแต่ก็ต้องมอบหมายให้ครูที่มีอายุงานน้อยกว่ามีส่วนร่วมในงานนั้น ๆ ด้วย เนื่องจากครูที่มีประสบการณ์น้อยจะได้มีโอกาสเรียนรู้และได้รับประสบการณ์การทำงานที่ดีได้เร็วขึ้น
4. ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีจำนวนบุคลากรในโรงเรียนมากซึ่งทำให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างหลากหลายมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนั้นผู้บริหารจึงควรมีการจัดประชุมประจำเดือนทุกเดือนเพื่อรับฟังความ

คิดเห็นของบุคลากรและตัดสินใจร่วมกันในการบริหารงานทุกด้านให้มีความเข้าใจตรงกันและมีแนวทางในการปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกันเพื่อลดความขัดแย้งในทุก ๆ ฝ่าย

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. ควรมีการศึกษาผลลัพธ์ที่เกิดจากการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: ครูสภา.

_____. (2556). คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ทศพล ศิริคุปต์ และ อำนวย ทองโปร่ง. (ม.ป.ป.). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 18(82): 86-95.

ทัศนีย์ วิวัฒน์ชานนท์. (2562). การใช้ธรรมาภิบาลในโรงเรียนภัทรญาณวิทยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ธวัชชัย นิลประดับ. (2557). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

นพดล อุดิวิ. (2561). การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปริญญญา ยกพล. (2563). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับความพึงพอใจของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วชิราภรณ์ บุญถนอม. (2558). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในอำเภอโคกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ลพบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ศุภณัฐ กุมภาร์. (2563). การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยยึดหลักธรรมาภิบาลสำหรับโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและการพัฒนาการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- สิชล เพิ่มพูน. (2560). การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเกาะแก้ว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สิรินญา สิริประโคน. (2561). การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนบ้านมาบเตย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก.
- สุภัทสรานันท์ โพธิ์กัน. (2561). การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

E0099S: การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2

PARTICIPATIVE ADMINISTRATION AFFECTING THE EFFECTIVENESS OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS UNDER OF CHACHOENGSAO PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

พุดพิงค์ ศิริสวัสดิ์¹ วิโรจน์ หมั่นเทพ² นิษฐา พรสุริวงษ์³

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

^{2,3} อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา และ 4) เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 310 คน จากการสุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิและสุ่มแบบง่ายด้วยวิธีการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์ตัวแปรพหุคูณที่สามารถพยากรณ์ โดยใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .786$) กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ตัวแปรพหุคูณที่ดีของประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_1) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (X_2) และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (X_3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยทั้ง 4 ด้านดังกล่าวได้ร่วมกันพยากรณ์ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ได้ร้อยละ 63.80 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.087 + .415X_4 + .293X_1 + .204X_2 - .184X_3$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$ZY = .480X_4 + .326X_1 + .212X_2 - .178X_3$$

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วม, ประสิทธิภาพของสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to study 1) the level of schools' participative administration; 2) the level of effectiveness of school administration; 3) the relationship between participative administration and school administration effectiveness; and 4) the participative administration effecting on school administration effectiveness under Chachoengsao primary educational service area office 2. The sample group was school administrators and school teachers under Chachoengsao primary educational service area office 2, academic year 2022, totaling 310 people from the sampling by stratified random sampling and simple random sampling by drawing lots. The research instrument was a questionnaire. The statistics for data analysis were mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient and multiple regression analysis.

The results found that: 1) The level of schools' participative administration under Chachoengsao primary educational service area office 2) in an overall, the opinions were at a high level. 2. The level of effectiveness of school administrations under Chachoengsao primary educational service area office 2, in an overall, were at a high level. 3) The schools' participative administration had positive relationship at a high level ($r_{xy} = .786$) with the effectiveness of schools under Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 2 with the statistically significant level at .01. 4) The good predictors of school effectiveness under Chachoengsao primary educational service area office 2 were participation in evaluation (X_4), participation in decision-making (X_1), participation in operations (X_2), and the participation in the benefit (X_3) with the statistical significance level of .01. The four factors had co-predicted school effectiveness under Chachoengsao primary educational service area office 2 with 63.80 percent which could be written as follows;

Forecasting equations in raw score:

$$Y = 1.087 + .415 X_4 + .293 X_1 + .204 X_2 - .184 X_3$$

Forecasting equations in standard score:

$$ZY = .480 X_4 + .326 X_1 + .212 X_2 - .178 X_3$$

Keywords: Participative Administration, School effectiveness

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นนั่นเป็นสิ่งที่สำคัญในการสร้างตน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นสิ่งที่สำคัญในการพัฒนาให้มีคุณภาพ และสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างคน สร้างงาน สร้างความก้าวหน้าของประเทศเพื่อการพัฒนา และสร้างความเข้มแข็งให้เท่าทันกับประเทศต่าง ๆ

ในโลก ภายใต้อะบบ เศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การศึกษาจึงมีความสำคัญกับการพัฒนาประเทศ เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนา ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ในการพัฒนาประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 1)

จากสภาพการศึกษาของไทยในปัจจุบัน พบว่ายังมีปัญหาหลายด้านทั้งที่เป็นปัญหาสะสม และการแก้ไขสภาพการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เช่น การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน หรือในสถานศึกษายังคงยึดตามกรอบแบบเดิมเพื่อเน้นในการสอบ การท่องจำและการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ไม่หลากหลาย ทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนไทยยังคงไม่ก้าวหน้า และย่ำอยู่กับที่เกิดการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรมและเกิดการพัฒนาโดยตรงกับนักเรียนค่อนข้างน้อย แม้จะมีหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน แต่ก็ยังไม่เห็นผลเป็นรูปธรรมเท่าใดนัก รวมถึงการเข้ารับการศึกษาก็ไม่กว้างขวาง ไม่ทั่วถึง และไม่เป็นธรรม เกิดความเหลื่อมล้ำในโอกาสการเข้ารับการศึกษาคูณภาพการศึกษาที่ได้รับ ก็เป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ต้องมีการปฏิรูปการศึกษาขึ้น รวมถึงการเรียนการสอนไม่ได้เน้นความสามารถสากลเท่าที่ควร ขาดการอบรมบ่มนิสัย ไม่ได้ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และภูมิปัญญาไทยอย่างเพียงพอ ทั้งนี้เพราะ คุณภาพครูส่วนใหญ่ไม่ได้มาตรฐาน และหลักสูตรการเรียนการสอนและการประเมินผลผู้เรียน เน้นวิชาและครูเป็นตัวตั้ง ไม่ได้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน การเรียนการสอนไม่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง เน้นการท่องจำ แต่ไม่เน้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำให้เด็กนักเรียน สมัยใหม่ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ไม่เป็น รวมทั้งการศึกษาแปลกแยกจากสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม การศึกษาที่จัดอยู่ในปัจจุบันเป็นการศึกษาแบบแยกส่วน ไม่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในสังคม อีกทั้ง การศึกษาขาดการบูรณาการเชื่อมโยงกับด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมเข้าไปในกระบวนการ เรียนรู้ที่เหมาะสม ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาอ่อนด้อยทางคุณภาพ และจริยธรรม และขาดความภูมิใจในศิลปะ และภูมิปัญญาไทย ซึ่งเป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อการดำรงอยู่ และความมั่นคงสภาพ ของชาติไทย (เทิดศักดิ์ ไชยสมปาน, 2558: ออนไลน์)

ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ ภายใต้อำนาจจัดการ ของการบริหารโรงเรียน เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานของผู้บริหารบรรลุตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่กำหนด คือการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน มีฐานะเป็นนักบริหารมีหน้าที่ทำให้โรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ เป็นผู้ที่จะต้องส่งเสริมให้เกิดเป็นระบบความร่วมมือในการปฏิบัติงาน (ยุกตนันท์ หวานจำ, 2555: 3) โดยแนวทางที่จะช่วยส่งเสริมการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ต่อการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (อรพินท์ สฟโชคชัย, 2551: 7) การจัดการศึกษาในปัจจุบัน ได้เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทั้งในด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคลากร การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาแนวใหม่รวมทั้งบทบาทผู้บริหารในการบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุผล โดยต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมสอดคล้องกับ ประเวศ วะสี (2554: 27) นอกจากนี้ผู้บริหารต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงการมีศักยภาพในการบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเจียงเพรา เขต 2 ได้มุ่งเน้นการดำเนินงานสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2563-2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเจียงเพรา เขต 2 โดยได้กำหนดกรอบกลยุทธ์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างเสริมศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร รวมถึงคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการ

เรียนรู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะมีสมรรถนะตามหลักสูตรของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาพที่เหมาะสมตามวัยมีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นพลเมือง พลโลกที่ดี (Global Citizen) พัฒนาและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา สร้างเสริมทักษะอาชีพและรายได้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ส่งเสริมความร่วมมือในการจัดการศึกษาด้วยภาคีเครือข่าย (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2. 2562: 50-51) เพื่อมุ่งพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการส่งเสริมความร่วมมือกัน ในการบริหารงานระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา เป็นกระบวนการบริหารที่ทำให้บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้สึที่ดี มีโอกาสให้ใช้ความรู้ความสามารถของตน ให้เกิดประโยชน์และส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ทำให้งานมีความสำเร็จรวดเร็ว ถูกต้อง ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับเสร็จเรียบร้อย รวดเร็ว ตรงเวลา ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้รับมอบหมาย โคเฮน และ อัฟฮอฟ (Cohen; & Uphoff. 1980: 40-42) ทำให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ตามเป้าหมายของการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา จากสภาพการดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าการศึกษามีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อชีวิตมนุษย์ นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และอนาคตผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ต้องเปลี่ยนแปลงตนเองให้เป็นผู้นำทางวิชาการและสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาให้บุคลากรในสถานศึกษา มีความรู้ ความสามารถและความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิชาการ พร้อมกับสร้างผลผลิตคือผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมทั่วไป เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้คุณภาพ (ศมนกร นาควารี. 2559: 2)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 เป็นองค์กรทางการศึกษา ที่มีภารกิจในการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาครอบคลุมตั้งแต่ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รวมทั้งหมด 145 โรงเรียน ครอบคลุม 7 อำเภอในเขตบริการ ให้มีความสอดคล้องและสนองรับนโยบายของรัฐบาลของกระทรวงศึกษาธิการ และของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักการบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้เด็กและเยาวชนไทยทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับการบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยคำนึงถึงสิทธิและโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ด้วยความเท่าเทียมกัน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ดูแลรับผิดชอบ และส่งเสริมการจัดการศึกษาตามภารกิจให้สอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา โดยปฏิบัติตามแนวนโยบายของรัฐบาลจุดเน้นการขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษา แผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนปฏิรูปราชการของกระทรวงศึกษาธิการแผนการศึกษาแห่งชาติ แผนปฏิบัติการ ยุทธศาสตร์ประเทศ ยุทธศาสตร์จังหวัดจะเข้เขต และแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดจะเข้เขต เพื่อให้เกิดการ “ปลดล็อกปรับเปลี่ยน และเปิดกว้าง” ทางการศึกษา ส่งผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ และเกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ได้ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน ซึ่งก่อให้เกิดความสำเร็จในการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยดำเนินการกิจกรรมด้านการส่งเสริมและจัดการศึกษาให้สนองรับกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ซึ่งได้บัญญัติไว้ในมาตรา 54 ว่า “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมี

คุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 28/2559 เรื่อง ให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ได้มีคำสั่งไว้ในข้อ 3 ว่า “ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี ให้มีมาตรฐานและคุณภาพ(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2. 2564: 1) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 มาตรา 33 โดยได้ตั้งเป้าประสงค์ในหน่วยงาน คือ ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มาตรฐานระดับสากล ได้รับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน บนพื้นฐานความเป็นไทย ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและทั่วถึง จากผลการดำเนินงานในรอบปีการศึกษา 2564 การทดสอบระดับชาติ ยังมีผลคะแนนในบางกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือในแต่ละด้านในบางปีการศึกษาลดลงหรือบางปีการศึกษาอาจจะเพิ่มขึ้น แต่ยังไม่ต่อเนื่อง สาเหตุเนื่องจากมีปัจจัยจำกัดที่สำคัญอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคือ ครูผู้สอนมีภาระงานสนับสนุนการสอนมาก และต้องฝึกอบรมตลอดเวลาทำให้มีเวลาในการสอนนักเรียนไม่เต็มเวลา อีกทั้งครูบางส่วนยังไม่ปรับเปลี่ยนวิธีการสอน รวมถึงครูไม่ได้นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และครูบางส่วนขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2. 2564: 77-101)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารโรงเรียนนำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย วางแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน การดำเนินโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมาย รวมถึงสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2
4. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2

สมมติฐานในการวิจัย

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2

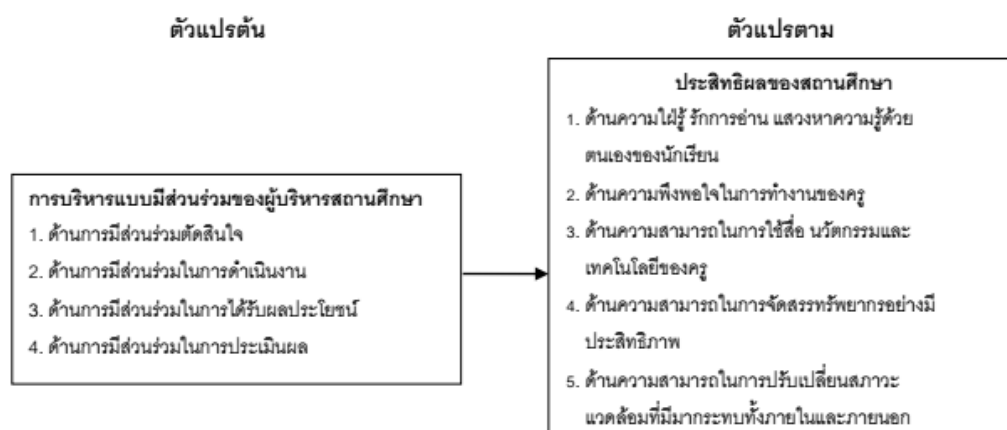
2. การบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล สามารถใช้ร่วมกับการพยากรณ์ประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2
2. เป็นข้อมูลสำหรับครูผู้สอนในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วมในการบริหาร ปรับปรุงแก้ไข และส่งเสริม ให้สถานศึกษามีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
3. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในการปรับปรุง แก้ไข และส่งเสริมให้สถานศึกษา ได้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
4. เป็นข้อมูลสำหรับสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ในการที่จะนำข้อมูลไปกำหนดเป็นนโยบายในการบริหารสถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษา เรื่อง “การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2” เป็นการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามแนวคิดของ โคเฮน และ อัฟฮอฟ (Cohen; & Uphoff. 1997) ซึ่งได้แบ่งองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็น 4 องค์ประกอบ ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาได้ศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนตามแนวคิดของ ฮอย และ เฟอริกูสัน (Hoy; & Ferguson. 1985) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ ความใฝ่รู้รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน ความพึงพอใจในการทำงานของครู ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และความสามารถในการปรับเปลี่ยนสภาวะแวดล้อมที่มีผลกระทบทั้งภายในและภายนอก ผู้วิจัย กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 145 โรงเรียน ทั้งหมด 7 อำเภอ ได้แก่ คลองเขื่อนท่าเตียบ บางคล้า แกลงยาว พนมสารคาม ราชสาส์น และสนามชัยเขต

2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2565 - ธันวาคม พ.ศ. 2565

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และประสิทธิผลของโรงเรียน ประกอบด้วย ความรู้ ทัศนคติ การอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน ความพึงพอใจในการทำงานของครูความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และความสามารถในการปรับเปลี่ยนสภาวะแวดล้อมที่มีผลกระทบทั้งภายในและภายนอก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม จำนวน 310 ชุด สร้างขึ้นจากการทบทวน แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้ออกแบบสอบถามให้สอดคล้องกับการวิจัย โดยมีการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ
2. นำความรู้ที่ได้จากข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้ครอบคลุมเนื้อหา
3. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่า IOC ได้ค่า IOC = 0.80-1.00
4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลอง (Try-out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (α -Coefficient) ของครอนบาค
5. นำแบบสอบถามจากข้อ 4 มาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร α -Coefficient ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่า = .992
6. นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 5 มาปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อคำถาม 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) การมีส่วนร่วมตัดสินใจ มีข้อคำถาม จำนวน 6 ข้อ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีข้อคำถาม จำนวน 8 ข้อ 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ มีข้อคำถาม จำนวน 9 ข้อ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีข้อคำถาม จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 32 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน 1) ความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน มีข้อคำถาม จำนวน 6 ข้อ 2) ความพึงพอใจในการทำงานของครู มีข้อคำถาม จำนวน 9 ข้อ 3) ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู มีข้อคำถาม จำนวน 5 ข้อ 4) ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีข้อคำถาม จำนวน 5 ข้อ 5) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนสภาวะแวดล้อมที่มีผลกระทบทั้งภายในและภายนอก มีข้อคำถาม จำนวน 7 ข้อ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ปีการศึกษา 2565 ทั้ง 145 โรงเรียน มีจำนวนจำนวนผู้บริหารสถานศึกษา และครูทั้งสิ้น 1,594 คน

กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ปีการศึกษา 2565 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 310 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) และวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับฉลากตามสัดส่วนจำแนกตามอำเภอ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติอ้างอิง ด้วยการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพหุคูณ ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product-moment Correlation Coefficient) และวิเคราะห์ตัวแปรพหุคูณที่สามารถพยากรณ์ โดยใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) แล้วนำตัวแปรที่มีนัยสำคัญไปสร้างสมการพยากรณ์โดยใช้วิธี Stepwise โดยผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ผลการศึกษาด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 พบรายละเอียด ดังนี้

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_1)	4.45	.528	มาก
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (X_2)	4.49	.494	มาก
3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (X_3)	4.47	.459	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4)	4.46	.547	มาก
รวม	4.47	.478	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = .478) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = .494) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = .459) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .528) ตามลำดับ

ตาราง 2 ผลการศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 พบรายละเอียดดังนี้

ประสิทธิผลของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านความรู้ ู้รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน	4.10	.650	มาก
2. ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู	4.42	.475	มาก
3. ด้านความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีของครู	4.30	.578	มาก
4. ด้านความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	4.43	.529	มาก
5. ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากกระทบทั้งภายในและภายนอก	4.42	.524	มาก
รวม	4.34	.474	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = .474) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = .529) รองลงมา คือ ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = .475) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความรู้ ู้รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = .650) ตามลำดับ

ตาราง 3 ผลการศึกษาวិเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ดังนี้

	X_1	X_2	X_3	X_4	X	Y
X1	1.000					
X2	.825**	1.000				
X3	.870**	.866**	1.000			
X4	.818**	.859**	.873**	1.000		
X	.933**	.940**	.954**	.944**	1.000	
Y	.739**	.739**	.708**	.773**	.786**	1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง ($r_{XY} = .786$) กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 อยู่ในระดับสูง ($r_{X_4Y} = 0.773$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_1) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 อยู่ในระดับสูง ($r_{X_1Y} = 0.739$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (X_2) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 อยู่ในระดับสูง ($r_{X_2Y} = 0.739$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (X_3) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 อยู่ในระดับสูง ($r_{X_3Y} = 0.708$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 4 ผลการศึกษาวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis: MRA) ด้วยวิธี Stepwise

ตัวแปร	ประสิทธิผลของสถานศึกษา				
	B	SE	Beta	t	.Sig.
ค่าคงที่	1.087	.162		6.725**	.000
X4	.415	.068	.480	6.139**	.000
X1	.293	.066	.326	4.447**	.000
X2	.204	.074	.212	2.748**	.006
X3	-.184	.092	-.178	-2.006*	.046

R = 0.802, Adjusted R² = 0.638, SE(est.) = .28494, F = 137.199, Sig = .000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 ผลการศึกษาการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Stepwise ทราบได้ว่า ตัวพยากรณ์ทั้ง 4 ตัว ประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X₄) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X₁) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (X₂) และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (X₃) มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .802 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ชุดนี้ร่วมกันสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาได้ร้อยละ 63.80 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ .28494

โดยตัวแปรพยากรณ์ที่ดีของประสิทธิผลของสถานศึกษา มีทั้งหมด 4 ตัวแปร เรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X₄) (β = .480) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X₁) (β = .326) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (X₂) (β = .212) และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (X₃) (β = -.178) ซึ่งตัวแปรพยากรณ์ที่ดีทั้ง 4 ตัวกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา ดังนั้น จึงสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาในรูปคะแนนดิบและรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.087 + .415X_4 + .293X_1 + .204X_2 - .184X_3$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$ZY = .480X_4 + .326X_1 + .212X_2 - .178X_3$$

สรุปผลการศึกษา

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .786$) กับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีของประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (X_3) และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (X_4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยทั้ง 4 ด้าน ดังกล่าวได้ร่วมกันพยากรณ์ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ได้ร้อยละ 63.80 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.087 + .415X_1 + .293X_2 + .204X_3 - .184X_4$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$ZY = .480X_1 + .326X_2 + .212X_3 - .178X_4$$

อภิปรายผล

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาล โดยองค์คณะบุคคล ได้แก่ คณะกรรมการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและการนิเทศการศึกษา (ก.ต.ป.น.) เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา สร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษาได้มาตรฐานสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ให้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2, 2565: 13) สอดคล้องกับผลวิจัยของ พรเทพ เหมรณนที (2564: 58-63) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่าผลการวิจัยพบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ โชติ บัณฑิตรัฐ (2558: 204-205) กล่าวว่า กระบวนการที่บุคคลได้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานทั้งทางด้านการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การ

รับผิดชอบ การวางแผนการปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผล โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการบริหารงานในองค์กร สอดคล้องกับ โคเฮน และ อัฟฮอฟ (Cohen; & Uphoff. 1980: 222) ได้กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมว่าเป็นการเกี่ยวข้องกันของแต่ละบุคคลเพื่อการ ปรับปรุงสถานะความเป็นอยู่ในสถานการณ์เดียวกัน ซึ่งได้อธิบายไว้ 4 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล สอดคล้องกับ พงนิย มั่งคั่ง (2559: 66) กล่าวว่า กระบวนการบริหารจัดการที่เปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน โดยมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ตลอดจนประเมินผล เพื่อบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 มีการดำเนินงานสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2563-2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ได้กำหนดกรอบกลยุทธ์ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างเสริมศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตร รวมถึงคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะมีสมรรถนะตามหลักสูตรของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาวะที่เหมาะสมตามวัยมีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นพลเมือง พลโลกที่ดี (Global Citizen) พร้อมก้าวสู่สากลนำไปสู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียน โดยจัดให้มีกิจกรรมและโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในสังกัด พัฒนาและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา สร้างเสริมทักษะอาชีพและรายได้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ส่งเสริมความร่วมมือในการจัดการศึกษาด้วยภาคีเครือข่าย (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2. 2562: 50-51) สอดคล้องกับผลวิจัยของ ชิดชนก รอดเงิน (2553: 63-65) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า ประสิทธิภาพในการบริหารงานสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ด้านประสิทธิภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลวิจัยของ พรเทพ เหมรณนธ์ (2564: 58-63) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่าครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของสถานศึกษาโดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ ฮอย และ มิสเกล (Hoy; & Miskel. 2008: 305-306) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษามีความสำคัญต่อสถานศึกษามาก เพราะเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของสถานศึกษา ในการที่ตัดสินใจว่าสถานศึกษาจะอยู่รอดต่อไปหรือไม่ โดยลักษณะการประเมินประสิทธิภาพของสถานศึกษาเป็น 3 ประการ คือ พหุเกณฑ์ (Multiple criteria) มิติเวลา (Time dimension) และกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับ วีรยุทธ ขาตะกาญจน์ (2555: 15) กล่าวว่า ความสำคัญของประสิทธิภาพสถานศึกษามีความสามารถ

ในการดำเนินการทำให้เกิดผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จากสาเหตุดังกล่าว จึงส่งผลให้ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวก และอยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .786$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ให้ความสำคัญกับการนำหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนแสดงความสามารถในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ได้ปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีม อย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ส่งเสริมให้ครูได้รับผลประโยชน์ตอบแทนที่เหมาะสมกับงาน สอดคล้องกับความต้องการ อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน สนับสนุนให้ครูนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมสัมมนาพัฒนาตนเองและวิชาชีพ บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมินผล เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษา ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมอื่นใดที่เป็นการพัฒนาวิชาการของครู และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมดำเนินงานตามโครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมคิดค้นแนวทาง เพื่อแก้ไขปัญหา ร่วมตัดสินใจในการวางแผนแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการประชุม วางแผน เสนอความคิดริเริ่มในการคัดเลือก จัดทำโครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ในการดำเนินงานภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับผลวิจัยของ โคภิตา คล้ายหนองสรวง (2558: 86) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลวิจัยของ ปริญวัฒน์ ถมกระจำ (2561: 54-56) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียนบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์ระดับสูงกับ ประสิทธิผลของโรงเรียนบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ พจนีย์ มั่งคั่ง (2559: 84) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม ช่วยสร้างความสามัคคี ทำให้ทราบความต้องการขององค์การช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ลดความเฉื่อยชา การหยุดงาน ลดความขัดแย้งและการต่อต้านของบุคลากร ช่วยสร้างบรรยากาศในการทำงาน ช่วยเพิ่มผลผลิตในองค์การ ทำให้บุคลากรมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ มีความผูกพันต่อองค์การจากสาเหตุดังกล่าวจึงส่งผลให้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

4. การบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้าน สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ได้ร้อยละ 63.80 เรียงลำดับค่าอำนาจพยากรณ์จากมากไปน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ให้ความสำคัญในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ตาม

แนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาล โดยองค์คณะบุคคล ได้แก่ คณะกรรมการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและการนิเทศการศึกษา (ก.ต.ป.น.) เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา สร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษาได้มาตรฐาน สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ให้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2. 2565: 13) สอดคล้องกับผลวิจัยของ วิจิตรรัตน์ (2558: 91-94) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 สอดคล้องกับผลวิจัยของ โสภิตา คล้ายหนองสรวง (2558: 86) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วม กับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ซึ่งสอดคล้องกับ แฮค แคนโดลี และ เรย์ (Hack; Candoli; & Ray. 1995: 261) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า ความต้องการมีส่วนร่วมในปัจจุบันมีมากขึ้นเรื่อย ๆ และมากกว่าในอดีตที่ผ่านมาจะเป็นพลังสำคัญที่ขับเคลื่อนมาสู่ระบบบริหารในโรงเรียนอย่างรวดเร็ว โดยการวางแผนให้ผู้ปกครอง ประชาชน นักเรียน ทีมงาน และคณะกรรมการโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างง่ายและสะดวกยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ พงนิย มั่งคั่ง (2559: 84) ได้กล่าวถึง ความสำคัญ และประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม ช่วยสร้างความสามัคคี ทำให้ทราบความต้องการขององค์กรช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ลดความเฉื่อยชา การหยุดงาน ลดความขัดแย้งและการต่อต้านของบุคลากร ช่วยสร้างบรรยากาศในการทำงาน ช่วยเพิ่มผลผลิตในองค์กร ทำให้บุคลากรมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร มีความผูกพันต่อองค์กร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการคิดค้นแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหา ร่วมตัดสินใจในการวางแผนแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการประชุม วางแผน ตัดสินใจ เสนอความคิดริเริ่มในการคัดเลือก จัดทำโครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานต่าง ๆ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลทางเลือกของการตัดสินใจให้เกิดผลที่ดีตามบริบทของสถานศึกษา
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ควรจัดให้มีการประชุม วางแผน เพื่อจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูล ตามความต้องการ ความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและกระตือรือร้นในการทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ สามารถค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลได้ด้วยตนเอง นักเรียนมีการแสวงหาความรู้อยู่เสมอจากแหล่งเรียนรู้ในห้องสมุด แหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา
3. ผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องควรเน้นการทำงานร่วมกันในสถานศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ดำเนินงานตามโครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมคิดค้นแนวทาง เพื่อแก้ไขปัญหา ร่วมตัดสินใจในการวางแผนแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายใน

สถานศึกษา เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคน แสดงความสามารถในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ได้ปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนให้ครูนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมสัมมนามาพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

4. ผู้บริหารสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีม เปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาหรือผู้เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการประเมินผล การตัดสินใจ การดำเนินงาน และผลประโยชน์ร่วมกันของสถานศึกษา รวมถึงการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา กำกับ ติดตาม ประเมินผลการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถตรงตามสายงาน มีการจัดอบรม สัมมนาทางวิชาการทั้งในและนอกสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา
2. ควรศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2
3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- ชิดชนก รอดเงิน. (2553). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. ฉะเชิงเทรา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- โชติ บดิรัฐ. (2558). เทคนิคการบริหาร. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐิตา วิหครัตน์. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ฉะเชิงเทรา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- เทิดศักดิ์ ไชยสมปาน. (2558). ปัญหาการศึกษาไทยและแนวทางการแก้ไข. สืบค้นเมื่อ 18 พฤษภาคม 2560, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/409185>.
- ประเวศ วะสี. (2554). ระบบการศึกษาที่แก้ความทุกข์ยากของคนทั้งแผ่นดิน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปริญญาวัฒน์ ถมกระจำ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียนบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พจนีย์ มั่งคั่ง. (2559). ทฤษฎี หลักการ และกระบวนการทัศน์ในการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: ทริปปี้เกิ้ล.
- พรเทพ เหมรณนธ์. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- ยุคต้นนันทน์ หวานจำ. (2555). การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล.
- วีรยุทธ แสงศิริวัฒน์. (2550). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศมนกร นาควารี. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครู กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนปากช่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา เขต 31. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไศภิดา คล้ายหนองสรวง. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. (2562). แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2563-2565. ฉะเชิงเทรา: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานฯ.
- _____. (2564). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564. ฉะเชิงเทรา: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานฯ.
- _____. (2565). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. ฉะเชิงเทรา: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- อรพินท์ สฟโชคชัย. (2551). หลักสำคัญในการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- Cohen, J. M.; & Uphoff, N. T. (1980). Participation's Place in Rural Development: Seeking Clarity Throung Specificity. Word Development.
- Hack, W. G.; Candoli, I. C.; & Ray, J. R. (1995). School Business Administration: A Planning Approach. 5th ed., Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Hoy, W. K.; & Ferguson, J. (1985). A Theoretical Frame work and Exploration of Organizational Effectiveness in School. Educational Administration Quarterly. 21(2): 121-122.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement. 30(3).

E0100S: การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

THE ACADEMIC OF THE OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE NAKHON NAYOK PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

เบญจวรรณ มรกตพรรณ¹ สมนึก การิเวท²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ จำนวน 210 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี และ มอร์แกน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้โรงเรียนเป็นชั้นแล้วใช้การสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 72 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และ F-test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ความคิดเห็นโดยรวมของครูที่มีการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

Abstract

This research aimed to study and compare the academic of the opportunity expansion school administrators under the Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office classified by educational background and work experience. The sample were 210 teachers in the Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office. They were acquired by specifying the sample size from Krejcie & Morgan's table, then using stratified randomness by using the school as a class and using simple randomness by lottery. The instrument used for data collection was a Likert ration scales questionnaire. The research instrument

was a 5-level rating scale questionnaire, 72 items with reliability coefficient of .96. The statistics of data analysis were percentage, arithmetic mean; Standard Deviation, t-test and F-test.

The research revealed that:

The academic of the opportunity expansion school administrators under the Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office in overall was at a high level and considering each aspect found that the academic of the opportunity expansion school administrators in every aspect was at a high level.

The comparison of the teachers' opinions in the academic of the opportunity expansion school administrators classified by educational background and work experience was not different overall and in each aspect.

Keywords: Academic Administration, Opportunity Expansion School

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 10 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และมาตรา 22 ระบุว่า วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 3-5) จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 9 ข้อ 2 การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. 2553: 4) เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคล่องตัว ต่อการบริหารจัดการ จากระเบียบ ว่าด้วยการกระจายอำนาจให้สถานศึกษามีอำนาจบริหารจัดการศึกษา โดยให้สถานศึกษามีการกระจายอำนาจไปยังกลุ่มงานต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ กลุ่มบริหารงานวิชาการ กลุ่มบริหารงานงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารงานทั่วไป ซึ่งจากกลุ่มงานต่าง ๆ มีเป้าหมายในการบริหารงานเดียวกันเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐาน ซึ่งตัวบ่งชี้ที่สะท้อนคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาที่ดี คือ คุณภาพทางด้านวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: 1) ได้กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรม การศึกษาการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากร

ทุกระดับของสถานศึกษา ซึ่งอาจเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมอยู่ที่ลักษณะของงานนั้น ความสำเร็จของสถานศึกษาจึงอยู่ที่การบริหารงานวิชาการ ซึ่งการบริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิภาพจำเป็นต้องพัฒนาองค์ประกอบและกระบวนการ 3 ประการ คือ กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการศึกษา ดังนั้น การศึกษาเป็นกระบวนการทำให้มนุษย์พัฒนา เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย ใจ ภูมิปัญญา คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลกยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาลดตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 9)

การบริหารงานวิชาการ ถือว่ามีบทบาทสำคัญที่สุดเพราะเป็นงานที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการจัดทำหลักสูตร เพื่อให้โรงเรียนมีมาตรฐานตามที่กำหนด ช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามในวิชาชีพ ช่วยในการพัฒนาครู ช่วยในการเลือกและปรับปรุงวัสดุประสงค์ เนื้อหาตลอดจนวิธีการสอน และช่วยปรับปรุงการประเมินผล การสอน ที่จะช่วยส่งเสริมให้การศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งการบริหารงานวิชาการเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารจึงมีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารทางการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการเรียนการสอน เพื่อยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (วิโรจน์ สารรัตน์, 2555)

ปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ได้ดำเนินการเร่งรัดปฏิรูปการศึกษาโดยการ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล ภารกิจหลักของโรงเรียน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ด้านการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการทดสอบ O-NET ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ผลการทดสอบยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ผลการทดสอบต่ำกว่าร้อยละ 50 นั้นอาจเนื่องจากปัญหาของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ยังขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูสอนไม่เต็มเวลาและขาดเวลาในการออกแบบการเรียนรู้ พัฒนาสื่อ การสอนเพื่อให้สนุก น่าเรียนและเหมาะสมกับผู้เรียน เนื่องจากครูผู้สอนมีภารกิจอื่นที่นอกเหนือ จากการจัดการเรียนการสอนที่จำเป็นต้องปฏิบัติ แหล่งเรียนรู้และสื่อเทคโนโลยีมีจำนวนจำกัด อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษายังให้ความสำคัญของการนิเทศภายในไม่ทั่วถึงและเพียงพอ ซึ่งส่งผลกระทบต่อให้นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำไปด้วย เนื่องจากขาดการแนะนำ ช่วยเหลือเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาด้านวิชาการขึ้นอยู่กับ ความรู้ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษานโยบายการดำเนินการขับเคลื่อนการบริหารเป็นสำคัญนำพา สถานศึกษาไปสู่ความมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก, 2564: 104-106)

จากความเป็นมาและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จึงมีความประสงค์ที่จะทราบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ว่ามีมากน้อยเพียงใด ดังนั้นจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก เพื่อที่จะนำไปใช้เป็นข้อมูลแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำไปใช้ในการพัฒนา

การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อีกทั้งยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้บรรลุตามเป้าประสงค์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานในการวิจัย

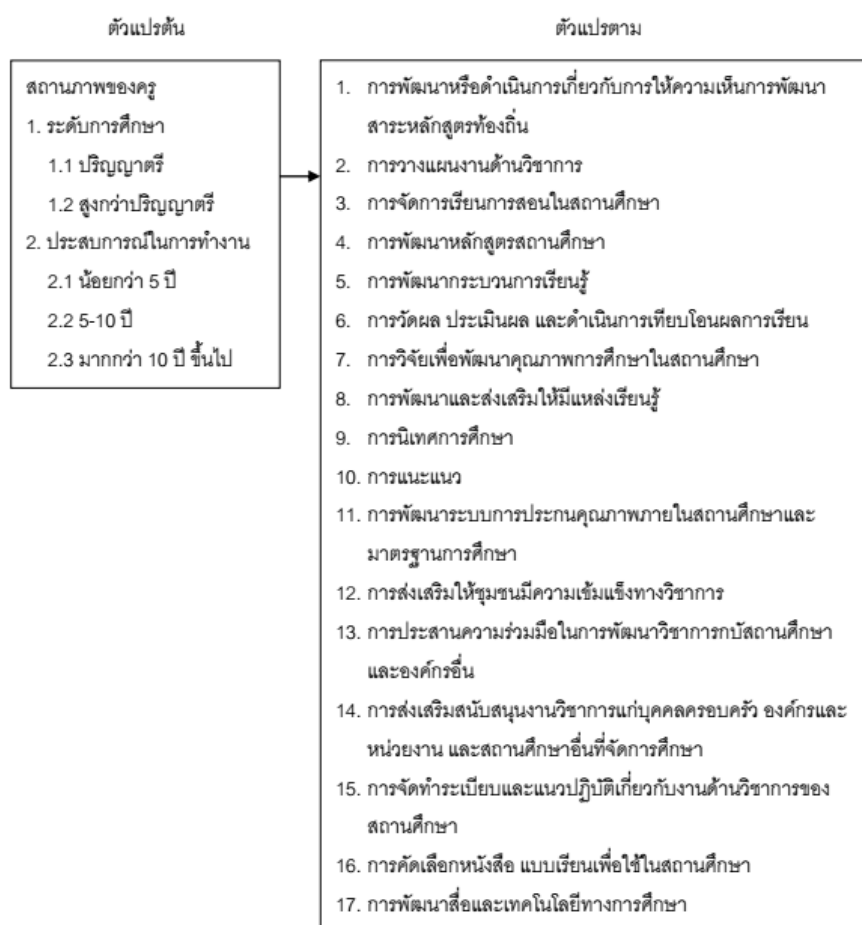
1. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก นำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดนโยบาย
2. ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา นำข้อมูลวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการ
3. ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา นำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก
2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน สิงหาคม 2565 - ธันวาคม 2565
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ใน 17 ด้าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อใช้สอบถาม ความคิดเห็นของครู ที่มีต่อระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถาม เกี่ยวกับสถานภาพ ของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ได้แก่ ระดับ การศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ใน 17 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและทดสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัย แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)
3. สร้างแบบสอบถามโดยกำหนดประเด็นของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามปฏิบัติการของตัวแปรในการวิจัย
4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์แล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ข) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence: IOC) กำหนดค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป
6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ คอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา-ศึกษานครนายก ปีการศึกษา 2565 จำนวน 456 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ปีการศึกษา 2565 จำนวน 210 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เครจซี และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นชั้น (Strata) แล้วใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลาก

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติอ้างอิง ด้วยการวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test Independent) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาข้อมูลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก รายละเอียดดังนี้

1. ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 67.14

2. ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก เป็นรายด้าน โดยในภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = .704) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = .539) รองลงมาคือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน และด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = .532, .600) และด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = .505) ตามลำดับ

ตาราง 1 การเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

การบริหารวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก	ระดับการศึกษา		ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน	
	t	Sig	F	p-value
1. ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	0.604	0.546	1.319	0.270
2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ	0.561	0.575	0.136	0.873
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	0.959	0.339	1.032	0.358
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	-0.021	0.983	0.240	0.787
5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	-0.508	0.612	0.109	0.896
6. ด้านการวัดผล ประเมินและดำเนินการเทียบโอนผล การเรียน	0.634	0.527	0.036	0.965
7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษา	0.782	0.435	0.167	0.847
8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้	0.916	0.361	1.150	0.319
9. ด้านการนิเทศการศึกษา	0.111	0.911	0.210	0.811
10. ด้านการแนะแนว	-0.565	0.573	0.871	0.420

ตาราง 1 (ต่อ)

การบริหารวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก	ระดับการศึกษา		ประสพการณ์ ในการปฏิบัติงาน	
	t	Sig	F	p-value
11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและ มาตรฐานการศึกษา	1.256	0.211	1.002	0.369
12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทาง วิชาการ	1.951	0.052	1.352	0.261
13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	0.012	0.991	0.233	0.792
14. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวองค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัด การศึกษา	1.289	0.199	0.729	0.483
15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน วิชาการของสถานศึกษา	0.146	0.884	0.126	0.882
16. ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนใช้ในสถานศึกษา	1.316	0.190	1.316	0.271
17. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา	0.920	0.359	0.357	0.700
ผลรวม	1.058	0.291	0.923	0.399

จากตาราง 1 ผลการศึกษการเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความแตกต่างของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
จำแนกตามประสพการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 และ
มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 67.14

2. ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับความสำคัญของด้านต่าง ๆ จาก
ค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้าน
วิชาการของสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการพัฒนาและ
ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ทุกด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกทุกด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการศึกษาดำเนินการบริหารงานวิชาการภายในสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเป็นหัวใจในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น การจัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยเน้นส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ จัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา นำไปสู่การปฏิบัติ อีกทั้งมีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับงานวิชาการให้เป็นระบบ สะดวกในการนำไปใช้ และเป็นปัจจุบัน มีการเผยแพร่เอกสารคู่มือครู ผู้ปกครอง นักเรียนทราบด้วยวิธีการหลากหลาย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ณัฐพร วัตถุ (2560) ที่พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วราพร สิ้นศิริ (2564) ที่พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการภายในของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนั้น ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พลิชัฐ อธิษฐ์ธรรมธัช (2564) ที่พบว่า การดำเนินงานบริหารงานวิชาการโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษาระบบเทียบการบริหารงานวิชาการภายในสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีความเห็นต่อการดำเนินการบริหารงานวิชาการภายในสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จันซรี เยาดำ และ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2561) ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความเห็นต่อการดำเนินการบริหารงานวิชาการภายในสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะช่วงวัยของครูในปัจจุบันมีการทำงานที่อยู่ในระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจึงมีความคิดเห็นเหมือนกัน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ยุพา พรมแย้ม (2562) ที่พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับงานบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความเห็นต่อการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการภายในสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ มูนา จารง (2560) ที่พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาเขต 2 จำแนกประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสอน ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครนัยก เพราะความคิดเห็นจะต้องอาศัยด้านความรู้ด้านประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม ครูจึงมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน จึงไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

1. ด้านการส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ ผู้บริหารควรให้การส่งเสริมและพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการรวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชนและมีการฝึกอบรมมีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล และข่าวสาร
2. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ผู้บริหารควรพัฒนานุเคราะห์โดยกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบูรณาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนพัฒนา คุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นและความความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของชุมชนกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเพื่อพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
2. ควรศึกษาเทคนิค วิธีการ กระบวนการและรูปแบบการบริหารงานวิชาการภายในสถานศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนา ปรับปรุงการศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ: พิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- จันชรี เยาดำ และ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2561). **การบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2**. การประชุมวิชาการระดับชาติ “วลัยลักษณ์วิจัย” ครั้งที่ 10 มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การนิเทศการสอน**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พลิชฐ์ อธิษฐ์ธรรมธัช. (2564). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนของกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.

- มูนา จารง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทักษะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่าย
ตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ยุพา พรมแย้ม. (2562). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- รวาพร สิ้นศิริ. (2564). การบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัย
ราชพฤกษ์.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก. (2564). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2564.
นครนายก: กลุ่มนโยบายและแผน.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970, March). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.

E0101S: การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H

A STUDY OF ENGLISH READING COMPREHENSION ABILITY OF PRATHOMSUKSA 3 STUDENTS BY USING 5W1H TECHNIQUE FOR LEARNING MANAGEMENT

ธนพร ขำคม¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษา ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ห้องเรียนพิเศษ IEP (Intensive English Program) จำนวน 31 คน เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 12 แผน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ จำนวน 30 คำ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ dependent sample จากผลการวิจัยค่าสถิติต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบ 5W1H เหมาะแก่การนำไปใช้พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 87.09 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ความสามารถในการอ่านจับใจความ

Abstract

The purposes of this research were 1) to study reading comprehension ability for Prathomsuksa 3 students after using 5W1H technique for learning management and 2) to compare reading comprehension ability for Prathomsuksa 3 students before and after using 5W1H technique for learning management. The sample consisted of 31 students studying in Prathomsuksa 3, IEP (Intensive English Program). Research instruments, were created by researcher, included 1) 12 English lesson plans were created by researcher and 2) 30 items of short story comprehensive reading ability test were multiples choices test

with reliability was .93. The statistics were percentage, mean, standard deviation, and t-test for Dependent Samples.

The results of this research were as follows:

1. Reading comprehension ability for Prathomsuksa 3 students after using 5W1H technique for earning management was higher than good rate at 87.09 percent from all of the students.
2. Reading comprehension ability for Prathomsuksa 3 students after using 5W1H technique for learning management was higher than before learning at statistical significance level of .05.

ความสำคัญของปัญหา

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ ความบันเทิง การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่หลากหลายและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนานักเรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษและสามารถใช้เพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่าย กว้างขวางขึ้นและมีวิถีทัศน์ในการดำเนินชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2552) ด้วยเหตุที่ภาษาอังกฤษมีความสำคัญดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ทางภาษาอังกฤษ เพื่อให้คนไทยได้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ซึ่งทักษะการอ่านภาษาอังกฤษถือเป็นหัวใจสำคัญในการศึกษาของทุกระดับชั้น โดยเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ต่าง ๆ ตลอดจนเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการฝึกฝน เพื่อการศึกษาและพัฒนาตนเอง นอกจากการอ่านจะทำให้เกิดความรู้แล้วยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และส่งเสริมให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้แนวคิดใหม่ ๆ ในการดำเนินชีวิตทั้งแก่ตนเองและประโยชน์ของสังคมอีกด้วย การอ่านเพิ่มพูนประสบการณ์ความรู้ความคิด และวิจารณ์ญาณให้คนเรามีความองอาจทางวุฒิภาวะ วุฒิปัญญา และความสามารถยิ่งขึ้น ศิวกันท์ ปทุมสูติ (2540) พินิตนันท์ บุญพามี (2542) ได้กล่าวไว้ในงานวิจัยว่า การอ่านช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ ความรอบรู้ ทำให้คนเรามีความก้าวหน้าทางปัญญาและความสามารถยิ่งขึ้นและเกิดกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิต และจิตวิญญาณของผ่านให้เป็นที่ไปในทางที่ดี (ประพนธ์ เรืองณรงค์. 2545) กล่าวว่าการอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากการอ่านจับใจความเป็นการอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญหรือใจความสำคัญของเรื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสรุปใจความสำคัญ หาความสำคัญโดยใช้แผนภาพโครงเรื่องเพื่อพัฒนาการอ่าน รวมทั้งการรู้จักใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาและการพัฒนาการทางด้านความคิด

อย่างไรก็ตามนักเรียนในปัจจุบันยังมีปัญหาเรื่องการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ดังข้อมูลต่อไปนี้ ผลการสอบปลายภาคเรียนของนักเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการใช้ข้อสอบรวมของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ พบว่า ข้อมูลคะแนนเฉลี่ยของวิชาภาษาอังกฤษย้อนหลัง 3 ปี มีผลคะแนนดังนี้ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 53.19% ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 55.26% ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 60.44% ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 56.33% และภาคเรียนที่ 1

ปีการศึกษา 2562 คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 51.56% ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 43.79% (รายงานวิชาการโรงเรียนมารดานุสรณ์. 2560-2562) จากผลคะแนนเฉลี่ยที่กล่าวมาทำให้ทราบว่าผู้เรียนมีปัญหาในการอ่านและทำความเข้าใจในข้อสอบวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งส่งผลทำให้ผลการสอบที่ผู้เรียนสามารถทำได้นั้นอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่ทางโรงเรียนคาดหวังไว้ เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถอ่านภาษาอังกฤษได้ และไม่เห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษโดยเฉพาะเวลาสอบ เมื่อเข้าสอบมีข้อความให้อ่านและตอบคำถามนักเรียนจะอ่านไม่ได้ ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน และไม่สามารถเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ ปัญหาด้านทักษะการอ่านทำให้ผู้เรียนส่วนใหญ่สรุปเนื้อหาจากเรื่องที่อ่านไม่ได้

ในการแก้ปัญหาและพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ก็มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H สุวิทย์ มูลคำ (2547: 21) ได้อธิบายไว้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H เป็นเทคนิคที่สามารถสอนให้ผู้เรียนเข้าใจในกระบวนการอ่านจับใจความ เพราะเป็นการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้รู้จักกระบวนการแสวงหาความรู้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนค้นพบความจริงต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยองค์ประกอบของ 5W1H คือ What (อะไร) When (เมื่อไร) Where (ที่ไหน) Why (ทำไม) Who (ใคร) และ How (อย่างไร) ทั้งหมดที่กล่าวมานี้คือลักษณะของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ซึ่งใช้การตั้งคำถามสำหรับการอ่านจับใจความในเรื่องภาษาอังกฤษ โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ วีระ สดสังข์ (2550) ได้กล่าวไว้ว่า ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H จะสามารถฝึกสมองให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ให้พัฒนามากขึ้น โดยมีขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 กำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ เป็นการกำหนดวัตถุ วัตถุของ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นมา เพื่อเป็นต้นเรื่องที่将会ใช้วิเคราะห์ ขั้นที่ 2 กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดประเด็นสงสัยจากปัญหาหรือสิ่งที่วิเคราะห์ อาจจะกำหนดเป็นคำถามหรือกำหนดวัตถุประสงค์การวิเคราะห์ เพื่อค้นหาความจริงสาเหตุหรือความสำคัญ ขั้นที่ 3 กำหนดหลักการหรือกฎเกณฑ์ เพื่อใช้แยกส่วนประกอบของสิ่งที่กำหนดให้ เช่น เกณฑ์ในการจำแนกสิ่งที่มีความเหมือนกันหรือแตกต่างกัน ขั้นที่ 4 กำหนดพิจารณาแยกแยะ เป็นการกำหนดการพินิจวิเคราะห์ แยกแยะ และกระจายสิ่งที่กำหนดให้ออกเป็นส่วนย่อย ๆ โดยอาจใช้เทคนิคคำถาม 5W1H ซึ่งประกอบด้วย ใคร (Who), อะไร (What), ที่ไหน (Where), เมื่อไร (When), อย่างไร (How), ทำไม (Why) ขั้นที่ 5 สรุปคำตอบ เป็นการรวบรวมประเด็นที่สำคัญเพื่อหาข้อสรุปเป็นคำตอบหรือตอบปัญหาจากการศึกษาผลการวิจัยของ กมลพร ทองนุช และ จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2561) ที่ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพศิรินทร์ ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H และการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการวิจัยของ ชัยวัฒน์ เหล่าเพ็ง (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ซึ่งช่วยจัดมโนติลงหน้าร่วมกับเทคนิค 5W1H ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจเฉลี่ยเท่ากับ 22.54 คิดเป็นร้อยละ 75.13 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 81.81 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และผลการวิจัยของ ดวงพร เพ็ญฟู (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H โดยมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25

ผู้วิจัยสนใจศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และพัฒนาความสามารถทางการเรียนของนักเรียนให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่การดำรงชีวิตของตนเองในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. แนวทางสำหรับผู้สอนในการปรับปรุงการสอนในสาระเนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในด้านการอ่านจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนในการนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการและแนวคิดการจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ของ คีปลิงค์ (Kipling, 1912: 63) และหลักในการวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของ คาร์ (Carr, 1993) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ความหมาย วิธีการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยเทคนิค 5W1H สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2565 ถึงเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2565
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น จำนวน 12 เรื่อง ซึ่งประกอบด้วย เรื่อง Mary, My Goldfish, Snowy Day, My Cake, The Robin's Nest, Underground Town, Chris Likes Science, Zoo, Lion, Horses, Water และ My Father

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชา ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H จำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 12 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ .25-.49 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .21-.84 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ .93

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ห้องเรียนพิเศษ IEP (Intensive English Program) โรงเรียนมารดานุสรณ์ จังหวัดตราด จำนวน 3 ห้อง มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 93 คน ซึ่งทั้ง 3 ห้อง จัดนักเรียนแบบคละความสามารถและมีคุณลักษณะคล้ายคลึงกัน และกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/3A ห้องเรียนพิเศษ IEP (Intensive English Program) โรงเรียนมารดานุสรณ์ จังหวัดตราด จำนวน 1 ห้อง จำนวนนักเรียน 31 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test แบบ dependent sample

ผลการวิจัย

การศึกษาศาสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน ร้อยละ ร้อยละสะสม ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าสถิติของการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ร้อยละ สะสม	$\bar{X}$	S.D.
27-30	80-100	ดีมาก	16	51.61	51.61	28.44	1.09
23-26	70-79	ดี	11	35.48	87.09	24.64	1.03
19-22	60-69	พอใช้	4	12.90	100.00	21.25	0.96
15-18	50-59	ผ่านเกณฑ์	-	-	-	-	-
0-14	0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-	-	-	-
รวม			31	100	100		

จากตาราง 1 พบว่า การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 27-30 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 51.61 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 28.44 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.09 มีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 23-26 ซึ่งอยู่ในระดับดี มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 35.48 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.03 และมีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 19-22 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 12.90 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.96 ดังนั้น นักเรียนที่ได้คะแนนระดับดีขึ้น มีค่าร้อยละสะสมเท่ากับ 87.09

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	4	22	12.48	4.65	26.44*	.001
หลังเรียน	20	30	26.16	2.81		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ก่อนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 4 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 22 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.48 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.65 ส่วนความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 20 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 30 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 26.16 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.81 ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 26.44$)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลได้ ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 87.09 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 87.09 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H มีขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนตั้งคำถามในเรื่องที่อ่าน โดยผ่านกระบวนการคิดและวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนอย่างเป็นลำดับ รวมทั้งเทคนิค 5W1H ส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียน อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเนื้อเรื่องภาษาอังกฤษถูกต้อง เพราะการที่ต้องอ่านเนื้อเรื่องหรือข้อความภาษาอังกฤษและตอบคำถามเป็นสิ่งที่ค่อนข้างยากสำหรับนักเรียนบางคน การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ใ้ว่า เป็นการคิดวิเคราะห์ เป็นการคิดโดยใช้สมองซีกซ้าย เป็นหลัก เป็นการคิดเชิงลึก คิดอย่างละเอียด จากเหตุไปสู่ผล ตลอดจนการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผลความแตกต่างระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง (สุวิทย์ มูลคำ, 2547: 21-22) เทคนิค 5W1H มีขั้นตอนที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นนักอ่านที่มีความเชี่ยวชาญ โดยให้นักเรียนตั้งคำถาม หาคำตอบและเรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง ส่งผลให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างลึกซึ้ง (กมลพร ทองนุช และ จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ, 2561) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชนกวร สุริโย (2562) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค 5W1H ประกอบแบบฝึก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีค่าเท่ากับ 0.7151 คิดเป็นร้อยละ 71.51 และผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัยวัฒน์ เหล่าเพ็ง (2563) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ซึ่งช่วยจัดมโนติลวงหน้าร่วมกับเทคนิค 5W1H ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 81.81 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อีกทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดวงพร เพ็ญฟู (2560) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H โดยมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 ซึ่งอยู่ในระดับที่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H มีลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรมหลายขั้นตอน ดังนี้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ผู้วิจัยนำคลิปนิทานเรื่องสั้นภาษาอังกฤษให้นักเรียนได้รับชม เพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนก่อนเข้าสู่บทเรียนและให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องจากนิทานเรื่องสั้นก่อนทำความเข้าใจด้วยตนเองและสรุปสิ่งที่ได้รับชมได้ หลังจากนั้นเข้าสู่ขั้นจัดการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยนำเนื้อเรื่องสั้นที่ได้กำหนดไว้ นำเสนอโดยใช้โปรแกรม Canva จากนั้นผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอ่านและแปลประโยคแต่ละประโยคภายในเรื่องก่อนเข้าสู่ช่วงของการตอบคำถามในเรื่องของคำศัพท์ที่อยู่ในเรื่อง มีการกระตุ้นผู้เรียนให้มีความกระตือรือร้นในการตอบคำถามโดยใช้วิธีการสุ่มถาม มีการให้นักเรียนนำข้อมูลจากการวิเคราะห์เรื่องสั้นไปเกี่ยวข้องกันโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ได้แก่ Who (ใคร) What (อะไร) When (เมื่อไร) Where (ที่ไหน) Why (ทำไม) How (อย่างไร) เพื่อนำมาหาคำตอบ โดยภายในขั้นจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยพบปัญหาในเรื่องของผู้เรียนเกิดความวิตกกังวลและไม่กล้าถามคำถามที่สงสัย ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับการจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นกันเองเพื่อลดภาวะความตึงเครียด ทำให้ผู้เรียนมีความกล้าที่จะถามมากขึ้น จากการแก้ไขปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยพบปัญหาในด้านระยะเวลาจากการจัดกิจกรรมที่จำเป็นต้องใช้เวลามากขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการฝึกคิดและวิเคราะห์โดยใช้เทคนิค 5W1H ของผู้เรียนให้เกิดความชำนาญยิ่งขึ้น และขั้นฝึกทักษะ ผู้วิจัยแจกใบงานและให้นักเรียนแต่ละคนได้ตอบคำถามจากเนื้อเรื่องด้วยตนเอง ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนขาดทักษะในการเขียนตอบคำถามให้กระชับ โดยผู้วิจัยชี้แนะแนวทางการเขียนให้กระชับและตรงประเด็นแก่นักเรียน เข้าสู่ขั้นอภิปราย โดยผู้วิจัยถามคำถามและให้นักเรียนแต่ละคนตอบคำถามของตนเองแล้วพิจารณาคำตอบของเพื่อนเพื่อหาข้อสรุป ขั้นสรุป ที่ผู้วิจัยและผู้เรียนร่วมกันสรุปคำตอบที่ได้จากการตอบคำถามของเรื่อง ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ทำให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจในลำดับของเรื่องที่อ่าน และเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ภายในตัวผู้เรียนเอง โดยภายในชั่วโมงที่มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H สังเกตได้จากการที่ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการตอบคำถามมากขึ้น รวมถึงมีการถามคำถามในจุดที่มีข้อสงสัยกับผู้วิจัยเพื่อยืนยันในความคิดและคำตอบของตนเอง ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมลพร ทองนุช และ จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2561) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพศิรินทร์ ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H และการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H หลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐกานต์ เพ็งมณี (2564) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ 5W1H ร่วมกับแผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ 5W1H ร่วมกับแผนผัง

ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H เป็นกระบวนการที่ต้องฝึกตั้งคำถาม แต่มีนักเรียนบางคน ไม่สามารถที่จะใช้คำถามได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนจึงควรเป็นที่ปรึกษาให้ผู้เรียนในด้านการตั้งคำถาม
2. การใช้เทคนิค 5W1H ต้องใช้ระยะเวลาในการฝึกตั้งคำถาม ดังนั้นผู้สอนควรคำนึงถึงระยะเวลาในการ จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามแผนการจัดการเรียนรู้
3. เนื่องจากเทคนิค 5W1H เป็นการฝึกตั้งคำถาม ในกระบวนการฝึกใช้การถามตอบทั้งการพูดและการ เขียน โดยนักเรียนบางคนไม่สามารถเขียนตอบคำถามได้ ดังนั้นผู้สอนจึงควรส่งเสริมผู้เรียนให้ตอบคำถามโดยการ เขียนตอบ

เอกสารอ้างอิง

- กมลพร ทองนุช และ จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. (2561). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพศิรินทร์ ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H และการสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ชุมชน สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชนกพร สุริโย. (2562). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค 5W1H ประกอบแบบฝึก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม.
- ชัยวัฒน์ เหลาเพ็ง. (2563). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้รูปแบบ การเรียนรู้ซึ่งช่วยจัดมโนติลงหน้าร่วมกับเทคนิค 5W1H ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณัฐกานต์ เฟื่องมณี. (2564). การพัฒนาการอ่านคิดวิเคราะห์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ 5W1H ร่วมกับ แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน. อุตรดิตถ์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ดวงพร เฟื่องฟู. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิตย.

ประพนธ์ เรืองณรงค์. (2545). ชุดปฏิรูปการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 3 (ป.1-3). กรุงเทพฯ:ประสานมิตร.

พนิตนันท์ บุญพามี. (2542). เทคนิคการอ่านเบื้องต้นสำหรับบรรณารักษ์. นครราชสีมา: สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.

วีระ สุดสังข์. (2550). การคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ศิวกานท์ ปทุมสูติ. (2540). การอ่านเพื่อชีวิต. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.

สุวิทย์ มูลคำ. (2547). เทคนิค 5W1H. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

Carr, E. M. (1983). The Effect of Inference Training on Children's Comprehension of Expository Text. *Journal of Reading Behavior*. 15(3): 1-18.

Kipling, R. (1912). Just So Stories: The Elephant's Child. United States: The Country Life Press.

E0102S: การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีค

A STUDY OF ENGLISH READING COMPREHENSION ABILITY OF PRATHOMSUKSA 4 STUDENTS BY USING MURDOCH INTEGRATED APPROACH

นนทิญา หงษ์ทอง¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษา ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีค กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3A จำนวน 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีค จำนวน 12 แผน และแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test dependent sample

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีค นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 80.77 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีค สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีค ความสามารถในการอ่านจับใจความ

Abstract

The purposes of this research were to study and compare the English reading comprehension ability of Prathomsuksa 4 students before and after using Murdoch Integrated Approach. The sample was 26 students of Prathomsuksa 4/3A. Research instruments used in this study were 12 instruction plans and 30 items of comprehension ability test in English, and the test was a multiple choice test which a reliability was .87. The statistics for data analysis were Percentage, Mean, Standard Deviation, and t-test dependent sample.

The results were as follows:

1. The English reading comprehension ability of Prathomsuksa 4 students after using Murdoch Integrated Approach was higher than a good rate of 80.77 percent of all students.

2. The English reading comprehension ability of Prathomsuksa 4 students after using Murdoch Integrated Approach was higher than before using Murdoch Integrated Approach at the .05 level of significance.

Keywords: Murdoch Integrated Approach, Reading Comprehension Ability

บทนำ

ในปัจจุบันภาษาอังกฤษถือว่าเป็นภาษาสากลและมีบทบาทสำคัญในการสื่อสารกับผู้คนทั่วโลกทั้งในด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม สังคม ธุรกิจและด้านการศึกษา จะเห็นได้ว่าในแต่ละประเทศทั่วโลกมีการจัดการศึกษาเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ เพราะภาษาถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการสื่อสาร ไม่ว่าจุดประสงค์ของการใช้ภาษาจะเป็นอะไรก็ตาม เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ทางด้านการฟัง พูด อ่านและเขียน ซึ่งทำให้สามารถสื่อสารกับผู้คนทั่วโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังส่งผลดีต่อการศึกษา การประกอบอาชีพในอนาคต ทำให้ในปัจจุบันทุกอาชีพ ทุกสาขาต้องการคนที่มีความรู้ความสามารถในด้านภาษาอังกฤษ กิตติพงษ์ ทีละपाल (2542) ได้กล่าวว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่สำคัญและนิยมใช้กันอย่างแพร่หลายเพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร และพัฒนาความสามารถในด้านอ่านเรียน และการประกอบอาชีพ ประเทศไทยจึงตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษและได้ส่งเสริมให้เป็นวิชาหลักในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพให้ผู้เรียนมีความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ รวมถึงการอ่านเนื่องจากการอ่านมีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างมากในการหาความรู้ของผู้เรียน เพราะผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ความรู้ด้านการอ่านภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะการทำงานในสังคมปัจจุบัน

การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับทุกคนในปัจจุบัน โดยเฉพาะการอ่านจับใจความ ซึ่งถือเป็นหัวใจของการอ่าน และการอ่านจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ที่อ่านได้ ผู้อ่านจึงสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปพัฒนาตนเอง และเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของผู้อ่าน ดังที่ ศิริวรรณ เสนา (2541: 40) กล่าวว่าความเข้าใจในการอ่านถือเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน เพราะถ้าผู้อ่านไม่เข้าใจและไม่สามารจับใจความหรือสรุปเนื้อหาสาระสำคัญของสิ่งที่อ่านได้ ผู้อ่านก็ไม่สามารถนำสาระความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ในการดำเนินชีวิต ทำให้เกิดความคิดจากการอ่านและช่วยให้ผู้อ่านได้พัฒนาความสามารถทางการอ่านให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประเทิน มหาจันทร์ (2530: 4) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตและความ เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพราะการอ่านจะทำให้ผู้อ่านสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ และยังช่วยให้ผู้อ่านเป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์และความเป็นเปลี่ยนแปลงของสังคม ดังนั้น การอ่านจับใจความทำให้ผู้อ่านพัฒนาสติปัญญาด้วยการนำเอาความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง

การอ่านภาษาอังกฤษมีความสำคัญดังที่กล่าว แต่ในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านยังไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร เพราะนักเรียนยังขาดความสามารถในการอ่าน ดังที่ แววมยุรา เหมือนนิล (2541: 17) ได้ให้ความเห็นว่าการอ่านจับใจความเป็นการเข้าใจเรื่องที่อ่านระดับต้น และเป็นพื้นฐานสำคัญมากสำหรับการอ่านในระดับสูงต่อไป เช่น ถ้านักเรียนจับใจความเรื่องที่อ่านไม่ได้ก็คงไม่สามารถอ่านเพื่อวิจารณ์ว่าเรื่องนั้นดีหรือไม่ดีได้เลย นอกจากนั้น ธัญมาส ต้นเสถียร (2544: 4) ให้ความเห็นถึงปัญหาของการอ่านว่า นักเรียนไม่สามารถจับใจความเรื่องที่อ่านได้

รวมทั้งไม่รู้วิธีอ่านที่ถูกต้องเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ ผลการทดสอบปลายภาคข้อสอบสังขมณฑล รายวิชา ภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมารดานุสรณ์ 3 ปีซ้อนหลัง ดังนี้ ปีการศึกษา 2560 ภาคเรียนที่ 1 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 49.17% ภาคเรียนที่ 2 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 47.58% ปีการศึกษา 2561 ภาคเรียนที่ 1 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 45.66% ภาคเรียนที่ 2 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 54% และปีการศึกษา 2562 ภาคเรียนที่ 1 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 60% ภาคเรียนที่ 2 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 55.44% (รายงานวิชาการโรงเรียนมารดานุสรณ์. 2560-2562) ผลจากการทดสอบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมารดานุสรณ์ยังมีปัญหาในการอ่านอีกมาก เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ครูบางคนยังใช้วิธีการสอนแบบเดิม โดยเน้นการแปล การจำคำศัพท์ กฎไวยากรณ์ ทำให้นักเรียนไม่สามารถสรุปองค์ความรู้จากการอ่านได้ ดังนั้น ครูผู้สอนควรเพิ่มเทคนิคและวิธีการสอนรูปแบบใหม่ ๆ มีกิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ อีกทั้งการจัดการเรียนรู้ควรเน้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการด้านการอ่านและการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน

การศึกษาเกี่ยวกับวิธีการสอนอ่านแบบใหม่ ๆ เป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญสำหรับครูผู้สอน เพราะการจัดการเรียนรู้ที่ดี มีประสิทธิภาพ ที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จได้นั้น ส่วนหนึ่งมาจากครูที่ใช้วิธีการสอนอย่างหลากหลายและมีความเหมาะสมกับผู้เรียน จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ ที่สามารถใช้แก้ไขปัญหาในการอ่านภาษาอังกฤษได้นั้น พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและสามารถนำมาแก้ปัญหาดังกล่าวได้ คือ การจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีอค (Murdoch Integrated Approach) หรือ MIA การจัดการเรียนรู้การอ่านแบบเมอร์ดีอคเป็นกิจกรรมทางภาษาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นก่อนการอ่าน นอกจากนี้ ผู้เรียนจะต้องดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองและต้องใช้ความสามารถในการสื่อความหมายตลอดเวลา นับเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นตลอดเวลาที่อ่าน และเป็นการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ (เสาวนีย์ ธนะสาร. 2553) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละคาบให้อยู่ในรูปแบบบูรณาการความสามารถทางภาษาทั้ง 4 ด้าน คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน แต่จะเน้นไปที่ความสามารถด้านการอ่าน ส่วนความสามารถด้านอื่น แม้ว่า จะไม่ได้เป็นจุดเน้น ก็จะได้รับพัฒนาไปพร้อมกัน (Murdoch. 1986) การจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีอค มี 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นตั้งคำถามก่อนการอ่าน (Priming Question) 2) ขั้นเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) 3) ขั้นอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the text) 4) ขั้นทำความเข้าใจเรื่อง (Understanding the Text) 5) ขั้นถ่ายโอนข้อมูล (Transferring Information) 6) ขั้นทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยคและเรียงโครงสร้างอนุเจต (Jigsaw Exercise & Paragraph Structure) 7) ขั้นประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) ซึ่งทั้ง 7 ขั้นตอนนี้ สามารถนำมาพัฒนาด้านการอ่านจับใจความของผู้เรียนได้ ดังที่ สมบัติ จันทครุฑ (2548) ได้กล่าวว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีอค มีความสามารถในการอ่านที่สูงขึ้นกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบคู่มือครู ซึ่งการจัดการเรียนการสอนอ่านแบบเมอร์ดีอค จะช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น ได้พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษได้ง่ายขึ้น ทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์การใช้ภาษา สามารถอ่านเนื้อเรื่องเข้าใจและจับประเด็นสำคัญ ทำให้ตอบคำถามได้ ซึ่งจะมีผลทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านดีขึ้น จากการศึกษาวิจัยของ ญัฐฐณิกานต์ ทองโคตร (2559) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนายนางลักขิตพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยใช้แบบฝึกทักษะตามแนวการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีอค พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งจากการศึกษาวิจัยของ อรพัท ศิริแสง

(2558) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งจากการศึกษางานวิจัยของ วิสมน กฤษกลาง (2561) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) ร่วมกับแผนผังกราฟฟิค ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีอค เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษหลังการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีอค ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังเรียนการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีอค

ประโยชน์ที่ได้รับการวิจัย

1. เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนในการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีอค ไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่อไป
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีอคในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาอื่น ๆ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนอ่านแบบเมอร์ดีอค และนำแนวทางการสอนอ่านของเมอร์ดีอคมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ รวมทั้งเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรอิสระ

การจัดการเรียนการสอนแบบเมอร์ดีค (Murdoch integrated approach) มี 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตั้งคำถามก่อนการอ่าน สันทนา ตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง
2. ขั้นเข้าใจคำศัพท์ เลือกคำศัพท์ ยกตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์
3. ขั้นอ่านเนื้อเรื่อง อ่านเรื่องแล้วตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง
4. ขั้นทำความเข้าใจเรื่อง ทำแบบฝึกหัดเติมคำให้ประโยคสมบูรณ์
5. ขั้นถ่ายโอนข้อมูล นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมานำเสนอใหม่ในรูปแบบตาราง แผนภูมิ
6. ขั้นทำแบบฝึกหัดต่อขั้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเจต เรียงลำดับเนื้อเรื่องและเหตุการณ์
7. ขั้นประเมินผลและการแก้ไข สรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

ตัวแปรตาม

ความสามารถในการ
อ่านจับใจความ
ภาษาอังกฤษ

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีค สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน พฤศจิกายน ถึงเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2565
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ เรื่อง My family and I, My name, My birthday, My mother, My grandparents, An interesting animal, At the zoo, My pet, My free time, Go shopping, Travelling, The Moon

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ จากการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีค จำนวน 12 แผน 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษจากการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีค เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ ที่มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ .38-.54 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .23-.65 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ห้องเรียนพิเศษ IEP (Intensive English Program) โรงเรียนมารดานุสรณ์ จังหวัดตราด จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 79 คน ซึ่งทั้ง 3 ห้อง จัดนักเรียนแบบคละความรู้ความสามารถและมีจำนวนใกล้เคียงกัน และกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3A มีจำนวนนักเรียน 26 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test dependent sample

ผลการวิจัย

การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบเมอริต็อค

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน ร้อยละ ร้อยละสะสม ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษหลังการจัดการเรียนรู้แบบเมอริต็อค ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ร้อยละสะสม ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษหลังการจัดการเรียนรู้แบบเมอริต็อคของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ร้อยละ สะสม	$\bar{X}$	S.D.
27-30	80-100	ดีมาก	5	19.23	19.23	27.80	0.84
23-26	70-79	ดี	16	61.54	80.77	24.31	1.08
19-22	60-69	พอใช้	5	19.23	100	20.60	1.14
15-18	50-59	ผ่านเกณฑ์	-	-	-	-	-
0-14	0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-	-	-	-
รวม			26	100	100		

จากตาราง 1 พบว่า การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบเมอริต็อค นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 27-30 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-100 อยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 19.23 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 27.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.84 มีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 23-26 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 70-79 อยู่ในระดับดี มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 61.54 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.08 และมีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 19-22 คะแนน

อยู่ในเกณฑ์ 60-69 อยู่ในระดับพอใช้ มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 19.23 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.14 ดังนั้น นักเรียนที่ได้คะแนนระดับดีขึ้น มีค่าร้อยละสะสมเท่ากับ 80.77 ของนักเรียนทั้งหมด

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีอค

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีอค ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีอค

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	5	24	13.08	5.66	13.00*	.000
หลังเรียน	19	29	24.27	2.49		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ก่อนการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีอค มีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 5 คะแนน คะแนนสูงสุดเท่ากับ 24 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.08 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.66 ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ หลังการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีอค มีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 19 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 29 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.27 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.49 ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 13.00$)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลได้ ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีอค นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดีขึ้น ร้อยละ 80.77 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีอค สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีอค นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 80.77 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีอค ซึ่งประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การถามนำก่อนการอ่าน ผู้วิจัยมีการใช้คำถามที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องพร้อมรูปภาพมาถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและกระตุ้นให้คิดหรือสิ่งที่ศึกษาและได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน พบว่าผู้เรียนทุกคนให้ความร่วมมือในขั้นนี้เป็นอย่างดี ขั้นที่ 2 การทำความเข้าใจคำศัพท์ ผู้วิจัยเปิดรูปภาพคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องและให้นักเรียนร่วมกันตอบว่ามีคำศัพท์อะไรที่นักเรียนรู้ ในขั้นนี้จะทำให้นักเรียนได้ทบทวนคำศัพท์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง และได้ฝึกการอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง ขั้นที่ 3 การอ่านเนื้อเรื่อง ผู้วิจัยให้ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่อง ทำความเข้าใจและจับใจความสำคัญจากเรื่องนั้น ๆ จากนั้นตอบคำถามสั้น ๆ โดยคำถามสามารถกระตุ้นและส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี กิจกรรมนี้จะช่วยเสริมให้นักเรียนได้ตรวจสอบความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่นักเรียนอ่านได้มากขึ้น ซึ่งครูจะเป็นผู้สังเกตการณ์ร่วมกิจกรรมของนักเรียนแต่ละคนคอยช่วยเหลือ แนะนำนักเรียนที่มีปัญหาหรือมีข้อสงสัย ขั้นที่ 4 การทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง เป็นขั้นตอนตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ และทำใบงานโดยการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งผู้เรียนจะต้องใช้ภาษาของตนเองในการเขียนตอบ ในขั้นนี้ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีการคิดวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ในเนื้อเรื่อง สามารถเขียนสรุปออกมาตามความคิดของตนเองได้ โดยมีครูผู้สอนคอยให้คำแนะนำ ขั้นที่ 5 การถ่ายโอนข้อมูล ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้กำหนดให้นักเรียนนำความรู้หรือข้อมูลที่ได้จากเรื่องที่อ่านมานำเสนอในรูปแบบอื่น ๆ เช่น แผนผังความคิด หรือตาราง เพื่อต้องการให้ผู้เรียนได้ฝึกการตีความและการสรุปความ การถ่ายโอนข้อมูลเป็นกิจกรรมที่ดีเพราะเมื่อนักเรียนได้ทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ถือเป็นการสอนเพื่อการสื่อสาร เมื่อนักเรียนเข้าใจในเนื้อเรื่องแล้ว ผู้สอนอาจให้นักเรียนแสดงความสามารถในการเขียนแทนการพูด ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถภาษาอังกฤษในด้านการอ่านและการเขียนไปพร้อมกัน ขั้นที่ 6 การทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยคและเรียงโครงสร้างอนุเจต ผู้วิจัยได้นำประโยคจากเนื้อเรื่องกำหนดให้ผู้เรียนต่อประโยคเหล่านั้นให้ถูกต้อง กิจกรรมนี้ทำให้ผู้เรียนสามารถจัดเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน-หลังตามเนื้อเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังกำหนดให้ผู้เรียนทำกิจกรรมต่อชิ้นส่วนของประโยคร่วมกันเพื่อส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียน โดยมีการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ส่งผลให้บรรยากาศในห้องเรียนมีความสนุกสนาน ไม่เคร่งเครียด และส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ขั้นที่ 7 การประเมินผลและการแก้ไข ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยและผู้เรียนได้มีการทบทวนการเรียนรู้ในขั้นตอนที่ผ่านมา และให้ผู้เรียนมีช่วยกันเฉลยและตรวจคำตอบโดยการสลับกันตรวจกับเพื่อนร่วมชั้น เพื่อหาข้อผิดพลาดและแก้ไขให้นักเรียนมีความเข้าใจที่ถูกต้อง กิจกรรมนี้เป็นการตรวจความเข้าใจในการอ่านและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุฐา แก่นสูงเนิน (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอนอีเลิร์นนิ่งวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวตามแนวการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดธรรมจริยาภิรมย์ จังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์พัฒนาการเรียนการสอนอีเลิร์นนิ่ง วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวตามแนวการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) มีคุณภาพในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.84 มีประสิทธิภาพ 80.30/75.23 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นกัสนันท์ ไกรทอง (2559) ได้ศึกษาเรื่อง

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.44/84.79 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 75/75 อีกทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วสันต กฤษกลาง (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) ร่วมกับแผนผังกราฟฟิก ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีอค สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีอค มีลำดับขั้นตอนในการทำกิจกรรมชัดเจน ไม่ซับซ้อนและเป็นการจัดการเรียนรู้การสอนอ่านที่บูรณาการ การใช้ทักษะต่าง ๆ ทางภาษา 4 ทักษะเข้าด้วยกัน คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สร้างประสบการณ์ความรู้ด้วยตนเอง ครูผู้สอนเป็นผู้วางแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมต่าง ๆ และคอยแนะนำให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการสอนอ่านโดยใช้ใบงานและสื่อการสอนที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนตามขั้นตอนการสอนอ่าน ทำให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การใช้ภาพในการตั้งคำถามนำ ในแต่ละขั้นตอนจะเป็นการฝึกทักษะการอ่านจับใจความให้นักเรียนเกิดความรู้ไปทีละขั้น หากมีนักเรียนไม่เข้าใจในคำศัพท์ หรือไม่เข้าใจในขั้นตอนใด ผู้วิจัยจะอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนเข้าใจเพราะสิ่งเหล่านี้ถือเป็นอุปสรรคในการอ่านของนักเรียนเมื่อฝึกไปจนถึงขั้นสุดท้าย ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์เรื่องราวต่าง ๆ ดีความและวิเคราะห์เนื้อเรื่องได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นราธิป เอกสินธุ์ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษโดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวการสอนอ่านของเมอร์ดีอค (MIA) ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษโดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวการสอนอ่านของเมอร์ดีอค (MIA) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรพัทธ ศิริแสง (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ผลการวิจัย พบว่า 1) ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐธัญญา ปฐมพุทธิธรรม (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการใช้แบบฝึกรูปแบบปกติและการใช้แบบฝึกตามแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) ผลการศึกษพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้แบบฝึกตามแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้แบบฝึกรูปแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. การนำการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีอคไปใช้ ครูผู้สอนควรคิดคำถามที่น่าสนใจและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ครูควรคอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้เรียน ไม่ให้ผู้เรียนคนใดว่างโดยไม่มีส่วนร่วมเพราะจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย
2. ควรนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดีอค ไปใช้กับนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถทางด้านการอ่าน และพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพงษ์ ทีละपाल. (2542). การศึกษาการรู้สำนวนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ณัฐฐณิกานต์ ทองโคตร. (2559). การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) โดยใช้แบบฝึกทักษะ โรงเรียนนายางลักพิทยาคม. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ณัฐฐณิกานต์ ปฐมพุทธิธรรม. (2564). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการใช้แบบฝึกรูปแบบปกติและการใช้แบบฝึกตามแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA). การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธัญมาส ต้นเสถียร. (2544). การใช้วิธีอ่านเรื่องเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีความสามารถทางการอ่านต่ำกว่าระดับเฉลี่ย โรงเรียนสอาดเผดิมวิทยา จังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นภัสนันท์ ไกรทอง. (2559). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหัวดง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นราธิป เอกสิทธิ. (2557). การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษโดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวการสอนอ่านของเมอร์ดีอค (MIA). วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประเทิน มหาจันทร์. (2530). การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- รัฐา แก่นสูงเนิน. (2558). การพัฒนาการเรียนการสอนอีเลิร์นนิ่งวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวตามแนวการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดธรรมจริยาภิรมย์. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิสมน กฤษกลาง. (2561). การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) ร่วมกับแผนผังกราฟฟิก. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. นครราชสีมา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2541). การอ่านจับใจความ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศิริวรรณ เสนา. (2541). การศึกษาคุณลักษณะของเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือที่ส่งผลต่อการพัฒนาการด้านลายมือและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมบัติ จันทครุฑ. (2548). การศึกษาผลการสอนอ่านด้วยวิธี MIA ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. นครสวรรค์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- เสาวนีย์ ธนะสาร. (2553). การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรพัทธ์ ศิริแสง. (2558). การศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบเมอร์ดีอค. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

E0104S: การศึกษาความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสัตหีบ จากการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์

A STUDY OF ENGLISH VOCABULARY PRONUNCIATION ABILITY OF MATHAYOMSUKSA 2 STUDENTS BY USING THE JOLLY PHONICS LEARNING MANAGEMENT

เจษฎาพร หมั่นน้อย¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษา ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์ กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จำนวน 27 คน เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์ จำนวน 10 แผน และแบบทดสอบความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ จำนวน 60 คำ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ dependent sample

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์ นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 66.67 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. ความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์ ความสามารถในการอ่านออกเสียง

Abstract

The purpose of this research were to study and compare English vocabulary pronunciation ability of Mathayomsuksa 2 Students between before and after using the Jolly Phonics learning management. The sample was 27 students of Mathayomsuksa 2/3 at Sattahip school, Sattahip District, Chonburi. Research instruments that created by the researcher used in this study were 10 instruction plans and 60 words of pronunciation ability test in English which reliability was .93. The statistics for data analysis were Percentage, Mean, Standard Deviation and t-test dependent sample.

The results were as follows:

1. The English vocabulary pronunciation ability of Mathayomsuksa 2 Students after using the Jolly Phonics learning management was higher than good rate 66.67 percent of all students.

2. The English vocabulary pronunciation ability of Mathayomsuksa 2 Students after using the Jolly Phonics learning management was higher than before using the Jolly Phonics learning management at the .05 level of significance.

Keywords: The Jolly Phonics learning management, Pronunciation ability

บทนำ

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่าย และกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 220) จากบทบาทและความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษ วงการการศึกษาจึงมีการตื่นตัวและตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษ ได้มีการเตรียมพร้อมที่จะพัฒนาภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อยกระดับคุณภาพความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน ถือเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนผ่านการจัดหลักสูตรภาษาอังกฤษเทียบเท่าระดับนานาชาติ สะท้อนกระบวนการพัฒนาผู้เรียน ที่ได้รับการยกระดับขีดความสามารถทางภาษาอังกฤษ จากระดับเริ่มต้นสู่ระดับสูง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2562: 16)

การสื่อสารในปัจจุบันยังต้องใช้ทักษะการอ่านเป็นหลักสำคัญในการติดต่อสื่อความหมาย ด้วยการรับรู้เรื่องราวโดยใช้สายตาตัวอักษร แล้วสมองลำดับเป็นถ้อยคำ ประโยค และข้อความต่าง ๆ เกิดเป็นเรื่องราวตามความรู้และประสบการณ์ของผู้อ่านแต่ละคน (สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. 2559: 1) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ บรรจง พลไชย (2556: 36) ที่ได้กล่าวไว้ในบทความในวารสารว่า การอ่านช่วยให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้มาก การอ่านยังเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญ เพราะเป็นทักษะที่คนทั่วไปใช้ศึกษาหาความรู้ให้แก่ตนเอง การอ่านเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ แม้จะไม่ใช่ประสบการณ์โดยตรง แต่ก็ทำให้ผู้ที่อ่านมากเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญมาก ดังที่ไซดี (Zaidi. 2010) ได้กล่าวไว้ว่า วัฒนธรรมการอ่านจะช่วยบ่มเพาะให้เกิดความคิดเชิงวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม รวมถึงนิสัยแห่งการเรียนรู้ในเชิงบวก การอ่านช่วยเปิดโลกทัศน์ของคนในการรับความคิดใหม่ ๆ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และเรื่องราวของบุคคลที่เผชิญกับปัญหาคล้ายกันกับตน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับผู้อ่าน

การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษในปัจจุบันยังไม่ประสบความสำเร็จด้านทักษะการอ่านเท่าที่ควร สังเกตได้จากผู้เรียนไม่สามารถออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษให้ถูกต้องตามหลักของการออกเสียงได้ ซึ่งสาเหตุเนื่องมาจากความแตกต่างของระบบเสียงระหว่างภาษาไทยกับระบบเสียงภาษาอังกฤษในการออกเสียงของผู้เรียนมักจะเลือกใช้เสียงที่ตนคุ้นเคยมาใช้แทนเสียงในภาษาอังกฤษ ทำให้ไม่สามารถแยกความต่างของหน่วย

เสียงได้ มักทำให้เกิดความไม่เข้าใจหรือบางครั้งความหมายของคำก็เปลี่ยนไปเลย นอกจากนี้ สุษานันท์ มอญถนอม อังค์วรา เหลืองนภา และ สุวรีย์ ยอดดิม (2562) ยังได้กล่าวไว้อีกว่า นักเรียนไทยมีปัญหาในการออกเสียงภาษาอังกฤษ เนื่องจากปัญหาที่นักเรียนไทยไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ประเด็นสำคัญสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทยคือ ความแตกต่างของเสียง เสียงหลายพยางค์ของภาษาอังกฤษไม่ได้เกิดขึ้นในภาษาไทยและคนไทยแทนที่เสียงเหล่านั้นด้วยเสียงที่ใกล้เคียงโดยใช้ภาษาแม่หรือภาษาแรก ซึ่งสอดคล้องกับ ถิรวัฒน์ ตันทนิส (2555) ได้กล่าวถึงปัญหาของการอ่านออกเสียงไว้ในงานวิจัยว่า นักศึกษาชาวไทยมีปัญหาในการออกเสียงเรียงลำดับจากมากที่สลับไปน้อย ดังนี้ ตำแหน่งพยางค์ต้น คือ /θ/, /ð/, /v /, /r/, /z/, /ʃ/, /ʒ/, /tʃ/ ตำแหน่งพยางค์ท้าย คือ /ʒ/, /tʃ/, /ʃ/, /θ/, /ð/, /z/, /f/, /g/, /l/ และเสียงสระ คือ /ə/, /ɒ/, /ɑ/, /ɔɪ/, /ʊə/ ซึ่งสาเหตุเกิดจากไม่มีเสียงเหล่านี้ในระบบเสียงภาษาไทย นักศึกษาจึงใช้เสียงภาษาไทยแทน ถือเป็นอิทธิพลจากการแทรกแซงของภาษาแม่และเป็นกระบวนการทำให้การออกเสียงง่ายขึ้น นอกจากนี้ เออร์ (Ur. 1999) ยังได้กล่าวถึงปัญหาของการอ่าน ออกเสียงไว้ในงานวิจัยอีกว่า ผู้เรียนออกเสียงผิด เกิดจากการที่ไม่มีเสียงนั้น ๆ ในภาษาแม่ ผู้เรียนจึงใช้เสียงที่ใกล้เคียงในภาษาแม่แทน เช่น นำเสียง /d/ หรือ /z/ แทนเสียง /ð/ ในคำว่า that และแม้บางครั้งจะมีเสียงนั้น ๆ ในภาษาแม่ แต่ไม่สามารถแยกความต่างของหน่วยเสียงได้ ซึ่งเมื่อออกเสียงผิด ความหมายจะแตกต่างกันไปอีกด้วย เช่น /l/ และ /i/ ในคำว่า ship และ sheep การใช้จึงต้องดูจากบริบท (context) ได้แก่ คำหรือวลีที่มากับคำนั้น ๆ และถ้าไม่เคยได้ยินเสียงนั้นเลย ก็ไม่สามารถออกเสียงได้ถึงแม้จะพยายามเท่าใดก็ตาม

แนวทางหนึ่งที่น่าสนใจในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องชัดเจน คือ การจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์ (Jolly phonics) คิดค้นโดย ซู ลอยด์ (Sue Lloyd) เป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในความสัมพันธ์ของเสียงกับตัวอักษรอย่างมีระบบคำ โดยให้หลักการเรียนการสอนสังเคราะห์การออกเสียง (synthetic phonics) เป็นหลักการถอดรหัสเสียงและการผสมเสียงตัวอักษร ทำให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นในด้านการอ่านออกเสียงและการสะกดคำ เพื่อเป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ทักษะทางภาษาอื่น ๆ ต่อไป ซึ่ง สนิทมาศ อินันชัย (2562) ได้กล่าวถึงทักษะพื้นฐานที่เป็นผลของการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์ แบ่งออกเป็น 5 ทักษะ สำหรับการอ่านและเขียน ดังนี้ 1) การเรียนออกเสียงตัวอักษร (Learning the letter sounds) 2) การเรียนวิธีการเขียนตัวอักษร (Learning letter formation) 3) การผสมเสียง (Blending) 4) การกำหนดเสียงในคำ (Identifying sounds in words) และ 5) การสะกดคำที่อยู่นอกเหนือกฎเกณฑ์ (Tricky words) ผู้วิจัยได้นำขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์ของ ลอยด์ และ เวิร์นแฮม (Lloyd; & Wernham. 2010) มาปรับใช้ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (lead in) ผู้สอนนำเสนอตัวอักษรด้วยนิทานที่มีการสอนการออกเสียงตัวอักษรไปพร้อมกับการทำท่าทางประกอบการออกเสียง เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถจำเสียงของตัวอักษรได้อย่างถูกต้อง 2) ขั้นนำเสนอ (presentation) ผู้สอนอธิบายการออกเสียงตัวอักษรที่ถูกต้องตามหลักสัทศาสตร์ และสอนการเขียนตัวอักษรตามแบบอย่างที่ต้องการเป็นลำดับขั้นตอน 3) ขั้นฝึกปฏิบัติ (practice) ผู้เรียนฝึกออกเสียงตัวอักษรที่ถูกต้องตามหลักสัทศาสตร์ ฝึกการผสมเสียงตัวอักษรให้เป็นคำศัพท์ ฝึกการระบุ และแยกเสียงในการสะกดคำ 4) ขั้นนำไปใช้ (production) เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ไปฝึกฝนด้วยตนเอง และทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ และ 5) ขั้นสรุป (conclusion) เป็นขั้นที่ผู้สอนและผู้เรียนสรุปบทเรียนร่วมกัน และทบทวนการออกเสียงตัวอักษรที่ได้เรียนรู้ไปด้วยการร้องเพลงจาก Jolly song พร้อมทั้งทำท่าทางประกอบเพลง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้มีผู้วิจัยหลายท่านให้ความสนใจและใช้วิธีการสอนแบบจอลลีโฟนิกส์ มาแก้ปัญหาการอ่านออกเสียงของผู้เรียน ซึ่งผลการวิจัยของ กักก่อ พิสุทธิ และ กัลยรัตน์ ชำวันดี (2561) ได้ศึกษา การพัฒนาทักษะการออกเสียงภาษาอังกฤษ โดยใช้ชุดฝึกทักษะโฟนิกส์ออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนต่างอยพัฒนาศึกษา อำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ชุดฝึกทักษะโฟนิกส์ออนไลน์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน ได้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเหมาะสำหรับการนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับ อาจารย์ ศิริรัตนศักดิ์ (2552) ได้ศึกษาเรื่องกรณีศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ชุดการสอน จอลลีโฟนิกส์ ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนจอลลีโฟนิกส์ ที่ได้มีการพัฒนารูปแบบ และกระบวนการจัดการเรียนรู้ สามารถพัฒนาการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในหลักสูตรโปรแกรมภาษาอังกฤษที่มีความ สามารถในการอ่านออกเสียงและการอ่านเพื่อความเข้าใจไม่ผ่านเกณฑ์ตามหลักสูตรที่ร้อยละ 60 ให้ผ่านเกณฑ์การ อ่านตามหลักสูตรได้ โดยผลการทดสอบการอ่านออกเสียงของนักเรียนทั้งหมดก่อนการทดลองอยู่ระหว่างร้อยละ 29-57 และหลังการทดสอบเพิ่มขึ้นร้อยละ 64-79 และผลการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนทั้งหมด ก่อนการทดลองอยู่ระหว่าง 60-50 และหลังการทดลองเพิ่มเป็นร้อยละ 83-100 และงานวิจัยของ ลิสนาวาดี และ ฟาคัลทัส (Lisnawati; & Fakultas. 2008) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์กับความสามารถใน การอ่านและเขียนเบื้องต้นของชาวอินโดนีเซียและภาษาอังกฤษในเด็กก่อนวัยเรียน ผลการวิจัยพบว่า การใช้วิธีการ สอนการอ่านและเขียนจากการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์มีประสิทธิภาพ ในการพัฒนาทักษะการอ่านและการ เขียนเบื้องต้นของชาวอินโดนีเซียและภาษาอังกฤษในเด็กก่อนวัยเรียนสูงขึ้น เมื่อเทียบกับการสอนด้วยวิธีปกติ คิดเป็น ร้อยละ 65.2 ส่วนที่เหลืออีก 34.8 ถูกกำหนดโดยปัจจัยภายในและภายนอกอื่น ๆ นอกจากนี้ บาร์เน็ต (Barnett. 2013) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์กับนักเรียนการศึกษาทั่วไประดับปฐมวัยและนักเรียนการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีความพิการและนักเรียนที่ปกติเข้าร่วมในโปรแกรมจอลลีโฟนิกส์แล้วบรรลุเป้าหมายการ ออกเสียงในรูปแบบการเรียนรู้ด้วยวิธีการพหุสัมผัส ซึ่งตรงกับรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายของนักเรียนแต่ละคน การเรียนรู้ตัวอักษรเกิดประโยชน์ให้นักเรียนได้ลองออกเสียง มีการใช้ดนตรีมาช่วยประกอบการเรียน และการเขียน ด้วยการเรียนรู้ตัวอักษรและเสียงตัวอักษรมีอัตราความสำเร็จที่ดี

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจศึกษาความสามารถการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเสียงและการผสม เสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องชัดเจน ตลอดจนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น สามารถใช้ภาษา เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารและแสวงหาความรู้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

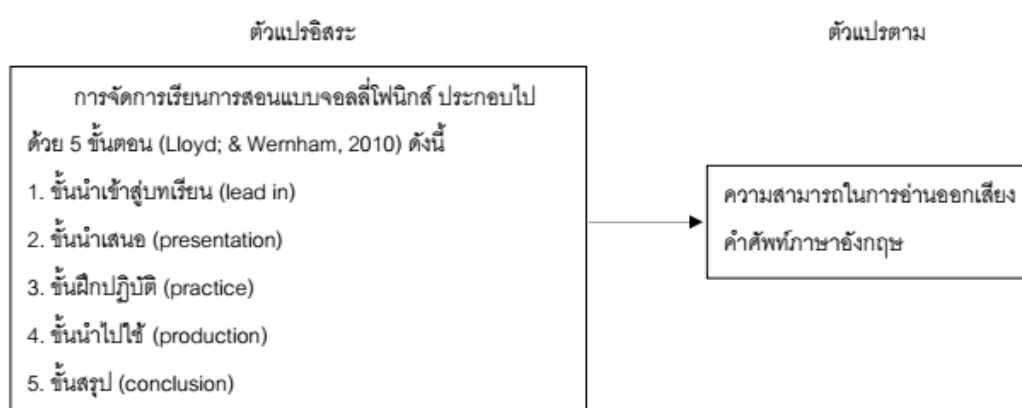
1. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 การจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์

ประโยชน์ที่ได้รับการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์ มีความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษได้สูงขึ้น
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนในการปรับปรุงการเรียนการสอนทักษะด้านการอ่านภาษาอังกฤษในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จากการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์ จะส่งผลให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ความหมายและวิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักการและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ จึงได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

ความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2565 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2565

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Pronunciation ซึ่งประกอบด้วย ตัวอักษร จำนวน 28 ตัวอักษร ได้แก่ s, a, t, i, p, n, c, k, e, h, r, m, d, g, o, u, l, f, b, j, z, ng, y, x, w, v, ch และ sh

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์ จำนวน 10 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 10 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ จำนวน 60 คำ ที่มีค่าความยากตั้งแต่ .26-.77 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .28-.78 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสัทธิพิบ จังหวัดชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 4 ห้อง มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 104 คน ซึ่งทั้ง 4 ห้อง จัดนักเรียนแบบคละความรู้ความสามารถและมีคุณลักษณะคล้ายคลึงกัน และกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 จำนวนนักเรียน 27 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ t-test แบบ dependent sample

ผลการวิจัย

การศึกษาความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน ร้อยละ ร้อยละสะสม ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์ ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าสถิติของการศึกษาความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ร้อยละ สะสม	$\bar{X}$	S.D.
54-60	80-100	ดีมาก	11	40.74	40.74	56.55	2.30
46-53	70-79	ดี	7	25.93	66.67	48.29	1.25
38-45	60-69	พอใช้	4	14.81	81.48	41.50	2.65
30-37	50-59	ผ่านเกณฑ์	3	11.11	92.59	34.33	3.79
0-29	0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์	2	7.41	100	26.00	2.83
รวม			27	100	100		

จากตาราง 1 แสดงว่า การศึกษาความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิคส์ นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 54-60 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-100 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 40.74 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 56.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.30 มีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 46-53 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 70-79 ซึ่งอยู่ในระดับดี มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 25.93 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 48.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.25 มีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 38-45 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 60-69 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 14.81 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 41.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.65 มีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 30-37 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 50-59 ซึ่งอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 34.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.79 มีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 0-29 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 0-49 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.41 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 26.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.83 ดังนั้น ความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิคส์ นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 66.67 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด อย่างไรก็ตามยังมีนักเรียนที่มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิคส์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิคส์ ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิคส์

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	10	54	29.00	13.69	13.31*	.001
หลังเรียน	24	60	47.44	10.02		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 แสดงว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิคส์ มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 10 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 54 คะแนน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 29.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 13.69 ส่วนความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิคส์ มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 24 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 60 คะแนน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 47.44 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 10.02 ความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิคส์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 13.31$)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลได้ ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์ นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 66.67 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์ นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 66.67 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์ ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (lead in) ผู้สอนนำเสนอตัวอักษรด้วยนิทานที่มีการสอนการออกเสียงตัวอักษรไปพร้อมกับการทำท่าทางประกอบการออกเสียง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถจำเสียงของตัวอักษรได้อย่างถูกต้อง 2) ขั้นนำเสนอ (presentation) ผู้สอนอธิบายการออกเสียงตัวอักษรที่ถูกต้องตามหลักสัทศาสตร์ และสอนการเขียนตัวอักษรตามแบบอย่างที่ถูกต้องเป็นลำดับขั้นตอน 3) ขั้นฝึกปฏิบัติ (practice) ผู้เรียนฝึกออกเสียงตัวอักษรที่ถูกต้องตามหลักสัทศาสตร์ ฝึกการผสมเสียงตัวอักษรให้เป็นคำศัพท์ ฝึกการระบุและแยกเสียงในการสะกดคำ 4) ขั้นนำไปใช้ (production) เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ไปฝึกฝนด้วยตนเอง และทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ และ 5) ขั้นสรุป (conclusion) เป็นขั้นที่ผู้สอนและผู้เรียนสรุปบทเรียนร่วมกัน และทบทวนการออกเสียงตัวอักษรที่ได้เรียนไปด้วยการร้องเพลงจาก Jolly song พร้อมทั้งทำท่าทางประกอบเพลง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รูซ (Ruiz, 2014) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนการออกเสียงไว้ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นการนำเสนอเสียงและทำให้เด็กคุ้นเคย ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการระบุเสียง ขั้นที่ 3 ขั้นการสร้างตัวอักษร ขั้นที่ 4 ขั้นการทำกิจกรรมเล่นเกมที่เกี่ยวข้องกับการระบุเสียงและการผสมเสียง ขั้นที่ 5 ขั้นการแก้ไขปรับปรุงเสียงทั้งหมดที่นักเรียนยังคงมีปัญหา ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อาจารี ศิริรัตนศักดิ์ (2552) ที่ได้ศึกษา เรื่อง กรณีศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ชุดการสอนจอลลีโฟนิกส์ ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนจอลลีโฟนิกส์ได้มีการพัฒนารูปแบบและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในหลักสูตรบูรณาการภาษาอังกฤษที่มีความสามารถในการอ่านออกเสียงและการอ่านเพื่อความเข้าใจไม่ผ่านเกณฑ์ตามหลักสูตรที่ร้อยละ 60 ให้ผ่านเกณฑ์การอ่านตามหลักสูตรได้ และหลังการทดลองมีคะแนนเพิ่มเป็นร้อยละ 83-100 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิวภรณ์ ไสโต (2561) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีสอนแบบจอลลีโฟนิกส์สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรฝึกอบรมการสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีสอนแบบจอลลีโฟนิกส์สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษา ในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ โดยค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) = 81.44 และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) = 85.04 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ญัฐพล สุริยมณฑล นิธิดา อติภทรนันท์ และ นันทิยา แสงสิน (2561: 121) ได้ศึกษาเรื่อง การสอนแบบโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมการออกเสียงและความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนการ

ออกเสียงภาษาอังกฤษ หลังจากทีนักเรียนได้เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบโฟนิกส์เท่ากับ 9.3 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.8 คิดเป็นร้อยละ 93.5 มีระดับคุณภาพดีเยี่ยม ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ที่กำหนดไว้

2. ความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภายหลังจากจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สร้างความสนใจให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้สังเกตเห็นความสำคัญของการอ่านออกเสียงคำศัพท์ให้ถูกต้องตามหลักสัทศาสตร์ การเรียนรู้การออกเสียงอย่างแท้จริงของภาษาออกเสียงเป็นเรื่องที่สำคัญ ฉะนั้นการที่จะให้ผู้เรียนสามารถออกเสียงได้ถูกต้องใกล้เคียงกับเจ้าของภาษาและ ป้องกันมิให้ผู้เรียนออกเสียงผิด จึงควรสร้างพื้นฐานและปลูกฝังลักษณะนิสัยในการออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจนตั้งแต่เด็กในระดับเริ่มต้น โดยมีจอลลีโฟนิกส์เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการเรียนรู้ทำให้เกิดความเข้าใจเรื่องการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ผู้เรียนความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่สูงขึ้น ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปุณยวัจน์ วรรณคาม (2564) ได้ศึกษาผลของการใช้วิธีการสอนโฟนิกส์ในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธิติกันต์ จันสม (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ Jolly Phonics ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยาที่เรียนด้วยวิธีการสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบ Jolly Phonics มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ ก๊กอ พิสุทธิ และ กัลยรัตน์ ชาวันดี (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการออกเสียงภาษาอังกฤษ โดยใช้ชุดฝึกทักษะโฟนิกส์ออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเต่างอยพัฒนศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. การจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์ในขั้นนำเสนอ ผู้สอนควรสร้างความตระหนักให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญในการอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง เนื่องจากการออกเสียงที่ไม่ถูกต้องจะส่งผลไปสู่ความผิดพลาดในการสื่อความหมาย และให้เห็นถึงประโยชน์ของสิ่งที่ได้เรียนรู้เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวันได้
2. การจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์นั้น ผู้สอนจะต้องทบทวนเสียงที่นักเรียนได้เรียนไปแล้วทุกครั้ง เพราะถ้าผู้เรียนบางคนที่ยังไม่สามารถออกเสียงได้ จะส่งผลให้ไม่สามารถต่อยอดการเรียนรู้ในชั่วโมงเรียนต่อไปได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการทำวิจัยการจัดการเรียนรู้แบบจอลลีโฟนิกส์ที่ส่งเสริมทักษะด้านการอ่านควบคู่ไปกับทักษะด้านการเขียน เนื่องจากทักษะด้านการอ่านสามารถพัฒนาไปสู่ทักษะด้านการเขียนได้ในเวลาเดียวกัน

เอกสารอ้างอิง

- ก๊อ ก พิสุทธิ และ กัลยรัตน์ ชำวันดี. (2561). การพัฒนาทักษะการออกเสียงภาษาอังกฤษ โดยใช้ชุดฝึกทักษะ โฟนิคส์ออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนต่างอยพัฒนาศึกษา. งานวิจัยสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. สกลนคร: โรงเรียนต่างอยพัฒนาศึกษา.
- ณัฐพล สุริยมณฑล นิธิดา อติภรณ์นันท์ และ นันทิยา แสงสิน. (2561). การสอนแบบโฟนิคส์เพื่อส่งเสริมการออกเสียง และความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม. 8(2): 117-124.
- ถิรวัฒน์ ตันทนิส. (2555). ปัญหาการออกเสียงภาษาอังกฤษของนักศึกษาสหวิทยาการชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธิตินันท์ จันสม. (2564). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการจัดการ เรียนรู้แบบ Jolly Phonics ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา. การศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- บรรจง พลไชย. (2556). การอ่านเพื่อการเรียนรู้. วารสารห้องสมุด. 57(1): 36-47.
- บุญยวีร์ วรรณคาม. (2564). ผลของการใช้วิธีสอนโฟนิคส์ในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษา ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา ภาษาอังกฤษ. สุพรรณบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.
- ศิวภรณ์ ไสโต. (2561). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีสอนแบบจอลลี่ โฟนิคส์สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์. รายงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. เพชรบูรณ์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2562). คู่มือแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามความเข้มข้น 3 ระดับสู่สากล. สืบค้นเมื่อ 21 พฤศจิกายน 2562, จาก https://oer.learn.in.th/search_detail/result/160147.
- สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. (2559). อ่านให้เป็น เห็นคุณค่า สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพแน่นอน. สืบค้นเมื่อ 28 สิงหาคม 2559, จาก <http://arit.npru.ac.th/>.
- สินธุมาศ อินนินชัย. (2562). การพัฒนาความสามารถด้านการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยสื่อโฟนิคส์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยแม่เลี่ยม ผ่านจอลลี่โฟนิคส์แอปพลิเคชัน. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ. เชียงราย: บัณฑิต- วิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สุชานันท์ มอญนอม อังคิรา เหลืองนภา และ สุรวิทย์ ยอดฉิม. (2562). คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่มักออกเสียงผิด. งานวิจัยในรายวิชาศึกษาเอกเทศ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

อาจารย์ ศิริรัตน์ศักดิ์. (2552). **กรณีศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ชุดการสอนจอลลี่โฟนิกส์**. สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Barnett, K. D. (2013). **Use of Phonics Program with Early Childhood General Education and Special Education Students**. Phonics in Early Childhood: Jolly Phonics. Maryville: Northwest Missouri State University Missouri.

Lisnawati, R.; & Fakultas, P. (2008). The Effect of Jolly Phonics Learning Method on The Indonesian and English Initial Literacy Ability in Preschool Children. **Journal of Humanities Research**. 9(2): 192-206.

Lloyd, S.; & Wernham, S. (2010). **Jolly Phonics Teacher's Book**. Malta.

Ruiz, C. C. (2014). **Is it all about Jolly Phonics**. Bachelor's thesis, Teacher Training for Infant Education: University of Zaragoza.

Ur, P. (1999). **A Course in Language Teaching Practice and Theory: Teaching Pronunciation**. Cambridge: Cambridge University Press.

Zaidi, S. **Work together 'to Promote Reading Culture'**. The News International (Pakistan). June 14, 2010. Retrieved from http://www.thenews.com.pk/daily_detail.asp?id=244883.

E0105S: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TGT

A STUDY OF ACHIEVEMENT IN MATHEMATICS ON EXPONENT OF MATHAYOMSUKSA 1 STUDENTS USING THE COOPERATIVE LEARNING MANAGEMENT BY TGT TECHNIQUE

อารยา ยศศักดิ์ศรี¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษา ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TGT กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนเปร็งวิสุทธิธำมิตี จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องเลขยกกำลัง จำนวน 14 แผน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .24 ถึง .58 ค่าความยาก (p) ตั้งแต่ .34 ถึง .66 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ dependent sample

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TGT นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 63.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TGT สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The purposes of this research were to study and compare learning achievement in Mathematics on Exponent of Mathayomsuksa 1 students between before and after using the cooperative learning management by TGT technique. The samples consisted of 30 students of Mathayomsuksa 1/1 in Preng wisutthathibodi School. They were selected by Cluster Sampling and use the classroom as a random unit. The research instruments were 14 lesson plans and 40 items of learning achievement test were multiple choice test which the discrimination power (r) ranging from .24 to .58, the difficulty (p) ranging from .34 to

.66 and reliability was .89. The statistics for data analysis were percentage, mean, Standard Deviation and t-test dependent sample.

The results were as follows:

1. The learning achievement in Mathematics on Exponent of Mathayomsuksa 1 students after using the cooperative leaning management by TGT technique was higher than good level 63.33 percent of all students.

2. The learning achievement in Mathematics on Exponent of Mathayomsuksa 1 students after using the cooperative leaning management by TGT technique was higher than before learning at the .05 level of statistical significance.

Keywords: Cooperative Learning Management, TGT Technique, Learning Achievement

บทนำ

คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากคณิตศาสตร์ช่วยให้มนุษย์มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผลเป็นระบบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างรอบคอบและถี่ถ้วน ช่วยคาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหา ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้คณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศาสตร์อื่น ๆ อันเป็นรากฐานในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของชาติให้มีคุณภาพ และพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้ทัดเทียมกับนานาชาติ การศึกษาคณิตศาสตร์จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560) นอกจากนี้คณิตศาสตร์ยังเป็นความรู้พื้นฐานของวิทยาการแขนงต่าง ๆ และคุณภาพของผู้เรียนที่จบการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน 12 ปี จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระคณิตศาสตร์ มีทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์มีความตระหนักในคุณค่าของคณิตศาสตร์และสามารถนำความรู้ทางคณิตศาสตร์ไปพัฒนาคุณภาพชีวิต (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2561)

จากสภาพการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเป็ริงวิสุทธิธาภิบัติ จากผลการทดสอบปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 พบว่า ในรายวิชาคณิตศาสตร์นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 2.00 ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมายด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่โรงเรียนกำหนด โดยนักเรียนต้องมีผลการเรียนไม่ต่ำกว่าระดับ 2.50 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักเรียนต้องพัฒนาความสามารถในการคิดคำนวณ เพื่อให้เป็นไปตามค่าเป้าหมายความสำเร็จด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน (งานวิชาการโรงเรียนเป็ริงวิสุทธิธาภิบัติ. 2564) ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้หาวิธีการที่จะช่วยให้การเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์มีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ โดยการหาเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน รวมทั้งผสมผสานเทคโนโลยีกับการเรียนการสอนให้มากขึ้น เพื่อให้ นักเรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะทางสังคมในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่มที่ดีขึ้น และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงขึ้น

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนมีหลากหลายวิธี แต่การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นวิธีที่ดึงความสามารถของผู้เรียน และเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดย เอเรนส์ (Arends. 1994: 355-356) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ เนื่องจากการจัดสมาชิกในกลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกันคนที่เข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งสามารถช่วยเหลือให้คำแนะนำคนที่ยังไม่เข้าใจในเรื่องนั้นได้ ผู้เรียนที่อธิบายให้เพื่อนฟังก็จะเข้าใจในเรื่องที่อธิบายได้ดีมากยิ่งขึ้นและผู้เรียนที่ได้รับการช่วยเหลือก็จะเข้าใจในสิ่งที่เพื่อนอธิบายมากยิ่งขึ้น เพราะเป็นการใช้ภาษาของผู้เรียนเอง ผู้เรียนจะกล้าพูดกล้าซักถามเพื่อนและสนใจการเรียนมากยิ่งขึ้น เพราะถือว่ามีส่วนร่วมในความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีหลากหลายเทคนิคด้วยกัน เช่น เทคนิค STAD เทคนิค TAI เทคนิค TGT เทคนิค Jigsaw และเทคนิค GI เป็นต้น โดยทุกเทคนิคสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ อารณีย์ ใจเที่ยง (2553: 120) กล่าวว่าเทคนิค TGT เป็นเทคนิคที่เหมาะสมกับการใช้แก้ปัญหา เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ร่วมกันกับเพื่อนในกลุ่ม มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันของผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันภายในกลุ่ม เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จในการเรียนร่วมกันผ่านการจัดกิจกรรมเกมการแข่งขันระหว่างกลุ่ม ทำให้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนในกลุ่ม เกิดความสนุกสนาน ส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน มีความมั่นใจในการเรียนมากขึ้น ซึ่งผลการวิจัยของ ธาดา ธิกุลวงศ์ (2553) ที่ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง ทศนิยม ที่สอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT กับการสอนปกติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งงานวิจัยของ อติวัฒน์ เรือนริน (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง จำนวนเต็ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองเค็ด โดยใช้วิธีการสอนแบบ TGT พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองเค็ด โดยใช้วิธีการสอนแบบ TGT สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TGT เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT

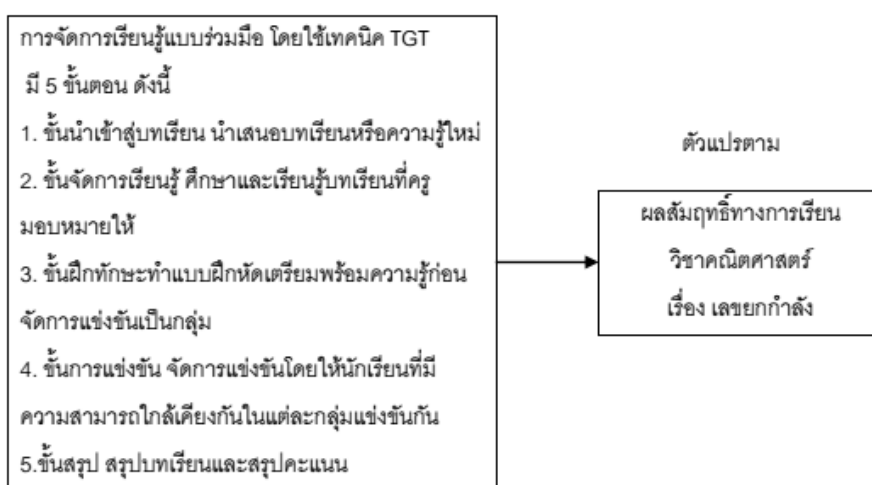
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. แนวทางสำหรับครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
2. แนวทางสำหรับนักเรียน ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในเรื่องของเลขยกกำลัง ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560) ความหมายและวิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักการและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT ของ สลาวิน (Slavin. 1995) รวมทั้ง ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ จึงได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรอิสระ

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลัง (One group Pretest-Posttest design)

1. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2565 ถึงเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2565

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง เรียนรู้เกี่ยวกับ ความหมายของเลขยกกำลัง การหาค่าของเลขยกกำลัง การเขียนจำนวนให้อยู่ในรูปเลขยกกำลัง การคูณเลขยกกำลังที่มีฐานเดียวกัน การคูณเลขยกกำลังที่มีฐานต่างกัน การหารเลขยกกำลังที่มีฐานเดียวกัน การหารเลขยกกำลังที่มีฐานต่างกัน การเขียนเลขยกกำลังให้อยู่ในรูปสัญกรณ์วิทยาศาสตร์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2 ห้อง รวมจำนวนนักเรียน 64 คน โรงเรียนเป็ริงวิสุทธิธำธิ ซึ่งจัดนักเรียนแบบคละความสามารถและมีความเท่าเทียมกันทุกห้อง และกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 จำนวนนักเรียน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT
2. ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TGT จำนวน 14 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 14 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เลขยกกำลัง เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ จำนวน 40 ข้อ ที่มีค่าความยากตั้งแต่ .34-.66 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .24-.58 มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .89

การทดลอง

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย มีดังนี้

1. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT
2. ดำเนินการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pre-test) ในชั่วโมงแรก โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง จำนวน 40 ข้อ
3. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนในแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เลขยกกำลัง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT ไปที่ละแผนการจัดการเรียนรู้จนครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 14 แผน เป็นเวลา 14 ชั่วโมง
4. เมื่อสิ้นสุดกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว จึงทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง

5. ตรวจให้คะแนนและนำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐานโดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์หรือตัวชี้วัด (Index of Item-Objective Congruence: IOC)

2.2 การหาค่าความยาก (Difficulty) โดยใช้สูตร p

2.3 การหาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้สูตรดัชนี บี (B-Index หรือ Brennan Index) และ

2.4 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการของ โลเวทท์ (Lovett)

3. สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ t-test แบบ dependent sample

ผลการวิจัย

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน ร้อยละ ร้อยละสะสม ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ร้อยละสะสม ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ร้อยละ สะสม	$\bar{X}$	S.D.
35-40	80-100	ดีมาก	6	20.00	20.00	35.83	1.17
30-34	70-79	ดี	13	43.33	63.33	31.85	1.46
25-29	60-69	พอใช้	8	26.67	90.00	27.75	1.58
20-24	50-59	ผ่านเกณฑ์	3	10.00	100.00	22.67	1.53
0-19	0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-	-	-	-
รวม			30	100	100		

จากตาราง 1 พบว่า การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 35-40 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-100 อยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 35.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.70 มีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 30-34 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 70-79 อยู่ในระดับดี มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 43.33 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 31.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.46 นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 25-29 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 60-69 อยู่ในระดับพอใช้ มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 27.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.58 และมีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 20-24 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 50-59 อยู่ในระดับพอใช้ มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.53 ดังนั้น นักเรียนที่ได้คะแนนระดับดีขึ้นไป มีค่าร้อยละสะสมเท่ากับ 63.33

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	5	25	15.37	5.07	14.34*	.000
หลังเรียน	21	38	30.63	4.13		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่าการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT มีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 5 คะแนน คะแนนสูงสุดเท่ากับ 25 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.37 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.07 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT มีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 21 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 38 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 30.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.12 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 14.34$)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลได้ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 63.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 63.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ซึ่งในขั้นตอนที่ 3 ขั้นฝึกทักษะ ขั้นนี้จะมีการแบ่งทีมหรือกลุ่มนักเรียนความสามารถ เก่ง กลาง อ่อน และให้นักเรียนเข้ากลุ่มตามกลุ่มที่จัดไว้ เพื่อช่วยกันทำภาระงานที่ได้รับมอบหมายในกลุ่ม โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตการณ์และให้คำปรึกษา หากนักเรียนมีข้อสงสัยหรือไม่เข้าใจในเนื้อหา ผู้วิจัยจะให้คำชี้แนะหรืออธิบายเพิ่มเติมทันที ในขั้นนี้ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนในแต่ละกลุ่มมีการช่วยเหลือกันทำงานแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ช่วยเหลือกันในกลุ่มเป็นอย่างดี เพื่อเตรียมความพร้อมในกลุ่มเข้าสู่การแข่งขันในขั้นถัดไปและยังทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาง่ายขึ้น อันเป็นผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมจิตต์ ชูยจันทิก (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง เลขยกกำลัง แล้วมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพิ่มขึ้นจากก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภูวภัทร อ่างอาจ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และทักษะการคิดคำนวณ เรื่อง การบวกและการลบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 แบบคณะชั้นเรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และทักษะการคิดคำนวณ เรื่อง การบวกและการลบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 แบบคณะชั้นเรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อติวัฒน์ เรือนริน (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง จำนวนเต็ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองเค็ด โดยใช้วิธีการสอนแบบ TGT ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง จำนวนเต็ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วิธีการสอนแบบ TGT สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยพบว่า เมื่อมีการจัดให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย ๆ นักเรียนมีความกล้าแสดงออกและแสดงความคิดเห็นมากขึ้นมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและแบ่งหน้าที่ในการทำงาน นักเรียนที่เก่งจะสอนนักเรียนที่อ่อนกว่าให้เข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น และนักเรียนที่อ่อนกว่าก็พยายามทำความเข้าใจเรียนรู้ในเนื้อหาเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการแข่งขันและบรรลุผลสำเร็จในการเรียนร่วมกัน โดยในการจัดกิจกรรมเกมการแข่งขันระหว่างกลุ่ม คะแนนที่ได้จากการแข่งขันของสมาชิกแต่ละคนในการแข่งขันตัวต่อตัวกับทีมอื่น ๆ จะนำมาบวกเป็นคะแนนรวมของทีม ส่งผลให้สมาชิกในกลุ่มมีแรงจูงใจ มีความตั้งใจและปฏิบัติตนไปในทางที่ดีเพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ อันเป็นผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT สูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กฤษกร สุขอนันต์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI และเทคนิค TGT ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่องเรขาคณิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สรณรัตน์ จำปาชุม (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง เส้นขนาน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด DAPIC ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง เส้นขนาน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด DAPIC ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้และข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ควรมีการอธิบายระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้สอนมากขึ้น เพื่อเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักแสดงความคิดเห็น และการกระตุ้นโดยใช้คำถามให้ผู้เรียนรู้จักคิดมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ได้ดีขึ้น
2. ควรตรวจสอบแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้ผู้เรียน เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนแบบเกมการแข่งขัน อาจทำให้ผู้เรียนคิดถึงเฉพาะวิธีเอาชนะคู่ต่อสู้โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องและวิธีการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการนำเทคนิควิธีการอื่น ๆ มาบูรณาการร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT เช่น การการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎี KWL plus มาสอดแทรกลงไปในจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TGT เพื่อเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนรู้จักใช้ความรู้เดิม

ของตนเองในการเรียนรู้ และกระตุ้นให้นักเรียนฝึกการใช้สมองโดยการวิเคราะห์และพิจารณาเนื้อหาในเรื่องที่นักเรียนเรียนในขณะนั้น และยังเป็นการสร้างความมั่นใจให้ตนเองในการเรียน

2. ควรมีการศึกษาวิจัยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TGT ไปจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอื่น ๆ และวิชาอื่นเพื่อฝึกให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะการคิด การตั้งคำถามซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤษกร สุขอนันต์. (2558). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TAI และเทคนิค TGT**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ธาดา ธิกุลวงศ์. (2553). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ทศนิยม ที่สอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT กับการสอนแบบปกติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ภูวภัทร อ่างอาจ. (2561). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และทักษะการคิดคำนวณ เรื่อง การบวกและการลบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 แบบคละชั้นเรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการสอน. ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- โรงเรียนเปร็งวิสุทธิอาธิบัติ. (2564). **รายงานสรุปผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2564**. งานการโรงเรียนเปร็งวิสุทธิอาธิบัติ 2564.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2561). **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ เล่ม 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: องค์การค่าของ สกสศ.
- สมจิตต์ ชูจันทร์ทิพย์. (2558). **ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง เลขยกกำลัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สรันรัตน์ จำปาชุม (2562). **การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง เส้นขนาน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด DAPIC ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT**. สารนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

อดิวัฒน์ เรือนรื่น. (2563). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง จำนวนเต็ม ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองเค็ด โดยใช้วิธีการสอนแบบ TGT. วิทยานิพนธ์ปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). **หลักการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

Arends, R. (1994). **Learning to Teach**. New York: McGraw-Hill Inc.

Slavin, R. E. (1995). **Cooperative Learning**. 2nd ed., USA: Allyn and Bacon.

E0107S: ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราษฎร์นิยมธรรม (ปิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

FACTORS AFFECTING SCIENCE ACHIEVEMENT OF PRATHOMSUKSA 4 STUDENTS AT WATRATNIYOMTHAM (PIBOONSONGKRAM) SCHOOL SAI MAI DISTRICT BANGKOK

นันทนา ดาบุตร¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 3) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราษฎร์นิยมธรรม (ปิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร จำนวน 101 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 51 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราษฎร์นิยมธรรม (ปิบูลสงคราม) ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก
2. ปัจจัยด้านเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ และด้านพฤติกรรมการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านพฤติกรรมการสอนของครู และด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
3. ปัจจัยด้านผู้เรียน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ (X_1) และพฤติกรรมการเรียน (X_2) สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราษฎร์นิยมธรรม (ปิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 33.40

คำสำคัญ: เจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ พฤติกรรมการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์

Abstract

The purpose of this research were 1) to study factors's level affected to Science achievement of Prathomsuksa 4 students at Watratniyomtham (Piboonsongkram) School, Sai Mai District, Bangkok, 2) to

study the correlation between each factors and Science achievement. and (3) to find out the predictive equations of factors affecting Science achievement of Prathomsuksa 4 students. The sample used in this study was 101 students of Prathomsuksa 4 students at Watratniyomtham (Piboonsongkram) School. The research instrument was 5 scales rating questionnaire, 51 items which reliability was .94. The statistics for analysis data were frequency, percentage, mean, standard deviation, multiple correlation, and stepwise multiple regression.

The result were as follow:

1. The factor's level which related to Science achievement of Prathomsuksa 4 students in Watratniyomtham (Piboonsongkram) School, in overall and each aspect were high level.
2. Attitude toward Science subject, learning behavior were positively correlated to Science achievement at .01 level of significant. Teaching behavior and relationship between teachers and students no correlate with Science achievement.
3. Attitude toward Science subject (X_1) and learning behavior (X_2) could be jointly predict to Science achievement at 33.40 percent.

Keywords: Attitude towards Science Learning behavior Science Achievement.

ความสำคัญของปัญหา

วิทยาศาสตร์ มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตของมนุษย์ การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เป็นกระบวนการสำคัญที่จะทำให้เกิดการพัฒนาวิธีคิด ทั้งความคิดเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์วิจารณ์ มีทักษะที่สำคัญในการค้นคว้าความรู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ให้ความสำคัญด้านการมีนำความรู้และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ การคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล การคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ วิทยาศาสตร์เป็นวัฒนธรรมของโลกสมัยใหม่ (Knowledge-based society) เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ดังนั้น ทุกคนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้รู้วิทยาศาสตร์ เพื่อที่จะมีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติ และเทคโนโลยีที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น สามารถนำความรู้ไปใช้อย่างมีเหตุผล สร้างสรรค์ และมีคุณธรรม

ถึงแม้ว่าวิชาวิทยาศาสตร์จะถูกบรรจุในหลักสูตรการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาเป็นต้นมา แต่ยังพบว่าคุณภาพการศึกษาของไทยด้านวิทยาศาสตร์ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังที่ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สทศ. ได้จัดทำสรุปรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563 ซึ่งเป็นการประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าอยู่ในระดับที่น่าพอใจ เห็นได้จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 38.70 ต่ำกว่าร้อยละ 50 ซึ่งสะท้อนให้เห็นคุณภาพของการศึกษา (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). 2563) และเมื่อจัดลำดับความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนเทียบกับนานาชาติประเทศทั่วโลกและในอาเซียน โครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ

(Programmed for International Student Assessment: PISA) ซึ่งมุ่งเน้นการประเมินความสามารถของนักเรียนในการนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ การอ่านและคณิตศาสตร์ จากการเรียนไปประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตหรือสถานการณ์จริง พบว่า ผลการประเมินวิทยาศาสตร์ของไทยตั้งแต่ PISA 2000 ถึง PISA 2018 พบว่า ผลการประเมินวิทยาศาสตร์ของไทยไม่เปลี่ยนแปลง มีคะแนนเฉลี่ยด้านการรู้เรื่อง วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนไทยอายุ 15 ปี โดยประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 54 จาก 79 ประเทศ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.). 2562)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำหรือมีปัญหา มีปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนมีหลายปัจจัยด้วยกัน ดังที่ นันทพร จิตรจำลอง (2564: 107-110) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ เจตคติต่อการเรียน พฤติกรรมการสอนของครู คุณภาพการสอนของครู บรรยากาศในชั้นเรียน และผลการวิจัยของ วราภรณ์ ลวงสวาส (2561: 101-120) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ปัจจัยด้าน เจตคติในการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กระบวนการจัดการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลวิจัยของ ชนิตา ยอดสาลี และ กาญจนา บุญส่ง (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านนักเรียน และปัจจัยด้านผู้บริหาร มีประสิทธิภาพในการทำน่ายร้อยละ 48.30

จากสภาพและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรานุยมธรรม (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพื่อจะได้หาแนวทางปรับปรุง และพัฒนา นักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สมมติฐานในการวิจัย

1. เจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

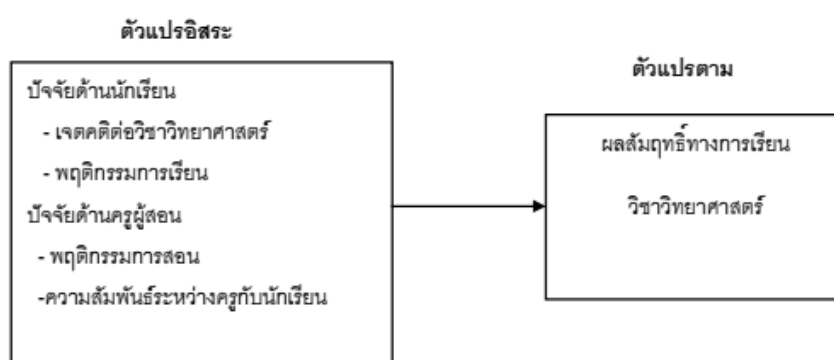
2. พฤติกรรมการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
3. พฤติกรรมการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
4. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
5. เจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ พฤติกรรมการเรียน พฤติกรรมการสอน และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน สามารถร่วมกันพยากรณ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม)

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นข้อมูลสำหรับครูผู้สอนได้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนโรงเรียน วัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) เพื่อเป็นประโยชน์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข และวางแผนระบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนให้ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดียิ่งขึ้น
3. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในการเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนแก่ครูผู้สอนให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ (Rosenberg; & Hovland. 1960) พฤติกรรมการเรียน (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2548) พฤติกรรมการสอน (Bloom. 1976) และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (Wubbels; Creton; & Hooymayers. 1985) มาประกอบการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิด ทฤษฎีดังกล่าวมาใช้ และประมวลเป็นกรอบแนวคิด ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ประชากร เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 4 ห้องเรียน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนวัดราชวรานุสิมมธรรม (พิบูลสงคราม) รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด 131 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนวัดราชวรานุสิมมธรรม (พิบูลสงคราม) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางการสุ่มของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608) จำนวน 101 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรานุสิมมธรรม (พิบูลสงคราม) ได้ข้อคำถามจำนวน 51 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับขอบข่ายที่จะศึกษาตามนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC) ตั้งแต่ 0.67 ถึง 1.00 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .21 ถึง .76 มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, 1990: 204) เท่ากับ .94

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Means) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.)
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับขอบข่ายที่จะศึกษาตามนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC)
 - 2.2 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation Coefficient)
 - 2.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่
 - 3.1 การวิเคราะห์เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรานุสิมมธรรม (พิบูลสงคราม) โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis)
 - 3.2 การวิเคราะห์เพื่อค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรานุสิมมธรรม (พิบูลสงคราม) โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศและชั้น

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ และชั้น

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	44	43.56
หญิง	57	56.44
รวม	101	100
2. ชั้น		
ประถมศึกษาปีที่ 4/1	27	26.73
ประถมศึกษาปีที่ 4/2	22	21.78
ประถมศึกษาปีที่ 4/3	27	26.73
ประถมศึกษาปีที่ 4/4	25	24.75
รวม	101	100

จากตาราง 1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร จำนวน 101 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

จำแนกตามเพศ พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพศชาย จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 43.56 เพศหญิง จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 56.44

จำแนกตามชั้น พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 26.73 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 21.78 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 26.73 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4 จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 24.75

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัจจัยด้านนักเรียน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนนิเวศวิทยา ศาสตร์ พฤติกรรมการเรียน และปัจจัยด้านครูผู้สอน ได้แก่ พฤติกรรมการสอน และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัจจัยด้านนักเรียน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ พฤติกรรมการเรียน และปัจจัยด้านครูผู้สอน ได้แก่ พฤติกรรมการสอน และความสัมพันธระหว่างครูกับนักเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรณีนุชนิมมธรรม (พินุลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

ตัวแปรด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ปัจจัยด้านนักเรียน	4.20	.536	มาก
เจตคติต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์	3.96	.206	มาก
พฤติกรรมการเรียน	4.44	.566	มาก
2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน	4.10	.334	มาก
พฤติกรรมการสอน	4.25	.335	มาก
ความสัมพันธระหว่างครูกับนักเรียน	3.94	.650	มาก
รวม	4.15	.259	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรณีนุชนิมมธรรม (พินุลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = .259) เมื่อพิจารณารายปัจจัย พบว่า ทุกปัจจัยอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยด้านนักเรียน ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = .536) ส่วนปัจจัยด้านครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = .334) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้าน อยู่ในระดับมาก คือ ด้านเจตคติต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = .206) ด้านพฤติกรรมการเรียน ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = .566) ด้านพฤติกรรมการสอน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .335) และด้านความสัมพันธระหว่างครูกับนักเรียน ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = .650)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรณีนุชนิมมธรรม (พินุลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ตัวแปร	Y	X_1	X_2	X_3	X_4
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Y)	1.000	.439**	.492**	.019	-.009
2. เจตคติต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ (X_1)		1.000	.305	.114	-.028
3. พฤติกรรมการเรียน (X_2)			1.000	.262	.174
4. พฤติกรรมการสอน (X_3)				1.000	.590
5. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (X_4)					1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชภูรินิมมธรรม (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร พบว่า เจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ และพฤติกรรมการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนพฤติกรรมการสอนของครู และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชภูรินิมมธรรม (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความมีนัยสำคัญทางสถิติของผลการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชภูรินิมมธรรม (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

ตาราง 4 ความแปรปรวนเพื่อค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
1.	Regression	1	6.976	6.976	31.628	.000*
	Residual	99	21.836	.221		
	Total	100	28.812			
2.	Regression	2	9.621	4.811	24.567	.000*
	Residual	98	19.191	.196		
	Total	100	28.812			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า ความแปรปรวนของตัวแปรอิสระทั้ง 2 ปัจจัย สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชภูรินิมมธรรม (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ปัจจัยด้านตัวผู้เรียนและปัจจัยด้านครูผู้สอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

ตัวทำนาย	B	SE	β	t	sig
1. เจตคติต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ (X_1)	.830	.226	.318	3.675	.000
2. พฤติกรรมการเรียน (X_2)	.374	.082	.395	4.563	.000
ค่าคงที่ = -1.197		.858		-1.395	.166

จากตาราง 5 พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ (X_1) และพฤติกรรมการเรียน (X_2) สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 33.40 โดยเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$Y' = -1.197 + .830(X_1) + .374(X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z' = .318 (Z_1) + .395 (Z_2)$$

สรุปผลการศึกษา

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยด้านเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ และด้านพฤติกรรมการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านพฤติกรรมการสอนของครู และด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3. ปัจจัยด้านผู้เรียน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ (X_1) และพฤติกรรมการเรียน (X_2) สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 33.40 โดยเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$Y' = -1.197 + .830(X_1) + .374(X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานคือ

$$Z' = .318 (Z_1) + .395 (Z_2)$$

อภิปรายผล

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชบูรณนิมมธรรม (พิบูลสงคราม) ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักเรียนส่วนมากมีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อการเรียน เพราะได้รับความรู้และประสบการณ์มากมาย รวมไปถึงครูผู้สอนที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ที่ยึดหลักตอบสนองความต้องการและความสนใจของนักเรียนเป็นสำคัญ ช่วยส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมการเรียนไปในทิศทางที่ดี เช่น การตั้งใจเรียน มาเรียนสม่ำเสมอ นักเรียนมีความเข้าใจใ้ต่อการเรียนเป็นต้น ย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ชนิตา ยอดสาลี และ กาญจนา บุญส่ง (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ปัจจัยที่ด้านนักเรียน และปัจจัยด้านครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลวิจัยของ สุชาดา สุนทมาลา (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (ขยายโอกาส) ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายตำบลโพธิ์กระสังข์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 4 พบว่า ปัจจัยด้านนักเรียน และด้านครูผู้สอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก รวมทั้งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ชลชาติ สร้อยทอง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปทุมคงคา ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนปัจจัยที่ด้านนักเรียน และปัจจัยด้านครูผู้สอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชบูรณนิมมธรรม (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร พบว่า เจตคติต่อการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ และพฤติกรรมการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเป็นไปตาม แนวความคิดของ บลูม ที่ได้ศึกษาถึงสภาพการเรียนรู้ เพื่อการรอบรู้ (mastery learning condition) ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบ หรือปัจจัยที่ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ตรงตามความมุ่งหมายของสถาบันนั้น ๆ หรือผู้เรียนจะต้องใช้ องค์ประกอบ หรือกลุ่มของตัวแปร 3 กลุ่มคือ (ก) พื้นฐานทางความรู้ความคิดหรือพุทธิพิสัย (cognitive entry behavior) ซึ่งมีผลร้อยละ 50 ซึ่งจะต้องนำมาพิจารณาในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาหลักสูตร ให้มีประสิทธิภาพคือ 1) ผลการเรียนรู้ที่สั่งสมมา 2) ความรู้พื้นฐานที่จะต้องนำไปใช้ในการเรียนต่อ 3) ความฉลาด หรือสติปัญญาซึ่งเกิดจาก กรรมพันธุ์ และการเรียนรู้ (ข) ลักษณะพื้นฐานด้านจิตพิสัย (affective entry behavior) มีผลร้อยละ 25 ซึ่ง บลูม หมายถึงผลรวมด้านความสนใจ ความมานะตั้งใจ ความขยัน รวมทั้งเจตคติต่อรายวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน หรือ กิจกรรมการเรียนรู้ นั้น ความสนใจและเจตคติต่อโรงเรียนและการเรียนการสอนในระบบโรงเรียน ตลอดจน มโนภาพแห่งตน (self-concept) และบุคลิกลักษณะ (personality characteristic) (ค) คุณภาพการเรียนการสอน (quality of instruction) ซึ่งมีผลถึงร้อยละ 25 หมายถึง ประสิทธิภาพซึ่งผู้เรียนจะได้รับผลสำเร็จในการเรียนรู้ ซึ่งได้แก่ การได้รับ คำแนะนำการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเสริมแรงจากครูการแก้ไขข้อผิดพลาด และการรู้ผลสะท้อนกลับของการกระทำว่าถูกต้องหรือไม่ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ญัตติยาภรณ์ หยกอุบล (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านโรงเรียน และด้านตัวนักเรียน มีความ

สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลวิจัยของ ชลชาติ สร้อยทอง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปทุมคงคา ผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างด้านต่าง ๆ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปทุมคงคา พบว่า ด้านเจตคติต่อการเรียน ด้านพฤติกรรมการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวมทั้งสอดคล้องกับผลวิจัยของ สุชาติา สุนทมาลา (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (ขยายโอกาส) ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายตำบลโพธิ์กระสังข์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 4 พบว่า ด้านพฤติกรรมการเรียน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ปัจจัยด้านผู้เรียน คือ เจตคติต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และพฤติกรรมการเรียน สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชบูรณินิยมธรรม (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 33.40 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนโรงเรียนวัดราชบูรณินิยมธรรม (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น สนุกกับการเรียนรู้ กล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียน จนสามารถบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ที่ตั้งไว้ ส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีและมีพฤติกรรมที่ดีต่อการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ชลชาติ สร้อยทอง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปทุมคงคา ผลการวิจัย พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ด้านด้านเจตคติต่อการเรียนสามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปทุมคงคาได้ร้อยละ 20.6 และสอดคล้องกับผลวิจัยของ ชนิตา ยอดสาลี และ กาญจนา บุญสง (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านนักเรียนมีประสิทธิภาพในการทำนายร้อยละ 48.30 รวมทั้งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ปิ่นแก้ว ธนาธิบติ และคณะ (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผลวิจัยพบว่า รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ ร่วมกันสามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ได้ร้อยละ 44

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และพฤติกรรมการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังนั้น ครูผู้สอนควรพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข และวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา วิทยาศาสตร์ ให้มีความสนุกสนาน น่าสนใจ เพื่อสร้างเจตคติที่ดีให้กับผู้เรียน และพยายามปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียน เพื่อให้เป็นปัจจัยที่จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนหรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสอนของครู

เอกสารอ้างอิง

- ชนิดา ยอดสาลี และ กาญจนา บุญส่ง. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. **วารสารฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ**. 9: 228-1223.
- ชลชาติ สร้อยทอง. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปทุมคงคา. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ชูกิจ ลิ้มปิ๋จันงศ์. (2562). แผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562-2564. กรุงเทพฯ: ฝ่ายยุทธศาสตร์ แผนและประกันคุณภาพ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.).
- นันทพร จิตรจำลอง. (2564). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา. นุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปิ่นแก้ว ธนาธิปไตย และคณะ. (2556). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2. **วารสารวิจัยและประเมินผล อุบลราชธานี**. 4(2): 11-22.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2548). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: แฮสออฟเคอร์มิสท์.
- วรารณณ์ ดวงสวาส. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2563). **สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563**. กรุงเทพฯ:
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.). (2562). **แผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562-2564**. กรุงเทพฯ: ฝ่ายยุทธศาสตร์ แผนและประกันคุณภาพ สถาบันฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). **มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เซ็นจูรี่จำกัด.

สุชาดา สุนทมาลา. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (ขยายโอกาส) ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายตำบลโพธิ์กระสังข์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

Bloom, B. S. (1976). *Human Characteristics and School Learning*. New York: McGraw-Hill.

Rosenberg, R. J.; & Hovland, C. I. (1960). *Attitude Organization and Change: And Analysis of Consistency Among Attitude Components*. Wesport: Greenwood Press.

Wubbels, T.; Créton, H. A.; & Hooymayers, H. P. (1985). *Discipline Problems of Beginning Teachers, Interactional Teacher Behavior Mapped Out*. Paper Presented at Annual Meeting American Education Research Association Chicago, IL.

E0108S: ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

FACTORS AFFECTING LEARNING ACHIEVEMENT OF SCIENCE SUBJECT OF PRATHOM SUKSA 6 STUDENTS SCHOOL

วิรัชพัชร ธนัชชาปวันศิริ¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) 3) สร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .960 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) ในภาพรวมและรายปัจจัย อยู่ในระดับมาก

2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับด้านคุณภาพการสอนของครู และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม)

3. ปัจจัยด้านความรับผิดชอบ (X_2) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1) สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$Y' = .393 + .717(X_2) + .392(X_1)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z' = .552(Z_2) + .437(Z_1)$$

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความรับผิดชอบ

Abstract

The purposes of this research were 1) to study factors's level related to Science achievement of Prathomsuksa 6 students at Wat Ratniyomtham (Piboonsongkram) School 2) to study the Correlation between each factors and learning achievement and 3) to find out the predictive equations of factors affected on learning achievement. The sample used in this study was 100 students of Prathomsuksa 6 students at Wat Ratniyomtham (Piboonsongkram) School. The research instrument was 5 scales rating questionnaire 50 items which reliability was .96. The statistics were Frequency, Percentage, Mean, Standard deviation, Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression were employed for data analysis.

The results revealed that:

1. Factors' level related to Science achievement of Prathomsuksa 6 students at Wat Ratniyomtham (Piboonsongkram) School, in overall and in each factor were at high level.
2. Achievement Motivation and Responsibility were positively correlated with learning achievement of Prathomsuksa 6 students of Wat Ratniyomtham (Piboonsongkram) at statistical significance at .01 level. While as the quality of teaching and the relationship between teachers and students were not correlate with learning achievement.
3. The factor of the Responsibility (X_2) and Achievement Motivation (X_1) could be jointly predict on learning achievement by 58.1 percent. The predictive equations can be shown in the form of raw and standard scores as follows:

The predicting equation in raw score form:

$$Y' = .393 + .717(X_2) + .392(X_1)$$

The predicting equation in standard score form:

$$Z' = .552(Z_2) + .437(Z_1)$$

Keywords: Science achievement, Achievement motivation, Responsibility

บทนำ

การเรียนรู้วิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งในสังคมโลกปัจจุบันและอนาคต เพราะวิชาวิทยาศาสตร์มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของทุกคนทั้งในการดำรงชีวิตประจำวันและในงานอาชีพ และสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความคิดของมนุษย์ ทำให้มนุษย์นั้นมีความคิดที่สร้างสรรค์ คิดแบบมีเหตุผลเป็นระบบและมีแบบแผน ซึ่งสามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างรอบคอบ ช่วยให้การคาดการณ์ การวางแผน การตัดสินใจ การแก้ปัญหา และสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้วิทยาศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาทางด้านเทคโนโลยีและศาสตร์อื่น ๆ วิทยาศาสตร์ช่วยให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างมาก พร้อมกันนั้นเทคโนโลยีก็มีส่วนสำคัญมากที่จะทำให้การศึกษาค้นคว้าความรู้ทางวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นอย่างไม่หยุดยั้ง วิทยาศาสตร์

ทำให้คนได้พัฒนาวิธีคิด ทั้งความคิดเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลายและประจักษ์พยานที่ตรวจสอบได้ วิทยาศาสตร์จึงมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างมาก ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ให้ดีขึ้นและสามารถทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข อีกทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่ดีที่จำเป็นต่อการศึกษาคือ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งมุ่งเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ในอดีตการศึกษามุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนในด้านสติปัญญาเป็นหลัก ซึ่งจะเห็นได้ว่า ไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากองค์ความรู้หรือเนื้อหาทางการเรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะการณ์โลกอยู่ตลอดเวลา ผู้เรียนไม่ได้รับการพัฒนาในด้านจิตพิสัย (Affective domain) ที่จะพัฒนาคุณลักษณะ (Attribute) ต่าง ๆ ในด้านความรู้สึกและอารมณ์ เช่น ความสนใจ เจตคติที่ต้องการ ค่านิยมที่พึงปรารถนาจนเป็นนิสัยที่ดี (เอนก พ. อนุกุลบุตร, 2548: 62-63) ซึ่งนิสัยที่ดีงามจะช่วยผลักดัน ให้เกิดการแสวงหาให้ได้มา ซึ่งความรู้และการที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ จะต้องมีการพัฒนาทั้งด้านความรู้ทักษะกระบวนการที่จะได้มาซึ่งความรู้ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2546: 2-4) หรือสภาพปัญหาด้านพฤติกรรมการสอนของครู คือ ครูผู้สอนขาดเทคนิคการสอนเทคนิคที่ใช้สอนไม่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดความคิดอย่างมีเหตุผลและมีระบบตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ขาดการฝึกทักษะให้กับผู้เรียน ปัญหาในชั้นนี้จึงนับได้ว่าเป็นปัญหาสำคัญที่สมควรค้นหาสาเหตุ เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นดัชนีชี้วัดคุณภาพที่สำคัญทางการศึกษา จึงมีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างกว้างขวางจากการศึกษาพบว่า การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จในการเรียน ไม่ได้ขึ้นอยู่กับสติปัญญาเพียงอย่างเดียว แต่ยังเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา แต่ความรับผิดชอบในการเรียนของผู้เรียน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนรวมถึงคุณภาพการสอนก็มีผลต่อผลการเรียนของนักเรียนได้ ซึ่งถ้าบุคคลสามารถจะปรับตัวเองให้เข้ากับสิ่งอื่น ๆ ได้ง่ายก็จะเรียนรู้ได้ดี (นันทพร จิตรจำลอง, 2564; รุ่งระวี ศิริบุญนาม, 2551)

จากผลการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนของนักเรียนมีหลายปัจจัยด้วยกัน ดังที่ ศิวะพงษ์ จำปาเทศ (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบด้านปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนประถมศึกษาประกอบด้วย ปัจจัยด้านบุคคล คือ ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนประถมศึกษา เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีปัจจัยที่แตกต่างกันออกไป จากการศึกษาของ ชฎาพร โคตรพรม (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปากแพรก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียนคือ ความรับผิดชอบ และปัจจัยด้านโรงเรียนคือ คุณภาพการสอนของครู แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และจากการศึกษาของ นันทพร จิตรจำลอง (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ เจตคติต่อการเรียน พฤติกรรมการสอนของครู คุณภาพการสอนของครู บรรยากาศในชั้นเรียน และเมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องศึกษาอย่างละเอียด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย และเพื่อทราบปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้รวบรวมเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้นักเรียน บางส่วนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยจากการสังเกต ระหว่างสอนในโรงเรียน พบว่า ส่วนหนึ่งเกิดจากปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนโดยเฉพาะเรื่อง ความสัมพันธ์ ระหว่างครูกับนักเรียนในชั้นเรียน โดยจะเกิดจากปัญหาการสนทนมนของนักเรียนกับครูที่แตกต่างกัน และการแสดงออกของครูต่อนักเรียนไม่เท่าเทียมกันทำให้นักเรียนบางคนไม่ยอมเรียน แต่เมื่อมีการพูดคุยหรือบอกกล่าวครูผู้สอนก็จะดีขึ้นในบางครั้ง และปัจจัยด้านการประยุกต์ใช้องค์ความรู้อย่างเป็นระบบของนักเรียนในเรื่องการแก้ไขปัญหา เมื่อเปลี่ยนเป็นปัญหาอื่นที่มีบริบทและวิธีแก้ปัญหาคือแตกต่างจากปัญหาเดิม นักเรียนก็ไม่สามารถแก้ปัญหานั้นได้ ซึ่งนับเป็นปัญหาที่สำคัญ เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นในทางวิทยาศาสตร์นั้นมีหลากหลายรูปแบบ ซึ่งหากผู้เรียนไม่ทราบปัจจัยที่ชัดเจน ก็จะไม่สามารถแก้ปัญหที่เกิดขึ้นได้ เมื่อเป็นเช่นนี้การสร้างประสบการณ์หรือพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาให้กับนักเรียน จึงต้องใช้หลักวิชาเกี่ยวกับกระบวนการแก้ปัญหาที่นักเรียนจะสามารถนำไปคิดประกอบในการแก้ปัญหาทั่ว ๆ ไปได้ และปัญหาเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ (อัมพร ม้าคนอง. 2554: 40)

จากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจอย่างยิ่งที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) เพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และเพื่อที่จะได้นำผลที่ได้จากการศึกษาไปแก้ไขพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ตลอดจนพัฒนาคุณลักษณะบางประการของนักเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม)
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม(พิบูลสงคราม)
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม(พิบูลสงคราม)

สมมติฐานในการวิจัย

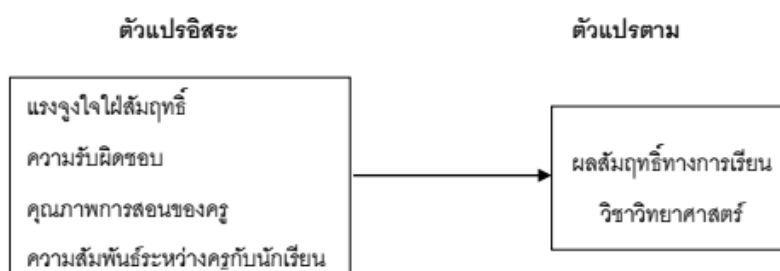
1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราษฎร์นิยมธรรม(พิบูลสงคราม)
2. ความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราษฎร์นิยมธรรม (พิบูลสงคราม)
3. คุณภาพการสอนของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราษฎร์นิยมธรรม (พิบูลสงคราม)
4. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราษฎร์นิยมธรรม (พิบูลสงคราม)
5. ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความรับผิดชอบ คุณภาพการสอนของครู ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราษฎร์นิยมธรรม (พิบูลสงคราม)

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. เป็นข้อมูลสำหรับครูผู้สอนให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขระบบการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยใช้ทฤษฎีของแมคเคลแลนด์ ความรับผิดชอบโดยใช้ทฤษฎีฟลิปโป คุณภาพการสอนของครูโดยใช้ทฤษฎีของ สุรางค์ ไคว์ตระกูล และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนโดยใช้ทฤษฎีของ พิชิต ฤทธิ์เจริญ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิด ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนวัดราษฎร์นิยมธรรม (พิบูลสงคราม) จำนวนนักเรียน 4 ห้อง รวมจำนวนนักเรียน 130 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนวัดราษฎร์นิยมธรรม (พิบูลสงคราม) จากตารางการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970) แล้วทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจำนวน 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราษฎร์นิยมธรรม (พิบูลสงคราม) ได้ข้อคำถามจำนวน 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .21 ถึง .72 มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .96 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach. 1990: 204)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Means) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับขอบข่ายที่จะศึกษาตามนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC)

2.2 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation Coefficient)

2.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.1 การวิเคราะห์เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราษฎร์นิยมธรรม (พิบูลสงคราม) โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis)

3.2 การวิเคราะห์เพื่อค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราษฎร์นิยมธรรม (พิบูลสงคราม) โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราษฎร์นิยมธรรม (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราษฎร์นิยมธรรม (พิบูลสงคราม) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ และห้องเรียน

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	36	36
หญิง	64	64
รวม	100	100
2. ห้องเรียน		
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1	25	25
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2	25	25
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/3	25	25
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/4	25	25
รวม	100	100

จากตาราง 1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราษฎร์นิยมธรรม (พิบูลสงคราม) จำนวน 100 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เป็นเพศชาย จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 36 เป็นเพศหญิง จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 64 จำแนกตามห้องเรียน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราษฎร์นิยมธรรม (พิบูลสงคราม) เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 25 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 25 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/3 จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 25 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/4 จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 25

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชฎาราม (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชฎาราม (พิบูลสงคราม)

ตัวแปรด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	3.87	.192	มาก
2. ความรับผิดชอบ	3.77	.153	มาก
3. คุณภาพการสอนของครู	4.06	.108	มาก
4. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน	3.99	.132	มาก
รวม	3.92	.035	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ปัจจัยด้านต่าง ๆ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชฎาราม (พิบูลสงคราม) ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = .035) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ คุณภาพการสอนของครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = .108) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = .153) ส่วนด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = .132) และ ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = .192) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชฎาราม (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านต่าง ๆ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชฎาราม (พิบูลสงคราม)

(n = 100)					
ตัวแปร	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Y)	1.000	.593**	.646**	.126	.066
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X ₁)		1.000	.328	.092	.148
3. ความรับผิดชอบ (X ₂)			1.000	.381	.300
4. คุณภาพการสอนของครู (X ₃)				1.000	.807
5. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (X ₄)					1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับด้านคุณภาพการสอนของครู และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม)

รูปแบบ	แหล่งความแปรปรวน	ss	df	ms	F	Sig.
1.	Regression	6.156	1	6.156	70.195	.000b
	Residual	8.594	98	.088		
	Total	14.750	99			
2.	Regression	8.564	2	4.282	67.153	.000c
	Residual	6.186	97	.064		
	Total	14.750	99			

จากตาราง 4 พบว่า ความแปรปรวนของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับตัวแปรอิสระ 2 ปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ปัจจัย ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวินิตมจร (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวินิตมจร (พิบูลสงคราม)

(n = 100)

ตัวทำนาย	B	S.E	Beta	t	Sig.
1. ความรับผิดชอบ (X_2)	.717	.092	.552	7.833	.000
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1)	.392	.061	.437	6.425	.000
ค่าคงที่ = -.393		.385		-1.022	.309
R = .762, R ² = .581, Adjusted R ² = .572, F = 70.195					

จากตาราง 5 พบว่า ปัจจัยด้านความรับผิดชอบ (X_2) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1) สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวินิตมจร (พิบูลสงคราม) ได้ร้อยละ 58.1 โดยเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$Y' = -.393 + .717(X_2) + .392(X_1)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z' = .552(Z_2) + .437(Z_1)$$

สรุปผลการศึกษา

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวินิตมจร (พิบูลสงคราม) ในภาพรวมและรายปัจจัย อยู่ในระดับมาก

2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับด้านคุณภาพการสอนของครู และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวินิตมจร (พิบูลสงคราม)

3. ปัจจัยด้านความรับผิดชอบ (X_2) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1) สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$Y' = .393 + .717(X_2) + .392(X_1)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z' = .552(Z_2) + .437(Z_1)$$

อภิปรายผล

1. ปัจจัยที่ที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) ในภาพรวมและรายปัจจัย อยู่ในระดับมากอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก พฤติกรรมหรือการกระทำของนักเรียนที่แสดงออกถึงความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของโรงเรียน การติดตามผลงานที่ได้ทำไปแล้วเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ยอมรับในการกระทำของตนทั้งที่เป็นผลดีและผลเสีย รู้จักแก้ปัญหา การปฏิบัติหน้าที่การงานของตนเองให้ลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทันและตรงเวลาที่ได้กำหนด ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชลชาติ สร้อยทอง (2562) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปทุมคงคา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปทุมคงคา ในภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเจตคติต่อการเรียน ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก

1.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนมีความชอบและสนใจในวิชาเรียน ตั้งใจเรียน มีสมาธิในการเรียน เข้าใจและจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ดี ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทพร คันทะคง (2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยภาพรวมและรายปัจจัย อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุจิตรา ศรีเกษตรกุล (2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนช่างอากาศอารุง พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายปัจจัย พบว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก

1.3 คุณภาพการสอนของครู อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการแสดงความใส่ใจในการสอน ครูที่มีประสิทธิภาพควรมีพฤติกรรมที่แสดงความใส่ใจในงานสอน ซึ่งประกอบด้วย งานที่ต้องปฏิบัติก่อนสอน ปฏิบัติระหว่างจัดการเรียนการสอนและปฏิบัติเมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอน ดูแลนักเรียนในขณะที่นักเรียนปฏิบัติงาน และตรวจสอบความก้าวหน้าในการทำงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และให้การเสริมแรงนักเรียนโดยใช้คำพูดที่เป็นการยกย่อง ชมเชย เมื่อนักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน และบรรลุตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลัดสะหมี คุณพะจันสี และคณะ (2557) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับมาก เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์อยู่ในระดับมาก คุณภาพการสอนของครูอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนอยู่ในระดับมาก และพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนต่อการพัฒนานักเรียนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิทวัส พันธุ์สร (2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเครือข่ายที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายปัจจัย พบว่า มี 2 ปัจจัย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และคุณภาพการสอนของครู ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ในระดับมาก

1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนที่มีต่อกันนั้นไม่ว่าจะเป็นในด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ การเป็นแบบอย่างการดูแลช่วยเหลือสนับสนุน จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ พัฒนาทั้งในด้านบุคลิกภาพและสมรรถนะทางวิชาชีพ เด็กจะได้รับความสุขจากครู เช่น พ่อแม่ไม่เอาใจใส่ เด็กก็อาจหันไปพึ่งโรงเรียนหรือครู สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรพิมล โฉมเจ็ด (2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายปัจจัย พบว่า ปัจจัยครูผู้สอนด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน และด้านคุณภาพการสอนของครู อยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับด้านคุณภาพการสอนของครู และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพัฒน์ จันทร์เอม (2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยเทคโนโลยีตาคลี พบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยเทคโนโลยีตาคลี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 2) ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความรับผิดชอบ เจตคติต่อการเรียน และความขยันหมั่นเพียรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 บรรยายภาคในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ปัจจัยส่วนบุคคลด้านความรับผิดชอบสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยเทคโนโลยีตาคลี ได้ร้อยละ 16.10

3. ปัจจัยด้านความรับผิดชอบ (X_2) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1) สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) ได้ร้อยละ 58.1 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาวิทยาศาสตร์ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมศักดิ์ วันโย (2558) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ได้แก่ความรับผิดชอบ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี ได้ร้อยละ 40.7 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิษฐา พรสุรินทร์ (2564) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ พบว่า 1) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวแปรที่นำมาศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าอยู่ระหว่าง .17 ถึง .67 โดยด้านคุณภาพการสอนของอาจารย์ ด้านสภาพแวดล้อมในครอบครัวด้านเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ ด้านพฤติกรรมในการเรียน และด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 2) ค่าสถิติของตัวแปรในสมการพยากรณ์ที่ใช้การคัดเลือกตัวแปรด้วยวิธี Stepwise ผลการวิเคราะห์พบว่า

ตัวแปรอิสระ 3 ตัวที่ร่วมกันทำนายตัวแปรตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถอธิบายตัวแปรตามได้สูงมากเมื่อพิจารณาเฉพาะตัวแปรพบว่าตัวแปรอิสระที่สามารถอธิบายตัวแปรตามได้ดีที่สุดและมีนัยสำคัญ คือ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านความรับผิดชอบและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น ควรต้องมีการพัฒนาตลอดเวลา ควรนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้นำไปพัฒนาหาแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนความรับผิดชอบของนักเรียนให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ควรที่จะรักษาคุณภาพการสอนที่ดีไว้เพื่อให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ และพัฒนาการสอนทั้งในด้านของสื่อการเรียนการสอน หรือเทคนิคการสอนต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนซึ่งจะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการขยายขอบเขตของประชากรในการวิจัยครั้งต่อไป เพื่อศึกษาประชากรในกลุ่มที่ กว้างขึ้นและศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ให้มากยิ่งขึ้น พร้อมกับกำชับนักเรียนในการทำแบบสอบถามให้ตอบตามความเป็นจริงและควรดูการตอบแบบสอบถามของนักเรียนอย่างตั้งใจ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชฎาพร โคตรพรม. (2561). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านปากแพรก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชลชาติ สร้อยทอง. (2562). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปทุมคงคา. การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ครั้งที่ 14**.
- นันทพร คันทะคง. (2563). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดราชวรณีนุชฉัตรธรรม (พิบูลสงคราม) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- นันทพร จิตรจำลอง. (2564). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- นิษรา พรสุริวงษ์. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ. วารสารวิจัยวิชาการ. 4(2): 177-186.
- พรพิมล โฉมเจ็ด. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราษฎร์นิยมธรรม (พิบูลสงคราม). สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- รุ่งระวี ศิริบุญนาม. (2551). การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง กรด-เบส และเจตคติต่อการเรียนเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้นตอน การเรียนรู้แบบ KWL และการเรียนรู้แบบปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ลัดสะหมี คุณพะจันสี และคณะ. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เลย์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- วิฑูรย์ พันธุ์ศรี. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเครือข่ายที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ศิวะพงษ์ จำปาเทศ. (2557). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดกรุงเทพมหานคร. วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. 55(1): 104-112.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. 46(3): 2-4.
- สมศักดิ์ วันโย. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุจิตรา ศรีเกษมกุล. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนช่างอากาศอำรุง. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สุพัฒน์ จันทรโสม. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยเทคโนโลยีตาคลี. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- อเนก พ. อนุกุลบุตร. (2548). การสอนให้คิดเป็น. วารสารวงการครู. 42(4): 62-63.

อัมพร ม้าคนอง. (2554). **ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์: การพัฒนาเพื่อพัฒนาการ**. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ: ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(2): 607-610.

E0109S: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ จากการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL)

A STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT ON PERSONAL INCOME TAX CALCULATION FOR THE SECOND-YEAR VOCATIONAL CERTIFICATE STUDENTS, SIAM BUSINESS ADMINISTRATION TECHNOLOGICAL COLLEGE. BY USING MACRO MODEL LEARNING MANAGEMENT

วรรณลักษณ์ ศรีสุข¹ เบญจรัตน์ ราชฉวง²

¹ นักศึกษาสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 40 คน โดยเลือกจากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน t-test แบบ (Dependent Samples)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก อยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 37.50 อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 47.50 และอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 15.00
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ จากการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ศึกษาความพึงพอใจ เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี จากการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความพึงพอใจ

Abstract

The purposes of this study were 1) to study learning achievement on Personal Income Tax Calculation. 2) to compare learning achievement before and after learning on Personal Income Tax Calculation, and 3) to study the student's satisfaction towards the Macro Model learning management. The sample was 40 students for the Second-year vocational certificate in Accounting of Siam Business Administration Technological College, chosen Purposive Sampling. The instruments used were: 1) lesson plan on Macro Model. 2) learning achievement test. 3) satisfaction questionnaire. Data were collected and analyzed; using Percentage, Mean, Standard Deviation (S.D.), and t-test (Dependent Samples)

The results of the study were as follows:

1. Learning achievement on Personal Income Tax Calculation for the Second-year vocational certificate in Accounting, the overall result was very high level. The highest level was 37.50 percent, the very high level was 47.50 percent, the high level was 15.00 percent.
2. Learning achievement on Personal Income Tax Calculation for the Second-year vocational certificate in Accounting of Siam Business Administration Technological College via Macro Model learning management after learning had a statistical significance at the level of .05.
3. A study of satisfaction on Personal Income Tax Calculation for the Second-year vocational certificate in Accounting via using Macro Model learning management, the overall result was at the highest level.

Keywords: : Macro model learning management, Learning achievement, Satisfaction

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ยกกระดับการศึกษาวิชาชีพของบุคคลให้สูงขึ้น สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติเป็นไปตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติมาตรฐานการศึกษาของชาติและกรอบคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ ตลอดจนสอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ เน้นถึงการเรียนรู้ ผู้การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาสมรรถนะ กำลังคนระดับฝีมือ รวมทั้งคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน ให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน ชุมชน สังคมและสามารถประกอบอาชีพอิสระได้โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกระบบและวิธีการเรียนได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ ส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือเพื่อจัดการศึกษา พัฒนาหลักสูตรร่วมกันระหว่างสถาบัน สถานศึกษา หน่วยงาน สถานประกอบการและองค์กรต่าง ๆ ทั้งในระดับชุมชน ระดับท้องถิ่นและระดับชาติ โดยเน้นทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2562: คำนำ)

ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยทักษะพื้นฐานในการรู้หนังสือ ทักษะการทำงาน ทักษะการใช้ชีวิต การสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Model of 21st Century Outcomes and Support Systems) เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางเนื่องด้วยเป็นกรอบแนวคิดที่เน้นผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียน (Student Outcomes) ทั้งในด้านความรู้สาระวิชาหลัก (Core Subjects) และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ช่วยผู้เรียนได้เตรียมความพร้อมในหลากหลาย

ด้าน รวมทั้งระบบสนับสนุนการเรียนรู้ ได้แก่ มาตรฐานและการประเมิน หลักสูตรและการเรียนการสอน การพัฒนาครู สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนในศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวข้าม “สารวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” (21st Century Skills) ซึ่งครูจะเป็นผู้สอนไม่ได้แต่ต้องให้นักเรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูจะออกแบบการเรียนรู้ฝึกฝนให้ตนเองเป็นโค้ช (Coach) และอำนวยความสะดวก (Facilitator) ในการเรียนรู้แบบ PBL (Problem-Based Learning) ของนักเรียน ซึ่งสิ่งที่เป็นตัวช่วยของครูในการจัดการเรียนรู้ คือ ชุมชนการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ (Professional Learning Communities: PLC) เกิดจากการรวมตัวกันของครูเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานที่ของครูแต่ละคน (วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และ อธิป จิตตฤกษ์, 2554: 118-137)

จากการศึกษาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการศึกษาที่เน้นการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้นวัตกรรมใหม่ ๆ ตามความสนใจ ความสามารถและความถนัดของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการคิดและการทำงานแบบร่วมมือ รวมถึงใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ แยกแยะข้อมูล สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรม การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จะปรับเปลี่ยนบทบาทของครูผู้สอน จากการเป็นผู้สอนป้อนความรู้ให้เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ ทำหน้าที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมได้ด้วยตัวเอง โดยใช้การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และการวัดผลที่หลากหลายสอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งปัจจุบันมีรูปแบบการศึกษาที่สร้างมาเพื่อตอบสนองกับการพัฒนาตามแนวทางของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 หนึ่งในนั้นคือ โมเดลการสอนที่เรียกว่า แมโครโมเดล (MACRO MODEL) (นรวิทย์ ผันเขียว, 2563)

วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ เป็นสถาบันการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มุ่งเน้นจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาที่เน้นด้านเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ ที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานและสร้างงานได้อย่างมีคุณค่า เป็นแหล่งองค์ความรู้ด้านวิชาการและวิชาชีพ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคม ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น บริหารจัดการสถานศึกษา ให้มีระดับคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานนานาชาติ โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอน ในสาขาวิชาการบัญชีที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้รอบด้าน เชี่ยวชาญวิชาชีพบัญชี นำเทคโนโลยี ภาษามาใช้ในการปฏิบัติงาน บัญชี ก้าวสู่ความเป็นนักบัญชีมืออาชีพและมีคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ จากการศึกษาคำอธิบายรายวิชาการบัญชีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นวิชาที่ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เงินได้พึงประเมิน เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้น การหักค่าใช้จ่าย การหักค่าลดหย่อน การคำนวณภาษี การจัดทำและยื่นแบบแสดงรายการ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย และการบันทึกบัญชีภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2562: 105) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นภาษีที่เก็บจากบุคคลธรรมดา ผู้มีเงินได้ ไม่ว่าประเภทใดชนิดใด ถ้าไม่มีกฎหมายยกเว้น ที่มีความสำคัญมาก เพราะว่า เป็นแหล่งรายได้สำคัญของรัฐบาล และมีความเกี่ยวข้องกับตัวของนักเรียนโดยตรง ในฐานะที่เป็นบุคคลธรรมดา ที่ในอนาคตจะต้องกลายมาเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 การจัดการเรียนการสอนรายวิชาการบัญชีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประสบปัญหาในการเรียนการสอน โดยเฉพาะปัญหาสถานการณ์ COVID-19 ทำให้การเรียนการสอนมีทั้งแบบออนไลน์ และเข้ามาเรียนในสถานศึกษา ทำให้ผู้เรียนขาดองค์ความรู้ในด้านทักษะการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นทักษะที่นักเรียนต้องลงมือฝึกปฏิบัติ รวมถึงจากการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการสอนเดิมที่เน้นการท่องจำ

พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 เป็นจำนวนร้อยละ 20 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด แต่เมื่อพิจารณาคะแนนเป็นรายบุคคล พบว่า นักเรียนมีคะแนนสูงสุดถึงร้อยละ 90 แสดงให้เห็นว่ามีนักเรียนที่เก่ง มีความเข้าใจในเนื้อหา สามารถเรียนรู้ได้รวดเร็ว และมีนักเรียนที่เรียนอ่อน มีความเข้าใจเนื้อหาได้ช้า ชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนยังขาดการวิเคราะห์อย่างเป็นขั้นตอน ไม่กล้าถามในสิ่งที่ไม่เข้าใจ ไม่ฝึก การคำนวณให้เกิดความชำนาญ และขาดปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ร่วมกัน ดังนั้นผู้สอนจึงควรได้รับการปรับปรุงและแก้ไข วิธีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลให้นักเรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ ด้วยตนเองแบบร่วมมือ กระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจใฝ่รู้ รู้จักเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหา สามารถตกผลึกองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตัวเอง

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม จึงสนใจศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนศตวรรษที่ 21 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) (ดิเรก วรธนเศียร. 2558: 6-7) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชาการบัญชีเงินได้บุคคลธรรมดา เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งเทคนิคการสอนแบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) มีการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นการสร้างแรงจูงใจ (Motivation) 2) ขั้นการเรียนรู้ (Active learning) 3) ขั้นสรุปองค์ความรู้ (Conclusion) 4) ขั้นนำเสนอผลการเรียนรู้ (Reporting) และ 5) ขั้นเผยแพร่องค์ความรู้ (Obtain) การจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) เป็นแนวการสอน ที่ช่วยฝึกให้ผู้เรียนกล้าตั้งคำถาม กล้าคิด กล้าแสดงออก และกล้าตัดสินใจ ซึ่งเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนจากการที่ผู้เรียนไปแค่ผู้รับฟังเพียงอย่างเดียว ไปสู่การเรียนรู้ด้วยตนเองแบบร่วมมือ ซึ่งกระตุ้นให้เด็กมีความสนใจใฝ่รู้ รู้จักเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหา สามารถตกผลึกองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตัวเอง โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ถูกต้อง สนับสนุนให้ผู้เรียนนำองค์ความรู้ที่ได้ประยุกต์ใช้และได้ปฏิบัติมากขึ้นไม่อยู่แค่ในกรอบที่ผู้สอนกำหนดให้เรียน และนำเสนอสู่ภายนอก เพื่อให้เกิดประโยชน์หรือความเข้าใจแก่บุคคลอื่นในระดับสาธารณะเป็นการฝึกฝนให้เกิดความชำนาญมากขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถสืบค้นความรู้จากแหล่งข้อมูลที่มีมากมายในโลก จากทั้งสถานที่จริง และการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการสื่อสาร ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากในโลกยุคปัจจุบัน นับว่าเป็นแนวการสอนสมัยใหม่ที่มีประโยชน์อย่างมากต่อการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน เพราะถ้าสามารถนำแนวการสอนนี้มาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันได้ การพัฒนาการศึกษาไทยเพื่อไปสู่การศึกษาในศตวรรษที่ 21

ทั้งนี้เพื่อช่วยในการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้และเพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร อีกทั้งเพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบสามารถเชื่อมโยงข้อเท็จจริงในการแสดงเหตุผลให้เกิดความน่าเชื่อถือ ซึ่งถือเป็นการพัฒนาและเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในการเป็นนักบัญชี ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนานักบัญชีไทยให้เป็นผู้มีความรู้ควบคู่คุณธรรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

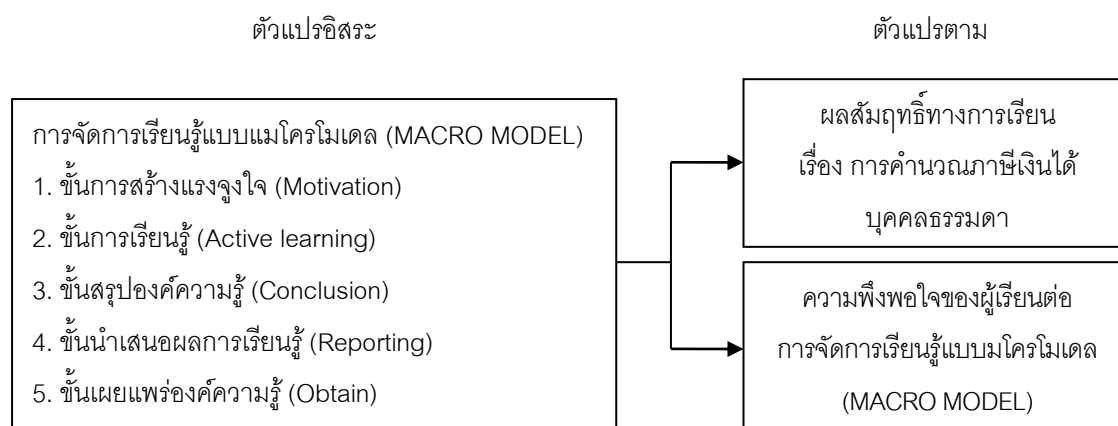
1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ จากการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL)

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ จากการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL)

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) เรื่อง คำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัย เทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ จากการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้สังเคราะห์ตามแนวคิดของ (ดิเรก วรธนเศียร, 2558: 6-7) ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แผนการจัดการเรียนการสอน ที่ผ่านการพัฒนาและหาประสิทธิภาพจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี สูงขึ้น
3. วิทยาลัยสามารถนำแนวทางนี้ไปส่งเสริมให้อาจารย์ท่านอื่น ๆ ได้นำไปพัฒนาสาขาวิชาอื่น ๆ ได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ จากการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) มีลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 82 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เลือกมาจากประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยี สยามบริหารธุรกิจ จำนวน 1 ห้องเรียน ได้แก่ ห้องปวช. 2/3 จำนวน นักเรียน 40 คน โดยเลือกจากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิธีการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) วิชาการบัญชีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาหาค่าเฉลี่ย ผลการประเมินโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการบัญชีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ทำการตรวจสอบเพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์และข้อคำถาม โดยผลการประเมินค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1 มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.35-0.80 และค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้ออยู่ระหว่าง 0.36-0.95 และค่าความเชื่อมั่นมีเท่ากับ 0.91

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน และนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruency: IOC) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการวิจัย ใช้แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One group Per-test Post-test Design)

ตาราง 1 แบบแผนการวิจัยกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

Pre-test	Treatment	Post-test
T_1	x	T_2

เมื่อ T_1 แทน การทดสอบก่อนเรียน

T_2 แทน การทดสอบหลังเรียน

X แทน การจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL)

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน วิชาการบัญชีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จากการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) โดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค แมโครโมเดล (MACRO MODEL) ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test) แบบ dependent samples

3. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) วิชาการบัญชีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยหาค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สูตร t-test for dependent Samples

ผลการวิจัย

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ จากการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) ดังแสดงตาราง 2

ตาราง 2 ร้อยละและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม	$\bar{X}$	S.D.
43-50	80-100	ดีเยี่ยม	15	37.50	37.50	45.40	1.72
40-42	75-79	ดีมาก	19	47.50	85.00	41.05	0.88
37-39	70-74	ดี	6	15.00	100	38.33	0.52
34-36	65-69	ค่อนข้างดี	-	-	-	-	-
31-33	60-64	ปานกลาง	-	-	-	-	-
28-30	55-60	พอใช้	-	-	-	-	-
25-27	50-54	ผ่านเกณฑ์	-	-	-	-	-
0-24	0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-	-	-	-
รวม			40	100	-	42.28	2.88

จากตาราง 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี จากการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) ภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนอยู่ในระดับดีมาก โดยอยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 37.50 อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 47.50 อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 15.00

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) ดังแสดงตาราง 3

ตาราง 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL)

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
ก่อนเรียน	40	50	32.45	4.71	16.80*	.000
หลังเรียน	40	50	42.28	2.88		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียน เท่ากับ 32.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียน เท่ากับ 4.71 และค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียน เท่ากับ 42.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.88 โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.000 จึงสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) สูงขึ้นมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($t = 16.80$)

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จากการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) ดังแสดงตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จากการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) ใน ภาพรวม

ลำดับ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ด้านเนื้อหา	4.57	0.57	มากที่สุด
2	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL)	4.58	0.53	มากที่สุด
3	ด้านสื่อการเรียนรู้	4.55	0.56	มากที่สุด
4	ด้านการวัดและประเมินผล	4.51	0.55	มากที่สุด
	รวม	4.56	0.55	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จากการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.53) รองลงมา ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.57) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.55)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ จากการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยอยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 37.50 อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 47.50 และอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 15.00
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ จากการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ศึกษาความพึงพอใจ เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี จากการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ จากการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ จากการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) ภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนอยู่ในระดับดีมาก โดยอยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 37.50 อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 47.50 อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 15.00 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้นำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ช่วยฝึกให้ผู้เรียนกล้าตั้งคำถาม กล้าคิด กล้าแสดงออก และกล้าตัดสินใจ ซึ่งเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนจากการที่ผู้เรียนไปแค่ผู้รับฟังเพียงอย่างเดียว ไปสู่การเรียนรู้ด้วยตนเองแบบร่วมมือ ซึ่งกระตุ้นให้เด็กมีความสนใจใฝ่รู้ รู้จักเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหา สามารถตกผลึกองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ลักษณ์ สิบแก้ว ธเนศ พงศ์ธีรรัตน์ และ ปิยะรัตน์ ชาวอบทม (2562: 13-14) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้แบบ MACRO MODEL ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายวิชาการออกแบบและจัดสภาพแวดล้อม สำหรับสถานศึกษาปฐมวัย พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบ MACRO MODEL เรื่อง ระบบประสาท ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการอภิปรายในชั้นเรียน นักเรียนมีการพัฒนากระบวนการสืบค้นหาความรู้ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และการเชื่อมโยงความรู้เป็นผังโน้ตทัศน์สร้าง เป็นองค์ความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่สู่สาธารณะได้ ภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนอยู่ในระดับดีมาก โดยอยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 49.50 อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 38.50 อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 12.00

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ จากการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้นำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน ในรายวิชาการบัญชีเงินได้บุคคลธรรมดากับการบัญชี เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งมีวิธีการสอนที่เน้นปฏิบัติ ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบสามารถเชื่อมโยงข้อเท็จจริงในการแสดงเหตุผล ตลอดจนพัฒนาแนวคิดใหม่ ๆ ซึ่งกระตุ้นให้เด็กมีความสนใจใฝ่รู้ รู้จักเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหา สามารถตกผลึกองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตัวเอง โดยมีเจตนาในการสร้างผลลัพธ์ในอนาคตที่เป็นรูปธรรม ตลอดจนแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุรินทร์ แก้วประพันธ์ (2564: 12) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้โปรแกรม GeoGebra ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ MACRO MODEL เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง สถิติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์หลังเรียนด้วยเรื่องสถิติโดยใช้โปรแกรม GeoGebra ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ MACRO MODEL สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ศึกษาความพึงพอใจ เรื่อง การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ จากการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล

(MACRO MODEL) อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้นำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียน เกิดความสนใจที่จะเรียนรู้และตั้งใจเรียนมากขึ้น สามารถแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่มได้ มีแหล่งเรียนรู้ได้มากขึ้น สรุปองค์ความรู้และนำเสนอผลงานของกลุ่มและตนเองได้ มีโอกาสเผยแพร่ผลงานของตนเอง และสนุกสนานกับการเรียน เมื่อได้ปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฅณฎา โพธิมา (2562: 8-10) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรูปแบบ MACRO MODEL เรื่อง ทักษะพื้นฐานที่พาฟุตบอล กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรูปแบบ MACRO MODEL อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรลัญจรัศม์ ทองใส และ ประชุม อุทาพรหม (2562:1221-1222) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การออกแบบชุดการสอนรูปแบบ Macro Model ในรายวิชาหลักการของระบบสื่อสาร พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดการสอนสำหรับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ Macro Model อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) โดยภาพรวมถือว่าชุดการสอนมีเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาหลักการของระบบสื่อสาร เพื่อกระตุ้นกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะที่เห็นว่าจะประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป ซึ่งประกอบด้วย ข้อเสนอแนะทั่วไป และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล ในข้อครูผู้สอนชี้แจงผลการประเมินหลังทำกิจกรรมการเรียนรู้ หรือใบงาน แบบทดสอบย่อย มีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ครูผู้สอนควรบอกวิธีการได้มาซึ่งคำตอบหรือเฉลยให้นักเรียนได้รับคำตอบที่ถูกต้อง เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ ความรู้ ทักษะ และเจตคติอย่างครบถ้วน
2. การสอนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) จะมีขั้นตอนที่ต้องคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนด้วยตนเอง อาจจะมีนักเรียนบางคนที่ยังวิเคราะห์ไม่ถูกต้อง ดังนั้นผู้สอนควรให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการกระบวนการสร้างองค์ความรู้ในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง และผู้สอนควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมกลุ่ม โดยอาจใช้เวลาสำหรับการจัดกิจกรรมกลุ่มมากขึ้น ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเพิ่มมากขึ้น เพื่อเกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ ได้ด้วยตนเอง และ
3. จากผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) ด้านสื่อการเรียนรู้ ข้อสื่อมีความเพียงพอกับจำนวนนักเรียนนักเรียนพึงพอใจในระดับมาก แต่ต่ำกว่าความพึงพอใจในข้ออื่น ๆ ดังนั้น ครูผู้สอนควรเพิ่มในเรื่องของ Case study เพราะผู้เรียนอาจจะมีจำนวนมาก แล้วจำนวน Case study ที่ให้เป็นกลุ่มอาจจะน้อยเกินไปทำให้นักเรียน เกิดกระบวนการคิดน้อยไป ควรจัดเพิ่มเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ในรายวิชาอื่น ๆ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

2. ควรมีการนำกระบวนการเรียนรู้แบบแมโครโมเดล (MACRO MODEL) บูรณาการกับกระบวนการอื่น ๆ ที่เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะที่ครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพ

3. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาในเรื่องของ การวิจัยและพัฒนาารูปแบบการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผู้การศึกษา 4.0 เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- ณฐภา โพธิมา. (2562). การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรูปแบบ Macro Model เรื่อง ทักษะพื้นฐานกีฬาฟุตบอล กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ขอนแก่น: งานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา กลุ่มบริหารวิชาการโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองแขวง สังกัดสำนักงานการศึกษา ขอนแก่น.
- ดิเรก วรณเดียร. (2558). MACRO model: รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- นรินทร์ ผันเขียว. (2563). MACRO model โมเดลการสอนสู่ศตวรรษที่ 21. สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุรินทร์ แก้วประพันธ์. (2564). การใช้โปรแกรม GeoGebra ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ MACRO model เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง สถิติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. งานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. ปทุมธานี: กลุ่มบริหารวิชาการโรงเรียนหอวัง ปทุมธานี.
- พงษ์ลักษณ์ ลิ้มแก้ว ธเนศ พงศ์ธีรรัตน์ และ ปิยะรัตน์ ชาวอบทม. (2562). เจตคติต่อการจัดการเรียนรู้แบบ MACRO เรื่อง ระบบประสาท ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนวิทยาศาสตร์. ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต.
- วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และ อธิป จิตตฤกษ์. (2554). ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไอเฟนเวิลด์ส์.
- สร้อยรักษ์มี ทองใส และ ประทุม อุทาพร. (2562). การออกแบบชุดการสอนรูปแบบ Macro Model ในรายวิชา หลักการของระบบสื่อสาร. การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2562). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

Prensky, M. (2001b). Digital natives, digital immigrants Part 1. On the Horizon. 9(5): 1-6.

Scott, P. (1970). The Process of Conceptual Change in Science. New York: Cornell University.

E0110S: บทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

THE ADMINISTRATION ROLE IN PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITIES OF SCHOOL ADMINISTRATOR UNDER TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

นันทิยา นามเทพ¹ ปราศรัย ประวิตรุ่งเรือง² เบญจรัตน์ ราชดวง³

¹ นักศึกษาด้านวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

³ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด และ 2) เปรียบเทียบบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 285 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเอฟ (F test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe' test) แบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84

ผลการวิจัย พบว่า

1. บทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านชุมชนกัลยาณมิตร ด้านที่มาร่วมแรงร่วมใจ ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน ด้านภาวะผู้นำร่วม ด้านวิสัยทัศน์ร่วม และด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ

2. การเปรียบเทียบบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในภาพรวมแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบรายคู่พบว่า ครูที่ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมสูงกว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี และครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี และจำแนกตามขนาดสถานศึกษาในภาพรวมแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบรายคู่พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมสูงกว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษานขนาดกลาง ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษานขนาดใหญ่ และครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษานขนาดใหญ่พิเศษ

คำสำคัญ: บทบาทการบริหาร, ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Abstract

The purposes of this study were: 1) to examine the Administration Role in Professional Learning Communities of School Administrator Under Trat Primary Educational Service Area Office. 2) to compare The Administration Role in Professional Learning Communities of School Administrator that classified by individual status. The sample group used in this research was 285 teachers in Trat Primary Educational Service Area Office. The instrument used was a questionnaire (Rating Scale). Data were analyzed using Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation (S.D.), F test, One-way ANOVA, and paired tests using Scheffe's test method. The questionnaire in this research had the confidence equal to .84

The results of the study were as follows:

1. The Administration Role in Professional Learning Communities of School Administrator Under Trat Primary Educational Service Area Office was the highest in six aspects; in descending order as follows: Caring community, Collaborative teamwork, Supportive Structure, Shared Leadership, Shared Vision, and Learning and Professional Development.

2. Comparing the Administration Role in Professional Learning Communities of School Administrator that classified by working-experience; Overall was difference statistically significant at the .05 level; that was the teachers with less than 5 years of working-experiences had higher levels of role in administration than teachers with 5-10 and more than 10 years of working-experiences. Classified by school size; Overall was difference statistically significant at the .05 level; that was teachers working in small schools; the role in administration was higher than the teachers working in a medium-sized, large, and extra-large schools.

Keywords: Role of Administration, Professional Learning Community

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 มาตรา 4 ระบุว่า การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรยาลง ความก้าวหน้าทางวิชาการ สร้างองค์ความรู้อันเกิดจากสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้ปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและในมาตราที่ 22 ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องยึด หลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด” อีกทั้งมาตราที่ 23 ระบุว่า “การจัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา” (ราชกิจจานุเบกษา. 2562: 2-7) สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2579) ที่ได้วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศไทยในการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยทุกช่วงวัยให้เต็มศักยภาพ สามารถแสวงหาความรู้ และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องโดยการขับเคลื่อนภายใต้วิสัยทัศน์ คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและ

การเรียนรู้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทย เป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญงอกงามในทุกด้าน เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ เจตคติ ค่านิยม คุณธรรมของบุคคลเพื่อให้เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพิ่มต้นทุนทางสังคมให้แก่ประเทศ การพัฒนาประเทศสะดวกราบรื่นได้ผลเป็นที่แน่นอน และรวดเร็ว การศึกษาจึงควรเป็นลำดับต้น ๆ ที่ต้องได้รับการพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่เสมอ (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560: ข-ข)

การเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในสังคม ระบบการศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้ด้วย เดิมการศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะเพียงอ่านออกเขียนได้เท่านั้น แต่สำหรับในศตวรรษที่ 21 ต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการปฏิบัติ และการสร้างแรงบันดาลใจไปพร้อมกัน กล่าวคือ จะไม่เป็นเพียงผู้รับ (Passive Learning) อีกต่อไป แต่ผู้เรียนต้องฝึกการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติและการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Active Learning) โดยมีครูเป็น “โค้ช” ที่คอยออกแบบการเรียนรู้เพื่อช่วยผู้เรียนให้บรรลุผลได้ ประการสำคัญ คือ ครูในศตวรรษที่ 21 จะต้องไม่ตั้งตนเป็น “ผู้รู้” แต่ต้องแสวงหาความรู้ไปพร้อม ๆ กัน กับผู้เรียน ช่วยอำนวยความสะดวก (Facilitator) ในการเรียนรู้ สิ่งที่เป็นตัวช่วยของครูในการจัดการเรียนรู้ คือ ชุมชนการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ (Professional Learning Communities: PLC) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2560: 2) ตลอดจนโรงเรียนต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการในการบริหารสถานศึกษาให้มีความเป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ โดยจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกิดขึ้นภายในโรงเรียน

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC: Professional Learning Community) เป็นการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำและร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ที่มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกันโดยทำงานร่วมกันแบบทีมเรียนรู้ที่ครูเป็นผู้นำร่วมกัน และผู้บริหารดูแลสนับสนุนส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาวิชาชีพเพื่อเปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเอง สู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญและความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2560: 25) จะพบว่าทำให้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารเพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษาเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพและส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการยกระดับการศึกษาทั้งระบบและพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้ทัดเทียมกับสากล เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้แห่งอนาคตอีกทั้งเป็นการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นความสำคัญของการออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลผู้เรียนให้ตรงตามความต้องการของตัวผู้เรียนเองและต่อสังคม (มินตรา ลายสนิทเสรีกุล. 2558: 2)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่มีการขับเคลื่อนการปฏิรูป การบริหารจัดการในสถานศึกษาสู่การเรียนรู้ในยุคปัจจุบันด้วยการพัฒนาวิชาชีพครูในการส่งเสริมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จนเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้เห็นคุณภาพของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูที่มีทักษะและจิตวิญญาณของความเป็นครูที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ในการนี้ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพจะต้องมีการส่งเสริมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม ด้านภาวะผู้นำร่วม ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ด้านชุมชนกัลยาณมิตร และด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน เพื่อนำผลการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้ในครั้งนี้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์อันสูงสุดในการพัฒนาการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของ

ผู้บริหารสถานศึกษา และเป็นการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาและคุณภาพการศึกษาให้ก้าวทันต่อสภาพ
สถานการณ์ในปัจจุบันต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

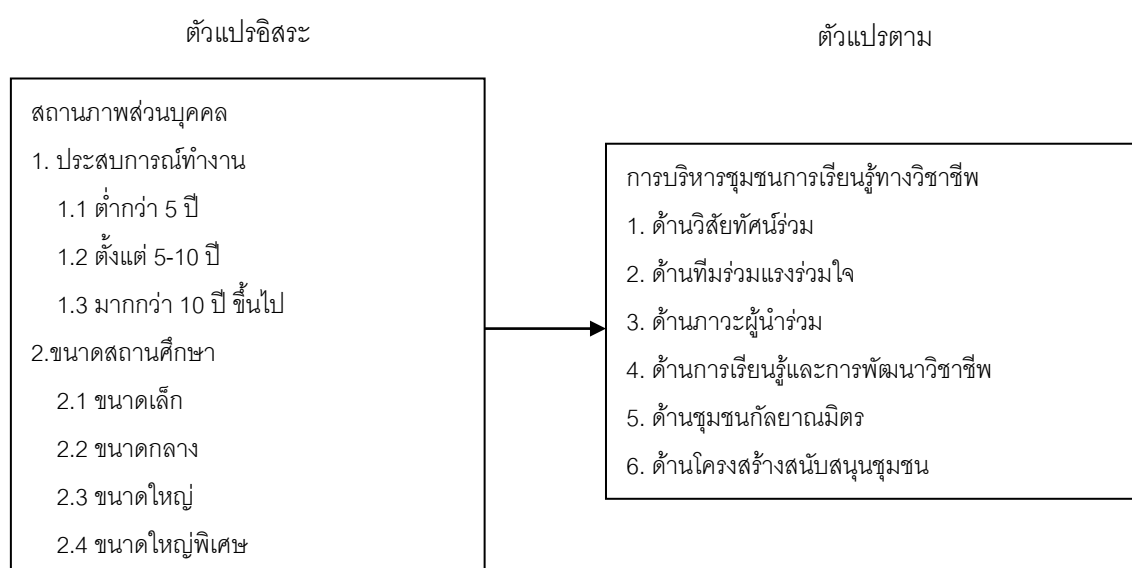
1. เพื่อศึกษาบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารสถานศึกษานำผลวิจัยไปใช้พัฒนาและเป็นแนวทางในการปรับบทบาทของตนเพื่อบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สามารถนำผลวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบาย วางแผนส่งเสริมสนับสนุนปรับปรุงและพัฒนาการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่องบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ซึ่งผู้วิจัยศึกษากรอบแนวคิดของ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในระดับสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560: 26) ได้กำหนดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาไว้ 6 องค์ประกอบ ดังแสดงภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน
2. ครูที่ทำงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยมีลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2565 จำนวน 104 โรงเรียน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 183 คน สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 779 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 60 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 77 คน รวมทั้งสิ้น 1,099 คน (กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกลเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. 2565)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2565 ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555: 148-149) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คน สุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แบบเป็นสัดส่วน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่มตามขนาดของสถานศึกษา เมื่อทราบจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามขนาดสถานศึกษาแล้ว ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิธีการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เป็นเครื่องมือในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดสถานศึกษา ลักษณะคำถามที่ใช้เป็นแบบเลือกตอบ (Check list) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ครอบคลุมเนื้อหาตามจุดมุ่งหมายทั้ง 6 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2560: 26) ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ด้านชุมชนกัลยาณมิตร และด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 102) โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง จาก

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 1 และแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .84

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และเก็บรวบรวมกลับคืนด้วยตนเองได้ทั้งหมด 285 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำข้อมูลโดยได้ทำการตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาทั้งหมดคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์เพื่อใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ในแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกเป็นรายด้าน แล้วเสนอข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในรูปตารางประกอบการบรรยาย)
3. วิเคราะห์ค่าการทดสอบเอฟ (F test) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน โดยทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่ามีความแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะนำมาทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe'test)

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าเอฟ (F test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe'test)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกเป็นโดยรวมและรายด้าน

บทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	ระดับบทบาทการบริหารชุมชน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านวิสัยทัศน์ร่วม	4.78	0.16	มากที่สุด
2. ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ	4.82	0.15	มากที่สุด
3. ด้านภาวะผู้นำร่วม	4.78	0.41	มากที่สุด
4. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ	4.71	0.30	มากที่สุด
5. ด้านชุมชนกัลยาณมิตร	4.84	0.17	มากที่สุด
6. ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน	4.82	0.19	มากที่สุด
รวมทั้งหมด	4.79	0.11	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า บทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$ S.D. = 0.11) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากมากไปหาน้อย เรียง 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านชุมชนกัลยาณมิตร ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.17) รองลงมาคือ ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.15) และน้อยที่สุด คือ ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.30) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบระดับบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามประเภทการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

บทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	f	p-value
1. ด้านวิสัยทัศน์ร่วม	ระหว่างกลุ่ม	.19	2	.09	3.51*	.03
	ภายในกลุ่ม	7.97	282	.02		
	รวม	8.17	284			
2. ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ	ระหว่างกลุ่ม	.14	2	.07	3.14*	.04
	ภายในกลุ่ม	6.45	282	.02		
	รวม	6.59	284			

ตาราง 2 (ต่อ)

บทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	f	p-value
3. ด้านภาวะผู้นำร่วม	ระหว่างกลุ่ม	1.24	2	.62	3.75*	.02
	ภายในกลุ่ม	46.72	282	.16		
	รวม	47.96	284			
4. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	.52	2	.26	2.84	.06
	ภายในกลุ่ม	26.14	282	.09		
	รวม	26.66	284			
5. ด้านชุมชนกัลยาณมิตร	ระหว่างกลุ่ม	.35	2	.17	6.23*	.00
	ภายในกลุ่ม	7.96	282	.02		
	รวม	8.31	284			
6. ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	.05	2	.02	.65	.52
	ภายในกลุ่ม	10.86	282	.03		
	รวม	10.91	284			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.30	2	.15	11.47*	.00
	ภายในกลุ่ม	3.72	282	.01		
	รวม	4.03	284			

* $p < .05$

จากตาราง 2 พบว่า การเปรียบเทียบระดับบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ ด้านภาวะผู้นำร่วม และด้านชุมชนกัลยาณมิตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ และด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ระดับบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวม

ประสบการณ์ทำงาน		น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
	$\bar{X}$	4.82	4.75	4.78
น้อยกว่า 5 ปี	4.82	-	.070* (.000)	.049* (.047)
5-10 ปี	4.75		-	-.020 (.310)
มากกว่า 10 ปี	4.78			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีระดับบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมสูงกว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี และครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบระดับบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

บทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	f	p-value
1. ด้านวิสัยทัศน์ร่วม	ระหว่างกลุ่ม	.51	3	.50	21.33*	.00
	ภายในกลุ่ม	6.66	281	.02		
	รวม	8.17	284			
2. ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ	ระหว่างกลุ่ม	.36	3	.12	5.54*	.00
	ภายในกลุ่ม	6.23	281	.02		
	รวม	6.59	284			
3. ด้านภาวะผู้นำร่วม	ระหว่างกลุ่ม	.45	3	.15	.89	.44
	ภายในกลุ่ม	47.51	281	.16		
	รวม	47.96	284			
4. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	13.82	3	4.60	100.82*	.00
	ภายในกลุ่ม	12.84	281	.046		
	รวม	26.66	284			

ตาราง 4 (ต่อ)

บทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	f	p-value
5. ด้านชุมชนกัลยาณมิตร	ระหว่างกลุ่ม	.64	3	.21	7.81*	.00
	ภายในกลุ่ม	7.67	281	.02		
	รวม	8.31	284			
6. ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	.13	3	.044	1.15	.32
	ภายในกลุ่ม	10.78	281	.038		
	รวม	10.91	284			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.3	3	.15	11.47*	.00*
	ภายในกลุ่ม	3.72	281	.01		
	รวม	4.03	284			

* $p < .05$

จากตาราง 4 พบว่า การเปรียบเทียบระดับบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ และด้านชุมชนกัลยาณมิตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านภาวะผู้นำร่วมและด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ระดับบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวม

ขนาดของสถานศึกษา		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
	$\bar{X}$	4.68	4.80	4.85	4.86
ขนาดเล็ก	4.68	-	-.120* (.000)	-.170* (.000)	-.171* (.000)
ขนาดกลาง	4.80		-	-.049 (.379)	-.050 (.263)
ขนาดใหญ่	4.85			-	-.001 (1.00)
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.86				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีระดับบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมสูงกว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ และครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องเรื่อง บทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ระดับบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย เรียง 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านชุมชนกัลยาณมิตร รองลงมาคือ ด้านที่มาร่วมแรงร่วมใจ และน้อยสุด คือ ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ

2. เปรียบเทียบบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

2.1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านที่มาร่วมแรงร่วมใจ ด้านภาวะผู้นำร่วม และด้านชุมชนกัลยาณมิตร แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ และด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชนไม่แตกต่างกัน จึงเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's post hoc comparison) พบว่า ครูที่ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม สูงกว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี และครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี

2.2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านที่มาร่วมแรงร่วมใจ ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ และด้านชุมชนกัลยาณมิตร แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านภาวะผู้นำร่วมและด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชนไม่แตกต่างกัน จึงเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's post hoc comparison) พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม สูงกว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ และครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาด้านบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านชุมชนกัลยาณมิตร รองลงมา คือ ด้านที่มาร่วมแรงร่วมใจ และน้อย

ที่สุด คือ ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นการรวมตัวกันของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเพื่อร่วมมือร่วมพลังเรียนรู้ร่วมกันและสะท้อนผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง โดยการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในช่วงการเปลี่ยนแปลง การศึกษาเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 การนำการเป็นชุมชนทางการเรียนรู้เข้ามาจะช่วยให้เกิดประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการที่สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ หนูฤทธิ ไกรพล (2558: 171-183) ได้ศึกษาการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น พบว่า ระดับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น แสดงให้เห็นว่าการเป็นชุมชนทางการเรียนรู้ทางวิชาชีพมุ่งพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษากระจายอำนาจการตัดสินใจแก่ ครูและลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อนเพื่อความสะดวก คล่องตัว ในการมอบหมายงานและการทำงานอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน เพื่อพัฒนาวิชาชีพสู่คุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อประสิทธิผลการจัดการศึกษา

2. จากผลการเปรียบเทียบบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ดังนี้

2.1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ ด้านภาวะผู้นำร่วม และด้านชุมชนกัลยาณมิตร แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ และด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีระดับบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพนั้นมีหัวใจสำคัญ คือ การเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุขของทีมเรียนรู้ เป็นการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโดยยึดถือกระบวนการต่าง ๆ ในการร่วมกันวางแผน ค้นหา พูดคุย และแบ่งปันความรู้ ทักษะ กลวิธีและนวัตกรรมใหม่ๆมาปฏิบัติเพื่อได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับงานสอนและเกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเคารพซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปานหทัย ธรรมรัตน์ (2564: 180-184) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ และด้านชุมชนกัลยาณมิตร แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านภาวะผู้นำร่วมและด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีระดับบทบาทการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ การบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไม่ยึดโยงรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งในการบริหารจัดการสถานศึกษา สถานศึกษาภายใต้การกำกับสนับสนุนของต้นสังกัด ได้มีการบริหารจัดการทั้งรูปแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นฐานสำคัญของการบริหารจัดการไปสู่ความสำเร็จทั้งในเมืองและชนบททั้งที่เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่บนพื้นฐานของความพร้อมทั้งด้านครู และบุคลากร การเงินและงบประมาณ ความรู้และเทคโนโลยีที่

จำต้องทำการศึกษาถึงรูปแบบการบริหารจัดการที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลี ทองประสพ และ พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ (2564: 89-90) ได้ศึกษา สภาพชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ กำหนดวิสัยทัศน์เชิงอุดมการณ์ทางวิชาชีพร่วมกัน ดังนั้นผู้บริหารควรร่วมมือกับครูผู้สอนในการกำหนดวิสัยทัศน์ และอุดมการณ์มากยิ่งขึ้น
2. ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ กำหนดบทบาทของตัวบุคคลอย่างชัดเจน ดังนั้นผู้บริหารควรชี้แจงให้ครูผู้รับมอบหมายงานทราบเหตุผลในการได้รับมอบหมายและจัดทำหนังสือคำสั่งมอบหมายหน้าที่ในการทำงานของครูให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
3. ด้านภาวะผู้นำร่วม ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ กระจายอำนาจให้ครูตามความสามารถอย่างเหมาะสม ดังนั้นผู้บริหารควรมีการประเมินความรู้ ความสามารถของครูผู้รับมอบหมายงาน เพื่อนำไปสู่การใช้ความรู้ความสามารถที่มีประสิทธิภาพ
4. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สนับสนุนให้ครูทุกคนในโรงเรียนได้นำผลสะท้อนจากการเรียนรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนั้นผู้บริหารควรมีการติดตามผลหลังจากได้สะท้อนผลจากการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่กระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมีระยะเวลาการติดตามการรายงานผลอย่างชัดเจน
5. ด้านชุมชนกัลยาณมิตร ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีจริยธรรมแห่งความเชื่ออาทรในการทำงานร่วมกัน ดังนั้นผู้บริหารควรสร้างบรรยากาศในการทำงานโดยมีความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีน้ำใจยอมรับนับถือซึ่งกันและกันให้ และใช้พรหมวิหาร 4 ในการทำงานร่วมกันมากขึ้น
6. โครงสร้างสนับสนุนชุมชน ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนั้นผู้บริหาร ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันกับโรงเรียนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. ควรศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษากับความพึงพอใจของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

เอกสารอ้างอิง

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.

- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2555). **ระเบียบวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. บุรีรัมย์: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปานหทัย ธรรมรัตน์. (2564). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562. (2562, 19 สิงหาคม). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. หน้า 2-7.
- มินตรา ลายสนธิเสรีกุล. (2558). **กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). **คู่มือการอบรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC Professional learning Community. “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” สู่สถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ: פרקיהוานกราฟฟิค.
- หนูฤทธิ์ ไกรพล. (2558, พฤศจิกายน-ธันวาคม). การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. 34(6): 171-183.
- อัญชลี ทองประสพ และ พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์. (2564). **สภาพชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

E0111S: การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

ENVIRONMENTAL MANAGEMENT OF BANGKAPI DISTRICT SCHOOL ADMINISTRATORS AFFILIATED WITH THE OFFICE OF SECONDARY EDUCATION AREA DISTRICT 2

วีรภัทร ทิพย์แก้ว¹ สมศักดิ์ คงเที่ยง² กุลจิรา รักษานคร³

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

^{2,3} อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970) เป็นการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) จำนวนทั้งสิ้น 214 คน เครื่องมือในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Rating Scale) 5 ระดับ ค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.80-1 มีความเชื่อมั่น 0.936 ใช้สถิติ การวิเคราะห์ข้อมูลค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การวิเคราะห์สถิติที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F test) ทดสอบตารางเชฟเฟีย (Sheffe's Method)

ผลการวิจัย พบว่า

1. การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้แก่ 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน อยู่ในระดับมากกว่าทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม 2) ด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย 3) ด้านอาคารสถานที่ และ 4) ด้านการเรียนการสอน

2. การเปรียบเทียบการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่า จำแนกตามเพศ และจำแนกตามระดับการศึกษาไม่แตกต่าง ส่วนจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกออกเป็นแนวทาง ดังนี้ 1) การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ควรจัดตกแต่งบริเวณรอบ ๆ อาคารเรียนอาคารประกอบให้ร่มรื่น สวยงาม มีความสะอาดและปลอดภัย 2) การบริหารจัดการอาคารสถานที่ในสถานศึกษาควรใช้ประโยชน์จากอาคารเรียน และอาคารประกอบอย่างคุ้มค่า 3) การบริหารจัดการการเรียนการสอนในสถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนรู้และควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการผ่านการปฏิบัติให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ทั้งใน

และนอกห้องเรียน และ 4) การบริหารจัดการสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยในสถานศึกษา ควรจัดห้องน้ำ ห้องสุขาให้เพียงพอ สะอาด และถูกสุขลักษณะ และเพิ่มแอลกอฮอล์ล้างมือตามจุดใช้งานให้พอเพียงอย่างทั่วถึง

คำสำคัญ: การบริหาร, สภาพแวดล้อม, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The research objective was to 1) Study the environment management of school administrators. 2) Compare teachers' opinions towards the environment management of school administrators classified by gender, education and work experience. 3) to study development guidelines Environmental management of Bangkokpi district school administrators affiliated with the office of secondary education area district 2. Propose the environment management of school administrator's guidelines. The study area was school in Bangkokpi district affiliated the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2. This quantitative research used questionnaires to collect data from school administrators and teachers of schools in Bangkokpi district affiliated the Office of Secondary Education Service Area 2, totaling 214 people. Analyze data from frequency, percentage, mean, Standard Deviation t-test and one-way variance analysis (t-test) of variance Test the pair of (Sheffe's Method).

The study revealed these results:

1. The environment management of school administrators in Bangkokpi district affiliated the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2 was at a high level When considering each aspect, the level is higher than all aspects. Sorted from most to least, including 1) the management of the environment. 2) for health and safety, 3) for safety in buildings and 4) for teaching and learning.

2. The difference in position, education and operational experience affected the environment management of school administrators in Bangkokpi district affiliated the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2 was not different.

3. The Guidelines for the Development of Environmental Management of Educational Institution Administrators in Bangkokpi District Under the Secondary Educational Service Area Office 2 can be divided into guidelines as follows: 1) Environmental management in educational institutions. The area around the school building should be decorated to make it shady, beautiful, clean and safe. 2) The management of buildings and premises in educational institutions should utilize the benefits of school buildings. and cost-effective assembly buildings. 3) teaching and learning management in educational institutions should provide teaching and learning by allowing learners to participate in the use of learning media and should organize learning activities by integrating through practice for learners to learn from direct experience. both inside and outside the classroom. 4) health and safety management in

educational institutions bathroom should be arranged Toilets are adequate, clean and hygienic. and increase alcohol use points thoroughly.

Keywords: Management, Environment, School Administrators

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแลการศึกษาของประเทศไทย จึงกำหนดให้มีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ขึ้นเพื่อพัฒนานักเรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก โดยหลักสูตรมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 4) โดยมีโรงเรียนเป็นสถาบันทางการศึกษาที่จะต้องดำเนินการด้านการศึกษาให้กับนักเรียน มีผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้บริหารจัดการ คอยกำกับ ติดตาม และดูแลการดำเนินการด้วยการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย หลักการของโรงเรียน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ความพยายามที่จะดำเนินการทุกอย่างที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยให้เกิดผลผลิตคือ นักเรียนที่มีคุณภาพในที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2558: 18-20)

การศึกษาถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาบุคลากรภายในประเทศให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาจึงเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญในการจัดการศึกษา เพื่อให้การศึกษาของประเทศไทยมีคุณภาพมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย ให้นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุดของตนเอง มีความรู้และทักษะที่แข็งแกร่งเหมาะสม เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนระดับสูงขึ้นไป และการดำรงชีวิตในอนาคต (อมรรัตน์ เตชะนอก. 2563: 12) การบริหารสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพเป็นเป้าหมายที่สำคัญที่สุดของการบริหารโรงเรียนโดยการบริหารเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวนี้สามารถที่จะดำเนินการได้หลายแนวทาง ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถาน กล่าวคือการบริหารโรงเรียนไม่มีสูตรสำเร็จที่ผู้บริหารคนใดจะนำไปใช้และก่อให้เกิดผลสำเร็จในลักษณะเดียวกันเพราะการบริหารงานสู่ความสำเร็จจะต้องเป็นไปในลักษณะบูรณาการทั้งแนวคิดทฤษฎีหลักการบริหารประสิทธิภาพและคุณลักษณะของผู้บริหาร การดำเนินการจัดการศึกษาในสถานศึกษาทุกแห่งจะสัมฤทธิ์ผลดังเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้มากน้อยเพียงใด ผู้บริหารสถานศึกษาคือปัจจัยที่สำคัญเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาคือผู้ที่ทำหน้าที่บริหารบุคลากร หรือผู้นำ ซึ่งทำหน้าที่วางแผน จัดองค์กร ควบคุมดูแล และจูงใจหรือนำผู้ใต้บังคับบัญชาให้ทำงานลุล่วงตามเป้าหมาย ประสิทธิภาพขององค์กรจึงขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละคน ในการทำงานที่จะสามารถจูงใจให้บุคลากรในหน่วยงานปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพได้มากน้อยเพียงใด (พิมพ์ลักษณ์ จันทวงศ์. 2557: 81)

การบริหารสถานศึกษาให้บรรลุผลและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ทั้งนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ได้ให้ความสำคัญต่อสภาพแวดล้อม โดยบัญญัติไว้ในหมวด 4 มาตรา 24 (5) ในด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และการอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน

การสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องรับภาระตั้งแต่การให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม เพื่อสร้างความตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของสภาพแวดล้อม ปลูกฝังค่านิยมและเจตคติที่ดีต่อสภาพแวดล้อม และฝึกทักษะให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อมไปโดยไม่รู้ตัว ซึ่งต้องรับผิดชอบต่อบุคลากรในสถานศึกษาแล้วยังจะต้องส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนานักเรียน และสภาพแวดล้อมนอกสถานศึกษาด้วย (สาคร มหาหงษ์. 2561: 351-359)

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการภายในโรงเรียน เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่ดีสามารถช่วยส่งเสริมให้นักเรียน เรียนอย่างมีความสุข ส่งเสริมความมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน รวมทั้งช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลาเพราะนักเรียนได้รับการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ถือเป็นสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อสังคมเป็นอย่างมาก (พัชรภรณ์ ดวงชื่น. 2563: 4) โดยสถานศึกษาเป็นหนึ่งในสถาบันทางสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีการรวมกลุ่มคนเป็นจำนวนมาก จึงมีความเสี่ยงต่อการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสได้ง่าย สถานศึกษาจึงต้องมีการจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้มีความปลอดภัย มีมาตรฐานในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อผู้เรียน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ความคิด บุคลิกภาพ มีความรับผิดชอบและประสบความสำเร็จในการศึกษา (ปฎิคม พงษ์ประเสริฐ. 2550: 22) การจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญกับการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถความสนใจ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขจากสภาพแวดล้อมที่ดี

สถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เป็นกลุ่มสถานศึกษาในเขตพื้นที่บางกะปิ ซึ่งอยู่ภายใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้รับนโยบายการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามแนวทาง “ศูนย์กลางการศึกษาที่มีคุณภาพของประเทศ” ก่อให้เกิดการศึกษาที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพในทุกมิติ เกิดผลสัมฤทธิ์ในภาพรวม ซึ่งหนึ่งในนโยบายที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญคือ นโยบายด้านความปลอดภัย ที่สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดีภายใต้แนวทาง “การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ปลอดภัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน” ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีการจัดการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้มีความเหมาะสม เอื้อต่อการปฏิบัติงานของครูซึ่งเป็นบุคลากรหลักในการจัดการศึกษาที่จะส่งผลให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. 2564: 1)

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารการจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม ก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีทางการศึกษาทำให้ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขภายใต้สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมนำไปสู่การเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
3. เพื่อได้แนวทางการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานในการวิจัย

การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

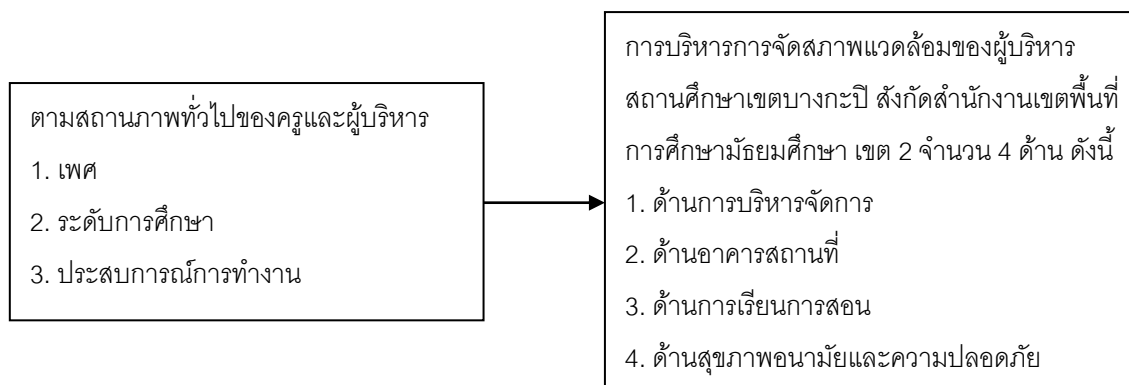
1. ได้ข้อมูลการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
2. ได้ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
3. ผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม เพื่อส่งผลดีต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษา
4. ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อที่จะได้ปรับปรุงสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษา เรื่อง “การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2” ผู้วิจัยได้สังเคราะห์หลักการแนวคิดเอกสารจากนักวิชาการ ดังนี้ สุริวัธสา นิธิมาพงศ์ไธ (2553) อาริยา สตาร์ตัน (2556) พระมหาเดชา อมรเมธี (สืบทันท์) (2556) อมรพงศ์ พันธิโกชน (2558) ประวีณา ไกควนิช (2559) สาคร มหาหงษ์ (2561) ศศิธร บุตรเมือง (2561) นิตยา แก่นพุ่ม (2562) วิชาณา อับดุลเลาะ (2563) และ สุรศักดิ์ อรรถจินดา (2563) ดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งศึกษาการบริหารการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านอาคารสถานที่ 3) ด้านการเรียนการสอน และ 4) ด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย

2. ขอบเขตด้านประชากร คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนในเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 3 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนเทพศิลา โรงเรียนบางกะปิ และโรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง จำนวนทั้งสิ้น 457 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด และพบวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ

2. ศึกษาการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ใน 4 ด้าน จำนวน 20 ข้อ มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านอาคารสถานที่ 3) ด้านการเรียนการสอน และ 4) ด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย แบบสอบถามเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท (Likert's Scale) ดังนี้

5 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา เขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้จากแบบสอบถามถึงโครงสร้างเป็นการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร และครู

3. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของ เบสท์ (Best) ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50-3.49 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) เพื่อหาความเชื่อมั่นกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีการตรวจสอบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Method) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค ซึ่งแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.936

5. นำแบบสอบถามที่ได้หาค่าความเที่ยงตรงและหาค่าความเชื่อมั่น มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีความสมบูรณ์ แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบ

6. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจนครบจำนวนที่กำหนดไว้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนของโรงเรียนในสถานศึกษา เขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ทั้ง 3 โรงเรียน เป็นผู้บริหารโรงเรียน 3 คน และครูผู้สอน 454 คน รวมจำนวนทั้งหมด 457 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนในสถานศึกษา เขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กำหนดขนาด จากตาราง เครจซี่ และ มอร์แกน (Kreicie; & Morgan. 1970) เป็นการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) เลือกลุ่มอย่างง่าย (Sample random sampling) จำนวนทั้งสิ้น 214 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติอ้างอิง ด้วยการวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) และวิเคราะห์ข้อคำถามแบบปลายเปิดด้วยการวิเคราะห์รายข้อ (Content Analysis) โดยผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

โดยมีค่าความเที่ยงตรง มีความเชื่อมั่น ใช้สถิติ การวิเคราะห์ข้อมูลค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การวิเคราะห์สถิติที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F test) แบบ One-Way ANOVA ทดสอบตารางเชฟเฟอราญ์ (Sheffe's Method) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวม

การบริหารจัดการสภาพแวดล้อม	$\bar{X}$	S.D.	ประสิทธิภาพการบริหาร
			แปลผล
1. ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม	3.97	0.60	มาก
2. ด้านอาคารสถานที่	3.87	0.58	มาก
3. ด้านการเรียนการสอน	3.85	0.64	มาก
4. ด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย	3.89	0.71	มาก
รวม	3.89	0.54	มาก

จากตาราง 1 พบว่า การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวม ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากกว่าทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.60) รองลงมาคือ ด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.71) ด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.58) และด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.64)

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างด้านเพศกับการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศ

การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา	เพศ	$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
1. ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม	ชาย	3.99	.575	.485	.629
	หญิง	3.95	.613		
2. ด้านอาคารสถานที่	ชาย	3.93	.609	1.257	.210
	หญิง	3.83	.560		
3. ด้านการเรียนการสอน	ชาย	3.87	.671	.329	.743
	หญิง	3.84	.620		
4. ด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย	ชาย	3.90	.758	.090	.929
	หญิง	3.89	.670		
รวม	ชาย	3.66	.559	-5.63	.589
	หญิง	3.808	.549		

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์พบว่า เพศที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลวิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารจัดการสภาพแวดล้อม ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
1.ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม	ปริญญาตรี	3.98	0.584	.616	.539
	สูงกว่าปริญญาตรี	3.92	0.633		
2. ด้านอาคารสถานที่	ปริญญาตรี	3.86	0.584	-.373	.710
	สูงกว่าปริญญาตรี	3.90	0.581		
3. ด้านการเรียนการสอน	ปริญญาตรี	3.87	0.641	.896	.371
	สูงกว่าปริญญาตรี	3.78	0.643		
4. ด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย	ปริญญาตรี	3.89	0.718	-.136	.892
	สูงกว่าปริญญาตรี	3.90	0.680		
รวม	ปริญญาตรี	3.71	0.570	.212	.835
	สูงกว่าปริญญาตรี	3.66	0.538		

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์พบว่า ระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงานกับการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน

การบริหารจัดการ สภาพแวดล้อมของผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
1. ด้านการบริหารจัดการ สภาพแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	.120	2	.060	.167	.846
	ภายในกลุ่ม	75.558	211	.358		
	รวม	75.678	213			
2. ด้านอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	.624	2	.312	.919	.400
	ภายในกลุ่ม	71.599	211	.339		
	รวม	72.223	213			
3. ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	.094	2	.047	.113	.893
	ภายในกลุ่ม	87.480	211	.415		
	รวม	87.575	213			
4. ด้านสุขภาพอนามัย และความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	3.060	2	1.530	3.120*	.046
	ภายในกลุ่ม	103.462	211	.490		
	รวม	106.521	213			
	ระหว่างกลุ่ม	.160	2	.080	.250	.781
รวม	ภายในกลุ่ม	8.642	27	.320		
	รวม	8.802	29			

* มีนัยสำคัญที่ระดับสถิติ .05

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ สภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณารายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย แตกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีแบบสอบถามถึงโครงสร้าง ที่เป็นคำถามปลายเปิด 4 ด้าน ดังนี้

สรุปได้ว่า แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 สามารถจำแนกออกเป็นแนวทาง ดังนี้

1. การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ควรจัดตกแต่งบริเวณรอบ ๆ อาคารเรียนอาคารประกอบให้เป็นสัดส่วน ควรมีการตกแต่งบริเวณรอบ ๆ โรงเรียนและในอาคารเรียนให้สวยงามสะอาดสบายตาให้มีความร่มรื่น มีอากาศปลอดโปร่ง ควรมีการดูแลรักษาความสะอาดและความปลอดภัยในโรงเรียนอยู่เสมอ
2. การบริหารจัดการอาคารสถานที่ในสถานศึกษา ควรใช้ประโยชน์จากอาคารเรียน และอาคารประกอบอย่างคุ้มค่า เช่น การจัดกิจกรรมเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้นอกเวลาเรียน โดยการใช้ห้องเรียนเป็นห้องกิจกรรมต่าง ๆ
3. การบริหารจัดการการเรียนการสอนในสถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนรู้และควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการผ่านการปฏิบัติให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ทั้งในและนอกห้องเรียน
4. การบริหารจัดการสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยในสถานศึกษา ควรจัดห้องน้ำ ห้องส้วมให้เพียงพอ สะอาด และถูกสุขลักษณะ และเพิ่มแอลกอฮอล์ล้างมือตามจุดใช้งานให้พอเพียงอย่างทั่วถึง

สรุปผลการศึกษา

1. การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากกว่าทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม 2) ด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย 3) ด้านอาคารสถานที่ และ 4) ด้านการเรียนการสอน
2. การเปรียบเทียบการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ พบว่า โดยภาพรวมพบว่า จำแนกตามเพศ และจำแนกตามระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน ส่วนจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 สามารถจำแนกออกเป็นแนวทาง 4 ด้าน ดังนี้ 1) การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ควรจัดตกแต่งบริเวณรอบ ๆ อาคารเรียนอาคารประกอบให้ร่มรื่น สวยงาม มีความสะอาดและปลอดภัย 2) การบริหารจัดการอาคารสถานที่ในสถานศึกษาควรใช้ประโยชน์จากอาคารเรียน และอาคารประกอบอย่างคุ้มค่า 3) การบริหารจัดการการเรียนการสอนในสถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนรู้และควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการผ่านการปฏิบัติให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ทั้งในและนอกห้องเรียน และ 4) การบริหารจัดการสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยในสถานศึกษา ควรจัดห้องน้ำ ห้องส้วมให้เพียงพอ สะอาด และถูกสุขลักษณะ และเพิ่มแอลกอฮอล์ล้างมือตามจุดใช้งานให้พอเพียงอย่างทั่วถึง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามผลการศึกษาได้ดังนี้

1. การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม ด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอน ตามลำดับ ทั้งนี้ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้วยการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาพบว่าการบริหารจัดการยังไม่ทั่วถึงขาดการส่งเสริมพัฒนาและการปรับปรุงการสรางบรรยากาศที่ดีเช่นจุดทิ้งขยะไม่เพียงพอหรือจุดทิ้งขยะไม่อยู่ตรงตามจุดที่เหมาะสมจึงทำให้มีกลิ่นไม่พึงประสงค์มารบกวนการเรียนการสอน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อมรพงศ์ พันธิโกชน (2558: 36) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานของกลุ่มล้าภู-บางนาค สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และพบว่าการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิมพ์วิทย์ ใจสุข (2560: 3) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการศึกษา พบว่า การจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย ลพบุรี โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเป็นรายข้อ ดังนี้

1.1 ด้านสภาพแวดล้อม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก พิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากทุกด้าน มี 1) มีการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในสังกัดเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน 2) มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรในสังกัดมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และจัดทำแผนปฏิบัติงาน และ 3) สถานศึกษามีการส่งเสริมพัฒนา และปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่ดีภายในโรงเรียนอยู่เสมอ สอดคล้องกับแนวคิดของ อมรพงศ์ พันธิโกชน (2558: 36) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานของกลุ่มล้าภู-บางนาค สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาโดยจำแนกตามเพศและอายุราชการ ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานของกลุ่มล้าภู- บางนาค สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานพบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

1.2 ด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก พิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากทุกด้าน 1) มีอาคารเรียนและอาคารประกอบที่เหมาะสมตามลักษณะการใช้งาน 2) มีการส่งเสริมให้มีการใช้อาคารสถานที่และห้องปฏิบัติการให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่น ๆ 3) สถานศึกษามีสาธารณูปโภคและอุปกรณ์สำหรับรับประทานอาหารเพียงพอกับจำนวนนักเรียน สอดคล้องกับ นิตยา แก่นพุด (2562: 4) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาภิเษก โดยมิติตุประสงค์เพื่อ 1) ทราบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษก และ 2) เปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกตามความคิดเห็นของบุคลากรและ

นักเรียน จำแนกตามเพศ อายุระดับการศึกษา ตำแหน่ง ผลการศึกษาพบว่า 1) การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาภิเษกหัตถ์โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจากด้านกลุ่มเพื่อน ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการจัดการเรียนรู้เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาด้านอาคารสถานที่ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ด้านการจัดการเรียนรู้โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ด้านการบริหาร โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาจำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ 4) เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษาและตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

1.3 ด้านการเรียนการสอน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก พิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากทุกด้านมี

1) ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนกับการเรียน การสอนอย่างเหมาะสม และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีการวัดและประเมินผลการเรียนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ นิตยา แก่นพุ่ม (2562: 4) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาภิเษกหัตถ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกหัตถ์ และ 2) เปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกหัตถ์ตามความคิดเห็นของบุคลากรและนักเรียน จำแนกตามเพศ อายุระดับการศึกษา ตำแหน่ง ผลการศึกษาพบว่า 1) การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาภิเษกหัตถ์โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจากด้านกลุ่มเพื่อน ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการจัดการเรียนรู้เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาด้านอาคารสถานที่ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ด้านการจัดการเรียนรู้โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ด้านการบริหาร โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาจำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ 4) เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษาและตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

1.4 ด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก พิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากทุกด้านมี

1) มีการประชาสัมพันธ์เรื่องมาตรการป้องกันโรคและโรคระบาดที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดแนวปฏิบัติของบุคลากรเพื่อป้องกันความปลอดภัยไว้อย่างชัดเจน และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนดำเนินการป้องกันเชื้อโรคและมีการทำความสะอาดสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับ สุรศักดิ์ อรรถจินดา (2563: 3) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั่วไป และภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั่วไป และภายใต้สถานการณ์ COVID-19 2) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั่วไป และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาปรับปรุงสิ่งแวดล้อมทาง ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั่วไป ด้านมาตรการ

ป้องกันการแพร่ระบาดของ COVID-19 อยู่ในระดับมาก รองลงมา ด้านการจัดการอาคารสถานที่และด้านการจัดการความปลอดภัย ตามลำดับ ปัจจัยด้านบริหารจัดการที่มีผลต่อการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม และปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก มีความสัมพันธ์กับการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั่วไป ไม่แตกต่างกัน

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา เขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ดังนี้

2.1 เพศที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นิตยา แก่นพุ่ม (2562: 4) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาภิเษกและพบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาและเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องผลวิจัยของ อมรพงศ์ พันธิโกชน (2558: 36) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มลำภู-บางนาค สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มลำภู-บางนาค สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามเพศ พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นิตยา แก่นพุ่ม (2562: 4) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาภิเษกและพบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษาและเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องผลวิจัยของ พิมพ์วิทย์ ใจสุข (2560: 3) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัยลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 และพบว่า ผลการเปรียบเทียบการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาสอดคล้องกับ พิมพ์วิทย์ ใจสุข (2560: 3) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัยลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 และพบว่า ผลการเปรียบเทียบการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์สอน พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องผลวิจัยของ อมรพงศ์ พันธิโกชน (2558: 36) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มลำภู-บางนาค สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มลำภู-บางนาค สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 สามารถจำแนกออกเป็นแนวทาง 4 ด้าน ดังนี้ 1) การบริหารจัดการสภาพแวดล้อม

ในสถานศึกษา 2) การบริหารจัดการอาคารสถานที่ในสถานศึกษา 3) การบริหารจัดการการเรียนการสอนในสถานศึกษา และ 4) การบริหารจัดการสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยในสถานศึกษา ผลการศึกษาสอดคล้องกับองค์ประกอบ การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา สุรศักดิ์ อรรถจินดา (2563: 11) กล่าวว่า การจัดการสภาพแวดล้อม ของสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานและการปรับปรุงองค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียนที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิด การเรียนรู้และพัฒนาตัวเองในทุก ๆ ด้าน โดยผู้บริหารร่วมกับบุคลากร และผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษาตามองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการอาคารสถานที่ 2) ด้านการจัดการความปลอดภัย 3) ด้านมลภาวะสิ่งแวดล้อม 4) ด้าน การบริหารจัดการ และ 5) ด้านมาตรการการแพร่ระบาดของโควิด Covid-19 ผลการศึกษาสอดคล้องกับผลการศึกษา ของ สาคร มหาหงส์ (2561: 351) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 และได้เสนอแนวทางการบริหารสภาพแวดล้อมใน สถานศึกษา 1) ควรจัดตกแต่งบริเวณรอบ ๆ อาคารเรียนอาคารประกอบให้ร่มรื่น สวยงาม มีความสะอาดและ ปลอดภัย 2) ควรใช้ประโยชน์จากอาคารเรียน และอาคารประกอบอย่างคุ้มค่า 3) ควรจัดห้องน้ำ ห้องส้วมให้เพียงพอ สะอาด และถูกสุขลักษณะ 4) ควรให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และจัดทำแผนปฏิบัติการ ร่วมกัน 5) ควรมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ความสามารถของบุคลากร 6) ควรระดมทุนจากทุกภาคส่วนเพื่อสนับสนุน ในการพัฒนาสภาพแวดล้อม 7) ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการผ่านการปฏิบัติให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์ตรง ทั้งในและนอกห้องเรียน 8) ควรจัดบรรยากาศทั้งในและนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และ 9) ควรจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ควรจัดตกแต่งบริเวณรอบ ๆ อาคารเรียนอาคาร ประกอบให้เป็นสัดส่วน ควรมีการตกแต่งบริเวณรอบ ๆ โรงเรียนและในอาคารเรียนให้สวยงามสะอาดสบายตาให้มี ความร่มรื่น มีอากาศปลอดโปร่ง ควรมีการดูแลรักษาความสะอาดและความปลอดภัยในโรงเรียนอยู่เสมอ
2. การบริหารจัดการอาคารสถานที่ในสถานศึกษา ควรใช้ประโยชน์จากอาคารเรียน และอาคารประกอบ อย่างคุ้มค่า เช่น การจัดกิจกรรมเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้นอกเวลาเรียน โดยการใช้ห้องเรียนเป็นห้องกิจกรรมต่าง ๆ
3. การบริหารจัดการการเรียนการสอนในสถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการใช้สื่อการเรียนรู้และควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการผ่านการปฏิบัติให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ ์ตรง ทั้งในและนอกห้องเรียน เช่น เามาบูรณาการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มสาระ
4. การบริหารจัดการสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยในสถานศึกษา ควรจัดห้องน้ำ ห้องส้วมให้ เพียงพอ สะอาด และถูกสุขลักษณะ และเพิ่มแอลกอฮอล์ล้างมือตามจุดใช้งานให้พอเพียงอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารการศึกษาเขต บางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
2. ควรทำวิจัยเรื่องการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกับการเรียนการสอนในสถานศึกษา เขตบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- นิตยา แก่นพุ่ม. (2562). การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปฏิคม พงษ์ประเสริฐ. (2550). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการในโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองนครนายก. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประวีณา ไก่พานิช. (2559). แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาเรียนรวมระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พระมหาเดชา อมรเมธี (สืบจันทร์). (2558). การบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ.
- พัชราภรณ์ ดวงชื่น. (2563). การบริหารจัดการศึกษาับความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19. วารสารศิลปการจัดการ. 4(3): 783-795.
- พิมพ์ลักษณ์ จันทวงศ์. (2557). แบบภาวะผู้นำตามสถานการณ์ของนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. อุดรธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- พิมพ์วิทย์ ใจสุข. (2560). การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัยลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิชานา อับดุลเลาะ. (2563). การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 “แนวคิด ทฤษฎี และแนวทางปฏิบัติ”. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 7(2): 227-236.
- ศศิธร บุตรเมือง. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสำหรับเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนบ้านสันตปาต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. กรุงเทพฯ: งานวิจัย ทนุสนับสนุนการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สาคร มหาหงษ์. (2559). แนวทางการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่นเขต 4. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. 3(1): 351-359.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. (2564). ข้อมูลพื้นฐาน. สืบค้นเมื่อ 8 สิงหาคม 2565, จาก <http://web2564.sec40.go.th/contact-2/>.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน. (2558). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558. สืบค้นจาก <http://www.moe.go.th/moe/upload/news20/FileUpload/40283-4697.pdf>.
- สุรศักดิ์ อรรถจินดา. (2563). การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั่วไป และภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยฝ่ายประถม. สารนิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุวิธสา นิธิมาพงศ์ไท. (2555). ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อมรพงศ์ พันธิโกชน. (2558). การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มลำภู-บางนาถ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 2(1): 45-52.
- อมรรัตน์ เตชะนอก. (2563). การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. 7(9): 1-10.
- อารียา สดาร์ตน์. (2556). การจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนของสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

E0112S: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

A STUDY ON LEARNING ACHIEVEMENT IN THE LIVING OF PLANTS MATTHAYOMSUKSA 1 STUDENTS AT SIRIRACHANUSORN THROUGH STEM BY USING LEARNING MANAEMENT

นิภาพร ช้องเล็ก¹ สุนันท์ ศลโกสม²

¹ นักศึกษา ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา และ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ ระหว่างก่อน และหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 22 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช จำนวน 10 แผน ได้ค่าค่าดัชนีความเที่ยงตรง (CVI) เท่ากับ 1.00 และ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ 1) ด้านความรู้ความเข้าใจ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .74 และ 2) ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เป็นแบบอัตนัย จำนวน 13 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .81 การวิเคราะห์ ข้อมูลใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที่ (one sample t-test) และ (t-test dependent)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 และสูงกว่าระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ หลังจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การดำรงชีวิตของพืช

Abstract

The research objective were 1) to study the in plants living learning achievement in plants living and 2) to compare the learning achievement the living of plants 1 student at Siriraj Anusorn School Between before and after STEM education learning management appre and The sample consisted of 22 students in grade 1. The research tools in student's were 1) 10 science learning management plans in

plants living student received a validity index (CVI = 1) and 2) 2 copies of the learning achievement test in plants living, namely 1) The cognitive aspect is a multiple-choice type with 4 options, 30 items, with a relativity value of .74. 2) Scientific process skills. is a subjective type of 13 items with a relativity value of .81. the data were by the analyzed by the statistics of frequency, percentage, mean standard deviation. And t-test statistics.

The research finding:

1. The achievement in learning in plants living salient student in Grade 1, Siriraj Anusorn School after STEM education learning management passed the criteria of 80 percent and higher than the good level according to the criteria of basic education with a statistical significance at the .05 level.
2. The living Achievement in plants living student of students the living of plants 1, Siriraj Anusorn School after STEM education living management was kickers with a statistical significance at the .05 level.

Keywords: Management of Stem Education on The Living of Plants

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ยุคศตวรรษที่ 21 วิทยาศาสตร์มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยมีการนำ เทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามา พัฒนาศาสตร์เพื่อใช้ในการค้นคว้าหาคำตอบ เพื่อให้เกิดความก้าวหน้า ของวิทยาศาสตร์มากขึ้น และในทำนองเดียวกัน วิทยาศาสตร์ก็ช่วยพัฒนาเทคโนโลยีให้มีความก้าวหน้าอีกด้วย แสดงให้เห็นว่าวิทยาศาสตร์มีความสำคัญ ต่อสังคมโลกทำให้ปัจจุบัน อนาคตการดำรงชีวิต และประกอบอาชีพของมนุษย์มีวิทยาศาสตร์เข้ามาเกี่ยวข้องทั้ง ทางตรง และทางอ้อม รวมถึงเทคโนโลยี อุปกรณ์ เครื่องมือ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่มนุษย์นั้นได้สร้างขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการ ของมนุษย์ ซึ่งสิ่งเหล่านั้นที่ถูกผลิตขึ้นมาล้วนเป็นผลของความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และ นำมา ผสมผสานกับสาขาหรือศาสตร์วิชาอื่น ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560: 78)

จากรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ ในปีการศึกษา 2563 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด คือ ร้อยละ 70 โดยมีระดับผลการเรียนเฉลี่ย 67.32 ซึ่งมีนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ต่ำ กว่าเกณฑ์มีจำนวน 8 คน คิดเป็น ร้อยละ 33.3 และมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ชั้นบูรณาการต่ำ ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ย 65 โดยนักเรียนที่มี ผลการประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ชั้นบูรณาการต่ำมีจำนวน ทั้งหมด 12 คน คิดเป็น ร้อยละ 58.33 ประกอบกับรายงานการประเมินภายนอกสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ปี 2560-2563 (รอบสาม) พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน มีค่าคะแนน 8.30 อยู่ในระดับที่พอใช้ และจากการ รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) คะแนนวิชาวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับที่ต่ำ และ สาระที่โรงเรียนต้องเร่งพัฒนาเนื่องจากคะแนนเฉลี่ย ของโรงเรียนต่ำ กว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ได้แก่ การ ดำรงชีวิตของพืช ร้อยละ 70 (โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์. 2563: 42)

การจัดการเรียนการสอนเน้นรูปแบบบูรณาการ โดยมีการบูรณาการความคิดรวบยอด กระบวนการจัดการ เรียนรู้ และทักษะให้เหมาะสมในแต่ละระดับชั้น เพื่อเชื่อมโยงไปสู่การประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ในกระบวนการจัดการ

เรียนรู้ของสะสมเต็ม นั้นจะใช้กิจกรรมสะสมเต็มในการจัดการเรียนการสอน โดยดูตัวชี้วัดของแต่ละวิชาทั้งวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และคณิตศาสตร์ ว่ามีตัวชี้วัดใดบ้างที่สามารถบูรณาการร่วมกันได้ รวมกับการออกแบบเชิงวิศวกรรม ซึ่งทักษะที่สำคัญสำหรับกิจกรรมสะสมเต็มคือทักษะในศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนรู้แบบสะสมเต็มศึกษาจึงเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ไม่เน้นเพียงการท่องจำทฤษฎีหรือกฎทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ แต่เป็นการสร้างความเข้าใจทฤษฎีหรือกฎเหล่านั้นผ่านการปฏิบัติให้เห็นจริงควบคู่กับการพัฒนาทักษะความคิด การตั้งคำถาม แก้ปัญหาและการหาข้อมูลและวิเคราะห์ข้อค้นพบใหม่ ๆ (วารินทร์พร พันเพ็ญพ. 2559: 198-203) ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์โดยเน้นให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้เพื่อนำมาใช้ชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ลงมือปฏิบัติจริงเพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดแก้ปัญหา วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และผลิตชิ้นงานอย่างเป็นอิสระ สามารถแก้ปัญหาจากการเรียนรู้ผ่านปัญหามูลค่าที่พบและต้องแก้ไขจนเกิดทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อย่างมีประสิทธิภาพ และจากผลงานวิจัยของ อาทิตยา ภูมิคอนสาร (2560) ได้ศึกษา เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แนวคิดสะสมเต็มศึกษา ผลการศึกษา พบว่า 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสะสมเต็มศึกษา เรื่อง เสี่ยงกับการไต่ยีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ (E1/E2) มีค่าเท่ากับ 77.37/76.22 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 75/75 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสะสมเต็มศึกษาเรื่องเสี่ยงกับการไต่ยีนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ 75% อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05) ความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง เสี่ยงและการไต่ยีนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยของชิ้นงานอยู่ที่ 22.44 คะแนนซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดี สุริยนต์ คุณารักษ์ (2561) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม โดยการจัดการเรียนรู้แบบสะสมเต็มศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า 1) การจัดการเรียนรู้แบบสะสมเต็มศึกษา มีประสิทธิภาพเท่ากับ 79.58/78.89 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75 2) ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบสะสมเต็มศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบสะสมเต็มศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบสะสมเต็มศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งและคณะ (2019) จากประเทศไต้หวัน ได้วิจัยเรื่อง เจตคติต่อการบูรณาการวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ โดยงานวิจัยนี้มีจุดประสงค์ เพื่อศึกษาเจตคติก่อนและหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน ที่บูรณาการสะสมเต็มศึกษา ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนด้วยโครงงานเป็นฐาน มีเจตคติต่อวิศวกรรมเปลี่ยนไปอย่างมีนัยสำคัญ จากการสัมภาษณ์ เกือบทั้งหมดแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของสะสมเต็มศึกษา คือ ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ทางด้านสะสมเต็มศึกษา จะเป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพในอนาคต

จากความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ได้เห็นการจัดการเรียนรู้ตามแบบสะสมเต็มศึกษา เหมาะที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาวิทยาศาสตร์ จึงได้มีการวิจัยศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องการดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะสมเต็มศึกษาโรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ เพื่อช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิทยาศาสตร์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ หลังการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ผ่านเกณฑ์ระดับดีมากตามเกณฑ์วัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ หลังการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประโยชน์ที่จะได้รับ

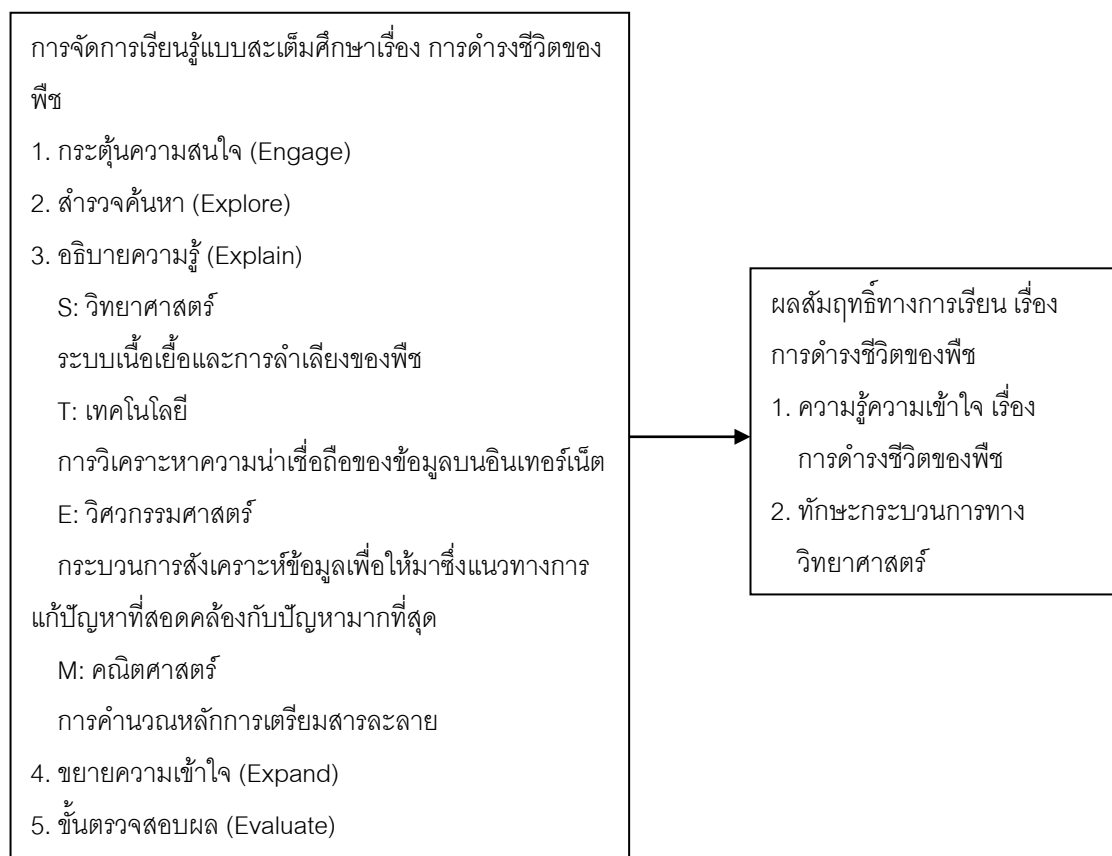
1. นักเรียนได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิทยาศาสตร์ จากการจัดการเรียนการสอน โดยใช้สะเต็มศึกษา
2. ได้แนวทางในการจัดการเรียนการสอนแบบสะเต็มศึกษาและสามารถประยุกต์วิธี การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษากับการสอนสำหรับครู
3. ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องได้ข้อมูลเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามเป้าหมาย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ วิธีสอน และทักษะปฏิบัตินี้ตามแนวทางของ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2557) อภิสิทธิ์ ธงไชย (2556) จำรัส อินทลาภาพร (2558) กฤษดา ชูสินคุณาวุฒิ (2557) สุพรรณิ ชาญประเสริฐ (2557) ศูนย์สะเต็มศึกษาแห่งชาติ (2557) วศิณีส อิศรเสนา ณ อยุธยา (2560) ได้วิเคราะห์แนวทางการสอนและนำมาเสนอเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงภาพประกอบ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว จำนวน 4 ห้องเรียน นักเรียน 120 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 22 คน

2. ตัวแปรอิสระ คือ การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาเรื่อง การดำรงชีวิตของพืช

3. ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช

1. ด้านความรู้ความเข้าใจใน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช

2. ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Pure or semi Experimental Research) โดยใช้เครื่องมือทดลอง ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาเรื่อง การดำรงชีวิตของพืช จำนวน 10 แผน โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน และมีค่าความเหมาะสมระหว่าง (CVI) .67-1.00
2. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ด้านความรู้ความเข้าใจ เรื่องการดำรงชีวิตของพืช เป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 1 ฉบับ จำนวน 30 ข้อ ตรวจสอบคุณภาพความยากง่ายของข้อสอบได้ค่าความยากง่ายระหว่าง .43 - .71 ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบอยู่ระหว่าง .29 - .57 และความเชื่อมั่น เท่ากับ .76
3. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เป็นข้อสอบอัตนัยให้นักเรียนตอบจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ จำนวน 13 ข้อ ตรวจสอบคุณภาพในด้านความยากง่ายของข้อสอบได้ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .64 - .80 ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบอยู่ระหว่าง .20 - .31 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .81

การทดลอง

ขั้นตอนการทดลอง

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้ง 2 ฉบับ
2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา โดยระยะเวลา ที่ใช้ในการทดลองเป็นภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 เป็นเวลา 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวม 20 คาบ ดังนี้

ครั้งที่	หน่วย/เรื่อง
1	การดำรงชีวิตของพืช/การสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศของพืช
2	การดำรงชีวิตของพืช/การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศของพืช
3	การดำรงชีวิตของพืช/การแพร่และออสโมซิส
4	การดำรงชีวิตของพืช/การเจริญเติบโตของพืช
5	การดำรงชีวิตของพืช/การลำเลียงสารในพืช
6	การดำรงชีวิตของพืช/ส่วนประกอบของพืช
7	การดำรงชีวิตของพืช/การสังเคราะห์ด้วยแสง
8	การดำรงชีวิตของพืช/การตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมของพืช
9	การดำรงชีวิตของพืช/การสร้างอาหารของพืช
10	การดำรงชีวิตของพืช/เทคโนโลยีชีวภาพของพืช

3. เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ตามกำหนดแล้วทำการทดสอบหลังการเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 2 ฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติอ้างอิง ด้วยการวิเคราะห์ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test dependent sample และ Paired sample t-test) ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการศึกษา

1. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอ ดังตาราง 1-6 ดังนี้

ตาราง 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา กับเกณฑ์ระดับดีมาก

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p-value
22	95	80.45	3.16	21	6.62	.000

จากตาราง 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังจากการเรียนรู้โดยใช้วิธีการ การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา อยู่ในเกณฑ์ระดับดี และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ หลังเรียนด้วยจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ผ่านเกณฑ์ระดับดีมากตามเกณฑ์วัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด

ตาราง 2 เปรียบเทียบคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืชของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

เกณฑ์ประเมิน (ร้อยละ)	ระดับ คุณภาพ	คะแนน (95)	จำนวน (22)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
80-100	ดีเยี่ยม	84-95	12	54.55	54.55
75-79	ดีมาก	75-83	10	45.45	100

จากตาราง 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาอยู่ในเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปตามเกณฑ์วัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาสูงขึ้น

ตาราง 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ด้านความรู้ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา กับเกณฑ์ระดับดีมาก

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p-value
22	30	27.05	1.21	21	11.77	.000

จากตาราง 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ด้านความรู้ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ด้านความรู้ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบ สะเต็มศึกษาผ่านเกณฑ์ระดับดีมากตามเกณฑ์วัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด

ตาราง 4 เปรียบเทียบคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

เกณฑ์ประเมิน (ร้อยละ)	ระดับ คุณภาพ	คะแนน (30)	จำนวน (22)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
80-100	ดีเยี่ยม	28-30	16	72.73	72.73
75-79	ดีมาก	25-27	6	27.27	100

จากตาราง 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาอยู่ในเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปตามเกณฑ์วัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง

การดำรงชีวิตของพืช ด้านความรู้ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ หลังการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาสูงขึ้น

ตาราง 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ จากการจัดการเรียนรู้ แบบสะเต็มศึกษา กับเกณฑ์ระดับดีมาก

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p-value
22	65	58.73	3.25	21	9.70	.000

จากตาราง 5 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังจากการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา อยู่ในเกณฑ์ระดับดี และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ หลังการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ผ่านเกณฑ์ระดับดีมากตามเกณฑ์วัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด

ตาราง 6 เปรียบเทียบคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

เกณฑ์ประเมิน (ร้อยละ)	ระดับ คุณภาพ	คะแนน (65)	จำนวน (22)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
80-100	ดีเยี่ยม	57-65	14	63.64	63.64
75-79	ดีมาก	51-56	8	36.36	100

จากตาราง 6 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมากขึ้นไปตามเกณฑ์วัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 6 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ หลังการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาสูงขึ้น

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ ระหว่างก่อนเรียนและหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ ระหว่างก่อนเรียนและหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอ ดังตาราง 7-9

ตาราง 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

ระยะเวลา	$\bar{X}$	SD	df	t	p-value
ก่อนการจัดการเรียนรู้	49.32	3.18	21	42.79	.000
หลังการจัดการเรียนรู้	80.45	3.16			

จากตาราง 7 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ($t = 42.79$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ หลังการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความรู้ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบเต็มศึกษา

ระยะเวลา	$\bar{X}$	SD	df	t	p-value
ก่อนการจัดการเรียนรู้	13.23	1.60	21	54.90	.000
หลังการจัดการเรียนรู้	27.05	1.24			

จากตาราง 8 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ($t = 54.90$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืชด้านความรู้ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ หลังการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ด้านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

ระยะเวลา	$\bar{X}$	SD	df	t	p-value
ก่อนการจัดการเรียนรู้	34.68	2.10	21	28.07	.000
หลังการจัดการเรียนรู้	58.73	4.31			

จากตาราง 9 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ($t = 28.07$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หลังการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการศึกษา

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ หลังการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม ($\bar{X} = 80.45$) ผ่านเกณฑ์ระดับดีมาก ตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ หลังการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม ($\bar{X} = 27.05$) ผ่านเกณฑ์ระดับดีมากตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ หลังการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม ($\bar{X} = 58.73$) ผ่านเกณฑ์ระดับดีมากตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ จากการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ จากการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ จากการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา อยู่ในระดับดีเยี่ยม (80.45) ตามเกณฑ์การวัด และประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนตามแนวทางสะเต็มศึกษาเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียน เป็นศูนย์กลาง นักเรียนมีอิสระในการคิด มีอิสระในการแสดงความคิดเห็น มีอิสระในการเลือกเรียนรู้ในสิ่งที่นักเรียน มีความสนใจ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้สืบเสาะหาความรู้ด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการคิด กระบวนการออกแบบ และสร้างชิ้นงานซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย ช่วยให้ผู้เรียนได้ ได้รับความรู้และความเข้าใจเชิงลึกมากขึ้น ซึ่งสังเกตได้วาระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตั้งแต่ขั้นตอนวางแผนและออกแบบวิธีการแก้ปัญหา นักเรียนมีการระดมความคิดเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับเรื่องการดำรงชีวิตของพืชกับนวัตกรรมที่นักเรียนต้องการสร้างขึ้นทำให้นักเรียนต้องทบทวนทำความเข้าใจเนื้อหาเรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ให้เข้าใจดียิ่งขึ้น เพื่ออธิบายความเป็นไปได้ที่จะสร้างนวัตกรรมได้สำเร็จจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนได้คิดแก้ปัญหาโดยเชื่อมโยงความรู้วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ด้วยกระบวนการทางวิศวกรรมศาสตร์เกิดเป็นเทคโนโลยีใหม่ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษาจึงส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนเพิ่มสูงขึ้น สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2557: 7) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูผู้สอนต่อการจัดการเรียนตามแนวคิดสะเต็มศึกษาไว้ ดังนี้ เป็นการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม หรือโครงงานที่บูรณาการการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ผสมผสานกับแนวคิดการออกแบบเชิงวิศวกรรม โดยนักเรียนจะได้ทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเข้าใจและฝึกทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี และได้ความรู้มาออกแบบชิ้นงานหรือวิธีการเพื่อตอบสนองความต้องการหรือแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เพื่อให้ได้เทคโนโลยีที่เป็นผลผลิตจากการออกแบบเชิงวิศวกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรริสา จันทรสุวรรณ และคณะ (2563) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการใช้ปัญหาเป็นฐานตามแนวสะเต็มศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการใช้ปัญหาเป็นฐานตามแนวสะเต็มศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการใช้ปัญหาเป็นฐานตามแนวสะเต็มศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ หลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา สูงขึ้น มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์อย่างเต็มความสามารถ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้แลกเปลี่ยนความรู้ และแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกันคิดและลงมือสร้างสรรค์ชิ้นงานด้วยตนเอง โดยมีครูคอยกระตุ้นด้วยการใช้คำถามในระหว่างที่นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรม จึงส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาทักษะเพิ่มขึ้น เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยผ่านการทำ

กิจกรรมและการสร้างสรรค์ชิ้นงาน และประกอบกับการบูรณาการสาระวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ได้แก่ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษานั้นช่วยให้นักเรียนมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 โดยการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดกิจกรรม 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ และขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล จึงทำให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ 13 ทักษะ คือ 1) ทักษะการสังเกต 2) ทักษะการลงความคิดเห็น 3) ทักษะการหาสเปส 4) ทักษะการพยากรณ์ 5) ทักษะการตั้งสมมติฐาน 6) ทักษะการทดลอง 7) ทักษะการกำหนดตัวแปร 8) ทักษะการกำหนดนิยาม 9) ทักษะการการวัด 10) ทักษะการใช้ตัวเลข 11) ทักษะการจำแนก 12) ทักษะการกระทำข้อมูล และ 13) ทักษะการสรุปผล พิเชิต ฤทธิ์จรูญ (2556: 32) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า คือคุณลักษณะ รวมถึงความรู้ ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือ มวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพทางสมอง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถสมองของบุคคลว่าเรียนแล้วรู้อะไรบ้าง และมีความสามารถด้านใดมากน้อยเท่าไร ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนการฝึกฝนหรือประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งในโรงเรียน ที่บ้าน และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ รวมทั้งความรู้สึก ค่านิยม จริยธรรมต่าง ๆ ก็เป็นผลมาจากการฝึกฝนด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริยนต์ คุณารักษ์ (2561) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม โดยจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่าทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายทักษะ พบว่านักเรียนมีทักษะการสังเกตมากที่สุด เนื่องจาก 1) นักเรียนบ่งชี้และบรรยายสมบัติของวัตถุได้ถูกต้อง โดยการใช้ประสาทสัมผัสอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง 2) นักเรียนบรรยายสมบัติเชิงปริมาณของวัตถุได้ถูกต้อง โดยการใช้กระเปาะ และ 3) นักเรียนบรรยายการเปลี่ยนแปลงของสิ่งที่สังเกตได้ถูกต้อง และทักษะที่น้อยที่สุด คือ ทักษะการพยากรณ์ เนื่องจาก 1) นักเรียนไม่สามารถพยากรณ์ทั่วไป ทำนายผลที่จะเกิดขึ้นจากข้อมูลที่เป็นหลักการกฎหรือทฤษฎีที่มีอยู่ได้ และ 2) นักเรียนไม่สามารถพยากรณ์จากข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2556: 16)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ครูผู้สอนที่สอนในรายวิชาวิทยาศาสตร์ สามารถพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับเสริมความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ที่เกิดจากการเรียนรู้แบบบูรณาการสะเต็มศึกษากับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กรรริสา จันทร์สุวรรณ และคณะ. (2563). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการใช้ปัญหาเป็นฐานตามแนวสะเต็มศึกษา. *วารสารสังคมศาสตร์วิจัย*. 11(1): 1-16.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- พรทิพย์ ศิริวัตรชัย. (2556, เมษายน-มิถุนายน). STEM Education กับการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21. *วารสารนักบริหาร Executive Journal มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. 33(2): 49-56.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2556). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: เข้าส์ออฟ เคอร์มิดส์.
- ไพฑูรย์ โพธิ์สาร และ สุนันท์ ศลโกสม. (2562 กรกฎาคม-ธันวาคม). การใช้สถิติอ้างอิงในการวิจัยเพื่อพัฒนาการสอนของครู. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ*. สืบค้นเมื่อ 12 กรกฎาคม 2565, จาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/NBU/issue/view/16185/8-2-2019>.
- รสสุคนธ์ อินทฤาญ สวัสดิ์วงศ์ชัย. (2562). การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์โดยการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ร่วมกับการใช้ผังมโนทัศน์ เรื่อง แรงและความดัน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. *วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอนมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. 11(30): 85-94.
- โรงเรียนสิริราชอนุสรณ์. (2563). *รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสิริราชอนุสรณ์ ปีการศึกษา 2563*. สระแก้ว: โรงเรียนฯ.
- วารินทร์พร พันเพ็ญฟู. (2559). สะเต็มศึกษา. *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม*. 15(3): 198-203.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2556). *สะเต็มศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุริยนต์ คุณารักษ์. (2561). การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอนมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. 10(27): 35-44.
- อาทิตยา ภูมิคอนสาร. (2560). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แนวคิดสะเต็มศึกษา*. รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 นวัตกรรมสร้างสรรค์ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนไทยแลนด์ 4.0. หน้า 857-863. ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- Breiner, J. M.; Harkness, S. S.; Johnson, C. C.; & Koehler, C. M. (2012). What is STEM? A Discussion about Conception of STEM in Education and Partnerships. *School Science and Mathematics*.
- Ceylan, S.; & Ozdilek, Z. (2015). Improving a Sample Lesson Plan for Secondary Science Courses within the STEM Education. *Procedia Social and Behavioral Sciences*. 223-228.
- Han; et al. (2020). *Essentials of Psychological Testing*. 5th ed., New York: Harper Collins Publishers.
- Tseng; et al. (2019). *The Development of Scientific Attitude in Reading in Science Education for the Secondary School*. New York: Macmillan.

E0113S: การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

PARTICIPATIONS OF TEACHERS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS ADMINISTRATORS OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE BANG KHEN DISTRICT OFFICE OF BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

กฤตยา จิระกังวาน¹ กุลจิรา รักชนคร²

¹ นักศึกษานิเทศศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ คือ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาจำแนกตามสถานภาพ และ 3) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำนวน 165 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608) ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert's Scale) และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป คุณภาพเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ ความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ภาพรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานงบประมาณ

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษาที่ต่างกัน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน และรายด้านทุกด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษา คือ 1) ควรกำหนดระเบียบที่เป็นมาตรฐานงานเดียวกันในการปฏิบัติของสถานศึกษาที่ชัดเจน 2) ยึดแนวทางการบริหารงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงาน 3) มอบหมายงานให้

เหมาะสมกับศักยภาพแต่ละบุคคล และ 4) นำวงจรคุณภาพ PDCA เข้ามาบริหารภายในสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในทุกกระบวนการทำงาน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของครู, การบริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to 1) To study the level of teachers' participation in educational institutions administrators. 2) To compare teachers' participation in educational institutions administrators according to their status. 3) To study guidelines for developing educational institution administration of school administrators under the Bang Khen District Office of Bangkok Metropolitan Administration. The research sample used was 165 teachers from Bang Khen District Office of Bangkok Metropolitan Administration. The research sample was drawn by stratified random sampling and sample sizes were determined using Krejcie and Morgan's tables. (Krejcie; & Morgan. 1970: 608) and the interview were comprised of five school administrators, by stratified purposive sampling method. The instruments for data collection was a five - rating scale questionnaire, a semi-structured interview form and packaged program was used to analyze the data. The quality of tools in this research is validity and reliability. The statistics used to analyze data were percentage, mean ($\bar{X}$), Standard Deviation (S.D.), t-test, one-way analysis of Variance (One Way ANOVA), and content analysis.

The findings were as follows:

1. The Participations of teachers in educational institutions administrators of school administrators under the Bang Khen District Office of Bangkok Metropolitan Administration was at high level in total. As each aspect was examined, it was discovered that all aspects were exercised at a high level. Sorted in the following order, most to least: academic administration, personnel management, general management and financial management.

2. A Comparison of teachers' participation in educational institutions administrators of school administrators under the Bang Khen District Office of Bangkok Metropolitan Administration found that teachers with sex, work experience, and various educational levels, there was no difference identified overall and in every aspect.

3. The guidelines for developing educational institution administration of school administrators under the Bang Khen District Office of Bangkok Metropolitan Administration are 1. Regulations should be established that are the same work standards in the conduct of educational institutions that are clear. 2. Adhere to the budget management approach that focuses on results. 3. Assign work to suit individual potential 4. Implement the PDCA quality cycle to manage within educational institutions. And providing opportunities for relevant personnel to participate in all work processes.

Keywords: Participations of teachers, School administration

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในหมวด 5 การบริหารจัดการศึกษามาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษากำหนดหลักการจัดการศึกษาไว้ 3 ประการโดยเน้นการศึกษาตลอดชีวิต สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพร้อมทั้งพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นสถานศึกษาหรือโรงเรียนในฐานะเป็นหน่วยงานที่สำคัญของการบริหารจัดการศึกษาที่มีความใกล้ชิดกับผู้เรียนและชุมชนเป็นอย่างมาก ผู้บริหารโรงเรียนและครูจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด หลักการและกระบวนการ ในการนำปัจจัยต่าง ๆ มาใช้บริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าการบริหารจัดการไม่ดีไม่มีประสิทธิภาพย่อมส่งผลกระทบต่อการศึกษาได้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2561)

การจัดระบบบริหารงานในสถานศึกษาที่เหมาะสม และสอดคล้องกับภาวะความรับผิดชอบนั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษามีคุณภาพได้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรปรับบทบาทหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานบริหารการศึกษาในรูปแบบใหม่ และเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องหลาย ๆ ฝ่าย มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม แสดงความคิดเห็น ตลอดจนการรับผิดชอบต่องานที่ตนได้รับมอบหมายในการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณและด้านบริหารงานทั่วไป ในเรื่องการวางแผนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน การร่วมปฏิบัติตามแผนร่วมรับผิดชอบผลประโชยน์ทางการศึกษา และที่สำคัญที่สุดของการกระจายอำนาจทางการศึกษาตามกระบวนการมีส่วนร่วมก็คือ การร่วมติดตามประเมินผลทางการบริหารสถานศึกษา โดยยึดหลักว่าทุกคน ทุกฝ่ายต้องเรียนรู้ รับผิดชอบ และดำเนินการร่วมกันมิใช่เพียงผู้เดียวเท่านั้นเมื่อนักวิชาการเกิดการมีส่วนร่วมมากเท่าไรก็ยิ่งมีความเข้าใจ ในปัญหาขององค์กรและบทบาทของฝ่ายบริหารมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งเป็นผลให้เกิดความร่วมมือร่วมใจและจะกระตุ้นให้ภารกิจบรรลุเป้าหมายยิ่งขึ้น ในทางตรงข้ามหากบุคลากรไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือดำเนินงานอาจมองว่าผู้บริหารไม่เห็นคุณค่าและแสดงออกมาในรูปแบบของการเย็นชา ไม่ใส่ใจ สิ่งเหล่านี้ไม่เป็นที่พึงประสงค์ขององค์กรอย่างแน่นอน และการมีส่วนร่วมยังเป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรเชื่อมโยงใกล้ชิดกับการดำเนินงาน เกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนองค์กรหรือเครือข่าย กล่าวคือ ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมย่อมเกิดความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร ความคิดเห็นถูกรับฟังและนำไปปฏิบัติ เพื่อการพัฒนา และที่สำคัญผู้มีส่วนร่วมจะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการหรือองค์การ ความรู้สึกเป็นเจ้าของจะเป็นพลังในการขับเคลื่อนองค์กรและหน่วยงานดีที่สุด (มานะ ทองรักษ์. 2560)

การบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร พบว่าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน บุคลากรในสถานศึกษายังขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา เช่น การวางแผน การวิเคราะห์ข้อมูล การตรวจสอบ การแก้ไข ส่งผลทำให้การบริหารจัดการยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของการพัฒนาสถานศึกษาซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาในระยะยาว เกิดสภาวะหยุดนิ่ง อันเป็นสาเหตุทำให้ไม่เกิดการพัฒนาทั้งในด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ตลอดจนยังไม่สอดคล้องตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร คือให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารงานและบริหารสถานศึกษา (สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. 2563)

จากที่กล่าวมาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา จึงถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สามารถเป็นเครื่องมือสนับสนุนและผลักดันให้การดำเนินงานในสถานศึกษาเกิดประสิทธิผล ซึ่งต้องได้รับ

ความร่วมมือจากครูและบุคลากรในสถานศึกษา ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษามีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขนกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ทราบถึงปัญหาหรือความคิดเห็นเพื่อเป็นฐานข้อมูล และเป็นแนวทางในการปรับปรุง ส่งเสริม พัฒนาการบริหารสถานศึกษา เพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดในการเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเต็มศักยภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ, ประสบการณ์ และระดับการศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานในการวิจัย

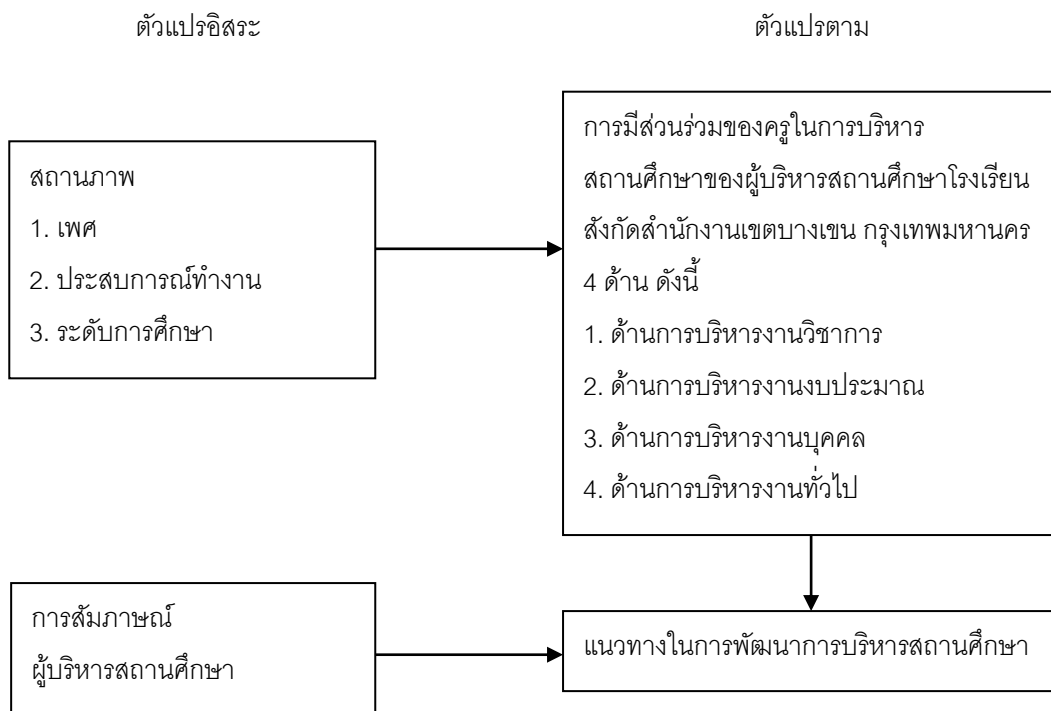
1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน
3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบระดับการมีส่วนร่วมของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขนกรุงเทพมหานคร ในการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป
2. ผลการวิจัยเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาวิเคราะห์ นักวิชาการและครูในการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา และปรับปรุงการบริหารสถานศึกษาตลอดทั้งพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารแบบมีส่วนร่วมอันส่งผลโดยตรงต่อการบริหารการศึกษาต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ได้ศึกษาแนวคิด หลักการ จากกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขนกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 5 โรงเรียน ประกอบด้วย ครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำนวน 295 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน จำนวนทั้งหมด 300 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608) โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำนวน 165 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวนทั้งสิ้น 170 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งมีข้อคำถามเหมือนกันทุกตอน โดยแต่ละฉบับมีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น เพศ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร สอบถาม 4 ด้าน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เรื่องแนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งมีข้อคำถามเหมือนกันทุกฉบับ โดยแต่ละฉบับมีทั้งหมด 1 ตอน ดังนั้น ตอนที่ 1 แนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิดการดำเนินงานและการบริหารการมีส่วนร่วม
2. สร้างแบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบสอบถามเป็นรายชื่อ โดยครอบคลุมเนื้อหาตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ ใน 4 ด้าน
3. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานสารนิพนธ์และนำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นพร้อมแบบประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อเป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความครอบคลุมเนื้อหา และความถูกต้องในสำนวนภาษา โดยได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00
4. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
5. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 99) โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเป็น 0.91
6. เมื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานสารนิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไข จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย จากมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ นำส่งไปยังฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย จากฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ไปส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นสถานศึกษาที่เก็บข้อมูล เพื่อขอความร่วมมือในการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งดำเนินการและนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ ขอรับแบบสอบถามคืน
3. กำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามและผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามผ่าน Google form ซึ่งจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 165 ฉบับ
4. สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จำนวน 5 คนซึ่งมีคุณสมบัติของผลการบริหารสถานศึกษาเป็นเลิศ และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านการบริหารสถานศึกษาไม่ต่ำกว่า 5 ปีเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน โดยหาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. ใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence)
3. คำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่เป็นมาตราประเมินค่า (Rating Scale) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach
4. ใช้สถิติทดสอบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

5. ใช้สถิติทดสอบที (t- test Independent)

6. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ผลการศึกษากการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม และรายด้าน

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา	n = 165			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	3.80	0.76	มาก	1
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	3.57	0.87	มาก	4
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	3.75	0.49	มาก	2
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	3.73	0.54	มาก	3
รวม	3.71	0.52	มาก	

จากตาราง 1 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ รองลงมา ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานงบประมาณ

ตาราง 2 ผลการศึกษากการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหาร สถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ						t	Sig.
	เพศชาย (n = 69)			เพศหญิง (n = 96)				
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	3.81	0.80	มาก	3.79	0.73	มาก	0.13	0.89
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	3.56	0.86	มาก	3.57	0.89	มาก	0.96	0.92
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	3.77	0.48	มาก	3.73	0.50	มาก	0.42	0.67
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	3.71	0.56	มาก	3.74	0.53	มาก	0.27	0.78
รวม	3.72	0.52	มาก	3.71	0.52	มาก	0.03	0.97

จากตาราง 2 ครูที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	1.21	2	0.60	1.04	0.35
	ภายในกลุ่ม	94.27	162	0.58		
	รวม	95.49	164			
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	1.18	2	0.59	0.76	0.46
	ภายในกลุ่ม	125.3	162	0.77		
	รวม	126.5	164			
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	1.08	2	0.54	1.21	0.11
	ภายในกลุ่ม	39.66	162	0.24		
	รวม	40.76	164			
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	0.78	2	0.39	1.31	0.27
	ภายในกลุ่ม	48.47	162	0.29		
	รวม	49.26	164			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.04	2	0.52	1.91	0.15
	ภายในกลุ่ม	44.18	162	0.27		
	รวม	45.22	164			

จากตาราง 3 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหาร สถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ						t	Sig.
	ระดับการศึกษา ปริญญาตรี (n = 91)			ระดับการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี (n = 74)				
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	3.77	0.74	มาก	3.84	0.79	มาก	.621	0.53
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	3.54	0.90	มาก	3.60	0.85	มาก	.446	0.65
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	3.71	0.50	มาก	3.79	0.49	มาก	.940	0.34
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	3.74	0.53	มาก	3.71	0.56	มาก	-.378	0.70
รวม	3.69	0.53	มาก	3.73	0.52	มาก	.536	0.59

จากตาราง 4 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ด้านการบริหารงานวิชาการ แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ดีนั้น ควรมุ่งเน้นการมีแบบแผนในการปฏิบัติอย่างเป็นระบบและครอบคลุมขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ โดยมีครูและบุคลากรการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งมีหลักการที่สำคัญในการนำไปปฏิบัติ คือ 1) วิเคราะห์ เป้าหมายของงานวิชาการ และ 2) SWOT งานวิชาการตามขอบข่าย และบริบทของสถานศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนา อีกทั้งวางแผนในการพัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ บริบทของชุมชนและสถานศึกษาให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ด้านการบริหารงานงบประมาณ การพัฒนาการบริหารงบประมาณในสถานศึกษา ควรจะยึดแนวทางการบริหารงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผน และวิเคราะห์ข้อมูล SWOT ตลอดจนให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของครู และควรเน้นความเป็นอิสระในการบริหารให้มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ การบริหารงบประมาณจำเป็นต้องมีการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบโรงเรียนนำมาตราฐานทางการเงิน 7 ด้าน มาเป็นแนวปฏิบัติได้ ดังนี้ 1) การวางแผนงบประมาณ 2) การคำนวณต้นทุนของกิจกรรม 3) จัดระบบการจัดซื้อจัด 4) การบริหารทางการเงินหรือการควบคุมงบประมาณ 5) การจัดทำบัญชีรายรับ-จ่าย หรือรายงานผลการดำเนินงาน 6) การบริหารสินทรัพย์ และ 7) การตรวจสอบภายใน โรงเรียนอีกทั้ง มีการประเมินตรวจสอบ ปรับปรุงและพัฒนาอยู่เสมอ

ด้านการบริหารงานบุคคล สรุปได้ว่า แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลนั้น ผู้บริหารต้องมีแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีวิสัยทัศน์ ในการคัดเลือกบุคคล และมองคนออกมองคนได้ ใช้คนเป็น หรือ Put the right man on the right job มอบหมายคนให้ตรงกับงาน ตรงกับความสามารถของแต่ละคน นอกจากนี้ผู้บริหารพึงมีการบริหารด้วยศาสตร์และศิลป์ นอกจากจะให้ทำงานตรงความสามารถแล้วยังต้องเป็นมีลักษณะเอาใจเขามาใส่ใจเรา เพื่อเป็นการสร้างคุณค่า ความเคารพและการให้เกียรติแก่บุคลากร รวมไปถึงการเปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

ด้านการบริหารงานทั่วไป แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานทั่วไปผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำหลักการบริหาร PDCA เข้ามาปฏิบัติ และกำกับติดตาม นิเทศการดำเนินงาน รวมไปถึงควรร่วมมือกับครูและ บุคลากรในโรงเรียนและทุกฝ่ายดำเนินงานตามขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป อีกทั้งควรวางแผนงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และ คัดสรรบุคลากรที่เหมาะสมและมีความรู้เข้ามาปฏิบัติงาน โดยเป็นการกระจายงานให้ครูเข้ามามีส่วนร่วม

สรุปผลการศึกษา

1. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษาที่ต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน
3. แนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน สามารถสรุปได้ประเด็น คือ ด้านการบริหารงานวิชาการควรกำหนดระเบียบที่เป็นมาตรฐานงานเดียวกันในการปฏิบัติของสถานศึกษาที่ชัดเจน วิเคราะห์ข้อมูลและบริบทสถานศึกษา รวมไปถึงการวางแผนการพัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง ด้านการบริหารงานงบประมาณ ควรยึดแนวทางการบริหารงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงาน วิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการนำเอา มาตรฐานทางการเงินทั้ง 7 ด้านมาปฏิบัติ ด้านการบริหารบุคคล ควรมอบหมายงานให้เหมาะสมกับศักยภาพแต่ละบุคคล ตลอดจนเปิดโอกาสให้บุคลากรภายในสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน และด้านการบริหารงานทั่วไป ควรนำวงจรคุณภาพ PDCA เข้ามาบริหารภายในสถานศึกษา ปฏิบัติตามขอบข่ายงานบริหารทั่วไปและเปิดโอกาสให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในทุกกระบวนการทำงาน

อภิปรายผล

1. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการปรับปรุงระบบการบริหารงานให้มีเอกภาพทั้งด้านการบริหารจัดการ ด้านนโยบายและมาตรฐานการศึกษาตามการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยสถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการบริหารตัดสินใจ และจัดการศึกษาร่วมกัน ซึ่งจะส่งผลให้ครูผู้สอนและบุคลากรมีส่วนร่วมทำงานเพิ่มมากขึ้น ทำให้ผล

การปฏิบัติงานไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในลักษณะของการทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรี มนัสสนิ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพ อภิปรายได้ดังนี้

2.1 ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารให้เกียรติและให้ความสำคัญแก่ครูผู้สอนเท่าเทียมกันทั้งเพศชายและเพศหญิง และปฏิบัติตนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับ อัจฉรา จงดี (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด พบว่า การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามเพศ พบว่าไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ครูมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้เน้นการบริหารงานแบบการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายตามความรู้ความสามารถของครู โดยสถานศึกษาได้เปิดโอกาสให้ครูที่มีประสบการณ์ ในปฏิบัติงานต่างกันเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้ตรงตาม ความรู้ ทักษะ และความสามารถของครูแต่ละบุคคล ในแต่ละด้านร่วมกันตามเป้าหมายของสถานศึกษา และสถานศึกษายังมีการกำหนดภาระหน้าที่ที่ชัดเจน ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยก็อาจมีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการทำงานเท่าเทียมกับครูที่มีประสบการณ์มาก สอดคล้องกับ สุภาวดี ใจภักดี (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ได้มีนโยบายเน้นย้ำการมีส่วนร่วมในการทำงานของครูให้ดำเนินงานตามเป้าหมายของโรงเรียนโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคล เปิดโอกาสให้ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันเข้ามาดำเนินงาน อีกทั้งสถานศึกษายังส่งเสริมให้มีการอบรม พัฒนาตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย สอดคล้องกับ อนุวัฒน์ ดึงโหยบ และ อุไร สุทธิแย้ม (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทยสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต2 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาเมื่อแบ่งออกตามด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ อภิปรายผลได้ว่า ควรมีนโยบาย หรือแบบแผนในการยึดปฏิบัติ และเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ยึดหลักการบริหารเข้ามาสู่สถานศึกษา มีการกำหนดนโยบายและระเบียบแบบแผนที่ชัดเจน ซึ่งหลักการที่สำคัญในการนำไปปฏิบัติ คือ 1) วิเคราะห์พันธกิจ เป้าหมายของงานวิชาการ และ 2)

SWOT งานวิชาการตามขอบข่าย และบริบทของสถานศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนา ซึ่งเมื่อทำตามแบบแผนแล้วจะได้มาซึ่งข้อมูลและนำข้อมูลมาพัฒนา ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาด้านหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ด้านการวัดและประเมินผล 4) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านสื่อและนวัตกรรม 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) ด้านการนิเทศ 8) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และ 9) ส่งเสริมให้มีการบริการทางวิชาการแก่ชุมชน อันเป็น 9 แนวทางที่จะสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นลำดับและเกิดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ตรีนุชคุณ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

3.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ การพัฒนาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษา ควรจะยึดแนวทางการบริหารงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงาน ซึ่งต้องดูความเชื่อมโยงของทรัพยากรที่ใช้กับผลงานที่เกิดขึ้น ว่ามีความคุ้มค่ามากน้อยเพียงใด และวิเคราะห์ข้อมูล SWOT ตลอดจนให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของครู ให้ความรู้ สอนงานให้ครูที่รับผิดชอบงานด้านงบประมาณให้มีการฝึกปฏิบัติจริง อีกทั้งควรเน้นความเป็นอิสระในการบริหารให้มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ การบริหารงบประมาณจำเป็นต้องมีการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบและโรงเรียนควรนำมาตรฐานทางการเงิน 7 ด้าน มาเป็นแนวปฏิบัติ ทั้งนี้การบริหารงานงบประมาณควรจะให้ทุกฝ่ายภายในโรงเรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเพื่อให้กระบวนการต่าง ๆ บรรลุผลด้วยความเข้าใจ โปร่งใส และเหมาะสม อีกทั้งควรใช้หลักการบริหารด้วยวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อให้ได้งานที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ เพ็ญพรรณ บางอร (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการระบบบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม อำเภอสพเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แนวทางการบริหารจัดการระบบบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม อำเภอสพเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA

3.3 ด้านการบริหารงานบุคคล การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา ผู้บริหารจึงต้องมีแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ควรวางแผนตำแหน่งครู และศึกษารายละเอียดต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเกณฑ์การขอ การย้าย การเกษียณ วินัย การเสริมสร้าง ส่งเสริมการอบรม พัฒนาตนและงานอยู่เสมอ รวมทั้งการจัดระบบการประเมินระบบการทำงาน การปรับปรุงตลอดทั้งมีวิสัยทัศน์ ในการคัดเลือกบุคคล และมองคนออกมองคนได้ ใช้คนเป็นหรือ Put the right man on the right job มอบหมายคนให้ตรงกับงาน ตรงกับความสามารถของแต่ละคน รวมไปถึงการเปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานและแก้ไขปัญหาด้วยกัน ซึ่งบุคคลพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงได้มากเท่าไร สถานศึกษาก็จะบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้มากเท่านั้น สอดคล้องกับ วิชาดา สารมย์ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่า แนวทางการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านวางแผนกำลังคนและกำหนดตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

3.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำหลักวงจรคุณภาพ PDCA เข้ามายึดปฏิบัติ และกำกับติดตาม นิเทศการดำเนินงาน รวมไปถึงควรร่วมมือกับครูและ บุคลากรในโรงเรียนและทุกฝ่ายดำเนินงานตามขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป อีกทั้งควรวางแผนงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์และคัดสรรบุคลากรที่เหมาะสม และมีความรู้เข้ามาปฏิบัติงาน โดยเป็นการกระจายงานให้ครูเข้ามามีส่วนร่วม สนับสนุนการพัฒนาความรู้ และปลูกฝังค่านิยมในการทำงานที่ดี ไม่เลือกปฏิบัติ มีความรับผิดชอบและซื่อตรงต่อการทำงาน สอดคล้องกับ ฉัตรชัย ตันตรานนท์ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางการพัฒนางานบริหารทั่วไปโรงเรียนวชิรวิทย์เชียงใหม่

อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า แนวทางในการพัฒนางานบริหารทั่วไปโรงเรียนวรวิทย์เชียงใหม่ พบว่า การที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านบริหารทั่วไปให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิมจะต้องอาศัยแนวทาง ได้แก่ การปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยมในการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ดังนั้น สถานศึกษาควรกำหนดนโยบายที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านต่างๆ เป็นรูปธรรม

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพให้แก่ผู้เรียน ดังนั้นสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการหรือจัดศูนย์การเรียนรู้อาชีพภายในสถานศึกษา

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การใช้งบประมาณตามแผนงานที่กำหนดไว้ ดังนั้นสถานศึกษาควรมีแนวทางหรือระเบียบการใช้งบประมาณเพื่อเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้

3. ด้านการบริหารงานบุคคล การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือการเสนอบุคลากรที่เหมาะสมกับตำแหน่งงาน ดังนั้นสถานศึกษา ควรส่งเสริมรางวัลเพื่อกระตุ้นให้ครูได้แสดงศักยภาพในการทำงานเพื่อหาบุคคลที่เหมาะสมกับการทำงานมากขึ้น

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาควรจัดแหล่งข้อมูลสารสนเทศเพื่อให้ครูและหน่วยงานภายนอกเข้าถึงการรายงานประจำปีของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพในสถานศึกษาสังกัดอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง**

พุทธศักราช 2560). กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.

ฉัตรชัย ดันตวานนท์. (2562). **แนวทางการพัฒนางานบริหารทั่วไปโรงเรียนวรวิทย์เชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่**. เชียงใหม่: สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

ตรีสุคนธ์ คุณาเอก. (2563). **แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร และพัฒนาการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **หลักการวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

พัชรี มนัสสินท. (2560). **การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

เพ็ญพรรณ บางอร. (2563). **แนวทางการบริหารจัดการระบบบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

มานะ ทองรักษ. (2560). **การบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ**. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.

วิภาดา สารมัย. (2562). **การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สุภาวดี ใจภักดี. (2563). **การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วารสารสังคมศาสตร์วิจัย**. มหาวิทยาลัยพะเยา.

สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2563). **แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

อนุวัฒน์ ตั้งโหยบ และ อุไร สุทธิแย้ม. (2564). **การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทยสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วารสารบัณฑิตวิจัย**. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

อัจฉรา จงดี. (2560). **การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรีระยะของและตราด**. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 608.

E0114S: การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

THE ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE BANG KHEN DISTRICT OFFICE OF BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

วงศ์กร ศรีบุรินทร์¹ กุลจิรา รักษนคร²

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ และ 3) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำนวน 165 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608) ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert's Scale) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป คุณภาพเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้คือ ความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษาที่ต่างกัน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ คือ 1) วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางและมีหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลให้สอดคล้องกับบริบท 2) จัดการเรียนรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ยืดหยุ่นตามความสนใจความถนัดของผู้เรียน 3) ส่งเสริมการพัฒนาเทคนิคให้แก่บุคลากรภายในสถานศึกษาให้ได้รับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และ 4) วิเคราะห์ความจำเป็นการใช้และสนับสนุนการผลิตสื่อและเทคโนโลยีทุกรูปแบบภายในสถานศึกษาและขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The research on the academic administration of school administrators under the Bang Khen District Office of Bangkok Metropolitan Administration. The purposes of this research were 1) to study the academic administration of school administrators. 2) to compare the academic administration of school administrators according to their status, and 3) to study the guidelines for the development of academic administration of school administrators under the Bang Khen District Office. The sample group includes 165 teachers of schools under the Bang Khen District Office, by stratified random sampling method. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's table. (Krejcie and Morgan.1970: 608) and the interview were comprised of five school administrators, by stratified Purposive Sampling method. The data was collected by a five-rating scale questionnaire, semi-structured interview form, and analyze the data with a computer program. The quality of tools in this research is validity and reliability. Statistics used for data analysis include: statistics used to analyze data were percentage, mean ($\bar{X}$), Standard Deviation (S.D.), t-test, One-way ANOVA, and content analysis.

The findings were as follows:

1. The academic administration of school administrators under the Bang Khen District Office of Bangkok Metropolitan Administration, in overall, it was at a high level and each aspects, found that all aspects were at a high level, sorted from most to least as follows: Educational curriculum development, learning process development, educational measurement and evaluation, and media development Innovation and Technology for Education.
2. The comparison of the academic administration of school administrators under the Bang Khen District Office of Bangkok Metropolitan Administration found that teachers have different genders, work experience, and educational level, in overall and each aspects, were no difference.
3. The guidelines for developing academic administration are as follows: 1. Analyze the core curriculum and have your own school curriculums derived from data analysis to conform to student contexts. 2. Design and organize a variety of learning processes. Flexible according to the interests and aptitudes of the learners. 3. Promote the development of techniques for personnel within educational institutes to achieve continuous self-development. And 4. Analyze the need for use and Support the production of media and all forms of technology within educational institutions and seek support from external agencies.

Keywords: Academic administration, School administrators

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 กำหนดว่าให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและปัจจุบันการศึกษา ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมซึ่ง งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษาทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่หรือขนาดเล็กการที่จะมองว่าโรงเรียนมีมาตรฐาน มักจะมองจากผลงานทางวิชาการเป็นสำคัญ งานวิชาการจะสัมฤทธิ์ผลนั้นขึ้นอยู่กับการบริหารงาน ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารในการเตรียมการจัดการเพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความพร้อมอย่างทั่วถึงทำให้เกิดความคล่องตัวและรวดเร็วและมีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการทางวิชาการ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2561)

การบริหารงานวิชาการหากผู้บริหารสามารถที่จะบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพจะส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียน นักเรียน ให้บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษานอกจากนี้แล้วผู้ที่มีส่วนสำคัญในการดำเนินงานวิชาการ ให้เป็นไปตามเป้าหมายของชาติ ก็คือ ครู ซึ่งเป็นผู้ที่จะต้องนำนโยบายมาปฏิบัติโดยตรง เป็นผู้ที่เห็นถึงความสามารถของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมากที่สุดและการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้องของทุกฝ่ายนั้นจะเป็นปัจจัยสำคัญให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการการบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญสำหรับสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน จากขอบข่ายงานที่กว้างจึงได้สังเคราะห์การบริหารงานวิชาการมา 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (ปาริชาติ สุนทร. 2560)

สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร ได้ปฏิรูปการศึกษาศึกษาโดยการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการกำหนดทิศทางขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดระบบนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแลภารกิจหลักของโรงเรียน 4 ด้าน โดยเร่งรัดให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาที่อยู่ในด้านการบริหารงานวิชาการ กำหนดนโยบาย ตลอดทั้งจัดตั้งคณะกรรมการให้กำกับ ติดตาม ดูแล นิเทศการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยหนึ่งในการรับการปฏิรูปคือ สำนักงานเขตบางเขน แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษายังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เนื่องจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน ซึ่งถือว่าเป็นข้อสอบที่มาตรฐานระดับชาติ ผลที่ได้ยังอยู่ต่ำกว่าระดับประเทศอยู่บางวิชา ส่งผลกระทบให้โรงเรียนต้องหาวิธีแก้ไข ปัญหา โดยกระตุ้นให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูเพิ่มสมรรถนะในการจัดการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพในด้านวิชาการอันเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษาและทำให้โรงเรียนมีมาตรฐานได้นั้น จะต้องขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอีกด้วย (สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร. 2564)

จากที่กล่าวมานั้นแนวคิดและความสำคัญ ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของงานวิชาการซึ่งเป็นกลไกขับเคลื่อนสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดในหลักสูตร ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

เพื่อให้ทราบ ระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และเพื่อนำไปพัฒนา ปรับปรุง ส่งเสริม ในการบริหารงานวิชาการ อันเป็นหัวใจหลักของการพัฒนาการศึกษาของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานในการวิจัย

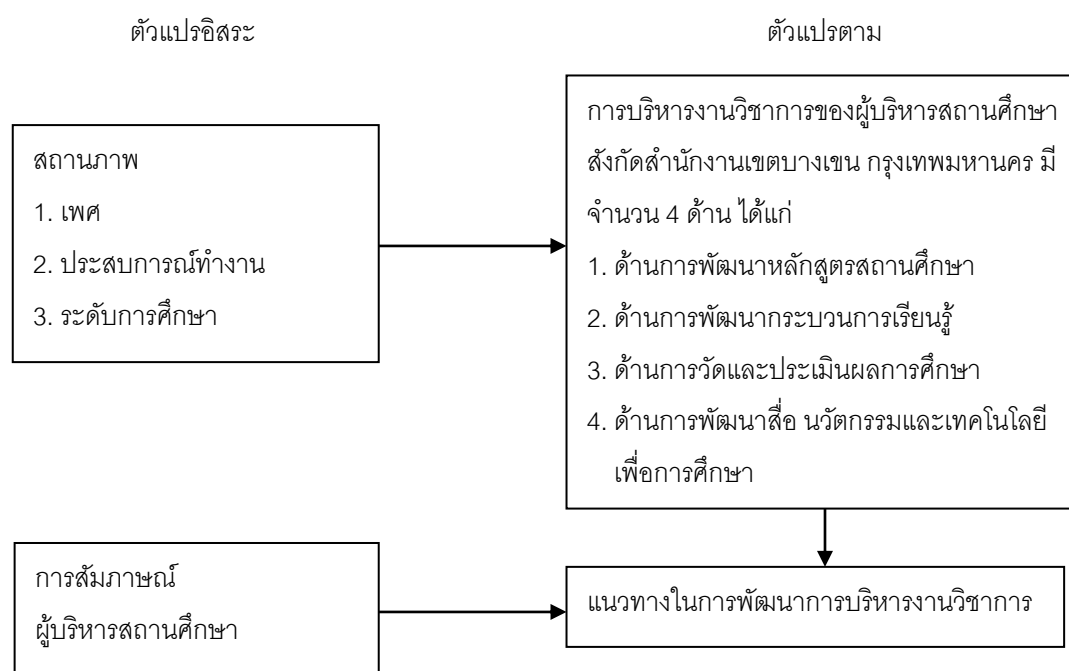
1. ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน
3. ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้านได้แก่ ด้านการพัฒนาลักษณะสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษา ส่งเสริม ปรับปรุงตลอดทั้งการต่อยอดการศึกษาซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา โดยสังเคราะห์จากแนวคิดองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งผู้วิจัยได้พบว่า แนวคิดของนักทฤษฎีและนักวิชาการมีทั้งหมด 17 องค์ประกอบ แต่มีผู้วิจัย 5 คน ที่มีแนวความคิดไปในทางเดียวกัน ประกอบด้วย พิมพิไล พุฒจิตร์ธ (2562: 19) สุภารัตน์ กุมมาร (2564: 21) มูนา จารง (2560: 32) ปริญาภรณ์ เมืองพิล (2563: 6) และ ยุพา พรหมแย้ม (2562: 13) ทำให้สามารถสรุปได้ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาลักษณะสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และ 4) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สามารถได้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขนกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 5 โรงเรียน ประกอบด้วย ครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำนวน 295 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน จำนวนทั้งหมด 300 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608) โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำนวน 165 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวนทั้งสิ้น 170 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร สร้างขึ้นโดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งมีข้อเหมือนกันทุกตอน โดยแต่ละฉบับมีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็นเพศ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร สอบถาม 4 ด้าน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เรื่องแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งมีข้อคำถามเหมือนกันทุกฉบับ โดยแต่ละ

ฉบับมีทั้งหมด 1 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

วิธีการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาจากประเด็นปัญหา วัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิดการดำเนินงานและการบริหารงานวิชาการ
2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยครอบคลุมเนื้อหาตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ ใน 4 ด้าน
3. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานสารนิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมและนำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นพร้อมแบบประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านเพื่อเป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความครอบคลุมเนื้อหา และความถูกต้องในสำนวนภาษา โดยได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00
4. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
5. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเป็น 0.97 (บุญชม ศรีสะอาด. 2554: 99)
6. เมื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำเสนออาจารย์ที่งานสารนิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไข จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย จากมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ นำส่งไปยังฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย จากฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ไปส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นสถานศึกษาที่เก็บข้อมูล เพื่อขอความร่วมมือในการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งดำเนินการและนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ ขอรับแบบสอบถามคืน
3. กำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามและผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามผ่าน Google form ซึ่งจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 165 ฉบับ
4. สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จำนวน 5 คน ซึ่งมีคุณสมบัติของผลการบริหารสถานศึกษาเป็นเลิศ และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านการบริหารสถานศึกษาไม่ต่ำกว่า 5 ปี เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน โดยหาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. ใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence)
3. คำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่เป็นมาตราประเมินค่า (Rating Scale) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach
4. ใช้สถิติทดสอบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)
5. ใช้สถิติทดสอบที (t-test Independent)
6. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ผลการศึกษากิจการงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 165			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.85	0.77	มาก	1
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.77	0.56	มาก	2
3. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา	3.76	0.62	มาก	3
4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.63	0.87	มาก	4
รวม	3.75	0.54	มาก	

จากตาราง 1 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.77) รองลงมา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.56) 3) ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.62) และ 4) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.54)

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ						t	Sig.
	เพศชาย (n = 70)			เพศหญิง (n = 95)				
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.85	0.81	มาก	3.86	0.74	มาก	0.83	.93
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.79	0.56	มาก	3.75	0.57	มาก	0.43	.66
3. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา	3.77	0.63	มาก	3.86	0.74	มาก	0.17	.86
4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.62	0.86	มาก	3.63	0.89	มาก	0.54	.95
รวม	3.76	0.54	มาก	3.75	0.55	มาก	0.11	0.91

จากตาราง 2 ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.15	2	0.07	0.13	.87
	ภายในกลุ่ม	97.55	162	0.60		
	รวม	97.71	164			
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	0.21	2	0.10	0.33	.71
	ภายในกลุ่ม	52.32	162	0.32		
	รวม	52.54	164			
3. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.06	2	0.03	0.08	.92
	ภายในกลุ่ม	63.67	162	0.39		
	รวม	63.74	164			
4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2.65	2	1.32	1.73	.18
	ภายในกลุ่ม	124.13	162	0.76		
	รวม	126.78	164			

ตาราง 3 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
	ระหว่างกลุ่ม	0.42	2	0.21	0.70	.49
รวม	ภายในกลุ่ม	48.92	162	0.30		
	รวม	49.35	164			

จากตาราง 3 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ						t	Sig.
	เพศชาย (n = 70)			เพศหญิง (n = 95)				
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.87	0.75	มาก	3.83	0.80	มาก	0.28	.77
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.77	0.56	มาก	3.78	0.57	มาก	0.13	.89
3. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา	3.79	0.62	มาก	3.70	0.61	มาก	0.91	.36
4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.62	0.89	มาก	3.65	0.86	มาก	0.21	.82
รวม	3.76	0.55	มาก	3.74	0.54	มาก	0.23	.81

จากตาราง 4 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ควรศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 วิเคราะห์บริบทของโรงเรียน สภาพสังคมและชุมชนที่สามารถจัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่น รวมถึงการบูรณาการ และรวบรวมข้อมูลทั้งหมด เพื่อจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษาของตนเองที่สอดคล้องกับบริบทโรงเรียนและสังคม

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรดำเนินการให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตรวจสอบและประเมินผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความสนใจความถนัดของผู้เรียน ทั้งนี้การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน

ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ควรกำหนดแนวปฏิบัติให้ชัดเจนและพัฒนาเทคนิคให้ความรู้แก่บุคลากรเพื่อพัฒนาตนเองเสมอ ตลอดจนติดตามและกระตุ้นการวัดและการประเมินผล โดยวิธีการที่หลากหลาย

ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ วิเคราะห์ทรัพยากร และงบประมาณ เพื่อวางแผนพัฒนาในการจัดการเรียนการสอน รวมไปถึงมีการประเมิน พัฒนาการใช้สื่อ ตลอดจนการปรับปรุงและขยายสัญญาณอินเทอร์เน็ตเพื่อให้การใช้สื่อมีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งสนับสนุนการผลิตสื่อและเทคโนโลยีทุกรูปแบบภายในสถานศึกษาและขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก

สรุปผลการศึกษา

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษาที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานครโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร คือ ด้านพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาต้องวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางและมีหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลให้สอดคล้องกับบริบทเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของตนเอง ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดการเรียนรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ยืดหยุ่นตามความสนใจความถนัดของผู้เรียน ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ควรส่งเสริมการพัฒนาเทคนิคให้แก่บุคลากรภายในสถานศึกษาให้ได้รับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการวัดผล ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรวิเคราะห์ความจำเป็นการใช้และสนับสนุนการผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทุกรูปแบบภายในสถานศึกษาและขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกเพิ่มเติมเพื่อเป็นการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างเต็มรูปแบบ

อภิปรายผล

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน และรายด้านอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล การศึกษา และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนสังกัดสำนักงาน

เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ได้ให้ความสำคัญกับงานบริหารงานวิชาการทุกขอบข่ายและจากความคิดเห็นของครูผู้บริหารมุ่งเน้นพัฒนา 4 ด้านที่เด่นชัด ได้แก่ ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านพัฒนาระบบการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการงานวิชาการอันเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 รวมถึงร่วมกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการจัดโครงสร้าง กำหนดกลยุทธ์ วางแผนงาน โครงการและแผนกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อมุ่งที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้คุณธรรม สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ เกตกนก สวศ์คำข้าว (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนราชินีบูรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า การบริหารงานวิชาการโรงเรียนราชินีบูรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงานและระดับการศึกษา ได้ดังนี้

2.1 ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามุ่งยึดหลักความรู้ ความสามารถเฉพาะบุคคล และภาระหน้าที่ที่เหมาะสมตามศักยภาพของคนและงาน โดยไม่เลือกปฏิบัติระหว่างเพศชายและเพศหญิง ให้ความสำคัญในความเท่าเทียมกันของเพศในการบริหารงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ ธัญดา ยงยศยิ่ง (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 3 จำแนกตามเพศ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีนโยบายในการบริหารงานวิชาการ ตลอดทั้งจัดโครงสร้างที่เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกันได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารงานวิชาการอย่างเสมอเพื่อเป็นการกระตุ้นการทำงานให้ครูผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการทำงาน โดยไม่ได้คำนึงถึงประสบการณ์ รวมไปถึงมีนโยบายหมุนเวียนการเป็นเจ้าของงาน ทำให้ครูที่มีประสบการณ์น้อยมีความรู้เทียบเท่ากับครูประสบการณ์มาก จึงทำให้ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ยุพา พรหมแย้ม (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญของงานโดยไม่มองที่ระดับการศึกษา โดยเชื่อว่าครูผู้สอนทุกคนมีศักยภาพในการทำงานและการเรียนรู้เท่ากัน นอกจากนั้นยังส่งเสริมให้ครูผู้สอนทุกคนได้รับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และด้านอื่น ๆ เกี่ยวกับการพัฒนานั้นเพื่อให้ครูผู้สอนเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงสมัยใหม่อันเป็นผลมาสู่การพัฒนาการเรียนการสอนของตนและเป็นประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพเป็นพลเมืองที่ดี เป็นที่ยอมรับของสังคม และ

ใช้ชีวิตอย่างมีความสุขได้ จึงทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ พิมพ์ใจ พุ่มจตุรัส (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนและระดับการศึกษา พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถอภิปรายผลในแต่ละด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หลักสูตรเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งของการจัดการศึกษา เป็นสิ่งที่กำหนดทิศทาง เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามเป้าประสงค์ของสถานศึกษา ดังนั้นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารควรศึกษา คุรุศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นโยบายด้านการศึกษา ศึกษาวิเคราะห์บริบทของโรงเรียน สภาพสังคมและความต้องการ ชุมชน รวมถึงการบูรณาการ เพื่อจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีการตรวจสอบ ประเมินหลักสูตร มีระบบประกันคุณภาพและปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง และหลักสูตรสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการนำหลักกรรมในการเข้ามาพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้และแผนการเรียนรู้ทุกวิชาเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาจิตใจไปพร้อม ๆ กับพัฒนาความรู้ สอดคล้องกับ เพ็ญพักตร์ มิ่งวงศ์ธรรม (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเพื่อเพิ่มประสิทธิผลนั้นคือ การนำหลักกรรมเข้ามาพัฒนาร่วมด้วย

3.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การมีกระบวนการที่ดีและหลากหลายจะส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารควรดำเนินการส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาผ่านการอบรม เรียนรู้งานเรียนรู้เทคโนโลยีเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ครูได้มีกระบวนการสอนให้หลากหลาย มีเทคนิคที่ปรับเปลี่ยนไปตามสภาพกาลเวลา ส่งผลต่อผู้เรียนในการเรียนรู้ และดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตรวจสอบและประเมินผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความสนใจความถนัดของผู้เรียน ปลุกฝังผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมค่านิยมที่ดีงาม และให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นตัวช่วย ทั้งนี้การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับหลักสูตร สอดคล้องกับ อภิชา พุ่มพวง (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า แนวทางในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้คือการจัดอบรมให้บุคลากรได้พัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง

3.3 ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ควรกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา ให้ความรู้แก่บุคลากร เพื่อพัฒนาอยู่เสมอ ตลอดจนจัดระบบสารสนเทศในการประเมิน และติดตามรวมถึงไปถึงการกระตุ้นการวัดและการประเมินผล โดยวิธีการที่หลากหลาย เน้นการประเมินตามสภาพจริง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลของตนเองและเพื่อนร่วมชั้นเรียน ปรับปรุงพัฒนาการวัดการประเมินผลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับ อัทพร อูระงาม (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ

ศึกษาประมณศึกษาศุรินทร์ เขต 3 มีแนวทางว่า ควรส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้เครื่องมือที่มีรูปแบบที่หลากหลาย

3.4 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารควรวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อเพื่อจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ และควรศึกษาและวิเคราะห์ทรัพยากร และงบประมาณของสถานศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลด้านสื่อและเทคโนโลยีของโรงเรียนเครือข่ายที่ส่งเสริมการจัดการศึกษา รวมไปถึงมีการประเมิน พัฒนาการใช้สื่อ ตลอดจนการปรับปรุงและขยายสัญญาณอินเทอร์เน็ตเพื่อให้การใช้สื่อมีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งศึกษาวิธีการผลิตสื่อการจัดการเรียน การสอนรูปแบบต่าง ๆ กระตุ้นให้เป็นผู้ดำเนินการคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ และส่งเสริมให้ครูได้คิดค้น สร้างนวัตกรรม ตามความเหมาะสมของโรงเรียนและนักเรียน ซึ่งผู้บริหารต้องสนับสนุนการผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทุกรูปแบบภายในสถานศึกษาและขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกสอดคล้องกับ สารินทร์ เขี่ยมครอง (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า ควรจัดทำสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเหมาะสมกับธรรมชาติวิชาความต้องการ ของผู้สอนและผู้เรียน จัดให้มีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี รวมไปถึงสนับสนุนบุคลากรให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดค้นหรือพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีใหม่ ๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำข้อมูลที่ได้ไปจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรที่เป็นรูปธรรม

3. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา ดังนั้น ควรจัดกิจกรรมที่สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ระหว่างสถาบันอื่น

4. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดและประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ดังนั้น ควรนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดระบบสารสนเทศมากขึ้น

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมผลิต พัฒนา

สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารควรกำหนดระเบียบแบบแผนการใช้สื่อที่ชัดเจน ตลอดจนทั้งขอการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพในสถานศึกษาสังกัดอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560)**. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- เกตุกนก สวดยคำข้าว. (2561). **การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ตรีสุคนธ์ คุณาเอก. (2563). **แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธัญดา ยงยศยิ่ง. (2560). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษา ยะลา เขต 3**. การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ยะลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **หลักการวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปริญญาภรณ์ เมืองพิล. (2563). **การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตห้วยขวาง**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปาริชาติ สุนทร. (2560). **การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4**. การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พิมพ์ใจ พุฒจตุรัส. (2562). **การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- เพ็ญพักตร์ มิ่งวงศ์ธรรม. (2560). **แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษานครพนม เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มูนา จารง. (2560). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนเครือข่ายตลิ่งชัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษายะลา เขต 2**. การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. ยะลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

- ยุพา พรมแย้ม. (2562). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สารินทร์ เขี่ยมครอง. (2561). แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2564). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุภารัตน์ กุมमार. (2564). การศึกษาการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางนา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อภิชา พุ่มพวง. (2560). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัฒพร อูระงาม. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. มหาสารคาม: สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 608.

E0115S: การพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

SELF-IMPROVEMENT OF TEACHERS IN SCHOOL UNDER PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE UTTARADIT 1

เอกราช เรือนจันทร์¹ กุลจิรา รักษาคร²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียน 2) เปรียบเทียบการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดโรงเรียน และ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 302 คน กำหนดตาราง เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม 5 ระดับ (Rating Scales) ความเชื่อมั่น 0.93 และความเที่ยงตรงอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทดสอบ t-test และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way-ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยระดับการพัฒนาตนเองจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการสร้างผลงาน ด้านการประชุมสัมมนา ด้านการศึกษาดูงาน ด้านการศึกษาต่อ และด้านการฝึกอบรม

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดโรงเรียน ดังนี้

2.1 ระดับการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ระดับการพัฒนาตนเอง ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการศึกษาดูงานไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการฝึกอบรม ด้านการศึกษาต่อ ด้านการประชุมสัมมนาและด้านการสร้างผลงานทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2.3 ระดับการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมขนาดของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 จากนั้นนำไปเปรียบเทียบรายคู่แต่ละด้าน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการศึกษาดูงาน

และด้านการสร้างผลงานทางวิชาการไม่แตกต่างกันส่วนด้านการฝึกอบรม ด้านการศึกษาต่อและด้านการประชุมสัมมนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

Abstract

The objectives of this study were 1) to study the level of self-development of teachers in schools. 2) to compare self-development of teachers in schools Classified by education level teaching experience and school size and 3) to study the self-development guidelines of teachers in schools under the Uttaradit Primary Educational Service Area Office 1. The samples used in this research were Teachers in schools under the Uttaradit Primary Educational Service Area Office 1 A total of 302 people were created by Kracie; & Morgan tables (Krejcie; & Morgan. 1970) by stratified random sampling. The tool used was a 5-level questionnaire (Rating Scales), confidence 0.93 and validity. was between 0.80-1.00. Statistics used to analyze data were percentage, mean ($\bar{X}$), Standard Deviation (S.D.), t-test and one-way analysis of variance (One-way-ANOVA).

The results revealed that:

1. The level of self-development of teachers in schools under the Uttaradit Primary Educational Service Area Office 1 as a whole were arranged in descending order. Including the creation of academic works Seminar Study tour further education and training.

2. The comparison of teachers' self-development levels in schools under the Uttaradit Primary Educational Service Area Office 1 classified by educational levels. teaching experience and school size as follows.

- 2.1 The level of self-development of teachers in schools Uttaradit Primary Educational Service Area Office 1 classified by education level Overall and each aspect is not different.

- 2.2 Self-development level of teachers in schools under Uttaradit Primary Educational Service Area Office 1 classified by their overall teaching experience. The difference was statistically significant at the .05 level. When considering each aspect, it was found that the educational visits were not different. Training further education Conferences and academic works were significantly different at .05.

- 2.3 Self-development level of teachers in schools under Uttaradit Primary Educational Service Area Office 1 classified by school size. The overall size of the school is small. The medium and large size were significantly different at .05, then were compared individually for each side. When considering each aspect, it was found that the study visit and the creation of academic works were not different. The further education and the seminar were significantly different at .05.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศสร้างความสำเร็จก้าวหน้าทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งเป็นปัจจัยในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ คุณธรรมของบุคคล สังคม และประเทศชาติ การศึกษาสามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของสังคมได้เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยให้คนได้รับการพัฒนาตนเองและส่งผลต่อคุณภาพของคน (นิพนธ์ สาแดงเดช. 2548: 4) จึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคน ที่รู้จักคิดวิเคราะห์รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง พึ่งตนเองได้ และสามารถดำรงชีวิต ได้อย่างมีความสุข (ทัศนีย์ วงษ์สมบูรณ์. 2550: 1) ครูจะต้องมีบทบาทหน้าที่ซับซ้อนขึ้น ครูต้องมีความรู้ ประสบการณ์ และก้าวหน้าสถานการณ์โลก ครูต้องเป็นผู้มองกว้าง คิดไกล ใฝ่รู้ ครูจะต้องจัดระบบการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียน เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา คือ สอนโดยยึดพื้นฐานความรู้ ความสามารถ ความสนใจและความต้องการของผู้เรียน เป็นหลัก ครูในอนาคตจึงต้องมีมาตรฐานคุณภาพในระดับครูมืออาชีพที่ได้รับการยอมรับจากสังคมในระดับสูง (ฤตินันท์ สมุทร์ทัย. 2556) ครูจะต้องมีการพัฒนาตนเองเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับสังคมยุคใหม่ที่จะปรับเปลี่ยน โดย เชื่อว่าครูในปัจจุบันและอนาคตจะต้องมีคุณลักษณะโดดเด่น ดี เก่ง ทันโลกและเป็นครูมืออาชีพ ครูถือเป็นบุคคล สำคัญที่สุดในกระบวนการพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาการเรียนรู้ ครูยังคงเป็นผู้ที่มีความหมายและปัจจัยที่ สำคัญมากในห้องเรียน และเป็นผู้ที่มีคุณภาพการศึกษา

การพัฒนาครูจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งประเด็นหลักสำคัญในการปฏิรูปกระบวนการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การปฏิรูประบบการบริหารจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อ ดำเนินการให้เป็นไป ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 7 มาตรา 52 ให้กระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมให้มีระบบการพัฒนาครู คุณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้ มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็น วิชาชีพชั้นสูงโดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิต และพัฒนาครู บุคลากร ทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และพัฒนาครู ประจำการอย่างต่อเนื่อง รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู คุณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา อย่างเพียงพอ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อดำเนินการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคม สร้างเสริมความรู้ และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2557: 28-30)

จากเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 เพื่อจะได้เป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนา บุคลากรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด และส่งผลต่อการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดโรงเรียน

สมมติฐานในการวิจัย

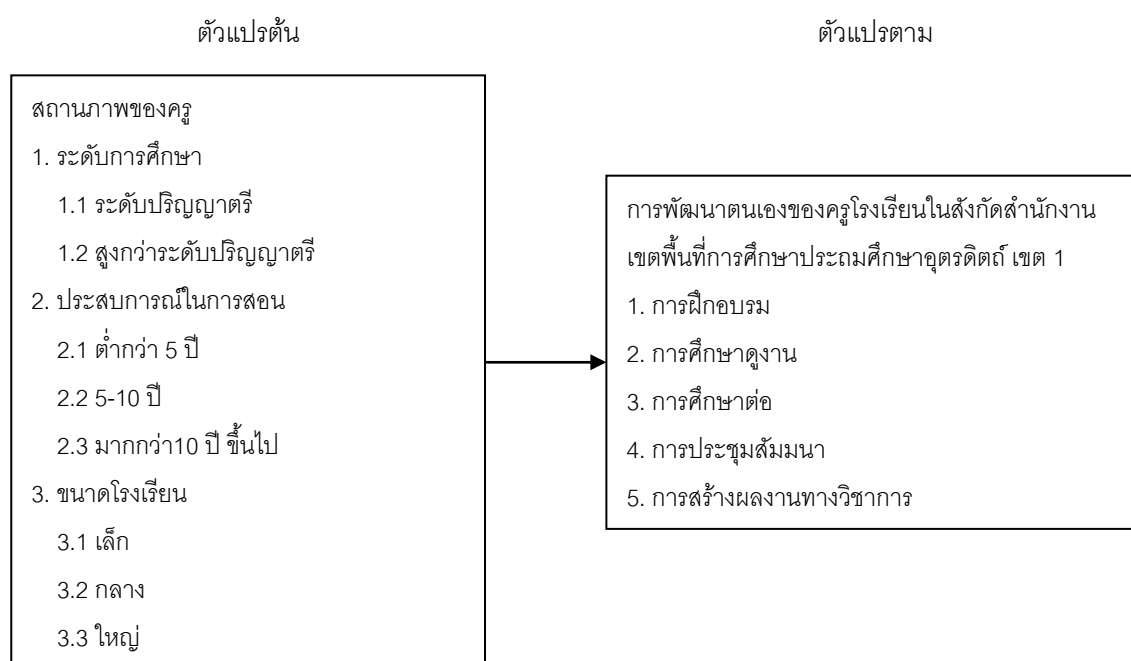
การพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอนและขนาดโรงเรียน แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1
2. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาตนเองดังกล่าว ตามตัวแปรระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และระดับชั้นที่สอน ผลการวิจัยดังกล่าวจะเป็นแนวทางในการกำหนดแผนส่งเสริมระบบพัฒนาบุคลากร และเป็นแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาในเชิงนโยบายการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้างานวิจัยในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 โดยใช้แนวการศึกษาตามแนวคิดของ คณิงนิจ สิดา (2554: 4) ตามกรอบแนวคิดในการศึกษาดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 จำนวน 139 โรงเรียน
2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม พ.ศ. 2565
3. ขอบเขตด้านเนื้อหาประเด็นการพัฒนา จำแนกออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การฝึกอบรม 2) การศึกษาดูงาน 3) การศึกษาต่อ 4) การประชุมสัมมนา และ 5) การสร้างผลงานทางวิชาการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 302 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 1.00

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,420 คน โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างกำหนดตาราง เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970) จำนวน 302 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) กำหนดระดับชั้นที่สอนเป็นการสุ่มแบบแบ่งชั้น

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติอ้างอิง ด้วยการวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test Independent) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการพัฒนาด้านของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ด้วยคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบรายละเอียดดังนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับ และอันดับการพัฒนาด้านตนเองของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

ระดับการพัฒนาด้านตนเองของครูในโรงเรียน	ระดับการพัฒนา (N = 302)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการฝึกอบรม	3.61	0.30	มาก	5
2. ด้านการศึกษาดูงาน	3.71	0.29	มาก	3
3. ด้านการศึกษาต่อ	3.62	0.33	มาก	4
4. ด้านการประชุมสัมมนา	4.02	0.22	มาก	2
5. ด้านการสร้างผลงานทางวิชาการ	4.03	0.32	มาก	1
รวมเฉลี่ย	3.80	0.29	มาก	

ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาด้านตนเองของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ การศึกษาดูงานภายในประเทศ ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.66) รองลงมาคือ การศึกษาดูงานตามความเหมาะสมกับภาระงานที่ตนรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.65) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด คือ เยี่ยมชมการจัดการสอนของปราชญ์ชาวบ้านในท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 0.80) ตามลำดับ

ตาราง 9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการพัฒนาด้านตนเองของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการพัฒนาดตนเองของครูในโรงเรียน	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	Sig.
	(n = 221)		(n = 81)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการฝึกอบรม	3.62	0.30	3.60	0.30	1.26	0.85
2. ด้านการศึกษาดูงาน	3.71	0.28	3.71	0.31	1.17	0.81
3. ด้านการศึกษาต่อ	3.63	0.34	3.61	0.32	1.67	0.88
4. ด้านการประชุมสัมมนา	4.03	0.22	4.01	0.22	1.83	0.54
5. ด้านการสร้างผลงานทางวิชาการ	4.01	0.34	4.06	0.29	1.73	0.01
รวม	3.80	0.30	3.80	0.29	1.53	0.62

ผลการพัฒนาด้านตนเองของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและพิจารณาตามรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10 การเปรียบเทียบระดับการพัฒนาตนเอง ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุตรดิตถ์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ระดับการพัฒนาตนเอง ของครูในโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านการฝึกอบรม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.301	0.650	7.261	0.001 *
	ภายในกลุ่ม	299	26.783	0.090		
	รวม	301	28.084	0.740		
2. ด้านการศึกษาดูงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.309	0.154	1.744	0.177
	ภายในกลุ่ม	299	26.474	0.089		
	รวม	301	26.783	0.243		
3. ด้านการศึกษาต่อ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.989	1.494	14.443	0.000 *
	ภายในกลุ่ม	299	30.938	0.103		
	รวม	301	33.927	1.597		
4. ด้านการประชุมสัมมนา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.094	0.547	11.377	0.000 *
	ภายในกลุ่ม	299	14.380	0.048		
	รวม	301	15.474	0.595		
5. ด้านการสร้างผลงานทาง วิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.185	1.092	11.106	0.000 *
	ภายในกลุ่ม	299	29.413	0.098		
	รวม	301	31.598	1.190		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.576	0.787	9.186	
	ภายในกลุ่ม	299	25.598	0.086		
	รวม	301	27.174			

* $p < .05$

ผลการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาตนเอง ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุตรดิตถ์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการศึกษาดูงานไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการฝึกอบรม ด้านการศึกษาต่อ ด้านการ
ประชุมสัมมนาและด้านการสร้างผลงานทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงทำการทดสอบ
ความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe (One-way ANOVA)

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาตนเองด้านการฝึกอบรม ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2	1.301	0.650	7.261	0.001
ภายในกลุ่ม	299	26.783	0.090		
รวม	301	28.084			

* $p < .05$

ผลการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาตนเอง ด้านการฝึกอบรม ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน พบว่า มีระดับการพัฒนาตนเอง ด้านการฝึกอบรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาตนเองด้านการศึกษาต่อ ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2	2.989	1.494	14.443	0.000
ภายในกลุ่ม	299	30.938	0.103		
รวม	301	33.927			

* $p < .05$

ผลการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาตนเองด้านการศึกษาต่อ ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการสอน ต่างกัน พบว่า มีระดับการพัฒนาตนเอง ด้านการศึกษาต่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาตนเอง ด้านการประชุมสัมมนาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกประสบการณ์ในการสอน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2	1.094	0.547	11.377	0.000
ภายในกลุ่ม	299	14.380	0.048		
รวม	301	15.474			

* $p < .05$

ผลการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาตนเองด้านการประชุมสัมมนา ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการสอน ต่างกัน พบว่า มีระดับการพัฒนาตนเองด้านการประชุมสัมมนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาตนเอง ด้านการสร้างผลงานทางวิชาการ ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2	2.185	1.092	11.106	0.000
ภายในกลุ่ม	299	29.413	0.098		
รวม	301	31.598			

* $p < .05$

ผลการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาตนเอง ด้านการสร้างผลงานทางวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการสอน ต่างกัน พบว่า มีระดับการพัฒนาตนเอง ด้านการสร้างผลงานทางวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 ผลการศึกษาการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ระดับการพัฒนาตนเอง ของครูในโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านการฝึกอบรม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.776	0.388	4.246	0.015 *
	ภายในกลุ่ม	299	27.308	0.091		
	รวม	301	28.084	0.479		
2. ด้านการศึกษาดูงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.258	0.129	1.452	0.236
	ภายในกลุ่ม	299	26.525	0.089		
	รวม	301	26.783	0.218		
3. ด้านการศึกษาต่อ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.515	1.257	11.969	0.000 *
	ภายในกลุ่ม	299	31.412	0.105		
	รวม	301	33.927	1.362		

ตาราง 15 (ต่อ)

ระดับการพัฒนาตนเอง ของครูในโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
4. ด้านการประชุมสัมมนา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.550	0.275	5.514	0.004 *
	ภายในกลุ่ม	299	14.924	0.050		
	รวม	301	15.474	0.325		
5. ด้านการสร้างผลงานทาง วิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.118	0.059	0.561	0.571
	ภายในกลุ่ม	299	31.480	0.105		
	รวม	301	31.598	0.164		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.843	0.422	4.478	
	ภายในกลุ่ม	299	26.330	0.088		
	รวม	301	27.173			

* $p < .05$

ผลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมขนาดของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 จากนั้นนำไปเปรียบเทียบรายคู่แต่ละด้าน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้าน การศึกษาดูงานและด้านการสร้างผลงานทางวิชาการไม่แตกต่างกันส่วนด้านการฝึกอบรม ด้านการศึกษาต่อและด้าน การประชุมสัมมนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe (One-way ANOVA)

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาตนเองด้านการฝึกอบรม ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2	0.776	0.388	4.246	0.015
ภายในกลุ่ม	299	27.308	0.091		
รวม	301	28.084			

* $p < .05$

ผลการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาตนเอง ด้านการฝึกอบรม ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ที่มีตามขนาดโรงเรียน ต่างกัน พบว่า มีระดับการพัฒนาตนเอง ด้านการ ฝึกอบรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาด้านการศึกษาคูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2	2.515	1.257	11.969	0.000
ภายในกลุ่ม	299	31.412	0.105		
รวม	301	33.927			

* $p < .05$

ผลการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาด้านการศึกษาคูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ที่มีตามขนาดโรงเรียน ต่างกัน พบว่า มีระดับการพัฒนาด้านการศึกษาคู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางท 18 ผลการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาด้านการประชุมสัมมนาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2	0.550	0.275	5.514	0.004
ภายในกลุ่ม	299	14.924	0.050		
รวม	301	15.474			

* $p < .05$

ผลการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาด้านการประชุมสัมมนาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ที่มีตามขนาดโรงเรียน ต่างกัน พบว่า มีระดับการพัฒนาด้านการประชุมสัมมนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาระดับการพัฒนาด้านการศึกษาคูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ระดับการพัฒนาด้านการศึกษาคูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยระดับการพัฒนาด้านการศึกษาคู ดังนี้ ด้านการสร้างผลงาน ด้านการประชุมสัมมนา ด้านการศึกษาดูงาน ด้านการศึกษาคู และด้านการฝึกอบรม เมื่อพิจารณาตามรายด้านเป็นรายข้อได้ ดังนี้

1.1 ระดับการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ด้านการฝึกอบรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.81) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดถึงปานกลาง เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ฝึกอบรมด้านการใช้สื่ออุปกรณ์เทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.55) รองลงมาคือ ฝึกอบรมเกี่ยวกับการเขียนแผนการสอน ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.95) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด คือ เข้าร่วมการฝึกอบรมการวัดและประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.90) ตามลำดับ

1.2 ด้านการศึกษาดูงาน ระดับการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ด้านการศึกษาดูงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดถึงปานกลาง เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การศึกษาดูงานภายในประเทศ ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.66) รองลงมาคือ การศึกษาดูงานตามความเหมาะสมกับภาระงานที่ตนรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.65) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด คือ เยี่ยมชมการจัดการสอนของปราชญ์ชาวบ้านในท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 0.80) ตามลำดับ

1.3 ด้านการศึกษาต่อ ระดับการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ด้านการศึกษาต่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.81) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดถึงปานกลาง เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.85) รองลงมาคือ ศึกษาต่อโดยใช้เวลาราชการ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.69) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด คือ ศึกษาต่อโดยใช้เวลาราชการ ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 0.89) ตามลำดับ

1.4 ด้านการประชุมสัมมนา ระดับการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ด้านการประชุมสัมมนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดถึงปานกลาง เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ เข้าร่วมการประชุมสัมมนาด้านงานบุคคล ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) รองลงมาคือ เข้าร่วมการประชุมสัมมนาด้านงานวิชาการเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.96$, S.D. = 0.20) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด คือ เข้าร่วมประชุมสัมมนาพัฒนาตนเองเพื่อยกระดับทางวิชาชีพที่สูงขึ้น ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 0.80) ตามลำดับ

1.5 ด้านการสร้างผลงานทางวิชาการ ระดับการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ด้านการสร้างผลงานทางวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดถึงปานกลาง เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ แสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.65) รองลงมาคือ จัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเขียนผลงานทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.84) และมีวิทยากรพี่เลี้ยงให้คำปรึกษาด้านผลงานทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.84) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด คือ ได้รับเวลาและโอกาสในการเขียนผลงานทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 0.89) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดโรงเรียน ดังนี้

2.1 ระดับการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ระดับการพัฒนาตนเอง ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการศึกษาดูงานไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการฝึกอบรม ด้านการศึกษาต่อ ด้านการประชุมสัมมนาและด้านการสร้างผลงานทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe (One-way ANOVA)

2.3 ระดับการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมขนาดของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 จากนั้นนำไปเปรียบเทียบรายคู่แต่ละด้าน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการศึกษาดูงาน และด้านการสร้างผลงานทางวิชาการไม่แตกต่างกันส่วนด้านการฝึกอบรม ด้านการศึกษาต่อและด้านการประชุมสัมมนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe (One-way ANOVA)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยระดับการพัฒนาตนเองจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการสร้างผลงาน ด้านการประชุมสัมมนา ด้านการศึกษาดูงาน ด้านการศึกษาต่อ และด้านการฝึกอบรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปองทิพย์ เทพอารีย์. (2551) การศึกษาการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนอนุบาลเอกชนกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนอนุบาลเอกชนกรุงเทพมหานคร ใน 9 ด้าน โดยรวมครูมีระดับการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล การบริหารจัดการในห้องเรียน การวิจัยทางการศึกษา และนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ครูมีระดับความต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากการพัฒนาครูเป็นกระบวนการที่จะเสริมสร้างและปรับเปลี่ยนพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในการเรียนการสอนและทัศนคติให้อึดอำนวยต่อประสิทธิภาพในการเรียนการสอนตลอดจนเจตคติที่ดีของครูให้รอบรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและอึดอำนวยต่อประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

2. ระดับการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวมประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี, 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากนั้นนำไปเปรียบเทียบรายคู่แต่ละด้าน พบว่า ด้านการศึกษาดูงานไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการฝึกอบรม ด้านการศึกษาต่อ ด้านการประชุมสัมมนาและด้านการสร้างผลงานทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณญา บุญยงค์ (2545) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรด้านการศึกษาศึกษากรณีของเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี เพื่อศึกษาเกี่ยวกับ ความต้องการพัฒนา บุคลากรของพนักงานครูเทศบาลสังกัดเทศบาลจังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามอายุ เพศ วุฒิการศึกษา

และประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมมีความต้องการพัฒนาการศึกษาต่อและความ ต้องการเข้ารับกร ฝึกอบรมมากที่สุด และพบว่าครู อาจารย์ ประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความต้องการพัฒนาแตกต่างกันด้วย

3. ระดับการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมขนาดของโรงเรียน ขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 จากนั้นนำไปเปรียบเทียบรายคู่แต่ละด้าน พบว่า ด้านการศึกษาดูงานและด้านการสร้างผลงาน ทางวิชาการไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการฝึกอบรม ด้านการศึกษาต่อและด้านการประชุมสัมมนาแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ครูในทุกระดับการศึกษาจึงมีการพัฒนาตนเองเพื่อยกระดับมาตรฐานตนเองให้เป็นไปตาม แนวทางการปฏิรูปการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาณัติ ญานศิริวัฒนธรรกุล (2554: 71) ได้ศึกษาเรื่องความ ต้องการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ครูที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาตนเองแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการฝึกอบรม โรงเรียนควรจัดฝึกอบรมหรือเพิ่มเติมเกี่ยวกับการการวัดและประเมินผลการจัดการ ฝึกอบรมเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมให้ได้รับตำแหน่งหรือวิทยฐานะที่สูงขึ้นและฝึกอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียน
2. ด้านการศึกษาดูงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรครูทุกระดับของโรงเรียนได้ไปศึกษา ดูงานจากปราชญ์ชาวบ้านในท้องถิ่น ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แสวงหาความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงาน อื่น ๆ พร้อมทั้งสนับสนุนให้ศึกษาดูงานที่ตรงสาขาวิชาเอกตามความเหมาะสมกับภาระงานที่ตนรับผิดชอบ เพื่อนำ ความรู้และแนวทางที่ได้รับมาปรับใช้และพัฒนาสายงานของตนเอง
3. ด้านการศึกษาต่อ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยใช้เวลาราชการหรือนอกเวลา ราชการก็ได้ ส่งเสริมการศึกษาต่อในระยะสั้นที่เป็นความรู้เฉพาะทางเพื่อพัฒนาการทำงานในสายงาน และความ ก้าวหน้าในอาชีพของตน
4. ด้านการประชุมสัมมนา ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรครูทุกฝ่ายมีโอกาสเข้าร่วมประชุม สัมมนาเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองทางวิชาชีพที่สูงขึ้นและเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ จัดหัวข้อการ ประชุมสัมมนาในแต่ละครั้งตรงกับกลุ่มบุคลากรครู และพื้นฐานความรู้ของกลุ่มผู้ที่เข้าร่วมประชุมสัมมนา
5. ด้านการสร้างผลงานทางวิชาการ สถานศึกษาควรตระหนักและให้ความสำคัญ พร้อมสนับสนุนงบประมาณ จัดประชุมนำเสนอผลงานทางวิชาการจัดทำเอกสารทางวิชาการของโรงเรียน เพื่อตีพิมพ์งานเขียน เช่น บทความ หรือ สรุปผลงานวิจัย เพื่อให้ครูได้พัฒนาผลงานวิชาการและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น รวมถึง ความก้าวหน้าในอาชีพของตน

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ด้านการฝึกอบรม
2. ควรศึกษาระดับการพัฒนาตนเองด้านการฝึกอบรมของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 โดยวิจัยเชิงคุณภาพ

3. ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- คณินิจ สีดา. (2554). **ความต้องการในการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทัศนีย์ วงษ์สมบุญ. (2550). **การศึกษาความต้องการพัฒนาบุคลากรของข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา อำเภอพนมสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2.** งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปองทิพย์ เทพอารีย์. (2551). **การศึกษาการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนอนุบาลเอกชนกรุงเทพมหานคร.** สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). **คู่มือการประเมินสมรรถนะ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2553).** สืบค้นเมื่อ 25 กรกฎาคม 2563, จาก <http://www.kroobannok.com/>.
- อรุณญา บุญยงค์. (2546). **ความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรด้านการศึกษาศึกษากรณีของ เทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี.** ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อาณัติญาณ ศิริวัฒนอิทธิกุล. (2554). **ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.

E0116S: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model)

A STUDY ON THAI LITERATURE LEARNING ACHIEVEMENT OF MATHAYOMSUKSA 3 STUDENTS AT BANBANGSARAY COMMUNITY SCHOOL THROUGH 7E INSTRUCTIONAL MODEL LEARNING MANAGEMENT

ภัททิยา มุ่งปาน¹ สุนันท์ ศลโกสม²

¹ นักศึกษา ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ ระหว่างก่อนและหลังเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) และ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย จำนวน 20 แผน ได้ความเที่ยงตรง = 1.00 และ 2) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ 1) ด้านความรู้ความเข้าใจ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .75 2) ด้านความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีไทย เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .73 ทำการวิเคราะห์ และข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติทดสอบที (one sample t- test และ t-test dependent)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) ผ่านเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย

Abstract

The objectives of this research were 1) to study and to compare the learning achievement in Thai literature. of Mathayomsuksa 3 students at Banbangsaray Community School between before and after 7-

step learning cycle model (7E Instructional Model) learning management. The sample subjects were 30 Mathayomsuksa 3 students. The research instruments were .1) 20 Thai literature learning management plans were obtained with a validity index (CVI = 1). and 2) Thai Literature Learning Achievement Test, 2 copies, namely 1) Knowledge and Comprehension, a multiple-choice type, 4 options, 20 items, with a reliability value of .75 2) Literature analysis ability Thai literature a multiple-choice type with 4 options, 10 items, with a confidence value of .73. The statistics used in data analysis were percentage, mean, Standard Deviation, and t-test dependent.

The research finding.

1. Achievement in learning Thai literature of Mathayomsuksa 3 students at Banbangsaray Community School after the 7-step learning cycle model (7E Instructional Model), passed the criterion of 70 percent and higher than the good level according to the criteria of basic education with a statistical significance at the .05 level.

2. Achievement in learning Thai literature of Mathayomsuksa 3 students at Banbangsaray Community School after the 7-step learning cycle model (7E Instructional Model) with statistical significance at the .05 level.

Keywords: 7E Instruction model learning management learning achievement in Thai literature

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วรรณคดีไทยเป็นสิ่งที่สร้างสรรค์อันล้ำค่าของมนุษย์ มนุษย์สร้างและสื่อสารเรื่องราวของชีวิตวัฒนธรรมและอารมณ์ความรู้สึกที่เกี่ยวข้องหรือสะท้อนความเป็นมนุษย์ด้วยกลวิธีการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา ซึ่งมีความเหมือนหรือแตกต่างกันไปในแต่ละยุคสมัย การศึกษาวรรณคดีจึงให้ประโยชน์หลายทางตั้งแต่ประโยชน์ในระดับบุคคลไปสู่ประโยชน์ของสังคมส่วนรวม ชลธิชา หอมพุ่ม (2558: 1314) กล่าวถึง การศึกษาวรรณคดีโดยสรุปได้ว่า การศึกษาวรรณคดีมิใช่เพียงเพื่อความบันเทิง แต่ยังเป็นการปลูกตนเองให้ดีขึ้นให้รู้จักชมชื่น เห็นอกเห็นใจ และเข้าใจชีวิต เล็งเห็นชีวิตส่วนรวม จึงทำให้เห็นว่าการศึกษาวรรณคดีนั้นสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการเรียนรู้ปัจจุบัน

จากการศึกษาผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม เฉลี่ยในทุก ๆ ปี ในระดับประเทศอยู่ในเกณฑ์ต่ำมีค่าเฉลี่ยเพียง 34.94 ซึ่งเห็นได้ชัดว่าจากค่าเฉลี่ยแล้วนักเรียนต้องได้รับการพัฒนาในส่วนของการเรียนสาระที่ 5 วรรณคดีไทย สุจริต เพียรชอบ (2539: 63) สรุปได้ว่า ปัจจุบันมีสิ่งที่เป็นความบันเทิงมากมาย วรรณคดีไทยไม่ใช่สิ่งที่ให้ความบันเทิงเหมือนสมัยก่อนเยาวชนจะได้สัมผัสวรรณคดีไทยจากหนังสือตามที่บังคับไว้จากหลักสูตรก็ส่งผลให้นักเรียนคิดว่าต้องเรียนเพื่อใช้สอบ ไม่ใช่เพื่อความบันเทิงและสืบทอดวัฒนธรรมเช่นที่ผ่านมา ซึ่งบุคคลสำคัญที่ไม่ได้สร้างทัศนคติที่ดีต่อการอ่านวรรณคดีไทยให้แก่นักเรียนก็คือครู จากข้างต้นทำให้เห็นว่าครูคือส่วนที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะเป็นส่วนในการปลูกฝังและหาวิธีการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อวรรณคดี เกิดความอยากรู้ เกิดความอยากรู้อยากถาม ดังนั้นแล้วเหล่านี้นักเรียนต้องอาศัยวิธีการสอนที่ครูผู้สอนจะนำมาช่วยในการเรียนการสอนวรรณคดีไทย

จากสาเหตุดังกล่าวจึงได้ศึกษารูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) มีรากฐานจากทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ซึ่งเน้นให้นักเรียนได้สร้างความรู้ด้วยตัวเองและสุดท้ายสามารถถ่ายโอนความรู้แก่ผู้อื่นได้โดยรูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ได้รับการพัฒนาขึ้นโดย Arthur Eisenkraft (2003) ภายใต้การเรียนรู้เป็นขั้นตอน 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตรวจสอบความรู้เดิม 2) ขั้นสร้างความสนใจ 3) ขั้นสำรวจค้นหา 4) ขั้นอธิบาย 5) ขั้นขยายความคิด 6) ขั้นประเมินผล และ 7) ขั้นนำความรู้ไปใช้ เป็นรูปแบบการสอนที่นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง ตามที่สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2546: 1-3) ได้กล่าวไว้โดยสรุปว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เป็นการบวนการที่น่าสนใจ เพราะเชื่อว่าจะช่วยให้นักเรียนรู้จักการแก้ปัญหา สังเกต ศึกษา ค้นคว้าข้อมูลอย่างเป็นระบบ สามารถตั้งคำถาม ตรวจสอบความรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเอง และสามารถอธิบายสู่ผู้อื่นด้วยเหตุผล รวมทั้งมีวิจยารณาญาณในการรับฟังผู้อื่น สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงได้จัดการเรียนรู้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น มาใช้ในการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ เนื่องจากนักเรียนมีผลการเรียนในรายวิชาภาษาไทย สาระที่ 5 เรื่องวรรณคดีไทยอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำเป็นอย่างมาก ดังนั้นแล้วเพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามที่ตั้งไว้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้จึงนำเอารูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น มาใช้เพื่อให้เกิดรูปแบบการสอนใหม่ ๆ ในการเรียนวรรณคดีไทย และเพื่อมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ได้นำเอาความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model)
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model)

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ด้านความสามารถในการวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) สูงขึ้น

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) สูงขึ้น

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ด้านความสามารถในการวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) สูงขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

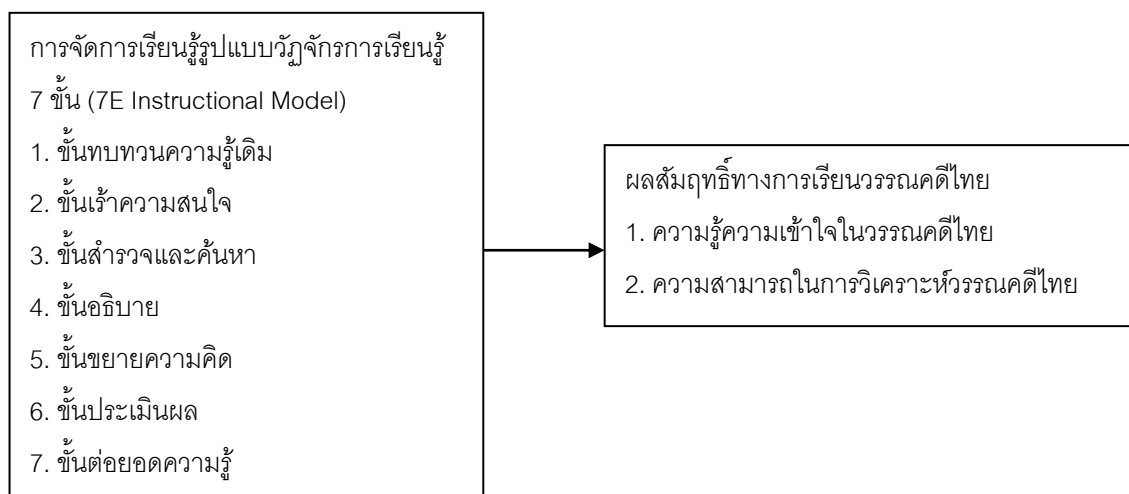
1. นักเรียนได้พัฒนาผลการเรียนรู้เกี่ยวกับวรรณคดีไทยและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้
2. ครูผู้สอนได้แนวทางการสอนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model)
3. เป็นข้อมูลในการนำเสนอผู้บริหารโรงเรียนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้กับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) ของ Arthur Eisenkraft (2003) ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research)

1. สิ่งทดลอง

การจัดการเรียนรู้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) ของ Arthur Eisenkraft (2003)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสาธงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 91 คน

กลุ่มตัวอย่างเลือกมาจากการสุ่มแบบง่าย คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสาธง จำนวน 3 ห้องเรียน นักเรียน 91 คน เลือกมาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม ได้จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 30 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย

1. ความรู้ความเข้าใจในวรรณคดีไทย

2. ความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีไทย

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้เครื่องมือทดลอง ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย จำนวน 20 แผน ได้ค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา CVI ระหว่าง 0.80-1.00

2. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยด้านความรู้ความเข้าใจ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ได้ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .70 - .80 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .20 - .60 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ .75

3. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยด้านความสามารถการวิเคราะห์ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ได้ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .50 - .75 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .50 - .80 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ .73

5. การทดลอง

ขั้นตอนการทดลอง

1. ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้ง 2 ฉบับ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ควบคุมการทดสอบด้วยตนเองแล้วนำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนน

2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) โดยระยะเวลา ที่ใช้ในการทดลองเป็นภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ รวม 20 คาบ ดังนี้

ครั้งที่	หน่วยการเรียนรู้/เรื่อง	แผนการจัดการเรียนรู้ที่
1-4	ศิลปะการประพันธ์/การใช้โวหาร	1-4
5-6	พินิจคุณค่าวรรณคดีและ วรรณกรรม/คุณค่าด้านเนื้อหา	5-6
7-10	พินิจคุณค่าวรรณคดีและ วรรณกรรม/คุณค่าด้านสังคมและ สะท้อนความเป็นไทย	7-10
11-16	บทละครพูดเรื่องเหินแก่ลูก	11-16
17-20	บทพากย์เอราวัณ	17-20

3. เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ตามกำหนดแล้วทำการทดสอบหลังการเรียนรู้ (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 2 ฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติอ้างอิง ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความถี่ (Frequency) สถิติทดสอบที่ t-test dependent sample และ Paired sample t-test

ผลการศึกษา

1. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model)

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตาราง 1-6 ดังนี้

ตาราง 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) กับเกณฑ์ระดับดี ($\mu = 21$)

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	μ	df	t	p-value
30	30	24.90	1.35	21	29	15.85	0.0000

จากตาราง 1 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด

ตาราง 2 เปรียบเทียบคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) กับเกณฑ์ระดับดี (21-22 คะแนน)

เกณฑ์ประเมิน (ร้อยละ)	ระดับคะแนน	คะแนน (30)	จำนวน (30)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
80-100	ดีเยี่ยม	24-30	27	90.00	90.00
75-79	ดีมาก	22.5-23	1	3.33	93.33
70-74	ดี	21-22	2	6.67	100

จากตาราง 2 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) อยู่ในเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปตามเกณฑ์การวัดและประเมินการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นร้อยละ 100 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด

ตาราง 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ความรู้ ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) กับเกณฑ์ระดับดี ($\mu = 14$)

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	μ	df	t	p-value
30	20	16.40	1.16	14	29	11.31	0.0000

จากตาราง 3 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยด้านความรู้ ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้าน ความรู้ ความเข้าใจ หลังเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด

ตาราง 4 เปรียบเทียบคะแนน ความรู้ ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) กับเกณฑ์ระดับดี (60-69 คะแนน)

เกณฑ์ประเมิน (ร้อยละ)	ระดับคะแนน	คะแนน (20)	จำนวน (30)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
80-100	ดีเยี่ยม	16-20	24	80.00	80.00
75-79	ดีมาก	15	5	16.67	96.67
70-74	ดี	14	1	3.33	100

จากตาราง 4 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) อยู่ในเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปตามเกณฑ์การวัดและประเมินการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นร้อยละ 100 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ ความเข้าใจ หลังเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด

ตาราง 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักร การเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) กับเกณฑ์ระดับดี ($\mu = 7$)

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	μ	df	t	p-value
30	10	8.50	0.78	7	29	10.58	0.0000

จากตาราง 5 แสดงว่า ความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการวิเคราะห์ หลังเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสาฯ ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด

ตาราง 6 เปรียบเทียบคะแนน ความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสาฯ หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) กับเกณฑ์ระดับดี (60-69 คะแนน)

เกณฑ์ประเมิน (ร้อยละ)	ระดับคะแนน	คะแนน (10)	จำนวน (30)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
80-100	ดีเยี่ยม	8-10	15	50.00	50.00
75-79	ดีมาก	7.5-8.9	-	-	50.00
70-74	ดี	7-7.4	10	33.33	83.33
65-69	ค่อนข้างดี	6.5-6.9	-	-	83.33
60-64	พอใช้	6-6.4	4	13.33	96.67
55-59	ปรับปรุง	0-5.9	1	3.33	100

จากตาราง 6 แสดงว่า ความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสาฯ หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) อยู่ในเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปตามเกณฑ์การวัดและประเมินการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นร้อยละ 83.33 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ด้านความสามารถในการวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสาฯ ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด

2. การเปรียบเทียบการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสาฯ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model)

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสาฯ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตาราง 7-9 ดังนี้

ตาราง 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model)

ระยะเวลา	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p-value
ก่อนเรียน	15.63	1.92	29	29.85	0.0000
หลังเรียน	24.90	1.35			

จากตาราง 7 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ หลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ($t = 29.85$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อ 4 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ หลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) สูงขึ้น

ตาราง 8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ความรู้ ความเข้าใจ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model)

ระยะเวลา	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p-value
ก่อนเรียน	11.47	1.57	29	21.97	0.0000
หลังเรียน	16.40	1.16			

จากตาราง 8 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ($t = 21.97$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) สูงขึ้น

ตาราง 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model)

ระยะเวลา	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p-value
ก่อนเรียน	4.17	1.02	29	23.87	0.0000
หลังเรียน	8.50	0.77			

จากตาราง 9 แสดงว่า ความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ($t = 23.87$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 6 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา หลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) สูงขึ้น

สรุปผลการศึกษา

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) โดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม ($\bar{X} = 24.90$) ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) โดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม ($\bar{X} = 16.40$) ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ด้านความสามารถในการวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) โดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม ($\bar{X} = 8.50$) ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ด้านความสามารถในการวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) อยู่ในระดับดีตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560 จำนวนร้อยละ 70 ยืนยันว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพราะจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะของศตวรรษที่ 21 ซึ่ง รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) เป็นการจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้นักเรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตัวเอง นักเรียนสามารถนำความรู้ที่สืบค้นวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ ไปใช้ประยุกต์ใช้แก้ปัญหา สร้างผลงาน สร้างนวัตกรรมเพื่อไปบริการสังคมและชุมชนที่สอดคล้องกับพัฒนาการของนักเรียนแต่ละระดับชั้น มีทักษะชีวิต สามารถร่วมมือในการทำงานกับผู้อื่นได้ ซึ่งจะสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงเดือน พินสุวรรณ์ และคณะ (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคเคดดับเบิลยู เรื่อง สารในชีวิตประจำวัน ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านนาเจริญ จังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสารในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้นร่วมกับเทคนิคเคดดับเบิลยูแอลหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ ระหว่างก่อนและหลัง จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) อยู่ในระดับดีตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนรู้ของตัวชี้วัดและการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้ เพราะกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) เน้นให้นักเรียนได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไปพร้อมกัน กล่าวคือ ได้เติมเต็มความรู้เดิม ได้รับการเร้าให้สนใจประเด็นทางวรรณคดีไทยที่ต้องการศึกษา นำสู่การค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ นำความรู้ที่ได้มาวิเคราะห์และอธิบายให้ผู้อื่นร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์และมีวิจารณญาณ ขยายความรู้ได้กว้างขวางยิ่งขึ้นเมื่อเจอสถานการณ์ใหม่ แสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนรู้ นำข้อคิดไปใช้และต่อยอดความรู้สู่ผู้อื่นได้ และจากการนำข้อคิดที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิต แสดงให้เห็นว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย สามารถเข้าใจได้ด้วยตนเองว่าวรรณคดีไทยมีคุณค่าคู่ควรแก่การเรียนรู้และสืบทอด โดยบทบาทของนักเรียนข้างต้นนี้จะอยู่ในการดูแลของครูผู้มีความสำคัญ กล่าวคือ คอยช่วยเหลือ กระตุ้นความคิด ส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจ เพื่อให้ให้นักเรียนไปสู่จุดหมายของการเรียนรู้ ในขั้นตอนที่ 2 ขั้น

ขยายความคิด ส่งเสริมให้นักเรียนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้หรือขยายความรู้และทักษะในสถานการณ์ใหม่ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์ที่เรียนมาแล้วนำทักษะที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่คล้ายกับสถานการณ์เดิมและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนมีการใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) เพื่อให้นักเรียนปรับพื้นฐานก่อนการสอน
2. ครูผู้สอนในรายวิชาภาษาไทยสามารถนำทฤษฎีวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) กับแผนการจัดการเรียนรู้ในบริบทของกลุ่มสาระภาษาไทยทุกหัวข้อเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้
3. ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องเพิ่มบทบาทของตนเอง นอกจากเป็นครูผู้สอนแล้ว ต้องทำหน้าที่คอยกำกับให้คำชี้แนะแก่ผู้เรียนในขณะที่ฝึกฝนและฝึกปฏิบัติ เพื่อกระตุ้นผู้เรียนตลอดเวลา ให้เกิดความรู้ความเข้าใจมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E Instructional Model) ตัวแปรอื่น ๆ เช่น สาระการอ่านและการเขียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
2. ควรทำการวิจัยอย่างต่อเนื่องในกลุ่มเดิมจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย**. องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.พ.ส.). กรุงเทพฯ: พิมพ์คำ.
- ชลธิชา หอมฟุ้ง. (2558). **การพัฒนาแบบแผนการสอนวรรณคดีไทยโดยประยุกต์ใช้วิธีวิจัยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ดวงเดือน พินสุวรรณ์. (2560). **การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้นร่วมกับเทคนิคเค ดับเบิลยูแอล เรื่อง สารในชีวิตประจำวัน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ๆ วิทยาศาสตร์และทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านนาเจริญ จังหวัดชัยภูมิ**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ประสาธน์ เนืองเฉลิม. (2550, ตุลาคม-ธันวาคม). **บทบาทครูและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น**. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ศิวพร ศรีจัญญ์. (2559). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับการใช้
คำถามระดับสูง ที่มีผลต่อการคิดอย่างมีเหตุผล และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวิชาชีววิทยา เรื่อง
ระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2546). การจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

สุจิตต์ เพียรชอบ. (2539). ศิลปะการใช้ภาษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

Arthur, Eisenkraft. (2003) Model the 5E Expanding A Proposed 7E Model Emphasizes “Transfer of Learning”
and the Importance of Eliciting Prior Understanding. *The Science Teacher*. 70: 56-59.

E0117S: ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

STRATEGIC LEADERSHIP AFFECTING SCHOOL EFFECTIVENESS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE BANGKOK 2

กมลรัตน์ ฤทธิชัย¹ ภารดี อนันต์นาวี²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 2) ศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และ 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารและครูของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จากการสุ่มตัวอย่างแบบตารางของ เควจซี และ มอร์แกน และการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 357 คน และใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย พบว่า

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน และ ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเป็นความสัมพันธ์ทางบวก

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ ความคาดหวัง การสร้างโอกาสสำหรับอนาคต และความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดเป็นกลยุทธ์

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์, ประสิทธิผลของโรงเรียน

Abstract

The aims of this study were 1) To study the strategic leadership of school administrators. Under the Office of Bangkok Secondary Education Service Area 2, 2) To study the effectiveness of schools

Under the Office of Bangkok Secondary Education Service Area 2, 3) To study the relationship between strategic leadership of school administrators and school effectiveness. Under the Office of Bangkok Secondary Education Service Area 2 And 4) To study the impact of strategic leadership on school effectiveness. Under the Office of Bangkok Secondary Education Service Area 2. The study method was studied from a sample group of administrators and teachers of secondary schools under the Office of Bangkok Secondary Education Service Area. The classification questionnaire of 357 people the statistics used were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and Stepwise Multiple Regression.

The research findings.

1. The strategic Leadership of School Administrators Under the Secondary Education Service Area Bangkok 2, in overall and each aspect was at a high level in all aspects.
2. The school effectiveness in overall and each aspects were at a high level.
3. The correlation between strategic leadership of school administrators and school effectiveness under the Secondary Education Service Area Bangkok 2. The research found that: in overall positive correlation was at the highest level. And the side profile is at a high level.
4. The strategic leadership affecting school effectiveness under the Secondary Education Service Area Bangkok 2, with set vision creative, expectation, creating opportunities for the future and the ability to incorporate factors into strategy.

Keywords: Strategic leadership, school effectiveness

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ยุคโลกาภิวัตน์เป็นยุคของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในทุกด้าน โดยเฉพาะความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันและการทำงานของคนเป็นอย่างมาก ซึ่งการพัฒนาประเทศไทยไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การเมือง หรือสังคม จะดำเนินไปได้ก็ต้องพัฒนาทางการศึกษาควบคู่กันไป ดังนั้น การศึกษาจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้นขึ้นอยู่กับการจัดระบบการบริหารการศึกษาเพื่อดำเนินงานไปสู่เป้าหมาย

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน จึงต้องมีรูปแบบของความเป็นผู้นำที่นำความเจริญก้าวหน้ามาสู่องค์กร ผู้นำขององค์กรหลายแห่งที่ประสบความสำเร็จ ล้วนแต่มีความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ทั้งสิ้น ซึ่งสถานศึกษาจะเกิดการบริหารเชิงกลยุทธ์ได้นั้น ตามแนวคิด ของ ดูบริน (DuBrin, 2004: 335) ผู้นำระดับสูงหรือผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีองค์ประกอบ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ 5 ด้าน คือ 1) ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจในระดับสูง 2) ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ 3) การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต 4) วิธีการคิดเชิงปฏิกิริยา และ 5) การกำหนดวิสัยทัศน์ แต่อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารโรงเรียนจึงสมควรมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เพื่อกำหนดทิศทางของสถานศึกษาผ่านทางวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ มีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อม

ภายนอกของสถานศึกษา พิจารณาถึงความอยู่รอดของสถานศึกษาต่อไปในอนาคตท่ามกลางกระแสของการเปลี่ยนแปลง เพื่อบริหารและพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล (กล้าศักดิ์ จิตต์สงวน และคณะ. 2557: 201)

ประสิทธิผลเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จขององค์กร ซึ่งประสิทธิผลของการบริหารจัดการจะมีสัมฤทธิ์ผลมากหรือน้อยนั้นพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่ง จึงกล่าวได้ว่าโรงเรียนจะเกิดประสิทธิผลได้นั้นต้องอาศัยภาวะความเป็นผู้นำอันเป็นบทบาทหน้าที่สำคัญของผู้บริหาร ประสิทธิผลหมายถึง ความรู้ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ฮอย และ มิเกล (Hoy; & Miskel. 2001) กล่าวถึงประสิทธิผลไว้ว่า เมื่อองค์กรมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สถานศึกษาที่มีประสิทธิผลจึงควรวัดจาก 1) สามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) การมีทัศนคติทางบวกของนักเรียน 3) ความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และ 4) การแก้ปัญหาในโรงเรียน

จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2561 และ 2562 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีกลุ่มวิชาที่มีค่าพัฒนานัดน้อยลง จำนวน 3 กลุ่มวิชา ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2561 และ 2562 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีกลุ่มวิชาที่มีค่าพัฒนานัดน้อยลง จำนวน 3 กลุ่มวิชา ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. 2565) จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ในปีการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า มีหลายกลุ่มวิชาที่มีผลคะแนนติดลบ คือมีคะแนนน้อยกว่าทุกปีที่ผ่านมา จากข้อมูลข้างต้นอาจเป็นเพราะผู้บริหารยังไม่ได้ใช้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มากนักจึงทำให้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลดน้อยลง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. 2565)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อนำผลที่ได้จากงานวิจัยไปใช้ในการวางแผนพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามนโยบายและเป้าหมายการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

สมมติฐานในการวิจัย

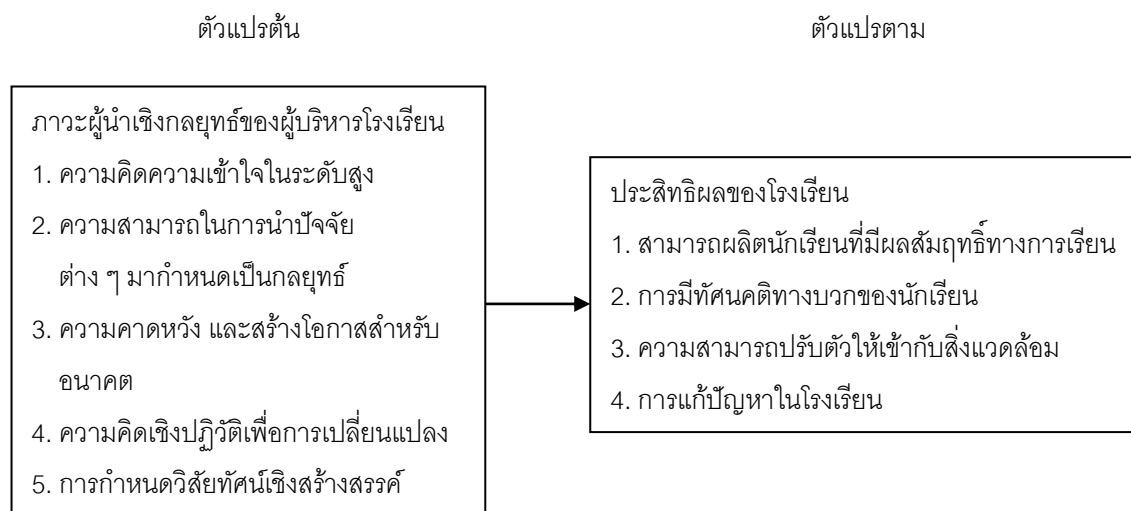
1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 สามารถนำข้อผลการวิจัยที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารโดยใช้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนเพื่อให้โรงเรียนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 สามารถนำผลการวิจัยเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ให้แก่ผู้บริหารโรงเรียนให้การบริหารโรงเรียนเกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน ตามแนวคิดของดูบริน (Dubrin, 2004: 335) และประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามแนวคิดของ ฮอย และ มิสเกล (Hoy; & Miskel, 1991) ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน ตุลาคม 2565 - มกราคม พ.ศ. 2566

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ประสิทธิภาพของโรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพของโรงเรียน และภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 357 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.93

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียน และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 52 โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และครู จำนวน 5,568 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยวิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 357 คน จากนั้นดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ได้มาจากตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่าง ดังตาราง 2

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ตำแหน่ง		
- ผู้บริหารการศึกษา	208	104
- ครูผู้สอน	5,360	253
รวม	5,568	357

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และระดับประสิทธิภาพของโรงเรียน ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
4. วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียน และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และตำแหน่ง มีจำนวน 357 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 62.46 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 74.23 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 37.54 และส่วนใหญ่มีตำแหน่งครู จำนวน 253 คน คิดเป็นร้อยละ 70.87

ผลการศึกษาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวม ดังนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น (n = 357)			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ความคิดความเข้าใจในระดับสูง	3.91	0.78	มาก	4
2. ความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดเป็นกลยุทธ์	3.94	0.83	มาก	3
3. ความคาดหวัง และสร้างโอกาสสำหรับอนาคต	3.97	0.83	มาก	2
4. ความคิดเชิงปฏิวัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง	3.90	0.86	มาก	5
5. การกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์	3.97	0.82	มาก	1
รวม	3.94	0.77	มาก	

ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์, ความคาดหวัง และสร้างโอกาสสำหรับอนาคต มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากัน รองลงมาคือ ความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดเป็นกลยุทธ์, ความคิดความเข้าใจในระดับสูง และลำดับสุดท้าย ได้แก่ ความคิดเชิงปฏิวัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง

ผลการศึกษาเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวม ดังนี้

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวม

ประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น (n = 357)			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. สามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.06	0.75	มาก	2
2. การมีทัศนคติทางบวกของนักเรียน	4.05	0.79	มาก	3
3. ความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม	4.08	0.76	มาก	1
4. การแก้ปัญหาในโรงเรียน	4.04	0.78	มาก	4
รวม	4.06	0.72	มาก	

ผลการศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ สามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง, การมีทัศนคติทางบวกของนักเรียน และลำดับสุดท้าย ได้แก่ การแก้ปัญหาในโรงเรียน

ผลการศึกษาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ดังนี้

ตาราง 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X
Y_1	0.722**	0.748**	0.742**	0.710**	0.762**	0.787**
Y_2	0.691**	0.717**	0.727**	0.709**	0.765**	0.771**
Y_3	0.713**	0.768**	0.752**	0.743**	0.784**	0.803**
Y_4	0.715**	0.706**	0.735**	0.747**	0.789**	0.789**
Y	0.763**	0.788**	0.793**	0.781**	0.832**	0.845**

ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน (X) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมในทางบวก (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงทุกด้าน ($r_{xy} = 0.845$) และเป็นความสัมพันธ์ทางบวกเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ได้ ดังนี้ มีการกำหนดตัวชี้วัดเชิงสร้างสรรค์, มีความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต, มีความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์, มีความคิดเชิงปฏิวัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง และมีความคิดความเข้าใจในระดับสูง

ผลการศึกษาคัดกรองคุณภาพของตัวแปรรายด้านของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวม เป็นตัวแปรเกณฑ์ ดังนี้

ตาราง 6 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรรายด้านของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวม เป็นตัวแปรเกณฑ์

ตัวแบบ (Model)	ประสิทธิผลของโรงเรียนโดยรวม				
	B	SE(b)	Beta	t	p-value
ค่าคงที่ (Constant)	0.939	0.106		8.841**	0.000
1. ความคิดความเข้าใจในระดับสูง (X ₁)	0.100	0.053	0.109	1.900	0.058
2. ความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดเป็นกลยุทธ์ (X ₂)	0.134	0.058	0.156	2.317*	0.021
3. ความคาดหวัง และสร้างโอกาสสำหรับอนาคต (X ₃)	0.147	0.058	0.169	2.532*	0.012
4. ความคิดเชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง (X ₄)	0.007	0.057	0.009	0.124	0.901
5. การกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ (X ₅)	0.400	0.064	0.456	6.235**	0.000
R	R ²	Adjusted R ²	SE (est)	F	p-value
0.852	0.727	0.723	0.377	186.535	0.000**

ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวม ร้อยละ 72.3 อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ ความคาดหวัง การสร้างโอกาสสำหรับอนาคต และความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดเป็นกลยุทธ์

สรุปผลการศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ลำดับมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและค่านิยมของสถานศึกษา

ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 พบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อันดับมากที่สุด คือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรรับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นของโรงเรียน และร่วมมือกันแก้ไขปัญหาจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง และเป็นความสัมพันธ์ทางบวก

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ ความคาดหวัง การสร้างโอกาสสำหรับอนาคต และความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดเป็นกลยุทธ์

อภิปรายผล

ผลการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครู มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านความคิดความเข้าใจในระดับสูง ด้านความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดเป็นกลยุทธ์ ด้านความคาดหวัง และสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ด้านความคิดเชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนสมควรต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เพื่อกำหนดทิศทางของสถานศึกษาผ่านทางวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ มีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของสถานศึกษา พิจารณาถึงความอยู่รอดของสถานศึกษาต่อไปในอนาคตท่ามกลางกระแสของการเปลี่ยนแปลง เพื่อบริหารและพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล กล่าวคือ จิตต์สงวน และคณะ (2557: 201) และสอดคล้องกับงานวิจัยของเยาวรินทร์ ยิ้มรอด (2559: 99) ที่ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครู มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านการมีทัศนคติทางบวกของนักเรียน ด้านความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมด้านการแก้ปัญหาในโรงเรียน เห็นได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครู ให้ความสำคัญกับพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีทัศนคติเชิงบวกต่อการศึกษา มีคุณธรรมจริยธรรมสามารถใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุรภัทร ประทุม (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนทุกด้าน ได้แก่ ด้านสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านการมีทัศนคติทางบวกของนักเรียน ด้านความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้านการแก้ปัญหา

ในโรงเรียน ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน ภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเป็นเพราะการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนดนั้น จำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เพื่อบริหารสถานศึกษาโดยมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ทำให้ทราบสภาพปัญหาว่าตกอยู่ในสภาพใดจะต้องวางแผน กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์นำสู่การปฏิบัติ และประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญประภา สาริกา (2556) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า จากตัวแปรพยากรณ์ 5 ตัวแปร มีอยู่ 3 ตัวแปร ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้แก่ มีการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์, ความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ และ มีความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ในภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเป็นเพราะว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการกำหนดและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาตามทิศทางที่ชัดเจนและเป็นเครื่องนำทางที่เป็นรูปธรรมสำหรับสมาชิกในองค์กร โดยช่วยให้สมาชิกในองค์กรเข้าใจในวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์และทิศทางที่แน่นอนขององค์กรไม่ก่อให้เกิดความสับสนหรือความขัดแย้งในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากร ด้านการกำหนดทิศทางกลยุทธ์ ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กร

ข้อเสนอแนะ

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ด้านความคิดเชิงปฏิวัติเพื่อการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับสุดท้าย ผู้บริหารจึงควรมีการพัฒนาตนเองให้มีการบริหารสถานศึกษาใช้ความคิดที่มีการเปลี่ยนแปลงให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นวัตกรรมการบริหารใหม่ ๆ ให้การบริหารสำเร็จสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมาย
2. ประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า การแก้ปัญหาในโรงเรียนอยู่ในระดับสุดท้าย ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการผูกมิตรและใช้วิธีการประนีประนอมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน โดยให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาให้ครูได้ปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย
3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการคิด และให้การสนับสนุน ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและค่านิยมของสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาตามทิศทางที่ชัดเจน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กมล ไสวปี่. (2556). **ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กล้าศักดิ์ จิตต์สงวน และคณะ. (2555). **รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัตติยา ดวงสำราญ. (2552). **รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก**. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 1(1): 71-80.
- จิราพร หมวดเพชร. (2558). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน จังหวัดสงขลา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ชาญชัย อาจิณสมาจาร. (2543). **ทักษะภาวะผู้นำ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มัลติอินฟอร์เมชั่นเทคโนโลยี.
- ณัฐพันธุ์ เขจรันันท์ และคณะ. (2551). **พฤติกรรมองค์การ**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดเคชั่น.
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). **การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป ทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- ธีรศักดิ์ ชนะบางแก้ว. (2555). **บทบาทของผู้นำ ภาวะผู้นำมีบทบาท**. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยภูมิปัญญา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- นิภาพร เหล็กหลี่. (2559). **การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- เนตรพัฒน์ ยาวีราข. (2550). **การจัดการสมัยใหม่**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ทริปปี้ล กรุ๊ป.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2551). **ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์**. วารสารการจัดการสมัยใหม่. 6(2): 10.
- Giammatteo, M. C. (1981). *Forces on Leadership*. Reston, VA: National Association of Secondary School Principal.
- Daft, R. L. (2003). *Management*. New York: Thomson.
- Pounder, J. S. (1999). *Organizational Effectiveness in Higher Education: Managerial Implications of a Hong Kong Study*. *Educational Management & Administration*. 27(4): 389-400.
- Richards, J.; & Rodgers, T. (1986). *Approaches and Methods in Language Teaching: A Description and Analysis*. USA: Cambridge University Press.
- Robbins, S. P. (1989). *Organizational Behavior*. 9th ed., Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.
- Mott, R. M. (1972). *Organizational Effectiveness*. Santa Monica, CA: Good Year.
- Ornstein, C. Allan; & Hunkins, P. Francis. (2003). *Curriculum: Foundations, Principles, and Issues*. 4th ed., New Jersey: Prentice-Hall.

E0118S: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนันทบุรีวิทยาลัย จากการจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดการใช้ปัญหาเป็นฐาน

A STUDY ON LEARNING ACHIEVEMENT IN THAI SOCIETY SUBJECT OF MATHAYOMSUKSA 6 STUDENTS AT NONTABURIWITTAYALAI SCHOOL THROUGH PROBLEM BASED LEARNING (PBL) LEARNING MANAGEMENT

วัชรวิวรรณ ธรรมทัตโต¹ สุนันท์ ศลโกสุม²

¹ นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนันทบุรีวิทยาลัย จากการจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดการใช้ปัญหาเป็นฐาน และ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดการใช้ปัญหาเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนันทบุรีวิทยาลัย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนันทบุรี จำนวนนักเรียน 30 คน จากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 20 แผน ได้ค่าดัชนีความเที่ยงตรง (CVI) ระหว่าง .67-1.00 และ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง สังคมไทย จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 ความรู้ ความเข้าใจ จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85 ฉบับที่ 2 ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคม จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที (Cluster sampling and Paired sample t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนันทบุรีวิทยาลัย จังหวัดนันทบุรี หลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดการใช้ปัญหาเป็นฐาน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 และสูงกว่าระดับดีตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนันทบุรีวิทยาลัย จังหวัดนันทบุรี หลังจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดการใช้ปัญหาเป็นฐานสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ทางสถิติที่ระดับ .01
3. การจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดการใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นวิธีหนึ่งที่ได้ผลดีในการจัดการเรียนรู้เรื่องสังคมไทย

คำสำคัญ: การเรียนรู้ตามแนวความคิดการใช้ปัญหาเป็นฐาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the learning achievement on Thai society and 2) to compare the learning achievement on Thai society of Mathayomsuksa 6 students at Nonthaburi Wittayalai School. between before and after the Problem Based Learning (PBL) learning management. The samples were 30 Mathayomsuksa 6 students at NonthaburiWittayalai School. The research instruments 1) Problem-Based Learning Management Plan (Problem Based Learning: PBL) of 20 plans, 2) two copies of the learning achievement test on Thai society, namely knowledge and understanding, analytical ability, 30 items, had a reliability to .71 and the social situation of 30 items had a reliability value of .80. The data were analyzed using statistics, number, percentage, mean, Standard Deviation. and t-test statistics.

The research results were:

1. The learning achievement in the social of Mathayomsuksa 6 of students at NonthaburiWittayalai School after Problem Based Learning management were very high criteria 70% students with the statistically significant at .01 level.
2. The Learning achievement in social subject of Grade 6 students at NonthaburiWittayalai School learning management was a higher with significantly statistical at the Problem Based Learning at .01 level.
3. The Problem Based Learning is one of the best ways to manage in social subject.

Keywords: Problem Based Learning (PBL) learning management, learning achievement

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ตอบสนองตามแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2579) ในสาระที่ 2 คือ สาระการเรียนรู้หน้าที่พลเมืองได้กำหนด รายละเอียดไว้ว่าเกี่ยวกับเรื่อง ระบบการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญ การเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปลูกฝังค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ การดำเนิน ชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551: 2) ซึ่งเนื้อหาในสาระการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง บทบาทสำคัญในการพัฒนาเยาวชนให้มี ทักษะการคิดและแก้ปัญหาแล้วนำไปปฏิบัติได้ โดยมีครูทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ อบรมสั่งสอน และปลูกฝังทักษะต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นกับนักเรียน จากรายงานการวิเคราะห์ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563-2564 (รายงานผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนนอร์ทกรุงเทพวิทยาลัย. 2564: 3-4) พบว่า คะแนนวิชาสังคมศึกษาในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ในปีการศึกษา 2563 เท่ากับ 31.64 เฉลี่ยในระดับเขตพื้นที่การศึกษา เท่ากับ 29.97 และคะแนนเฉลี่ยในระดับประเทศ เท่ากับ 35.89 ใน ปีการศึกษา 2564 คะแนนเท่ากับ 30.63 เฉลี่ยในระดับ

เขตพื้นที่การศึกษา เท่ากับ 29.79 และคะแนนเฉลี่ยในระดับประเทศ เท่ากับ 34.70 เป็นการแสดงให้เห็นว่า คะแนนในปีการศึกษา 2564 ลดลงกว่าปีการศึกษา 2563 และทั้ง 2 ปี การศึกษาต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของระดับประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาและตามเป้าหมายของโรงเรียนมีเป้าหมายว่า คะแนนเฉลี่ยวิชาสังคมศึกษาในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมได้มาตรฐาน จากการสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และครูผู้สอนในสาระการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2565 พบว่าปัญหานั้นเกิดจากการจัดการเรียนการสอนในวิชาสังคมศึกษา โดยเฉพาะเนื้อหาในสาระหน้าที่พลเมือง พบว่าการสอนแบบบรรยาย ตามหนังสือเรียน และเน้นการท่องจำการฝึกการคิด ได้แก้ปัญหาจากตัวอย่าง หรือสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น

การใช้แนวคิดขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2550: 7-8) เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) ช้กำหนดปัญหา 2) ทำความเข้าใจปัญหา 3) ดำเนินการศึกษาค้นคว้า 4) การสังเคราะห์ความรู้ 5) สรุปและประเมินค่าของคำตอบ และ 6) นำเสนอและประเมินผลงาน เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้น ซึ่งการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา เป็นฐาน เป็นจุดเริ่มต้นในการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้น จูงใจ เร้า ความสนใจเพื่อเกิดการเรียนรู้และสร้าง ความรู้ด้วยตนเอง และให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ จากแหล่งวิทยาการ หลากหลาย เพื่อตอบคำถามหรืออธิบายปัญหานั้น ๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความ เข้าใจในปัญหานั้นอย่างชัดเจน ได้เห็นทางเลือกและวิธีการที่หลากหลายในการแก้ปัญหานั้น รู้จักการทำงานร่วมกันเป็นทีมภายในกลุ่มผู้เรียนซึ่งผู้สอนมีส่วนร่วมน้อยที่สุดโดยจะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จากผลงานวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ที่เกิดจากการทำกิจกรรม ทำให้นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ได้ลงมือในการปฏิบัติมากขึ้น นักเรียนเรียนรู้ด้วยการลงมือทำด้วยตนเอง และจากผลงานวิจัยของ ฉันทกานต์ สอนจันทร์ (2564) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับการสืบเสาะหาความรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และความสามารถในการแก้ปัญหา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ความปลอดภัยในชีวิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ปัญหาเป็นฐาน มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 85.00/85.21 นักเรียนได้คะแนนการประเมินระหว่างเรียนทั้ง 4 แผนการเรียนรู้คิดเป็นร้อยละ 85.00 เนื่องจากเรื่อง ความปลอดภัยในชีวิต และผู้เรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง ความปลอดภัยในชีวิต โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ปัญหาเป็นฐาน ร้อยละ 85.21 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กนกกาญจน์ บุคดี (2561) จากการศึกษาวิจัยการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์โดยปัญหาเป็นฐานร่วมกับ การสืบเสาะหาความรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และความสามารถในการ แก้ปัญหา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ร่วมกับการสืบเสาะหาความรู้ พบว่าโดยภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก

ดังนั้น ในการแก้ปัญหการเรียนรู้การสอนของวิชาสังคมศึกษา ในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ครูได้นำแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สังคมไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ โดยมีวัตถุประสงค์ทางการเรียน เรื่องสังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานซึ่งการเรียนรู้ที่ใช้เป็นหาเป็นฐาน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย จากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้ปัญหาเป็นฐาน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย ก่อนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้ปัญหาเป็นฐาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

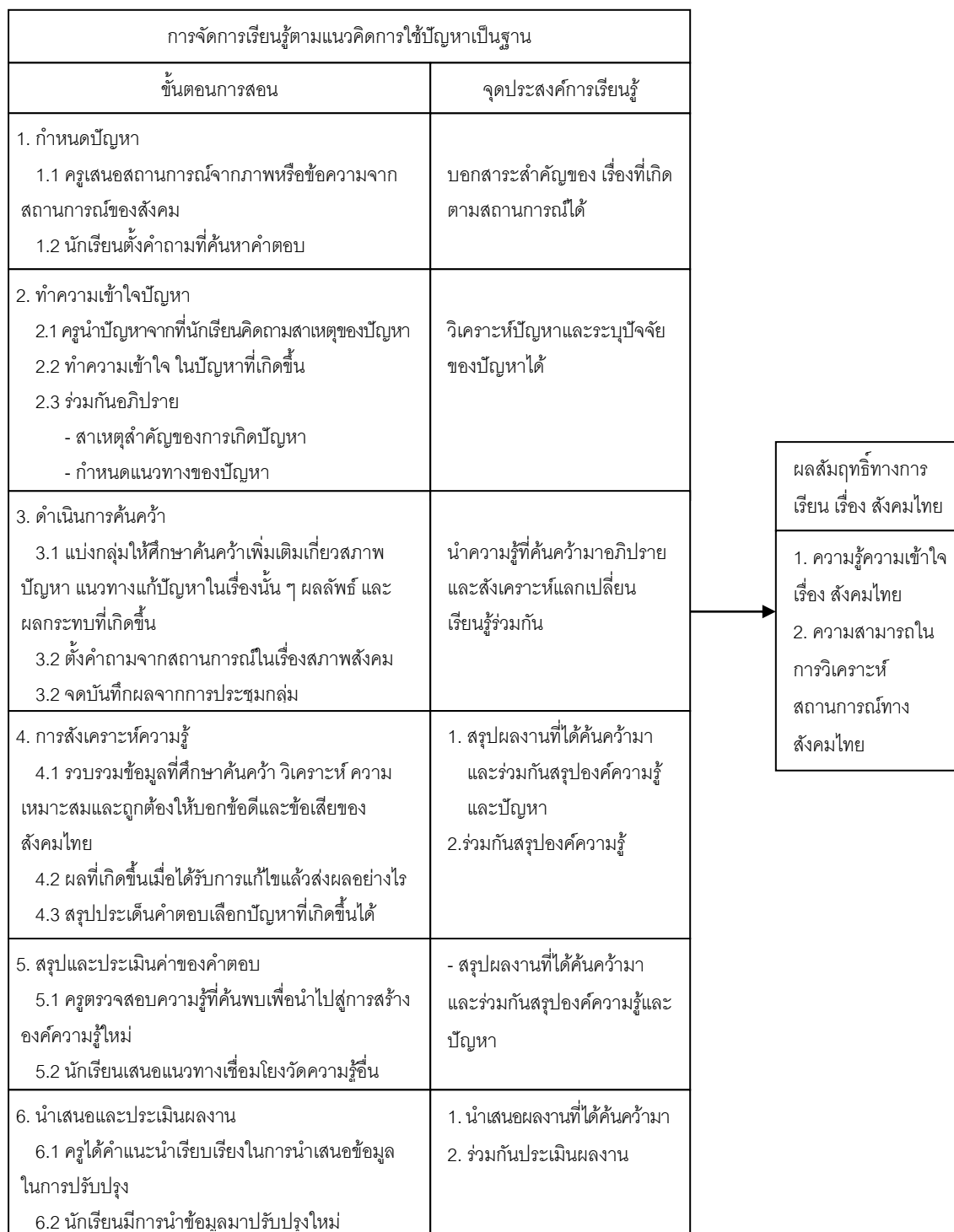
1. นักเรียนได้รับความความรู้เกี่ยวกับสังคมไทยและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
2. ครูผู้สอนได้เทคนิคการสอนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ทำให้สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ได้
3. ผู้บริหารโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้กับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัยหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในระดับดีขึ้นไป ตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้าน ความรู้ความเข้าใจ หลังเรียน เรื่อง สังคมไทย กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัยจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในระดับดีตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560)
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคม หลังเรียน เรื่อง สังคมไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในระดับดีตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560)
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย หลังการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสูงขึ้น
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้าน ความรู้ความเข้าใจ เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงขึ้น

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้าน ความสามารถในการวิเคราะห์ เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550: 7-8)

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research)

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย จังหวัดนนทบุรี สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ปีการศึกษา 2565 จำนวน 12 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 444 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

เลือกมาจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย จังหวัดนนทบุรี สังกัด กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน จากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster sampling) ได้ห้องเรียน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 30 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย

3.1 ด้านความรู้ความเข้าใจ เรื่อง สังคมไทย

3.2 ด้านความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้วิจัย ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สังคมไทย จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 20 แผน การจัดการเรียนรู้ ระยะเวลา 20 ชั่วโมง เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขโดยมีค่าความเหมาะสมเฉลี่ยระหว่าง (CVI) เท่ากับ .67-1.00

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจ เรื่อง สังคมไทย เป็นข้อสอบปรนัย ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คนตอบข้อสอบแบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือก 1 ฉบับ จำนวน 30 ข้อ ที่ปรับปรุงแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อตรวจสอบคุณภาพ มีค่าความเที่ยงตรงเนื้อหา ได้ค่าความยาก (P) อยู่ระหว่าง .63-.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .50-.60 และความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ .85

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคมไทย เป็นข้อสอบปรนัย ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน ตอบจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ แบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือก 1 ฉบับ จำนวน 30 ข้อที่ปรับปรุงแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อตรวจสอบคุณภาพ มีค่าความเที่ยงตรงเนื้อหา อยู่ระหว่าง ได้ค่าความยาก (P) อยู่ระหว่าง .76- .80 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .53-.60 และความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ .90

การทดลอง

ขั้นตอนการทดลอง

1. ก่อนดำเนินการทดลอง คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตให้ดำเนินการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2. แบบทดสอบ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 ความรู้ความเข้าใจ และ ฉบับที่ 2 ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน ก่อนการจัดการเรียนรู้โดยจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้ปัญหาเป็นฐาน ใช้แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ ใช้แบบทดสอบความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคมจำนวน 2 ฉบับ ใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง

3. ดำเนินการทดลอง แผนการจัดการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคมไทยตามแนวคิดการใช้ปัญหาเป็นฐาน แก่นักเรียน จำนวน 20 แผน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 เป็นเวลา 10 สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง (ไม่รวมเวลาการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน)

4. ทดสอบความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 หลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้ปัญหาเป็นฐานประกอบโดยใช้แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคม ชุดเดิมทั้ง 2 ฉบับ ใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัย ครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติอ้างอิง ด้วยการวิเคราะห์ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test dependent sample และ Paired sample t-test) ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการศึกษา

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย จากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้ปัญหาเป็นฐาน

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย จากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning: PBL) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตาราง 1-6 ดังนี้

ตาราง 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานกับตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กับเกณฑ์ระดับดี ($\mu = 36$)

จำนวนนักเรียน	Total score	$\bar{X}$	S.D.	μ	df	t	p-value
30	60	51.00	3.118	36	29	26.347**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 1 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย โดยรวมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในเกณฑ์ระดับดี ($\bar{X} = 51$) และสูงกว่า

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ความรู้ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กับเกณฑ์ระดับดี ($\mu = 18$)

จำนวนนักเรียน	Total score	$\bar{X}$	S.D.	μ	df	t	p-value
30	30	25.56	2.329	18	29	17.791*	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางเรียน เรื่อง สังคมไทย ด้าน ความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในเกณฑ์ระดับดี ($\bar{X} = 25.56$) และสูงกว่าเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความสามารถในการคิดวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กับเกณฑ์ระดับดี ($\mu = 18$)

จำนวนนักเรียน	Total score	$\bar{X}$	S.D.	μ	df	t	p-value
30	30	25.43	1.590	18	29	25.597	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย ด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ตาราง 4 เปรียบเทียบคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา สังคม เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานกับเกณฑ์ระดับดีมาก (42-47 คะแนน)

เกณฑ์ประเมิน (ร้อยละ)	ระดับคะแนน	คะแนน (30)	จำนวน (30)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
80-100	ดีเยี่ยม	48-60	26	86.67	86.67
70-79	ดีมาก	42-47	4	3.33	100

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา สังคม เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในเกณฑ์ระดับ ดีมาก ขึ้นไปตามเกณฑ์การวัดและประเมินการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ตาราง 5 เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กับเกณฑ์ระดับดีมาก (21-23 คะแนน)

เกณฑ์ประเมิน (ร้อยละ)	ระดับคะแนน	คะแนน (30)	จำนวน (30)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
80-100	ดีเยี่ยม	24-30	24	80	80
70-79	ดีมาก	21-23	6	20	100

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางเรียน เรื่อง สังคมไทย ด้าน ความรู้ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมากขึ้นไป ตามเกณฑ์การวัดและประเมินการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง สังคมไทย ด้านความรู้ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ตาราง 6 เปรียบเทียบคะแนน ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กับเกณฑ์ ระดับดีมาก (21-23 คะแนน)

เกณฑ์ประเมิน (ร้อยละ)	ระดับคะแนน	คะแนน (30)	จำนวน (30)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
80-100	ดีเยี่ยม	24-30	27	90.00	90.00
70-79	ดีมาก	21-23	2	10.00	100

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย ด้านความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมากขึ้นไป ตามเกณฑ์การวัดและประเมินการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 6 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง สังคมไทย ด้านความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย ระหว่างก่อนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning: PBL)

การเปรียบเทียบการศึกษาค้นคว้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา สังคม เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย ระหว่างก่อนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตารางที่ 7-9 ดังนี้

ตาราง 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	N	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p-value
ก่อนการจัดการเรียนรู้	30	41.933	2.715	29	17.340	.000
หลังการจัดการเรียนรู้	30	51.000	3.118	29		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 7 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสูงขึ้น

ตาราง 8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ความรู้ ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ความรู้ ความเข้าใจ	N	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p-value
ก่อนการจัดการเรียนรู้	30	20.933	2.333	29	14.655	0.000
หลังการจัดการเรียนรู้	30	25.5667	2.329	29		

จากตาราง 8 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้าน ความรู้ ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย หลังจากจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงขึ้น

ตาราง 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคม ของของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย ระหว่างก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ความสามารถในการแก้ปัญหา และการวิเคราะห์	N	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p-value
ก่อนการจัดการเรียนรู้	30	21.00	1.640	29	11.773	0.000
หลังการจัดการเรียนรู้	30	25.433	1.590	29		

จากตาราง 9 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางเรียน เรื่อง สังคมไทย ด้านความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย เรื่อง สังคมไทย หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสูงขึ้น

สรุปผลการศึกษา

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัยหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในระดับดีมากขึ้นไป ตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้าน ความรู้ความเข้าใจ หลังเรียน เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในระดับดีมากตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคม เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในระดับดีมากตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทพรวิทยาลัยจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้าน ความรู้ความเข้าใจ เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทบุรีวิทยาลัย จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้าน ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทบุรีวิทยาลัยหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

อภิปรายผล

การวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทบุรีวิทยาลัย หลังจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของการใช้ปัญหาเป็นฐาน ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทบุรีวิทยาลัย หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก และสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง สังคมไทยกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ผู้วิจัยคิดว่าเพราะการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการใช้ปัญหาเป็นฐาน ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการเลือกนำสิ่งที่พบในชีวิตประจำวัน และร่วมกันสืบเสาะหาความรู้เป็นขั้นตอนที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนโดยใช้สื่อที่มีความสอดคล้อง กับเนื้อหาสาระหัวข้อแผนการเรียนรู้ และสถานการณ์ปัญหาในกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนปลูกฝังทักษะการคิดและการสืบค้นแสวงหาข้อมูลเพื่อใช้ในการแก้ปัญหา เมื่อเผชิญสถานการณ์ปัญหาจริง ผูกกระบวนการวิเคราะห์ปัญหาพร้อมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในปัญหานั้นอย่างชัดเจน และได้เห็นทางเลือกและวิธีการที่หลากหลายในการแก้ปัญหา โดยเน้นผู้เรียนเรียนรู้กระบวนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและมีหลักการ ซึ่งจะสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกกาญจน์ บุติ (2561) เรื่อง จากการศึกษาวิจัยการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์โดยปัญหาเป็นฐานร่วมกับ การสืบเสาะหาความรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และความสามารถในการ แก้ปัญหา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลการวิจัย พบว่า 1) การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์โดยปัญหาเป็นฐานร่วมกับการสืบเสาะหาความรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และความสามารถในการแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มี 5 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 ขั้นค้นพบประเด็นปัญหา ขั้นที่ 2 ขั้นค้นคว้าหาข้อมูล ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการและวางแผน ขั้นที่ 4 ขั้นอภิปรายผล และขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผล 2) ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ดังนี้ 2.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2) ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับสูง 2.3) ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับสูง และ 2.4) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์โดยปัญหาเป็นฐานร่วมกับการสืบเสาะหาความรู้ พบว่าโดยภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทย ด้านความรู้ ความเข้าใจและด้าน ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคม เรื่อง สังคมไทย หลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวทางการใช้ปัญหาฐาน สูงขึ้น มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยคิดว่า เพราะกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวทางการใช้ปัญหาเป็นฐาน ในขั้นตอนที่ 2 ขั้นทำความเข้าใจปัญหาขั้นตอนส่งเสริมให้นักเรียนค้นหาสาเหตุสำคัญและร่วมกำหนดแนวทางแก้ปัญหา สถานการณ์เผชิญปัญหาสถานการณ์จริงซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการเรียนรู้ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ และช่วยกระตุ้นการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาด้วยเหตุผล โดยการสืบค้นหาข้อมูลเพื่อหาวิธีการแก้ปัญหา โดยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรัชญา นวนกระโทก (2560) เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนดาราสมุทร ศรีราชา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1 ห้องเรียน ได้มาจากกลุ่มแบบกลุ่ม จำนวน 49 คน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับการใช้คำถามระดับสูง ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับการใช้คำถามระดับสูงหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการใช้ปัญหาเป็นฐานที่เกิดขึ้นในโลกแห่งความเป็นจริงตามบริบท (context) ของการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์และคิดแก้ปัญหา รวมทั้งได้ความรู้ตามศาสตร์ในสาขาวิชาที่ตนศึกษา ในขั้นตอนที่ 2 ซึ่งเป็นขั้นตอน การทำความเข้าใจปัญหา ได้ฝึกให้ผู้เรียนฝึกกระบวนการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เกิดความเข้าใจในปัญหานั้นอย่างชัดเจนได้เห็นทางเลือกและวิธีการที่หลากหลายในการแก้ปัญหานั้นและส่งเสริมความร่วมมือทำงานกันเป็นทีม แสวงหาความรู้จากปัญหาและสถานการณ์จริงนำไปใช้กระบวนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและมีหลักการ เตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเกิดทักษะด้านความคิดวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคมจริงนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้สอนที่สอนในรายวิชาสังคมศาสนา และวัฒนธรรม สามารถนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวทางการใช้ปัญหาเป็นฐานกับแผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อเป็นเครื่องมือเสริมสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.2 ครูผู้สอนออกแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ โดยใช้สื่อเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้เพื่อสอดคล้องขั้นตอนการทำความเข้าใจกับปัญหาเพื่อให้นักเรียนเห็นแนวทางในการแก้ไขปัญหามากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของการใช้ปัญหาเป็นฐาน ที่นำทฤษฎีหรือวิธีการอื่น ๆ มาใช้ร่วมกัน เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กนกกาญจน์ บุตดี. (2561). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับการสืบเสาะหาความรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และความสามารถในการแก้ปัญหา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยศิลปากร. 12(1): 1-16.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2560). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จิรัชญา นวนกระโทก. (2560). ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับการใช้คำถามระดับสูงที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดแก้ปัญหา เรื่อง อาหารกับการดำรงชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยบูรพา**. 21(4): 93-102.
- ทีศนา แชมมณี. (2551). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2530). **การสร้างและการพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ไพฑูรย์ โพธิ์สาร และ สุนันท์ ศลโกสุม. (2562, กรกฎาคม-ธันวาคม). การใช้สถิติอ้างอิงทดสอบสมมติฐานในการวิจัยเพื่อพัฒนาการสอนของครู. **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ**. 8(2): 8-12.
- โรงเรียนนนทรีวิทยา. (2565). **รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนนทรีวิทยา ปีการศึกษา 2564**. นนทบุรี: โรงเรียนฯ.
- สวนจันทร์ ฉันทกานต์. (2560). การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหา โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง ความปลอดภัยในชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี**. 18(1): 1-12.
- สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางสำหรับการเรียนรู้เพิ่มเติมประจำปี 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน**. กรุงเทพฯ: กลุ่มส่งเสริมวัตกรรมการเรียนรู้ของครู และบุคลากรทางการศึกษา สำนักมาตรฐานและพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

E0119S: การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

AN ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOLS IN BORAI DISTRICT UNDER TRAT PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE

วิมลรัตน์ โพธิ์วิเศษ¹ เบญจรัตน์ ราชฉวาง² ปราศรัย ประวิตรุ่งเรือง³

¹ นักศึกษาด้านวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

³ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา ประสิทธิภาพการทำงานและขนาดโรงเรียน และเพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูจากสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 136 คน การสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .954 และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test independent และ F test ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การวัดผลประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยจำแนกตามระดับการศึกษาและประสิทธิภาพการทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้ ต้องมีการพัฒนาหลักสูตร มีการนิเทศติดตามอย่างสม่ำเสมอ ศึกษาดูงานจากโรงเรียนตัวอย่าง ควรส่งเสริมบุคลากรให้พัฒนาตนเอง มีความรู้ความเข้าใจในหลักการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลเรียน เพื่อนำมาพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this study were: 1) to study academic administration of schools in Bo Rai District under Trat Primary Education Service Area Office. 2) to compare academic administration of schools

which classified by education level, working-experience, school size, and 3) to study the guidelines for developing academic administration of schools. The sample group population used was 136 school administrators and teachers in Bo Rai District under Trat Primary Education Service Area Office. The instrument used was a questionnaire with 5 rating scale questionnaire 36 items with reliability coefficient of .95 and interview. Data were collected and analyzed using mean, Standard Deviation, F test, t-test independent.

The results of the study were as follows: 1) The academic administration of schools in Bo Rai District under Trat Primary Education Service Area Office, the overall was at a high level, when considered in each aspect, descending 3 order as follow: learning management, evaluation, and curriculum development of school. 2) To compare academic administration of schools which classified by education level and working-experience, it was not different. Classified by school size, it was found that the overall and that learning management had aspect a statistically significant difference at the level of .05. 3) The guideline for academic administration developing of schools could summarize as follow: curriculum must be developed, supervision should be followed up regularly, observe to schools model, encouraged personnel to develop themselves including knowledge and understanding in principles of learning management process development and evaluation and learning transfer to develop students learn effectively.

Keywords: Academic administration, Guideline for academic administration

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนา กำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลก ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี ให้สังคมไทยเป็นสังคมที่มีคุณธรรม จริยธรรม รองรับการพัฒนาของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. 2560: 1) การศึกษายังหมายถึงกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอด ความรู้ การฝึกการอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

งานวิชาการถือเป็นหัวใจของสถานศึกษาเพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ก็คือ การจัดการศึกษาให้มี คุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งด้านและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดเป็นส่วนราชการที่มี หน้าที่ในการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตราด มีวัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการของสำนักงาน

ที่ตั้งไว้ คือ ผู้เรียนระดับปฐมวัยมีพัฒนาการทุกด้าน พร้อมเข้ารับการศึกษาระดับชั้นพื้นฐานตรงตามหลักสูตรปีพุทธศักราช 2560 มีระเบียบวินัยเข้าใจสังคม และใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีทักษะชีวิต เพื่อป้องกันตนเองให้ปลอดภัย ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีมาตรฐานตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 (ปรับปรุง พุทธศักราช 2560) และได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะในศตวรรษที่ 21 เข้าสู่การแข่งขันมีงานทำและสร้างสรรคนวัตกรรมได้ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริมพัฒนาให้จัดการศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ที่เท่าทันยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพได้มาตรฐาน และมีความพึงพอใจอย่างทั่วถึงผลิตรายได้คุณภาพและสมดุล การจัดการศึกษาเป็นระบบคุณภาพครบวงจร ได้รับความเชื่อถือจากสังคม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และมีความเท่าเทียมการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จึงต้องการหาแนวทางในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการถือเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจภายในสถานศึกษา โดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนได้อย่างชัดเจน หน่วยงานต้นสังกัดจึงควรหาแนวทางการบริหารงานวิชาการ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมศึกษาในการวิเคราะห์ วิจัย ร่วมกันพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ผู้บริหารควรกำหนดระเบียบการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียน ครูควรพัฒนาตนเองในด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยการอบรมสัมมนา พัฒนาโดยใช้สื่อ เอกสาร วิทยุทัศน์ เป็นต้น

ดังนั้นผู้วิจัยมีความต้องการที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ประสิทธิภาพการทำงาน และขนาดสถานศึกษา ว่ามีการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อให้สถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ได้พัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้ไปในทิศทางเดียวกัน และมีการนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา ประสิทธิภาพการทำงาน และขนาดโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

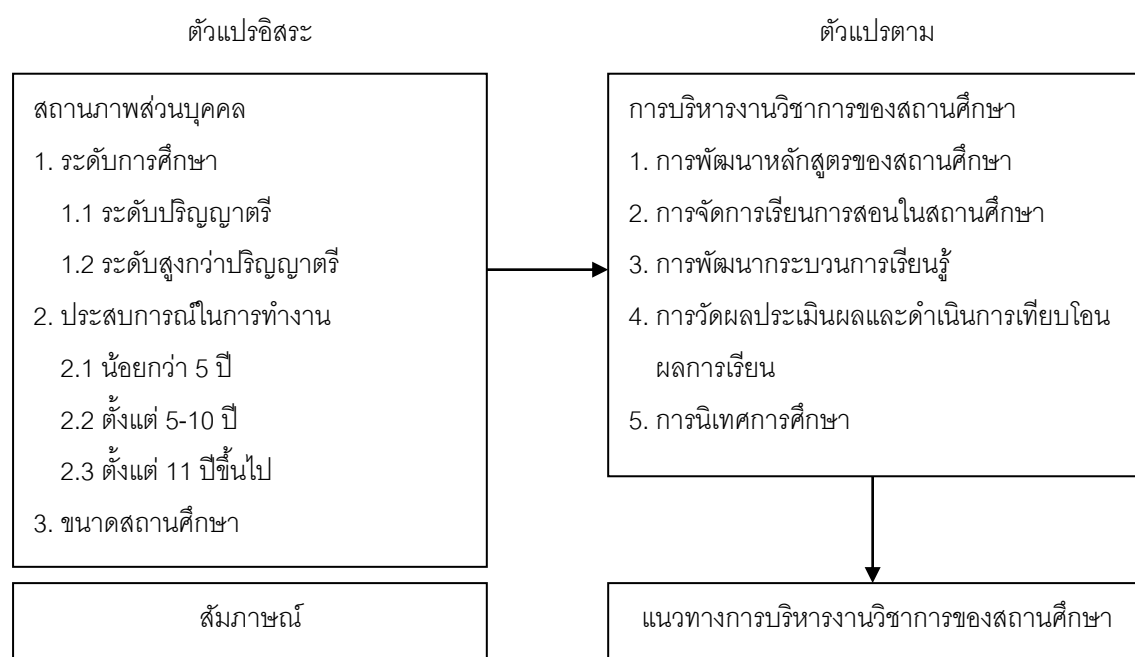
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูสามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
2. ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาตราด สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นข้อมูลในวางแผนนโยบาย การปรับปรุง การบริหารและแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในอนาคต

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎี หลักการ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการและนักการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2546), กระทรวงศึกษาธิการ (2550), อัดพร อรุณงาม (2560), มนรัตน์ แก้วเกิด (2562), นุชเรศ คำดีบุญ (2564), จรรยาภรณ์ ภูกลาง (2564) และ อำพวรรณ เนียมคำ (2565) โดยได้สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีและผลการวิจัยที่เชื่อมโยงกันมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ 5 ด้าน ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การนิเทศ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

ผู้บริหารและครูในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาของอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 209 คน (กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกลเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. 2565)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางสำเร็จรูป เครจซี และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2554: 43) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 136 คน การสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เมื่อทราบจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามขนาดสถานศึกษาแล้ว ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) และผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 4 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงจากโรงเรียนที่มีการปฏิบัติงานเป็นเลิศด้านการบริหารงานวิชาการ (Best Practices) ขนาดเล็ก และขนาดกลาง จำนวน 4 แห่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1

2. แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item of Objective Congruence: IOC) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Conbach. 1990; อ้างถึงใน สันติ บุญภิรมย์. 2557: 97) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test for independent sample) การทดสอบค่าเอฟ (F test) ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหาร วิชาการ
1. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.14	0.46	มาก
2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.18	0.45	มาก
3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.14	0.45	มาก
4. การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.18	0.48	มาก
5. การนิเทศการศึกษา	4.15	0.50	มาก
รวม	4.15	0.40	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากมากไปหาน้อย เรียง 3 ลำดับ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา รองลงมาคือ การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน น้อยสุด คือ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ตามลำดับ

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาใน อำเภอบ่อไร่	ระดับการบริหารงานวิชาการ						t	p-value
	ระดับปริญญาตรี			สูงกว่าระดับปริญญาตรี				
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.13	0.47	4.16	0.40	-.215	.830	0.47	4.16
2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.17	0.46	4.22	0.41	-.480	.632	0.46	4.22
3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.14	0.46	4.16	0.42	-.210	.834	0.46	4.16
4. การวัดผลประเมินผลและดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน	4.18	0.48	4.14	0.50	-.423	.673	0.48	4.14
5. การนิเทศการศึกษา	4.15	0.51	4.14	0.41	.032	.971	0.51	4.14
รวม	4.15	0.46	มาก	4.31	0.36	มาก	0.15	0.88

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษาที่ต่างกัน พิจารณาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ จำแนกตามประเภทการทำงานที่ต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
1. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.314	2	.157	.740	.479
	ภายในกลุ่ม	28.253	133	.212		
	รวม	28.568	135			
2. การจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษา	รวม	28.568	135		1.471	.233
	ภายในกลุ่ม	26.834	133	.202		
	รวม	27.428	135			
3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.527	2	.263	1.299	.276
	ภายในกลุ่ม	26.965	133	.203		
	รวม	27.492	135			
4. การวัดผลประเมินผลและดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	31.199	2	.205	.873	.420
	ภายในกลุ่ม	31.608	133	.235		
	รวม	31.608	135			
5. การนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.357	2	.179	.724	.487
	ภายในกลุ่ม	32.805	133	.247		
	รวม	33.162	135			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.406	2	.203	1.233	.295
	ภายในกลุ่ม	21.867	133	.164		
	รวม	22.273	135			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประเภทการทำงาน เมื่อพิจารณาในภาพรวมและพิจารณาเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในอำเภอบ่อไร่	สถานศึกษาขนาดเล็ก		สถานศึกษาขนาดกลาง		t	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.31	0.46	4.11	0.45	1.856	.066
2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.36	0.40	4.15	0.45	2.067*	.042
3. การพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.28	0.49	4.12	0.44	1.469	.144
4. การวัดผลประเมินผลและดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน	4.33	0.46	4.15	0.48	1.625	.106
5. การนิเทศการศึกษา	4.32	0.47	4.11	0.50	1.760	.078
รวม	4.31	0.39	4.12	0.40	2.027*	.045

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า การเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษตราด จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนและด้านการนิเทศการศึกษา ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 5 นำเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่

การบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา	แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและยึดโครงสร้างหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาปี 2551 เป็นโครงสร้างหลัก มีการแต่งตั้งกรรมการรับผิดชอบหลักสูตร สถานศึกษา ส่งเสริมครูให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครอบคลุมตามหลักสูตร การศึกษา จัดให้มีการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาทุกปีการศึกษา และนิเทศติดตาม การใช้หลักสูตรสถานศึกษาและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
2. ด้านการจัดการเรียนการ สอนในสถานศึกษา	ส่งเสริมครูให้มีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มุ่งให้จัดการเรียนการสอนที่เกิดสมรรถนะ สำคัญแก่ผู้เรียน มีการนำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีการ ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา เพื่อนำผลมา พัฒนาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูพัฒนานตนเองด้านการ จัดการเรียนการสอน และเลือกบุคคลที่มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิด ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ

ตาราง 5 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา	แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่
3. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ส่งเสริมให้บุคลากรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ตามความสามารถส่วนบุคคล และเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ด้วยการศึกษาดูงาน การอบรม สัมมนาและพัฒนาครูให้มีเทคนิคด้านการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน
4. การวัดผลประเมินผลและ ดำเนินการเทียบโอนผล การเรียนรู้	มีการกำหนดระเบียบการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา ให้นักลากรที่มีความเชี่ยวชาญรับผิดชอบด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา นำผลการวัดผลประเมินผลการศึกษามาพัฒนาผู้เรียน วัดผลประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง เพื่อให้สามารถวัดผลและประเมินผลการเรียนในรายวิชาให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และหลักสูตรแกนกลางได้
5. ด้านการนิเทศการศึกษา	มีการอบรมครูและบุคลากรให้เข้าใจหลักการการนิเทศ และจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาทุกภาคเรียน มีการจัดทำเอกสารการนิเทศให้เป็นปัจจุบันและนำผลการนิเทศติดตามในสถานศึกษาไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาพบจากการนิเทศ ให้นักลากรในสถานศึกษาเข้าใจและให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน มีการจัดทำปฏิทินการนิเทศการศึกษาทุกภาคเรียน

สรุปผลการศึกษา

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากมากไปหาน้อย เรียง 3 ลำดับ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา รองลงมา คือ การวัดผลประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน พิจารณาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนา

หลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนและด้านการนิเทศการศึกษาไม่แตกต่างกัน แต่ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สรุปได้ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาศูนย์สถานศึกษา พบว่า ควรให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์และยึดโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาปี 2551 เป็นโครงสร้างหลัก มีการแต่งตั้งกรรมการรับผิดชอบหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมครูให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครอบคลุมตามหลักสูตรการศึกษา จัดให้มีการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาทุกปีการศึกษา และนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา พบว่า ส่งเสริมครูให้มีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มุ่งให้จัดการเรียนการสอนที่เกิดสมรรถนะสำคัญแก่ผู้เรียน มีการนำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา แล้วนำผลมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองด้านการจัดการเรียนการสอน และเลือกบุคคลที่มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ 3) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ พบว่า ควรให้บุคลากรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ตามความสามารถส่วนบุคคล และเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ด้วยการศึกษาดูงาน การอบรม สัมมนาและพัฒนาครูให้มีเทคนิคด้านการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน 4) ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน พบว่า ต้องมีการกำหนดระเบียบการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา ให้บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญรับผิดชอบด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา แล้วนำผลการวัดผลประเมินผลการศึกษามาพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมครูให้วัดผลประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงและมีความเข้าใจการวัดผลประเมินผล เพื่อให้สามารถวัดผลและประเมินผลการเรียนในรายวิชาให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และหลักสูตรแกนกลางได้ และ 5) ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ควรจัดให้มีการอบรมครูและบุคลากรให้เข้าใจหลักการการนิเทศ และจัดการนิเทศภายในสถานศึกษา ทุกภาคเรียน มีการจัดทำเอกสารการนิเทศให้เป็นปัจจุบัน นำผลการนิเทศติดตามในสถานศึกษาไปปรับปรุงแก้ไข ปัญหาที่พบจากการนิเทศ ให้บุคลากรในสถานศึกษาเข้าใจและให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และ มีการจัดทำปฏิทินการนิเทศการศึกษาทุก ๆ ภาคเรียน

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้านพบว่ามากที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และน้อยสุด คือ ด้านการพัฒนาศูนย์ของสถานศึกษาและการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูในสถานศึกษามีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษา การ

จัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพจะส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพ และการวัดผลประเมินผลที่ตรงตามสภาพจริง มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้จะช่วยพัฒนาผู้เรียนได้ตรงจุดประสงค์ของการเรียนรู้ที่ตั้งไว้ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชเรศ คำดีบุญ (2564: 104-105) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ผลการวิจัย พบว่าสภาพปัจจุบันทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียนลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การวัดผลและประเมินผล การจัดการเรียนการสอน การวางแผนงานวิชาการและการพัฒนาหลักสูตร

2. จากผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ประสิทธิภาพงานและขนาดสถานศึกษา มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความมุ่งมั่นและความตั้งใจในการทำงานด้านวิชาการอย่างเต็มที่ เพราะงานวิชาการเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษาเป็นตัวชี้วัดว่าสถานศึกษานั้นมีคุณภาพและสะท้อนคุณภาพของครูผู้สอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อติรัตน์ วรรณพันธ์ และ สมหญิง จันทุไทย (2563: 275) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ที่มีการศึกษาทั้งสองระดับมีความเข้าใจและเห็นความสำคัญเกี่ยวกับงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามประสิทธิภาพงาน พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาให้ความสำคัญต่องานวิชาการ ครูทุกคนในสถานศึกษาจึงต้องพัฒนาตนเองในด้านวิชาการเพื่อให้รู้และเข้าใจในการบริหารงานวิชาการอย่างถ่องแท้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อติรัตน์ วรรณพันธ์ และ สมหญิง จันทุไทย (2563: 272) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามประสิทธิภาพ ในภาพรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 การเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนและด้านการนิเทศการศึกษา ไม่แตกต่างกัน และด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกัน มีจำนวนบุคลากร งบประมาณที่ได้รับจัดสรร วัสดุอุปกรณ์ สื่อการสอน ตลอดจนแนวทางการบริหารของ

ผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันตามขนาดของสถานศึกษา ส่งผลให้ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ พนม วิลล์หล้า (2560: 134) ศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการนำเสนอศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามขอบเขตเนื้อหาของการวิจัย 5 พบว่า 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ควรจัดให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตร โดยยึดโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาปี 2551 เป็นโครงสร้างหลัก มีการแต่งตั้งกรรมการรับผิดชอบหลักสูตรสถานศึกษา และนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรสถานศึกษาเป็นวิถีทางที่จะนำนักเรียนไปสู่จุดหมายครูผู้สอนจะต้องออกแบบจัดทำหลักสูตรและเนื้อหาในการจัดกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ จรรยาภรณ์ ภูกลาง (2564: 128) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย มีการปรับเปลี่ยนจากหลักสูตรแกนกลางโดยคำนึงถึงบริบทของท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรส่งเสริมและการนำหลักสูตรไปใช้ผู้บริหารกำหนดให้ครูวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำแผนการสอน การจัดทำให้มีสื่อที่ทันสมัย และมีการวัดประเมินผล สถานศึกษาจัดการอบรมปฏิบัติการให้ได้แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแก่บุคลากร 2) ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา สถานศึกษาควรส่งเสริมครูให้มีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มุ่งให้จัดการเรียนการสอนที่เกิดสมรรถนะสำคัญแก่ผู้เรียน มีการนำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา เพื่อนำผลมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองด้านการจัดการเรียนการสอน และเลือกบุคคลที่มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การพัฒนาการเรียนการสอนเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญในการจัดกระบวนการให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ครูจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองจากการเป็นผู้บอกความรู้ให้เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน คอยกระตุ้นส่งเสริมสนับสนุนจัดสิ่งเร้าและจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน เกิดการพัฒนาให้เต็มตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล การจัดกิจกรรมจึงต้องเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ ค้นคว้า ได้ลงมือปฏิบัติจนเกิดการเรียนรู้และค้นพบความรู้ด้วยตนเอง เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พนม วิลล์หล้า (2560: 132) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางด้านจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ควรจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมโดยวิเคราะห์หลักสูตรและเนื้อหาสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดสื่อการเรียนรู้ จัดกระบวนการเรียนรู้ กิจกรรม และเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรส่งเสริมให้บุคลากรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนตาม

ความสามารถส่วนบุคคล และเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ด้วยการศึกษาดูงาน การอบรม สัมมนาและพัฒนาครูให้มีเทคนิคด้านการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับความถนัดความสนใจและความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเนื้อหาวิชาที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัดพร อูระงาม (2560: 102) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยฝึกทักษะกระบวนการคิด การประยุกต์ใช้ความรู้ด้านการนิเทศ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยามิตร ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 4) ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน สถานศึกษาควรมีการกำหนดระเบียบการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา โดยให้บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ รับผิดชอบด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา แล้วนำผลการวัดผลประเมินผลการศึกษา มาพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมครูให้วัดผลประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงและมีความเข้าใจการวัดผลประเมินผล เพื่อให้สามารถวัดผลและประเมินผลการเรียนในรายวิชาให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และหลักสูตรแกนกลางได้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการวัดผลและประเมินผลต้องวัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน คือ การวัดผลจะเป็นสิ่งตรวจสอบผลจากการสอนของครูว่า นักเรียนเกิดพฤติกรรมตามที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายการสอนมากน้อยเพียงใด ครูต้องพยายามเลือกใช้เครื่องมือวัดที่มีคุณภาพ เพื่อช่วยให้การวัดถูกต้องสมบูรณ์และระวังความผิดพลาดของการวัดจากเครื่องมือหรือวิธีการวัดของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชเรศ คำดีบุญ (2564: 113) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า แนวทางด้านด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ต้องวัดผลและประเมินผล เน้นการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการวัดผลและประเมิน จะทำให้สามารถทราบข้อดีและข้อเสีย สามารถทำให้การแก้ปัญหาหรือพัฒนาได้อย่างตรงประเด็นและได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้อง และ 5) ด้านการนิเทศการศึกษา สถานศึกษาควรมีการอบรมครูและบุคลากรให้เข้าใจหลักการการนิเทศการศึกษา และจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาทุกภาคเรียน มีการจัดทำเอกสารการนิเทศให้เป็นปัจจุบัน นำผลการนิเทศติดตามในสถานศึกษาไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่พบจากการนิเทศ ให้บุคลากรในสถานศึกษาเข้าใจและให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน มีการจัดทำปฏิทินการนิเทศการศึกษาทุกภาคเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การนิเทศการศึกษาเป็นการติดตาม ตรวจสอบและสะท้อนผลการทำงานของครู เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่ได้จากการนิเทศ ให้เกิดการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรยาภรณ์ ภูกลาง (2564: 133) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางด้านการนิเทศการศึกษา คือ สถานศึกษามีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ มีการติดตามเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ ผู้บริหารจัดให้มีครูพี่เลี้ยงที่เชี่ยวชาญด้านการสอนเป็นที่ปรึกษาให้กับครูที่ด้อยประสบการณ์ด้านการสอน ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน กำหนดผู้รับผิดชอบ คณะกรรมการการนิเทศ ปฏิทินการนิเทศรูปแบบการประเมินผลการนิเทศ

ข้อเสนอแนะ**ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้**

1. จากผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนาลักษณะของสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่ทั้งนี้ พบว่า ประเด็นเรื่อง มีการบริหารงานวิชาการแก่สังคมและหน่วยงานตามความเหมาะสม โดยไม่ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารและครูควรมีการจัดเวลาในการบริหารหน่วยงานกับชุมชนและสังคมให้มีผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนให้น้อยที่สุด

2. จากผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่ทั้งนี้พบว่า ประเด็นเรื่อง มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัยอย่างต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารและครูควรส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัยอย่างต่อเนื่องเพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาทางด้านวิชาการของสถานศึกษาให้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3. จากผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่ทั้งนี้ พบว่า ประเด็นเรื่อง ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมบุคลากรได้พัฒนาตนเอง อย่างเต็มศักยภาพ มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอหลากหลายมีความทันสมัยตรงกับความต้องการของผู้เรียน และมีการจัดหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายและควรมีการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เพื่อกระตุ้นความสนใจและความอยากรู้ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

4. จากผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่ทั้งนี้พบว่า ประเด็นเรื่อง เน้นการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมครูให้วัดผลและประเมินผลผู้เรียนตามการสอนสภาพจริง เพื่อทราบผลการเรียนที่แท้จริงของผู้เรียนแล้วนำไปปรับปรุง ส่งเสริมหรือพัฒนาผู้เรียนตามด้านนั้น ๆ ต่อไป

5. จากผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่ทั้งนี้พบว่า ประเด็นเรื่อง มีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้และติดตามการนิเทศ เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้และติดตามการนิเทศ เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศของสถานศึกษา เพราะกระบวนการนิเทศเป็นการติดตาม ปรับปรุงและพัฒนาทางด้านงานวิชาการของครู เป็นการกระตุ้นและส่งเสริมครูให้เกิดการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและเป็นการกำกับติดตามให้การดำเนินการประเมินผลเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย พร้อมทั้งมีการแจ้งผลในแต่ละด้านให้ทราบและส่งกลับ เพื่อประเมินตนเอง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาการบริหารสถานศึกษาในด้านอื่น ๆ เช่น การบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารแผนงาน และงบประมาณและการบริหารงานบุคคล เพื่อที่จะได้ทราบปัญหาและแนวทางเพื่อนำมาพัฒนาต่อไป
2. ศึกษาควรทำการศึกษเกี่ยวกับพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นกรณีพิเศษ เนื่องจากมีสภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับต่ำสุด
3. ควรศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
4. ควรศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในโรงเรียนที่มีขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน ในด้านการจัดการเรียนการสอน ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกลเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (2565). **จำนวนครูและบุคลากร**. สืบค้นจาก <https://bigdata.trat-edu.go.th>.
- จรรยาภรณ์ ภูกลาง. (2564). **การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก** สังกัด **สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธิดารัตน์ วรรณพันธ์ และ สมหญิง จันทุไทย. (2563, มิถุนายน). **ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2. **วารสารมหา จุฬานาครทรรศน์**. 7(6): 218-227.
- นุชเรศ คำดีบุญ. (2564). **การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พนม วิลัยหล้า. (2560). **สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนใน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มนรัตน์ แก้วเกิด (2562). **กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลเมือง ดิจิทัล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สันติ บุญภิรมย์. (2557). **การวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยทางการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ทริปปี้ล เอ็ดดูเคชั่น กรุ๊ป.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550ข). **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการ ศึกษาให้คณะกรรมการเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา พ.ศ. 2550**. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: พรินทวาทกราฟฟิค.

อัศพร อูระงาม. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อำพลวรรณ เนียมคำ. (2565). รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อการสอนสะเต็มศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษในสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

Cronbach L. J. (1990). *Essentials of Psychological Testing*. 5th ed., New York: Harper Collins Publishers.

E0120S: การศึกษาความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาล
โชคชัยชัยพฤกษ์ จากการใช้ชุดฝึกกล้ามมือ

A STUDY ON WRITING SKILLS OF EARLY CHILDHOOD IN KINDERGATEN 2
CHOKCHAICHAIYAPHRUEK SCHOOL THROUGH THE USE OF TEACHING MATERIALS
OF TRAINING HANDS KITS

ลูกน้ำ นามวรรค¹ เบญจรัตน์ ราชฉวาง²

¹ นักศึกษาด้านสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของชุดฝึกกล้ามมือ 2) ศึกษาความสามารถด้านการเขียน และ 3) เปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกกล้ามมือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนอนุบาลโชคชัยชัยพฤกษ์ จำนวน 1 ห้องเรียน ได้แก่ ห้องเรียนชั้นอนุบาล 2/2 จำนวน 30 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยมีวิธีการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดประสบการณ์ความสามารถด้านการเขียนจากการใช้ชุดฝึกกล้ามมือ 2) ชุดฝึกกล้ามมือ และ 3) แบบประเมินความสามารถด้านการเขียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test for dependent Samples)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพชุดฝึกกล้ามมือเท่ากับ 77.17/94.74 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75
2. ความสามารถในการเขียนจากการใช้ชุดฝึกกล้ามมือ โดยรวมอยู่ในระดับดี โดยมีนักเรียน จำนวน 15 คน อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 50 นักเรียนจำนวน 7 คน อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 23.3 และมีนักเรียนจำนวน 8 คน อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 26.7
3. ความสามารถในการเขียนของเด็กปฐมวัยจากการใช้ชุดฝึกกล้ามมือ หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความสามารถในการเขียน, เด็กปฐมวัย, ชุดฝึกกล้ามมือ

Abstract

The purpose of this study were 1) to find the efficiency of teaching materials of training hand kits. 2) to examine writing skills and 3) to compare the writing skills through the use of teaching materials of training hand kits. A sample was selected from kindergarten 2, which were 30 students using Cluster sampling. The instruments used were: 1) a learning experience plan in writing skills through the use of teaching materials of training hand kits. 2) training hand kits, and 3) assessment form for writing skills

through the use of teaching materials of training hand kits. Data were collected and analyzed using percentage, mean, Standard Deviation (S.D.), and t-test (Dependent sample test).

The results showed that.

1. The efficiency of training hand kits was equal to 77.17/94.74 that along with the criteria set for 75/75.
2. The examine writing skills use of teaching materials of training hand kits, overall was high-level, 15 students had a very high level, accounting for 50%, 7 students had a high level, accounting for 23.3 %, and 8 students had a moderate level, accounting for 26.7%.
3. The examine writing skills use of teaching materials of training hand kits after learning was higher than before at .05 level of significance.

Keywords: Examine writing skills, Kindergartens, Training hand kits

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การติดต่อสื่อสารที่สำคัญและมีบทบาทต่อมนุษย์มากคือ ภาษา เพราะภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร และเป็นทักษะที่สำคัญยิ่งในการดำรงชีวิตประจำวัน การพัฒนาทักษะทางภาษาต้องอาศัยศาสตร์และศิลป์ที่ต้องอาศัยการพัฒนา ทักษะด้าน การฟัง พูด อ่าน เขียน ไปพร้อม ๆ กัน (เยาวภา เดชะคุปต์. 2558) ทักษะที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ได้แก่ ความสามารถด้านการเขียนซึ่งเป็นหนึ่งใน 4 ทักษะทางภาษา เพราะการเขียนเป็นการถ่ายทอด ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และความต้องการ ผ่านการสื่อสาร ด้วยระบบ เครื่องหมาย ได้แก่ ตัวอักษร (นฤมล เจียบแหลม. 2564: 1) จากการศึกษาข้อมูลจากนักวิชาการหลายท่าน ซึ่งให้เห็นว่าการเขียนเป็นทักษะทางภาษาที่ยากสำหรับเด็ก เพราะการขีดเขียนต้องใช้กล้ามเนื้อที่แข็งแรงและเด็กในวัย 3-6 ขวบ กล้ามเนื้อเล็กยังอยู่ในช่วงพัฒนา ดังนั้นเด็กควรได้รับการพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมในการเขียนโดยการใช้ ชุดฝึก อุปกรณ์ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เด็กจะได้ฝึกการใช้กล้ามเนื้อและฝึกการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมือและตา ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นในการเขียน เนื่องจากการพัฒนาทักษะ ทางภาษาทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด อ่าน เขียน จะต้องพึ่งพาอาศัยกัน จึงควรได้รับการพัฒนาไปพร้อมกัน กิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนนั้นมีหลากหลาย เช่น การลากเส้น การละเลงสี การฉีก ขยำ ปะ พับ วาด เป็นต้น

จากการศึกษาปัญหาในการเขียน พบว่า เด็กปฐมวัยมีปัญหาด้านการเขียน สาเหตุเกิดจากการประสานงานระหว่างมือและตาไม่สัมพันธ์กัน ทำให้การเขียนของเด็กปฐมวัยเขียนพยัญชนะกลับหัวหรือกลับด้าน เขียนตัวอักษรไม่ชัดเจน เขียนพยัญชนะไม่อยู่บนเส้นบรรทัด เว้นวรรคตอนไม่ถูกต้อง และเขียนลายมือไม่สม่ำเสมอ (กรรณิการ์ พวงเกษม. 2555: 142) อธิบายไว้ว่า การเขียนเป็นสมรรถภาพหนึ่งที่เป็นปัญหามาก และพบว่า นักเรียนมีปัญหาด้านการเขียนตั้งแต่ชั้นพื้นฐาน คือ นักเรียนส่วนใหญ่เขียนไม่เป็นตัว ไม่มีทิศทาง ไม่ได้สัดส่วน และไม่มีรูปแบบ ซึ่งก็คือลักษณะของการขาดความพร้อมด้านการเขียนของเด็กนั่นเอง ดังนั้น สาเหตุปัญหาของนักเรียนปฐมวัยชั้นอนุบาล 2 จึงมีผลมาจากการเตรียมความพร้อมทางด้านภาษาในระดับพื้นฐาน การใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กในการเขียนและการประสานงานระหว่างตากับมือ ผู้วิจัยได้ทราบปัญหาด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาล

โซคชัยชัยพุกษ์ คือเด็กปฐมวัยมีปัญหาด้านการเขียนกลับด้าน ลากเส้นไม่ตรง เขียนตัวเอียง มีกล้ามเนื้อมัดเล็กที่ไม่แข็งแรง การประสานระหว่างตาและมือยังไม่สัมพันธ์กัน โดยอ้างอิงจากแผนการจัดประสบการณ์ด้านการเขียนในชั้นเรียนของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลโซคชัยชัยพุกษ์ (โรงเรียนอนุบาลโซคชัยชัยพุกษ์. 2565)

ดังนั้นจากปัญหาดังกล่าว จำเป็นต้องนำสื่อการสอนนำมาพัฒนาทักษะการเขียนของเด็ก โดยใช้ชุดฝึกกล้ามเนื้อมือเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ เนื่องจากชุดฝึกกล้ามเนื้อมือนั้นเป็นการเขียนเส้นลักษณะต่าง ๆ หรือเส้นพื้นฐาน 13 เส้น ได้แก่ 1) เส้นตรงลง 2) เส้นตรงขึ้น 3) เส้นเฉียงซ้ายลง 4) เส้นเฉียงขวาขึ้น 5) เส้นเฉียงขวาลง 6) เส้นเฉียงซ้ายขึ้น 7) เส้นนอนทางขวา 8) เส้นนอนทางซ้าย 9) เส้นโค้งคว่ำขวา 10) เส้นโค้งคว่ำซ้าย 11) เส้นโค้งหงายซ้ายไปขวา 12) วงกลมซ้ายไปขวา และ 13) วงกลมขวาไปซ้าย (วิริล สิงห์สูงเนิน. 2564) ประกอบด้วยกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและการประสานระหว่างตากับมือ เป็นรูปแบบของชุดเครื่องเล่น ซึ่งจะทำให้เด็กได้ฝึกฝนอย่างสนุกสนาน เพลิดเพลินและสามารถฝึกซ้ำได้ โดยที่เด็กไม่รู้สึกลำบากและยังเป็นการส่งเสริมให้เด็กเกิดพัฒนาการด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและการประสานงานระหว่างตากับมือได้ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเตรียมความพร้อมด้านการเขียนของเด็กระดับปฐมวัย ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะนำสื่อการสอนมาใช้เพื่อที่จะพัฒนากล้ามเนื้อของเด็กปฐมวัยโดยการศึกษาชุดฝึกกล้ามเนื้อมือ เนื่องจากชุดฝึกกล้ามเนื้อมือจะช่วยให้เด็กมีความสามารถด้านการเขียนที่ดีขึ้น เขียนแล้วหัวไม่กลับ กล้ามเนื้อมือแข็งแรงขึ้น กล้ามเนื้อมัดเล็กและการประสานงานระหว่างตากับมือได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดฝึกกล้ามเนื้อมือของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนอนุบาลโซคชัยชัยพุกษ์
2. เพื่อศึกษาความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนอนุบาลโซคชัยชัยพุกษ์จากการใช้ชุดฝึกกล้ามเนื้อมือ
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 2 ก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกกล้ามเนื้อมือ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

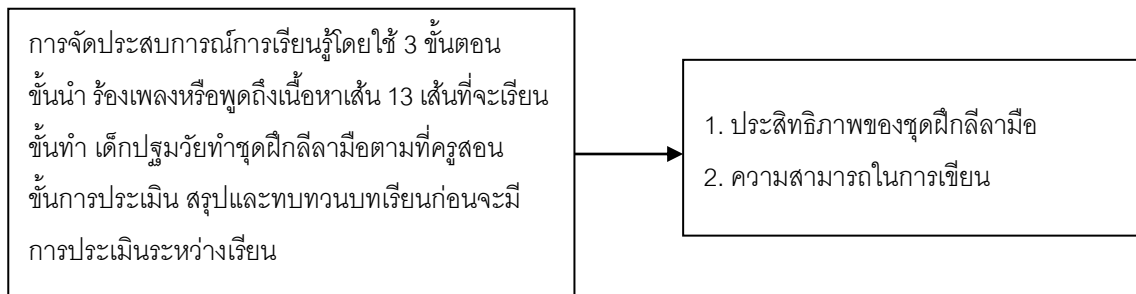
1. นักเรียนปฐมวัยชั้นอนุบาล 2 มีความสามารถด้านการเขียนที่ดี และสามารถพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กเพื่อนำไปสู่การต่อยอดในชั้นเรียนที่สูงขึ้น
2. ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำชุดฝึกกล้ามเนื้อมือไปบูรณาการใช้ในการจัดกิจกรรมด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย ให้เหมาะสมกับเด็กระดับชั้นอนุบาลต่อไป
3. โรงเรียนอนุบาลโซคชัยชัยพุกษ์ สามารถนำชุดฝึกกล้ามเนื้อมือที่มีประสิทธิภาพนำมาพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กเพื่อนำไปสู่การต่อยอดในชั้นเรียนที่สูงขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560) การใช้ชุดฝึกกล้ามเนื้อมือความสามารถในการเขียน ประสิทธิภาพของชุดฝึกกล้ามเนื้อมือ และศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นำมาสังเคราะห์กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังแสดงในภาพประกอบ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 หลังจากใช้ชุดฝึกกล้ามมือ สูงกว่าก่อนใช้ชุดฝึก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลโชคชัยชัยพฤกษ์ จากการใช้ชุดฝึกกล้ามมือ โดยมีลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนอนุบาลโชคชัยชัยพฤกษ์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งแต่ละห้องจัดนักเรียนแบบคละความสามารถและมีจำนวนใกล้เคียงกัน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 60 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนอนุบาลโชคชัยชัยพฤกษ์ จำนวน 1 ห้องเรียนได้แก่ ห้องเรียนชั้นอนุบาล 2/2 จำนวน 30 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยมีวิธีการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิธีการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการจัดประสบการณ์ความสามารถด้านการเขียน หาคุณภาพโดยนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาหาค่าเฉลี่ย ผลการประเมินโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63
2. นำชุดฝึกกล้ามมือไปเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อทำการตรวจประเมินความถูกต้องโดยพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมและประเมินชุดฝึกกล้ามมือเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนหนังสือของเด็กปฐมวัย ตามแบบประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกกล้ามมือ ซึ่งมีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดเกณฑ์ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนปฐมวัย จำนวน 3 คน มาหาค่าเฉลี่ย ผลการประเมินโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66

3. แบบประเมินความสามารถด้านการเขียน นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน และนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruency: IOC) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.86-1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการวิจัย ใช้แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One group Per-test Post-test Design) (ลัวัน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2553: 249)

ตาราง 1 แบบแผนการวิจัยกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

Pre-test	Treatment	Post-test
T_1	x	T_2

เมื่อ T_1 แทน การทดสอบก่อนเรียน

T_2 แทน การทดสอบหลังเรียน

X แทน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกกล้ามมือ

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพของชุดฝึกกล้ามมือ โดยใช้ค่าตามเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2

2. การศึกษาความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลโชคชัยชัยพฤกษ์ จากการใช้ชุดฝึกกล้ามมือ โดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลโชคชัยชัยพฤกษ์ ก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกกล้ามมือ โดยใช้สูตร t-test (Dependent Sample) (สุทธิวรรณ พิศศักดิ์โสภณ. 2557)

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สูตร t-test for dependent Samples

ผลการวิจัย

ตาราง 2 การหาประสิทธิภาพของชุดฝึกกล้ามมือ

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	n	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	เกณฑ์ประสิทธิภาพ
ระหว่างเรียน (E_1)	26	30	77.17	20.07	2.23	75
หลังเรียน (E_2)	26	30	94.74	24.63	1.67	75

จากตาราง 2 พบว่า ชุดฝึกกล้ามมือมีคะแนนระหว่างเรียน (E_1) คิดเป็นร้อยละ 77.17 และคะแนนหลังเรียน (E_2) คิดเป็นร้อยละ 94.74 ดังนั้น ชุดฝึกกล้ามมือ มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ $77.17/94.74$ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75

ตาราง 3 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสามารถด้านการเขียนจากการใช้ชุดฝึกกล้ามมือ

เกณฑ์	ระดับ	คะแนน	จำนวน	ร้อยละ	คะแนนเฉลี่ย
80-100	ดีมาก	28-34	15	50.0	31.53
70-79	ดี	24-27	7	23.3	25.50
60-69	พอใช้	21-23	8	26.7	21.75
50-59	ผ่านเกณฑ์	17-20	-	-	-
0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์	0-16	-	-	-
รวม			30	100	

จากตาราง 3 พบว่า ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย จากการใช้ชุดฝึกกล้ามมือ โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 27.60$) โดยมีนักเรียน จำนวน 15 คน อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 50 มีนักเรียนจำนวน 7 คน อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 23.3 และมีนักเรียนจำนวน 8 คน อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 26.7

ตาราง 4 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย โดยใช้ชุดฝึกกล้ามมือ ก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
ก่อนเรียน	34	30	19.33	1.88	14.272*	.000
หลังเรียน	34	30	27.60	4.55		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า ความสามารถด้านการเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถด้านการเขียน ความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนอนุบาลโชคชัยพิทยกุล จากการใช้ชุดฝึกกล้ามมือ สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพชุดฝึกลีลามือมีคะแนนระหว่างเรียน ชุดฝึกลีลามือ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.17/94.74 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75
2. การศึกษาความสามารถด้านการเขียนจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกลีลามือ โดยรวมอยู่ในระดับดี โดยมีนักเรียน จำนวน 15 คน อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 50 มีนักเรียนจำนวน 7 คน อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 23.3 และมีนักเรียนจำนวน 8 คน อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 26.7
3. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกลีลามือ หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนอนุบาลโชคชัยชัยพฤกษ์ จากการใช้ชุดฝึกลีลามือ

1. ชุดฝึกลีลามือมีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.17/94.74 อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 เนื่องจากผู้วิจัยใช้หลักการของชุดฝึกลีลามือเพื่อนำมาส่งเสริมความพร้อม ความสามารถในการเขียนของเด็กปฐมวัย ได้ดำเนินการใช้ตามขั้นตอนการใช้ชุดฝึกลีลามือ โดยได้ศึกษาหลักสูตร วิเคราะห์และศึกษาวิธีการใช้ตามขั้นตอน ทั้งยังนำชุดฝึกลีลามือที่นำมาใช้ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้คำแนะนำ นำไปปรับปรุงและแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพ ทั้งนี้เพื่อให้ชุดฝึกลีลามือเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ก่อนที่จะนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง จึงทำให้ชุดฝึกลีลามือมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ นักเรียนได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริง ควบคู่ไปกับการบูรณาการการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฅณัชชา ตันทวี (2560: 73) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาลีลามือเพื่อส่งเสริมความพร้อมด้านการเขียนของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านตาแดง ด้วยชุดฝึกลีลามือ ผลการวิจัยพบว่า ชุดฝึกลีลามือ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 92.13/84.12 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 ที่กำหนดไว้ แสดงว่าชุดฝึกลีลามือเป็นชุดกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ได้ดีขึ้น และยังพัฒนากล้ามเนื้อมือและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตาอีกด้วย

2. ความสามารถในการเขียนของเด็กปฐมวัย จากการใช้ชุดฝึกลีลามือโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยมีนักเรียน จำนวน 15 คน อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด มีนักเรียนจำนวน 7 คน อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 23.3 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด และมีนักเรียนจำนวน 8 คน อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 26.7 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้นำชุดฝึกลีลามือ เข้ามาใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยการให้นักเรียนเริ่มเรียนรู้จากการศึกษาและเข้าใจรูปร่างของเส้น โดยเริ่มฝึกจากการลากเส้นที่ง่ายไปหายาก เริ่มลากเส้นจากการบังคับมือลากรูปภาพบนพื้นกระเบื้อง บนท้องฟ้า หรือบนโต๊ะเรียนนั่นเอง เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัวเรา แล้วเริ่มฝึกจับดินสอดด้วยวิธีที่ถูกต้อง และจับดินสอลากเส้นบนชุดฝึกลีลามือที่ผู้วิจัยได้เตรียมมาจากการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฅณัชชา ตันทวี (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาลีลามือเพื่อส่งเสริมความพร้อมด้านการเขียนของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านตาแดง ด้วยชุดฝึกลีลามือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีความพร้อมด้านการเขียน ผ่านเกณฑ์ 29 คน ทำคะแนนเฉลี่ยได้ 16.97 คิดเป็นร้อยละ 84.83 นักเรียนทำคะแนนได้ผ่านเกณฑ์ 29 คน คิดเป็นร้อยละ 100

3. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยจากการใช้ชุดฝึกกล้ามมือ ก่อนเรียนและหลังเรียน คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เป็นเพราะผู้วิจัยได้นำชุดฝึกกล้ามมือเข้ามาจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยเพื่อฝึกทักษะด้านการเขียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เตรียมความพร้อมด้านการเขียนสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิกา อินนุพัฒน์ (2558: 97) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน พบว่า ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นความสามารถด้านการเขียนในแต่ละช่วงระยะเวลาของการจัดกิจกรรม โดยใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียนมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นความสามารถด้านการเขียนสูงขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย จากการใช้ชุดฝึกกล้ามมือ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 จากการใช้ชุดฝึกกล้ามมือ เด็กปฐมวัยยังไม่เข้าใจในเนื้อหาที่มีเส้นยากเกินไปสำหรับเด็กปฐมวัย ครูควรเขียนเส้นพื้นฐานให้เด็กปฐมวัย สังเกตลักษณะเส้นและทิศทางในการลากเส้นเป็นตัวอย่าง ก่อนที่让孩子ฝึกเขียนซ้ำหลาย ๆ ครั้ง
2. จากผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียน คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีเด็กปฐมวัยบางคนยังมีกล้ามเนื้อมือที่ไม่แข็งแรง ดังนั้น ควรมีการดูแลช่วยเหลือ ให้คำชี้แนะ ในการฝึกฝนอย่างใกล้ชิดให้นักเรียนมีกล้ามเนื้อมัดเล็กที่ดีขึ้น เพื่อความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ให้มีพัฒนาการที่ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาพัฒนาการเกี่ยวกับความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยในชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย
2. ควรมีการสร้างชุดกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาทั้ง 4 ด้านของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2555). ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ณัชชา ตนทวี. (2560). การพัฒนากล้ามมือเพื่อส่งเสริมความพร้อมด้านการเขียน. สืบค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2565, จาก https://www.kroobannok.com/board_view.php.

- นฤมล เจียบแหลม. (2564). การศึกษาพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เยาวภา เดชะคุปต์. (2558). กิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: เจ้าพระยาระบบการพิมพ์.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2553). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: วิจาร์ณพานิช.
- วิริล สิงห์สูงเนิน. (2564). ชุดฝึกกล้ามมือ. สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2565, จาก <https://web.facebook.com/groups>.
- สุทธิวรรณ พิรศักดิ์โสภณ. (2557). การสร้างเครื่องมือวัดผลทางการเรียน. สืบค้นจาก <http://www.mathayom9.go.th>.
- อริกา อินนุพัฒน์. (2558). ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

E0121S: การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสัตหีบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

IMPLEMENTATION OF THE SCHOOL'S STUDENT SUPPORT SYSTEM IN SATTAHIB DISTRICT, CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

วิทยา กองเกิด¹ ทรงยศ แก้วมงคล²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสัตหีบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนในอำเภอสัตหีบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 15 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 175 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.932 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติทดสอบที และทดสอบความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสัตหีบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข รองลงมาได้แก่ การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และการส่งต่อนักเรียน ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาในอำเภอสัตหีบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน
3. แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสัตหีบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผู้บริหารมีแผน/โครงการ/กิจกรรม ที่ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนครอบคลุมนักเรียนทุกกลุ่ม กำหนดทิศทางและกลยุทธ์การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจนและต่อเนื่อง มีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ประชุมชี้แจงครู ผู้ปกครอง มีความเข้าใจที่ตรงกัน และนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

คำสำคัญ: ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, โรงเรียน

Abstract

The purpose of this research were to study and compare the Implementation of the School's Student Support System in Sattahip District, under Chonburi Primary Educational Service Area Office 3. The samples were school teachers in Sattahip District. There were 15 schools under Chonburi Primary Educational Service Area Office 3. The sample group consisted of 175 teachers. The research tool was a questionnaire with a 5-level estimation scale with a reliability of 0.932. The statistics used in the research were frequency. Percentage, mean, standard deviation Test the hypothesis using a t-test and one-way test for variance.

The study found that:

1. Implementation of the school's student support system in Sattahip District, under Chonburi Primary Educational Service Area Office 3, is at a very high level. When looking at each side, it was found that all sides are at a very high level. The areas with the highest averages are prevention, assistance and correction, followed by prevention, assisted evaluation, review, and student promotion and development, respectively. The lowest average aspect is knowing students individually.
2. Comparison of personnel management of educational institutions in Sattahip District, under Chonburi Primary Educational Service Area Office 3, based on teachers' opinions. Classified by gender, level of education, and work experience, overall and in all aspects, it was found that there was no difference.
3. Guidelines for implementation of the school's student support system in Sattahip District, under Chonburi Primary Educational Service Area Office 3 has a plan/project/activity that promotes and develops students across all groups of students. Establish clear and ongoing student support system management directions and strategies. Systematic joint operations are planned, teachers' meetings are planned ruler have a consistent understanding and use the information obtained to develop the student support system for maximum efficiency.

Keywords: Student Support System, School

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545) กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) และการจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสอง ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (มาตรา 10) นอกจากนี้การจัดการศึกษายังยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน มีความ สามารถ เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (มาตรา 22) การพัฒนานักเรียนให้

เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุข ตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการ ด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียน แล้ว การดูแลช่วยเหลือนักเรียน การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดกับนักเรียนก็ เป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยี ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาครอบครัว ปัญหาการแข่งขันทุกรูปแบบ ก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของสังคมดังกล่าวส่งผลกระทบต่อนักเรียนเป็นอย่างมากล้วนแต่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิต และสุขภาพกาย ของทุกคน จนนำไปสู่การเกิดปัญหาและสภาวะวิกฤติทางสังคม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด สามารถ บริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดมาตรการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพ นักเรียน เน้นกิจกรรมส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ปัญหา และการคุ้มครองเด็ก เพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครู ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง และเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาให้นักเรียนมี คุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ให้มีคุณธรรม จริยธรรมและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2551) ตามการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี นักเรียนส่วนใหญ่ เป็นนักเรียนที่ไม่ได้มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอสัตหีบตั้งแต่เกิด ส่วนใหญ่จะติดตามพ่อแม่ที่มาทำงาน แล้วย้าย โรงเรียนมาเรียนที่โรงเรียนอนุบาลบ้านเตาถ่าน พอมีการเปลี่ยนงานหรือย้ายงานไปที่จังหวัดอื่นนักเรียนก็ต้องย้าย ตามพ่อแม่ไปด้วย ทำให้การติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่ต่อเนื่อง อีกทั้งนักเรียนส่วนใหญ่ ยังมีปัญหาด้านครอบครัวที่พ่อแม่หย่าร้างกันแยกทางกัน นักเรียนต้องอาศัยอยู่กับผู้ปกครองที่ไม่ใช่พ่อแม่ นักเรียนบางคนอยู่ในความดูแล ของผู้สูงอายุ ทำให้การกำกับดูแลนักเรียนทำได้ไม่เต็มที่และมีช่องว่างระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน ทางโรงเรียนจึง รับภาระหน้าที่หนักที่ต้องจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในดีมีประสิทธิภาพ ดังนั้นระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนจึงมีความสำคัญที่สามารถทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ได้ ให้ความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้การพัฒนานักเรียนในทุกด้านได้ครอบคลุม แต่จากการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในปีการศึกษา 2564 ที่ผ่านมา พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ไม่สามารถกระทำได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากโรงเรียนต้องเปิดเรียนเพื่อจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ เพราะปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19) ทำให้ครูกับนักเรียนได้พบกันแค่ในช่วงที่ทำการสอน ออนไลน์ อีกทั้งระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังเป็นเพียงการทำงานตามนโยบาย ของรัฐเท่านั้น ในขณะที่ครูมี ภาระงานอื่น ๆ นอกจากงานสอนที่มากทำให้ไม่มีเวลาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ดีเต็มความสามารถ ครูประจำชั้น ยังขาดความรู้ความเข้าใจในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักเรียนยังไม่เห็นความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนคิดว่าเป็นหน้าที่ของครูในการดูแล ผู้ปกครองไม่เข้าใจและไม่เห็นความสำคัญของงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ส่งผลให้งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ส่งผลกระทบต่อผู้เรียนและโรงเรียน อย่างชัดเจน คือ ผลสัมฤทธิ์ การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปี การศึกษา 2564 ต่ำกว่าปีการศึกษา 2563 ทุกรายวิชา ได้แก่ ภาษาไทย, คณิตศาสตร์, วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ (โรงเรียนอนุบาลบ้านเตาถ่าน. 2564)

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนและเกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยตรง ทั้งในด้านการป้องกันปัญหาและเสถียรภาพ การส่งเสริมการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และงานสัมพันธ์ชุมชน ที่จะต้องสร้างเครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในอำเภอสัตหีบ ทำให้การประสานงานกับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางโรงเรียนต้องมีระบบการจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพเพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแล แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาใน อำเภอสัตหีบ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยเอง ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บังคับบัญชาระดับสูงขึ้นไปและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษาให้มีมาตรฐานในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนดี มีความรู้ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขต่อไป

วัตถุประสงค์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสัตหีบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสัตหีบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
3. เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสัตหีบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกัน
3. ครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกัน

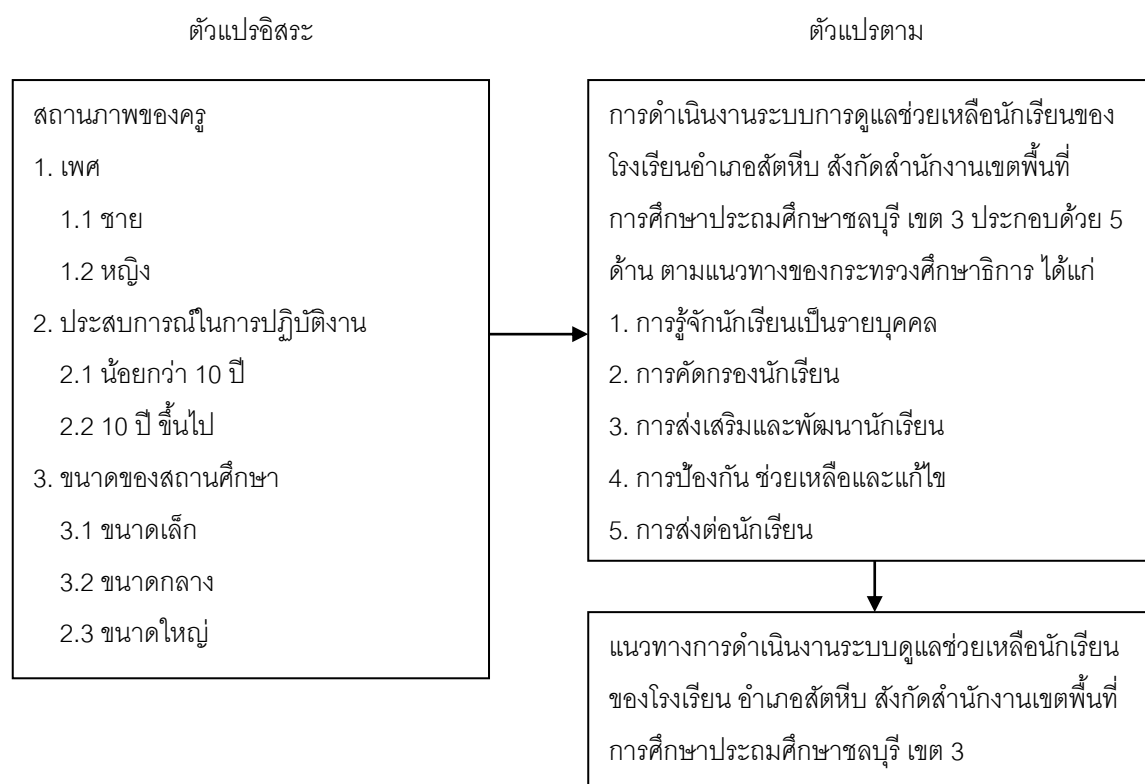
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู สามารถใช้ผลการวิจัยเป็นข้อมูลสารสนเทศใน การวางแผนส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน
2. โรงเรียนมีแนวทางในการเสริมสร้างความร่วมมือและประสานสัมพันธ์กันอย่างกัลยาณมิตร ระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องในการป้องกัน แก้ไขปัญหาและพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและยั่งยืน

3. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีแนวทางในการเสริมสร้างความร่วมมือและประสานสัมพันธ์กันระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โรงเรียน และองค์กรที่เกี่ยวข้องในการป้องกัน แก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบต่อเนื่องและยั่งยืน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอำเภอสัตหีบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอำเภอสัตหีบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนในอำเภอสัตหีบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 15 โรงเรียน รวมจำนวนครูผู้สอน จำนวน 314 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนในอำเภอสัตหีบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 15 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970) รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 175 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งช่วงชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามครูเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา อำเภอสัตหีบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา อำเภอสัตหีบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ในการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. แบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยค้นคว้าเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน

1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลเป็นกรอบแนวคิด กำหนดขอบเขตของการวิจัยและลักษณะของเครื่องมือในการวิจัย โดยให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ

1.3 นำแบบสอบถามเสนอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบเพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหา และสำนวนภาษาที่ใช้ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมของแบบสอบถามแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.4 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความสมบูรณ์ของเนื้อหาของแบบสอบถาม เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา โดยค่าที่ได้มีค่าตั้งแต่ 0.60-1.00

1.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบ ความถูกต้อง เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.6 นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะไปทดลองใช้ (Try-out) กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

1.7 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของ ครอนบาช (Cronbach. 1970) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .932

1.8 ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ถูกต้อง ครบถ้วน

1.9 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา อำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมโดยวิธีการสร้างแบบสอบถามการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการรวบรวมข้อมูล ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
2. ขออนุญาตจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ถึงสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมด ไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง
4. นำแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์แล้วนำมาจัดเรียงลำดับแบบสอบถาม แล้วประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดำเนินการดังนี้

- 1.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ (Percentage)
- 1.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนระดับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาแต่ละด้าน
- 1.3 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา อำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้ค่าสถิติเป็นค่าในการวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 2 โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2532: 111) ดังนี้

- 4.51-5.00 หมายถึง มีการดำเนินงานในระดับมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง มีการดำเนินงานในระดับมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง มีการดำเนินงานในระดับปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง มีการดำเนินงานในระดับน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง มีการดำเนินงานในระดับน้อยที่สุด

3. นำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาจัดตาราง แปลความหมาย ตีความจากตารางอภิปรายผล และสรุปผลการวิจัย ในรูปของการบรรยาย และการอธิบายแบบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Consistency-IOC)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา

2.3 การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

3. สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบ ได้แก่ ค่า t-test (Independent Sample) และ F test (One-way ANOVA)

ผลการศึกษา

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	ระดับความคิดเห็น (n = 175)			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.65	.30	มาก	5
2. การคัดกรองนักเรียน	3.76	.32	มาก	4
3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	4.29	.61	มาก	2
4. การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข	4.40	.51	มาก	1
5. การส่งต่อนักเรียน	3.83	.35	มาก	3
รวม	3.99	.29	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = .29) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .51) รองลงมาได้แก่ การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = .61) และการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = .35) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = .30)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียน	เพศ				t	p-value
	ชาย		หญิง			
	(n = 73)		(n = 102)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.26	.47	3.86	.62	0.21	.83
2. การคัดกรองนักเรียน	4.37	.51	3.81	.68	0.37	.71
3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	4.23	.46	3.88	.49	0.43	.66
4. การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข	4.38	.43	4.06	.45	0.72	.46
5. การส่งต่อนักเรียน	4.32	.45	4.10	.59	0.41	.65
รวม	4.31	.32	3.94	.38	0.46	.40

จากตาราง 2 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ตามความคิดเห็นครู จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียน	ประสบการณ์การทำงาน				t	p-value
	น้อยกว่า 10 ปี		10 ปี ขึ้นไป			
	(n = 69)		(n = 106)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.13	.08	3.98	.48	.85	.65
2. การคัดกรองนักเรียน	3.82	.16	3.95	.51	.23	.47
3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	3.44	.14	3.77	.50	.78	.60
4. การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข	4.15	.30	3.84	.42	.76	.29
5. การส่งต่อนักเรียน	4.17	.29	4.06	.55	.36	.15
รวม	3.94	.19	3.92	.49	.60	.43

จากตาราง 3 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

รายการ	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	3	.116	.058	.624	.539
	ภายในกลุ่ม	171	5.201	.093		
	รวม	174	5.317			
2. การคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	.148	.074	.704	.499
	ภายในกลุ่ม	171	5.866	.105		
	รวม	174	6.013			
3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.001	1.000	2.916	.062
	ภายในกลุ่ม	171	19.210	.343		
	รวม	174	21.211			
4. การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข	ระหว่างกลุ่ม	3	.123	.061	.228	.797
	ภายในกลุ่ม	171	15.078	.269		
	รวม	174	15.201			
5. การส่งต่อนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	.393	.197	1.654	.200
	ภายในกลุ่ม	171	6.659	.119		
	รวม	175	7.052			

จากตาราง 4 พบว่า การวิเคราะห์ความแปรปรวนตามความคิดเห็นของครูต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า โรงเรียนควรจัดประชุมครู ผู้ปกครอง เพื่อให้ความรู้และตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและร่วมกันกำหนดทิศทางและกลยุทธ์บริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควรจัดอบรมครูในการจัดทำกลยุทธ์ โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะทำงานระบบ

ดูแลช่วยเหลือนักเรียนขึ้นประกอบด้วยคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมหน้า) ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย คณะกรรมการประสานงาน (ทีมคุณภาพ) ทำหน้าที่จัดเตรียมเอกสารประสานงานนิเทศงาน คณะกรรมการดำเนินการ ทำหน้าที่รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คณะกรรมการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควรศึกษาสภาพ วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของโรงเรียน เพื่อที่จะกำหนดทิศทางและกลยุทธ์ในการบริหารงาน และโรงเรียนควรสร้างภาวะผู้นำ แต่งตั้งบุคคลและกำหนดบทบาทหน้าที่และคอยกำกับติดตามการบริหารงานอย่างสม่ำเสมอ ประชุมชี้แจงการจัดทำกำหนดทิศทางและกลยุทธ์ในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

1. ผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข รองลงมาได้แก่ การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และการส่งต่อนักเรียน ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
3. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
4. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ครูที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
5. แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารและครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการกำหนดทิศทางและกลยุทธ์การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนผู้ปกครองมีส่วนร่วมน้อย เพราะขาดความรู้ส่วนมากทำตามแนวปฏิบัติของโรงเรียน ครูยังไม่รู้แนวทางในการกำหนดทิศทางและกลยุทธ์และยังไม่เห็นความสำคัญจึงยังไม่มีกำหนดทิศทางและกลยุทธ์ ไม่มีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อวางแผน มีความขัดแย้งทางการเมืองท้องถิ่น ชิงดี-ชิงเด่นกันเอง ไม่สามารถประสานการทำงานได้

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาค้นคว้าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจ

เป็นเพราะการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังนั้น มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง ปฏิบัติการเชิงรุกในการป้องกัน แก้ไข ส่งเสริมและพัฒนาเด็ก เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ทั้งนี้ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนถือเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล และเป็นเจตนารมณ์อันแท้จริง สอดคล้อง กับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กำหนดให้การจัด การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ได้ กำหนดเป้าหมายสำคัญที่จะให้นักเรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความเป็นไทยและอยู่ร่วมในสังคมอย่างมีความสุข ประกอบกับจรรยาบรรณในวิชาชีพครู กำหนดให้ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า และครูต้องอบรม สั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะและ นิสัยที่ถูกต้องดีงาม ให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ และสำนักงานคณะกรรมการการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดเป็นนโยบายสำคัญให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด มีหน้าที่ในการพัฒนาระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา ครู-อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยกำหนดเป็นมาตรการในการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพนักเรียน

2. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน โดยครูเพศหญิงและเพศชายมีความคิดเห็นการ บริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลียา ยอดมัน (2559) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 พบว่า การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาตามความ คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษามี ความคิดเห็นสูงกว่าครูผู้สอนในทุกด้าน อาจเนื่องมาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนด เป้าหมายให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลจากครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษาอย่างทั่วถึงโดยมีผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงาน องค์กรที่ เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การบริหารสถานศึกษาผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถ และ สมรรถนะการบริหารสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมจากบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อรองรับ การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล มะลิวัลย์ (2552) ได้ ศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการ ดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธร เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง และ ประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ราม ใศวัน และ จินณวัตร ปะโคทั้ง (2559) ได้ทำการวิจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ของผู้บริหารและครูแนะแนวที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

5. แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผู้บริหารมีแผน/โครงการ/กิจกรรม ที่ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่ครอบคลุมนักเรียนทุกกลุ่ม กำหนดทิศทางและกลยุทธ์การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจน และต่อเนื่อง มีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ประชุมชี้แจงครู ผู้ปกครอง มีความเข้าใจที่ตรงกัน และนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑาทิพย์ พงษา (2558) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จากการศึกษาพบว่า แนวทางการดำเนินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ครู ผู้ปกครองและนักเรียน ให้ความสนใจในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยข้อมูลนักเรียนควรจัดทำเอกสารที่มีความละเอียด ครอบคลุมรายละเอียดต่าง ๆ ของ นักเรียน การคัดกรองนักเรียนควรมีการกำหนดเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่ม เสี่ยง และกลุ่มที่มีปัญหาอย่างชัดเจน โดยให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียน โรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนจะได้ใช้ความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ มีการกำหนดแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนที่ชัดเจนโดยครูที่ปรึกษาจะเป็นผู้ที่แก้ไขปัญหาของนักเรียนเป็นอันดับแรก โดยครูที่ปรึกษาจะทำหน้าที่บันทึกการส่งต่อเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์แนวทางแก้ไขปัญหานักเรียน ติดตามพร้อมรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักตนเอง ควรจัดให้ครูแนะแนวหรือครูที่ทำหน้าที่แนะแนวโดยเฉพาะ เพื่อเป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของนักเรียน
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ควรใช้เครื่องมือแบบทดสอบที่มีความหลากหลาย ให้เหมาะสมกับนักเรียนทุกช่วงวัย เพื่อการแยกกลุ่มนักเรียนแก้ไขปัญหาได้ถูกต้องชัดเจน และควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนรายบุคคลเพื่อคัดกรองนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหา และจัดทำเอกสารสารสนเทศผลการคัดกรองนักเรียนระดับสถานศึกษาที่เป็นปัจจุบันและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน ควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้เรียนรู้และพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยใช้รูปแบบที่หลากหลายตามสภาและความเหมาะสม เช่น การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) การประชุมผู้ปกครอง โครงการพิเศษต่าง ๆ เป็นต้น
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน ควรประสานความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาในนักเรียนกลุ่มเสี่ยง

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน ควรมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาให้การดำเนินงานระบบดูแลนักเรียนเป็นระบบมากขึ้น และสถานศึกษาควรมีการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหายุ่งยากซับซ้อนและต้องการความช่วยเหลือเฉพาะทางให้ผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)**

พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.

จุฑาทิพย์ พงษา. (2558). **สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน**

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ถนอมทรัพย์ นูนน้อย. (2547). **กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอแม่**

ลาน เขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา. นนทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

นฤมล มะลิวัลย์. (2552). **สภาพการบริหารงานตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน**

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลา.

บุญชม ศรีสะอาด. (2532). **การวิจัยเบื้องต้น.** มหาสารคาม: ภาควิชาพื้นฐานของการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

ราม ไสวัน และ จินณวัตร ปะโคทั้ง. (2559, มกราคม-มิถุนายน). **การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน**

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. 18(1): 21-32.

โรงเรียนอนุบาลบ้านเตาถ่าน. (2564). **รายงานประเมินตนเองของโรงเรียนอนุบาลบ้านเตาถ่าน.** ชลบุรี: โรงเรียน

อนุบาลบ้านเตาถ่าน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **การพัฒนาความเข้มแข็ง ระบบการ**

ดูแลช่วยเหลือนักเรียนหลักสูตรผู้บริหาร. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.

อัญชลียา ยอดมัน. (2559). **สภาพปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนใน**

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี.

Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of Psychological Test*. 5th ed., New York: Harper Collins.

Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.

E0122S: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน

A STUDY ON LEARNING ACHIEVEMENT IN FRACTION SUBJECT OF PRATHOMSUKSA 5 STUDENTS AT BANNONGMOTDAENG (RATPRASITWITTAYAKOM) SCHOOL THROUGH 5 STEPS LEARNING THEORY LEARNING MANAGEMENT

ณัฐกิตติ์ งามศรี¹ สุนันท์ ศลโกสม²

¹ นักศึกษา ปริญญาตรีศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน และ 2) เพื่อเปรียบเทียบ การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) ที่ศึกษาในปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เศษส่วน โดยใช้ ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน จำนวน 20 แผน มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 0.83$) และ 2) แบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ 1) ความรู้ ความเข้าใจ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.93 และ 2) ความสามารถในการแก้ปัญหาและการวิเคราะห์จำนวน 5 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 ทำ การวิเคราะห์ Sample t-test ข้อมูลใช้สถิติ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติทดสอบที (One Sample t-test และ Paired Sample t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน อยู่ในเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560 จำนวน ร้อยละ 70 และสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the learning achievement in fraction subject and 2) to compare the learning achievement in fraction subject of Prathomsuksa 5 students at Bannongmotdaeng (Ratprasitwittayakom) School between before and after the 5 steps learning theory learning management. The samples were 21 Prathomsuksa 5 students at Bannongmotdaeng (Ratprasitwittayakom) School in the academic year 2021 The instruments used in this research were: 1) Learning Management Plan A total of 20 plans and 2) Two copies of the learning achievement test on fractions: 1) Knowledge and Comprehension, 20 items, with a reliability value of 0.93 2) The solve problems and analysis form of 5 items with a reliability value of 0.86 One Sample t-test were statistics used were analyzes the data number, percentage, mean, Standard Deviation, (The One Sample t-test and Paired Sample t-test).

The research finding:

1. The learning achievement in fraction subject of Prathomsuksa 5 students at Bannongmotdaeng (Ratprasitwittayakom) School after 5 steps learning theory learning management was at a good level according to the criteria for measuring and evaluating learning outcomes of the Basic Education Core Curriculum, B.E. 2560. number 70% and higher with a statistical significance of .05 level.
2. The learning achievement in fraction subject of Prathomsuksa 5 students at Bannongmotdaeng (Ratprasitwittayakom) School after 5 steps learning theory learning management was higher with significance at the .05 level.

Keywords: 5 Steps Learning theory, learning achievement in fraction subject

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากคณิตศาสตร์ช่วยให้มนุษย์มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างรอบคอบและถี่ถ้วน ช่วยให้คาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาคณิตศาสตร์จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยคำนึงถึงการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ คือ ผู้เรียนมีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์

การใช้เทคโนโลยี การสื่อสารและการร่วมมือซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมสามารถแข่งขันและอยู่ร่วมกับประชาคมโลกได้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560: 1)

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนโดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) มุ่งให้ผู้เรียนพึ่งตนเอง อยู่ดีกินดี และการจัดกิจกรรมของโรงเรียนกับชุมชนให้มีศักยภาพ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานการศึกษากับประชากรวัยเรียนทุกคน ให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐานความเป็นไทย ให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน จรรยาบรรณวิชาชีพและน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ โรงเรียนบ้านหนองมดแดง. 2564: 57) โรงเรียนบ้านหนองมดแดง(ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) จึงได้พัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ มีคุณธรรม และเสริมสร้างทักษะอาชีพโดยมีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด โครงสร้างเวลาเรียน ตลอดจนเกณฑ์การวัดประเมินผล ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นแนวทางที่ชัดเจนเพื่อตอบสนองนโยบายไทยแลนด์ 4.0 มีความพร้อมในการก้าวสู่สังคมคุณภาพ มีความรู้อย่างแท้จริง และมีทักษะในศตวรรษที่ 21

ลิมเบค และคณะ (Limbach; et al. 2553; อ้างถึงใน ประภาทิพย์ ภูนคร. 2555: 49-56) ได้ทำการศึกษาเพื่อหาวิธีการสอนที่จะนำมาพัฒนาทักษะการคิดระดับสูงให้แก่ผู้เรียน ซึ่ง Five Steps Model ที่พัฒนาขึ้นมานั้น สร้างขึ้นมาจากหลักการกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของ Bloom (2504) (Taxonomy of Education Objectives) โดย Bloom เชื่อว่า สมรรถภาพทางความคิดของคนเราแยกย่อยและเรียงลำดับจากง่ายไปยาก โดยอาศัยพฤติกรรมที่มีความซับซ้อนมากขึ้น และมีลักษณะรวมเอาพฤติกรรมตอนต้นเอาไว้ด้วย ซึ่งจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของ Bloom นั้นแบ่งออก ได้เป็นขั้นตอน ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า จากขั้นตอนเหล่านี้ Limbach จึงได้ทำการสร้างกระบวนการ 5 ขั้นตอน เพื่อฝึกพัฒนาการคิดระดับสูง เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมในกิจกรรมการเรียนรู้ และเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในเรื่อง ความคิดระดับสูง ซึ่งกระบวนการทั้ง 5 ขั้นตอนของ Limbach มีดังนี้ 1) กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยครูพิจารณาโปรแกรมและผลลัพธ์การเรียนรู้ในหลักสูตรกำหนดพฤติกรรมที่นักเรียนควรแสดงพฤติกรรมเป้าหมายในการคิดระดับสูง 2) สอนผ่านการตั้งคำถาม พัฒนาคำถามที่เหมาะสม ใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ส่งเสริมให้การอธิบายได้ตอบ 3) ทดลองทำกิจกรรม เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ในการใช้งาน ใช้แหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ กิจกรรมเชื่อมโยงไปยังวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และการประเมิน 4) ทบทวนปรับแต่งและปรับปรุง ตรวจสอบกิจกรรมการเรียนรู้ รวบรวมความคิดเห็นของนักเรียนเปิดโอกาสให้เสนอการเรียนรู้ใหม่ และ 5) ให้ข้อเสนอแนะและประเมินการเรียนรู้ ให้นักเรียนได้นำสิ่งที่ครูประเมินไปปรับใช้ และครูได้ใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการสอนรูปแบบการสอนตามแนวความคิดของ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2557) ในเรื่องรูปแบบการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน เป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ (scientific method) คือ ขั้นตอนที่ใช้ในการดำเนินการค้นหาหรือสร้างองค์ความรู้เป็นการสอนที่เน้นให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์มาใช้เป็นกระบวนการขั้นตอน เป็นกระบวนการจัดเป็นลำดับขั้นที่พัฒนานักเรียนไปสู่ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นการปรับเปลี่ยนกระบวนการสอน ไปสู่การเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและผู้เรียน โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าความรู้

และยังสอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 ได้กำหนดมาตรการและภาพรวมการพัฒนาเด็กและเยาวชน คือ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ให้เด็กและเยาวชนมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง มีทักษะและเจตคติที่ดีต่อการทำงาน โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ผสมผสานกับประสบการณ์ตรง และเมื่อพิจารณาถึงวิชาศิลปะและวิทยาศาสตร์แล้ว ยังมีลักษณะที่เชื่อมโยงกันโดยมีพื้นฐานจาก หลักการในเรื่องการสืบค้น โดยศิลปินและนักวิทยาศาสตร์มีลักษณะการทำงานที่เป็นลำดับขั้นตอน ใช้ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้ ความเข้าใจ และผลงานล้วนมาจากการสืบค้นคว้า ซึ่งอาจจะแตกต่างตรงสถานที่การทำงานโดยนักวิทยาศาสตร์จะต้องมีการศึกษาให้ชัดเจนก่อนที่จะมาสรุป เป็นผลที่ได้ เช่นเดียวกับศิลปินที่ต้องมีความเข้าใจในความงาม สร้างสรรค์ และการเลือกเทคนิค เพื่อนำไปสู่การสร้างผลงาน การเรียนรู้แบบวิทยาศาสตร์และศิลปะมีส่วนช่วยให้เด็กเกิดการพัฒนา การเรียนรู้ด้วยเหตุผลที่ว่าตามธรรมชาติของเด็กนั้น มีความอยากรู้อยากเห็นสิ่งรอบตัว และมักตั้งข้อสงสัย ชอบสืบค้น จัดการ เปรียบเทียบ และมักตั้งคำถาม เอเลียสัน และ เจนกินส์ (Eliason; & Jenkins. 2551; อ้างถึงใน Morrison. 2555) การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบที่เหมาะสมต่อผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่สามารถส่งเสริมและพัฒนาทักษะดังกล่าวคือ การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (5 STEPS) ได้ตามเป้าหมายของตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือ 1) การเรียนรู้ตั้งคำถาม 2) การเรียนรู้แสวงหาสารสนเทศ 3) การเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ 4) การเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร และ 5) การเรียนรู้เพื่อตอบสนองสังคม (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. 2557: 80) ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (5 STEPS) เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีทักษะในการค้นคว้าแสวงหาความรู้และมีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นและสามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีทักษะชีวิตร่วมมือในการทำงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี จึงเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทักษะการอ่าน การพูด การเขียน การสื่อสาร จนสามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง สื่อความหมายของข้อมูลหรือ นำเสนอข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจอย่างคงทน มีทักษะกระบวนการ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มความสามารถ เรียนรู้ได้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ และยังช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (5 STEPS) ยังช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการระบุเรื่องหรือปัญหา การจำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบ ข้อมูล รวบรวมเป็นหมวดหมู่ จับประเด็นต่าง ๆ เหตุผล หรือเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล และ ตรวจสอบข้อมูล หรือหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้เพียงพอในการตัดสินใจ/แก้ปัญหา/คิดสร้างสรรค์ซึ่ง เป็นการส่งเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนให้สูงขึ้น และการคิดวิเคราะห์ยังช่วยให้ สามารถแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อมูล หรือจากความคิดเห็น มีความกระจ่าง ชัดเจน ทำให้มองเห็น แนวทางในการตัดสินใจ เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ ทำให้รู้จักคิด จำแนกแยกแยะสิ่งที่เรียนรู้จัดประเภทสิ่งต่าง ๆ อย่างมีหลักเกณฑ์ทำให้เป็นคนมีเหตุผล มีหลักการ ไม่กระทำการใด ๆ ตามใจตนเองอย่างเลื่อนลอย ไร้ทิศทาง ทำให้เป็นผู้ที่น่าเชื่อถือได้รับ การยอมรับจากผู้อื่นในด้านการแสดงความคิดเห็น สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ได้ข้อมูลที่มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ (สุคนธ์ สินธพานนท์. 2552: 31) นอกจากนี้ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (5 STEPS) เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในเรื่องความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะ

ชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีโดยสมรรถนะเหล่านี้จะส่งผลให้เด็กก้าวไปสู่นักคิด สามารถแก้ปัญหา สร้างสรรค์ชิ้นงาน สร้างสรรค์ความรู้ใหม่กลายเป็นเด็กนักเรียนที่อยู่อย่างมีคุณธรรม

จุฬาลักษณ์ ใจอ่อน และ ศศิวิภา พระสุธาพิทักษ์ (2561) เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องเลขยกกำลังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้น (5 STEPs) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนภูเก็ตไทยหัวอาชีวศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 73.08 และมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 16.63 คิดเป็นร้อยละ 83.15 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 1.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

พงษ์ลดา สุระศรางค์ (2561) ได้วิจัย เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ ที่มีการขออ้อม โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ 5 STEPs ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ ผลการวิจัยพบว่า การใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 STEPs นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการบวก การลบ ที่มีการขออ้อมสูงกว่าก่อนการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 STEPs อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นัฐนันท์ เต็มศรี และ อนุวัตร จิรวัดนพานิข (2563) เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (5 STEPs) ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ภูเก็ต ผลวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (5 STEPs) สูงขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยในชั้นทำความเข้าใจ 1.85 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 61.67 อยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยในชั้นวางแผนแก้ปัญหา 2.44 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.33 อยู่ในระดับดีเยี่ยม มีคะแนนเฉลี่ยในชั้นดำเนินการตามแผน 2.74 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 91.33 อยู่ในระดับดีเยี่ยม มีคะแนนเฉลี่ยชั้นตรวจสอบผล 0.18 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 6 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ และมีคะแนนเฉลี่ยรวม 1.80 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 60 อยู่ในระดับปานกลาง

Ozlem; & Ozcakil (2563) ทำวิจัย เรื่อง ผลกระทบของกิจกรรม STEM ที่ใช้ในหลักสูตรคณิตศาสตร์สำหรับครูเตรียมการระดับประถมศึกษาในประเทศตุรกี งานวิจัยนี้นำเสนอผลลัพธ์ของกิจกรรมการศึกษา STEM แบบแก้ปัญหาที่ประยุกต์ใช้ในหลักสูตรคณิตศาสตร์ระดับปริญญาตรี ผลลัพธ์พบว่า ครูก่อนบริการในกลุ่มทดลอง (เช่น ผู้ที่เรียนหลักสูตร STEM) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ที่ดีขึ้นในด้านปริมาตรและพื้นที่ผิวของของแข็ง ตรรกะมิติ ระบบพิกัด และการรับรู้ STEM มากกว่ากลุ่มควบคุม กลุ่มหลังจากเรียนหลักสูตร นอกจากนี้นี้ยังพบว่า ทักษะการแก้ปัญหาของครูเตรียมการบริการเพิ่มขึ้น

Enver Tatar (2551) ทำวิจัย เรื่อง ผลของวิธีการ 4MAT (รูปแบบการเรียนรู้และฝึกสมอง) ของการสอนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้คือเพื่อกำหนดประสิทธิภาพของวิธีการสอน 4MAT โดยคำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้และฝึกสมองในการสอนการดำเนินการเลขฐานสองและคุณสมบัติของมันในวิชาคณิตศาสตร์ ทดลองโดยใช้วิธีการสอนแบบ 4MAT และอีกชั้นเรียนหนึ่งได้รับเลือกให้เป็นกลุ่มควบคุมซึ่งมีการสอนแบบดั้งเดิม และการคัดเลือกนี้ดำเนินการแบบสุ่ม

ดังนั้นการจัดการเรียนรู้แบบที่จะนำมาส่งเสริมให้กับนักเรียน คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน มีผลงานวิจัยที่แสดงให้เห็นการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการแก้ปัญหาและวิเคราะห์

ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง เศษส่วน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการแก้ไขปัญหาและการวิเคราะห์ เป็นแนวทางในการพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวิจัยต้องการค้นหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ถ้า ได้นำทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน มาพัฒนาผู้เรียนทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน น่าจะเป็น ประโยชน์ต่อผู้เรียน จึงได้ทำวิจัย เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน

วัตถุประสงค์การวิจัย

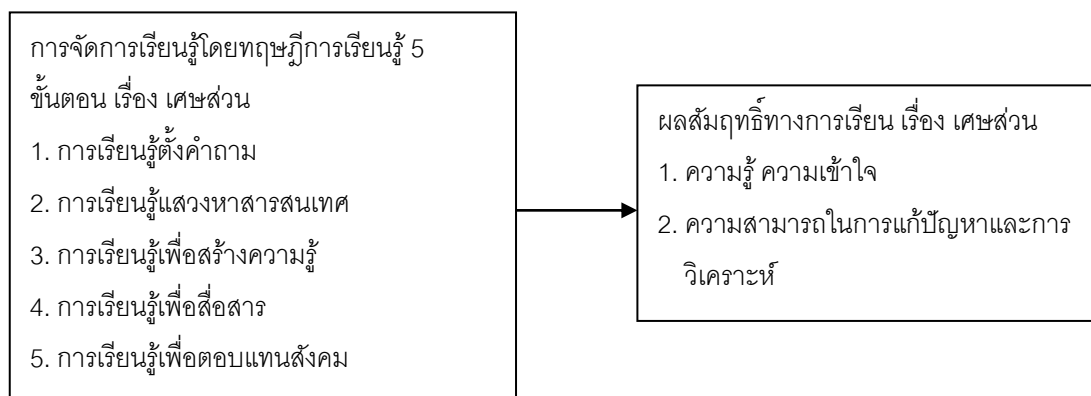
1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้วิธีการ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความรู้ ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความสามารถในการแก้ปัญหาและการวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน อยู่ในเกณฑ์ระดับดี
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ความรู้ ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. ความสามารถในการแก้ปัญหาและการวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ของ ลิ้มเบค (2006; อ้างถึงใน ประภาทิพย์ ญนศร. 2555: 49-56) มีกรอบแนวคิดดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research)

1. สิ่งทดลอง คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 183 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างเลือกมาจากการสุ่มแบบง่ายเป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 21 คน การวิจัยนี้ดำเนินกับประชากรเป้าหมาย

3. ตัวแปรที่ศึกษา คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เศษส่วน โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน จำนวน 20 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา 0.33-1.00 CVI (Content Validity Index)
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความรู้ ความเข้าใจ จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบทดสอบ 4 ตัวเลือก ตรวจสอบคุณภาพในด้านความยากง่ายของข้อสอบ 0.40-0.83 (Difficulty) ความเที่ยงตรงของข้อสอบ 0.40-0.56 (Item Validity) และความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ 0.83 (Reliability)

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้าน ความสามารถในการแก้ไขปัญหาและการวิเคราะห์ จำนวน 5 ข้อ เป็นแบบทดสอบ 4 ตัวเลือก ตรวจสอบคุณภาพในด้านความยากง่ายของข้อสอบ 0.20-0.60 (Difficulty) ความเที่ยงตรงของข้อสอบ 0.17-0.43 (Item Validity) และความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ 0.43 (Reliability)

การทดลอง

ขั้นตอนการทดลอง

1. ก่อนดำเนินการทดลอง ขออนุญาตให้บัณฑิตวิทยาลัยออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) เพื่ออนุญาตให้ดำเนินการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ทดสอบความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการแก้ปัญหาและวิเคราะห์ ทางการเรียนรู้ เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เรื่อง เศษส่วน จำนวน 2 ฉบับ ใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง

3. ดำเนินการทดลอง โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 แผน 1 หน่วยการเรียนรู้ เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 4 วัน ๆ ละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 40 ชั่วโมง

ครั้งที่	จำนวน ชั่วโมง	หน่วยการเรียนรู้	สื่อการสอน
1-2	4	การเปรียบเทียบและเรียงลำดับเศษส่วน	1. หนังสือเรียนคณิตศาสตร์ ป.5 สสวท. 2. แบบฝึกหัดคณิตศาสตร์ ป.5 สสวท. 3. สถานการณ์
3	2	การบวก การลบเศษส่วน	1. หนังสือเรียนคณิตศาสตร์ ป.5 สสวท.
4	2	การบวก การลบจำนวนคละ	2. แบบฝึกหัดคณิตศาสตร์ ป.5 สสวท.
5	2	เศษส่วนจำนวนนับ การคูณจำนวนนับเศษส่วน	1. หนังสือเรียนคณิตศาสตร์ ป.5 สสวท. 2. แบบฝึกหัดคณิตศาสตร์ ป.5 สสวท. 3. ลูกโป่งปอง กลุ่มละ 6 ลูก
6	2	การคูณเศษส่วนกับเศษส่วน การคูณ	กระดาษรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส กลุ่มละ 3 แผ่น
7-8	4	การหาร	1. หนังสือเรียนคณิตศาสตร์ ป.5 สสวท.
9-10	4	โจทย์ปัญหา	2. แบบฝึกหัดคณิตศาสตร์ ป.5 สสวท.
11	2	การบวก ลบ คูณ หารระคน	3. โจทย์ปัญหา
12-13	4	โจทย์ปัญหาการบวก ลบ คูณ หารระคน	
14-16	6	ทศนิยม	
17-20	8	บัญญัติไตรยางศ์	

4. ทดสอบความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการแก้ปัญหาและวิเคราะห์ ทางการเรียนรู้ เรื่อง เศษส่วน ของของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้โดยทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน โดยใช้แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง เศษส่วน ชุดเดิม จำนวน 2 ฉบับ ใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัย ครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติอ้างอิง ด้วยการวิเคราะห์ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถิติทดสอบที่ (t-test dependent sample และ Paired sample t-test) ประมวลผลด้วย โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการศึกษา

1. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอดังตาราง 1-4 ดังนี้

ตาราง 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน กับ เกณฑ์ระดับดี ($\mu = 21$)

ผลการจัดการเรียนรู้	จำนวน นักเรียน (N)	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	S.D.	μ	df	t	p-value (1-tailed)
ความรู้ ความเข้าใจ	21	20	15.142	1.621	14	20	3.230*	.000
ความสามารถในการ แก้ปัญหาและการ วิเคราะห์	21	10	7.047	1.203	7	20	.181	.429
รวม	21	30	22.19	2.638	21	20	2.068	.026

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้โดยทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จาก

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน อยู่ในระดับดีตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ด้าน ความรู้ ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้าน ความรู้ ความเข้าใจ หลังเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน อยู่ในระดับดีตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ด้าน ความสามารถในการแก้ปัญหาและการวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน อยู่ในเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) ร้อยละ 57.15 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานและไม่สูงกว่าเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560)

ตาราง 2 เปรียบเทียบคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน กับเกณฑ์ระดับดี (21-22 คะแนน)

เกณฑ์ประเมิน (ร้อยละ)	ระดับคะแนน	คะแนน (30)	จำนวน (21)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
80-100	ดีเยี่ยม	24-30	11	52.37	52.37
75-79	ดีมาก	22.5-23	1	4.76	57.13
70-74	ดี	21-22	3	14.28	71.41
65-69	ค่อนข้างดี	19.5-20	2	9.53	80.94
60-64	พอใช้	18-19	2	9.53	90.47
55-59	ปรับปรุง	0-17	2	9.53	100

จากตาราง 2 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน อยู่ในเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์การวัดและประเมินการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) เป็นร้อยละ 70

ตาราง 3 เปรียบเทียบคะแนน ความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน กับเกณฑ์ระดับดี (14-14.5 คะแนน)

เกณฑ์ประเมิน (ร้อยละ)	ระดับคะแนน	คะแนน (20)	จำนวน (21)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
80-100	ดีเยี่ยม	16-20	11	52.37	52.37
75-79	ดีมาก	15-15.5	4	19.04	71.41
70-74	ดี	14-14.5	2	9.53	80.94
65-69	ค่อนข้างดี	13-13.5	2	9.53	90.47
60-64	พอใช้	12-12.5	2	9.53	100

จากตาราง 3 แสดงว่า ความรู้ ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน อยู่ในเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปตามเกณฑ์การวัดและประเมินการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) เป็นร้อยละ 70

ตาราง 4 เปรียบเทียบคะแนน ความสามารถในการแก้ปัญหาและการวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน กับเกณฑ์ระดับดี (7 คะแนน)

เกณฑ์ประเมิน (ร้อยละ)	ระดับคะแนน	คะแนน (10)	จำนวน (21)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
80-100	ดีเยี่ยม	8-10	12	57.15	57.15
75-79	ดีมาก	7.5	-	-	57.15
70-74	ดี	7	-	-	57.15
65-69	ค่อนข้างดี	6.5	-	-	57.15
60-64	พอใช้	6	7	33.33	90.48
55-59	ปรับปรุง	0-5	2	9.52	100

จากตาราง 4 แสดงว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาและการวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน อยู่ในเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์การวัดและประเมินการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) เป็นร้อยละ 70

2. การเปรียบเทียบการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน

การเปรียบเทียบการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตารางที่ 5 ดังนี้

ตาราง 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียน โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน

ผลการจัดการเรียนรู้		N	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p-value (1-tailed)
ความรู้ ความเข้าใจ	ก่อนการจัดการเรียนรู้	21	10.333	1.591	20	27.090*	.000
	หลังการจัดการเรียนรู้	21	15.142	1.621	20		
ความสามารถในการแก้ปัญหาและการวิเคราะห์	ก่อนการจัดการเรียนรู้	21	2.381	1.203	20	22.136*	.000
	หลังการจัดการเรียนรู้	21	7.047	1.203	20		
รวม	ก่อนการจัดการเรียนรู้	21	12.666	1.683	20	26.261*	.000
	หลังการจัดการเรียนรู้	21	22.190	2.638	20		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน สูงขึ้น

ความรู้ ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้าน ความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน สูงขึ้น

ความสามารถในการแก้ปัญหาและการวิเคราะห์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้วิธีการ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5

ขั้นตอน สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้าน ความสามารถในการแก้ปัญหาและการวิเคราะห์ เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน สูงขึ้น

สรุปผลการศึกษา

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความรู้ ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความสามารถในการแก้ปัญหาและการวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน อยู่ในเกณฑ์ระดับดี
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ความรู้ ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. ความสามารถในการแก้ปัญหาและการวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดีขึ้นผู้เรียนมีทักษะทางคณิตศาสตร์ ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการแก้ไขปัญหาและการวิเคราะห์ เป็นไปตามทฤษฎีของ ลิมเบค (Limbach) พัฒนาทักษะการคิดระดับสูงให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีพัฒนาการในเรื่อง ความคิดระดับสูง ซึ่งกระบวนการทั้ง 5 ขั้นตอน มีดังนี้ 1) กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยครูพิจารณาโปรแกรมและผลลัพธ์การเรียนรู้ในหลักสูตรกำหนดพฤติกรรมที่นักเรียนควรแสดงพฤติกรรมเป้าหมายในการคิดระดับสูง 2) สอนผ่านการตั้งคำถามพัฒนาคำถามที่เหมาะสม ใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ส่งเสริมให้การอภิปรายได้ตอบ 3) ทดลองทำกิจกรรม เลือกรูปแบบการเรียนรู้ในการใช้งาน ใช้แหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ กิจกรรมเชื่อมโยงไปยังวัตถุประสงค์การเรียนรู้และการประเมิน 4) ทบทวนปรับแต่งและปรับปรุง ตรวจสอบกิจกรรมการเรียนรู้ รวบรวมความคิดเห็นของนักเรียนเปิดโอกาสให้เสนอการเรียนรู้ใหม่ และ 5) ให้ข้อเสนอแนะและประเมินการเรียนรู้ ให้ นักเรียนได้นำสิ่งที่ครู

ประเมินไปปรับใช้ และครูได้ใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการสอนรูปแบบการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ลดา ศุระสงคราม (2561) วิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ ที่มีการขอ ยืม โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ 5 STEPs ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ ผลการวิจัยพบว่า การใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 STEPs นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการบวก การลบ ที่มีการขอ ยืมสูงกว่าก่อนการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 STEPs อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน สูงกว่าเกณฑ์เพราะการจัดการ เรียนรู้โดยใช้ทฤษฎี 5 ขั้นตอน พัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์มากขึ้นโดยเฉพาะขั้นตอนที่ 3 เป็นขั้นตอนการเรียนรู้เพื่อ สร้างความรู้ ให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างความรู้ นักเรียนได้ฝึกกระบวนการ เรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการแก้ไขปัญหาและการวิเคราะห์มากขึ้น เนื่องจาก ผลการวิจัย ด้าน ความสามารถในการแก้ไขปัญหาและการวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้าน หนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน อยู่ในเกณฑ์ระดับดี และค่าสถิติมีนัยสำคัญที่สูงเกินกว่าระดับ .05 ควรมีการปรับปรุงแก้ไข โดยวิธีสอนซ่อมเสริมสำหรับกลุ่มอ่อน ก่อน การสอนครูผู้สอนต้องมีการปรับพื้นฐานของผู้เรียนก่อนเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 เพราะผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจมากขึ้น การพัฒนาผู้เรียนความสามารถในการแก้ไขปัญหาและการ วิเคราะห์มากขึ้นนั้นผู้สอนต้องเพิ่มขั้นตอนกิจกรรมในขั้นตอนที่ 3 เป็นขั้นตอนการเรียนรู้เพื่อสร้างความรู้ควรมีการ ทดลองลงไปในขั้นตอนที่ 3 ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎี 5 ขั้นตอน

เนื่องจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (5 STEPs) ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ คือ 1) ขั้นการ เรียนรู้ตั้งคำถาม (learning to Question) ครูใช้สื่อหรือวิธีการต่าง ๆ กระตุ้นนักเรียน นักเรียนตั้งสมมติฐาน หรือ คำถามจากสถานการณ์ ครูสรุปคำถามทั้งหมดของนักเรียน 2) ขั้นการเรียนรู้แสวงหาสารสนเทศ (Learning to Search) ครูนำคำถามของนักเรียนมาเป็นประเด็น นักเรียนร่วมกันกำหนดแนวทางคำถามและค้นหาคำตอบโดยแบ่ง หน้าที่ ครูสรุปหัวข้อการแสวงหาความรู้ 3) ขั้นการเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ (Learning to Construct) ครูให้นักเรียน แต่ละกลุ่มนำความรู้ ที่แสวงหามาสรุปร่วมกันภายในกลุ่ม นักเรียนแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันระหว่างกลุ่ม ซึ่งมี ครูเป็นผู้ชี้แนะ สรุปความรู้ที่ได้หลักการ นักเรียนทำแบบฝึกหัดเพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการ แก้ไขปัญหาและการวิเคราะห์ นักเรียนนำเสนอสรุปความรู้ที่จะนำไปแก้ปัญหา 4) ขั้นการเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร (Learning to Communicate) ครูตรวจสอบความสามารถในการแก้ไขปัญหาและการวิเคราะห์ของนักเรียน ครูใช้คำถามหรือให้ นักเรียนนำเสนอรูปแบบต่าง ๆ ครูสรุปความเข้าใจในเรื่องที่นำเสนอหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละกลุ่ม และ 5) ขั้น การเรียนรู้เพื่อตอบสนองสังคม (Learning to Service) ครูให้ข้อเสนอแนะจากผลงานเผยแพร่ นักเรียนและครูช่วยกัน ค้นคิดผลงานที่ใช้คณิตศาสตร์ ครูและนักเรียนสรุปผลงานที่นำมาดำเนินการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นัฐนันท์ เต็มศรี และ อนุวัตร จิรวรรณพานิช (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการ แก้ไขปัญหาทางคณิตศาสตร์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (5 STEPs) ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ภูเก็ต ฯ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีผลการเรียนรู้ก่อนเรียนโดยเฉลี่ยเท่ากับ 7.88 คะแนน มีผลการเรียนรู้หลังเรียนโดยเฉลี่ยเท่ากับ 17.56 คะแนน แสดงว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ และมีคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยในขั้นทำความเข้าใจ 1.85 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 61.67 อยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยในขั้นวางแผนแก้ปัญหา 2.44 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.33 อยู่ในระดับดีเยี่ยม มีคะแนนเฉลี่ยในขั้นดำเนินการตามแผน 2.74 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 91.33 อยู่ในระดับดีเยี่ยม มีคะแนนเฉลี่ยขั้นตรวจสอบผล 0.18 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 6 ซึ่งอยู่ในระดับ ต่ำกว่าเกณฑ์ และมีคะแนนเฉลี่ยรวม 1.80 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 60 อยู่ในระดับปานกลาง ให้ข้อเสนอแนะว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (5 STEPS) ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความพร้อมทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียนแต่ละคน ครูควรจัดกิจกรรมที่ช่วยสร้างความเข้าใจจากง่ายไปหายากเพื่อให้นักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานน้อยได้เข้าใจไปพร้อมกัน ซึ่งจะช่วยให้แก่นักเรียนกล้าที่จะคิดและทำด้วยตัวเองมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองมดแดง (ราษฎร์ประสิทธิ์วิทยาคม) หลังการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดิฉันผู้เรียนมีทักษะทางคณิตศาสตร์ ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการแก้ไขปัญหาและการวิเคราะห์ให้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดการแบบ 5 ขั้นตอน ครูผู้สอนมีการปรับพื้นฐานก่อนการเรียนเพื่อให้มีการเรียนได้อย่างต่อเนื่อง

1.2 ครูผู้สอนที่สอนในรายวิชาคณิตศาสตร์ สามารถนำทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ปรับใช้กับแผนการจัดการเรียนการสอนในลักษณะการจัดกิจกรรมการทดลอง เพื่อสร้างความรู้ให้กับผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงไปสู่ขั้นตอนการสื่อสาร

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎี 5 ขั้นตอน โดยพัฒนาขั้นตอนที่ 3เป็นขั้นตอนการเรียนรู้เพื่อสร้างความรู้ ควรมีการเชื่อมโยงกิจกรรมการทดลองเพิ่มเติมในกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ไขปัญหาและการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (2560). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551** หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

จุฬาลักษณ์ ใจอ่อน และ ศศิวิภา พระสุธาพิทักษ์. (2561). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้น (5 STEPs). วารสาร AL-NUR บัณฑิตวิทยาลัย. 137.

นัฐนันท์ เต็มศรี และ อนุวัตร จิรวัดนพาทิข. (2563). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (5 STEPs) ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ภูเก็ต. ภูเก็ต: มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.

พงษ์ลดา สุระสรางค์. (2561). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ ที่มี การขอยืม โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ 5 STEPs ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์. กรุงเทพฯ: โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ เพียว ยินดีสุข. (2557). การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไพฑูรย์ โพธิ์สาร และ สุนันท์ ศลโกสม. (2562, กรกฎาคม-ธันวาคม). การใช้สถิติอ้างอิงทดสอบสมมติฐาน ในการ วิจัยเพื่อพัฒนาการสอนของครู. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ. 8(2): 8-12.

โรงเรียนบ้านหนองมดแดง. (2564). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ โรงเรียนบ้านหนองมดแดง.บุรีรัมย์: โรงเรียนบ้านหนองมดแดง.

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์. (2552). นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน. กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิควิธีคิด.

Limbach. B.; et al. (2553, November). Critical Thinking Framework for Any Discipline. *International Journal of Teaching in Higher Education*. 17 (2): 160-166

Enver Tatar. (2555). The effect of the 4MAT method (learning styles and brain hemispheres) of instruction on achievement in mathematics. *International Journal of Mathematical Education in Science and Technology*.

Ozlem; & Ozcakil. (2563). The Effects of STEM Activities Applied in Mathematics Courses for Elementary Pre-Service Teachers in Turkey.

E0123S: ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร

THE ADMINISTRATIVE SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER BUENGGUM DISTRICT OFFICE OF BANGKOK

ณัฐพร นพคุณ¹ สมศักดิ์ คงเที่ยง²

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เปรียบเทียบ และศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan (1970 : 607-610) ด้วยวิธีการสุ่มแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 109 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าความตรงของเนื้อหา (IOC) ระหว่าง .80 - 1 มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .973 และการสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบที ที (t-test) และการทดสอบเอฟ F-test (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนการจำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน ทักษะด้านการศึกษาและการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านมนุษย และทักษะด้านมโนภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่มกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 5 ทักษะ คือ ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านมนุษย และทักษะด้านมโนภาพ

คำสำคัญ: ทักษะการบริหาร, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to study the administrative skills of school administrators under Buengkum district office of Bangkok, their opinions were compared according to gender work experience and school size and guidelines for the development. The sample group consisted of 5 school administrators and 109 teachers under Buengkum District Office of Bangkok. The data collection tool were an interview form and a questionnaire with the reliability of .973. Statistic of data analysis are the average, the standard deviation, the percentage, the Index of Item – Objective Congruence, t-test and the One-way Analysis of Variance.

The findings revealed that;

1. The evaluation of the administrative skills of school under Buengkum district office of Bangkok is at high level in all 5 aspects, are high level. The cognitive skills aspect had the highest mean

2. The results of comparison of teachers opinion with different working experiences in overall were not significant different, but found significantly difference at .05 level in the educational and instructional skills aspect, and different school size in overall were not significant different, but found significantly difference at .05 level in the educational and instructional skills aspect, human skills aspect and conceptual skills aspect

3. Guidelines for the development of the administrative skills of educational institution under Buengkum district office of Bangkok based on interviews with 5 school administrators under Buengkum district office of Bangkok.

Keywords: Administrative Skills, School Administrators

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่แห่งการเรียนรู้ องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่ไม่แน่นอน ระบบสารสนเทศขยายตัวอย่างรวดเร็ว มีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปตามกระแสโลกในยุคใหม่ เป็นยุคของออนไลน์กระแสเปลี่ยนไปแบบวันต่อวันกระทรวงศึกษาธิการจึงต้องปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาที่จะต้องพัฒนากำลังคนให้มีขีดความสามารถและศักยภาพให้ทันกับการแข่งขันบนเวทีโลก มีแผนการผลิตและพัฒนากำลังคน เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันเตรียมความพร้อมของประชากรวัยศึกษาหาความรู้ให้มีทักษะทุกด้านเพื่อการดำรงชีวิตในยุคใหม่ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความเป็นผู้นำที่มีสมรรถนะสูงคือ มีความรู้ความสามารถมีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็น ของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จและต้องได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะอยู่เสมอซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาที่มีสมรรถนะจะเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความเข้าใจชัดเจน มีทักษะและความสามารถในการประยุกต์ศาสตร์อย่างมีศิลป์ ซึ่งแนวโน้มหรือผลของการมีสมรรถนะจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานและส่งผลช่วยสร้างความสำเร็จในระดับองค์กร ซึ่งทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษานั้นเป็นคุณลักษณะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาทักษะการบริหาร

ดังเช่น ผู้บริหารจึงควรมีแนวคิดที่ถูกต้องเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น และสอดคล้องกับแนวทางการบริหารของหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งมีแนวทางในการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2558)

ปัญหาหลักของการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร มีสาเหตุมาจากการที่รวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลาง ขาดการตรวจสอบติดตามอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น ผู้ปฏิบัติต้องคอยรับคำสั่งจากส่วนกลาง การประสานงานด้านนโยบายและการปฏิบัติงานขาดประสิทธิภาพ การบริหารงบประมาณยังไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร และที่สำคัญคือ ปัญหาความด้อยประสิทธิภาพของการบริหารที่ยังขาดทักษะด้านการบริหารต่อระบบการตรวจสอบและการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร เพื่อให้สอดคล้องกับการสรรหาและคัดเลือกตำแหน่งผู้บริหาร ทักษะการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญ หากผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการทำงานสูงก็จะสามารถเชื่อมโยงหรือแปลงวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัฒนธรรมองค์กร หรือยุทธศาสตร์ขององค์กรมาสู่กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคลได้อย่างชัดเจน สามารถใช้สมรรถนะเป็นตัวผลักดันให้วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัฒนธรรมองค์กร หรือยุทธศาสตร์ขององค์กรบรรลุเป้าหมายในการดำเนินงาน ช่วยให้องค์กรสามารถประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนในศักยภาพของบุคลากรในองค์กร ทักษะการปฏิบัติงานจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีและต้องดำเนินการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา (ทัตดาว อันประดิษฐ์. 2557: 2-3)

จากความเป็นมาและความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ว่าเป็นอย่างไร และแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่มควรเป็นอย่างไร ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสามารถนำผลวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ให้ประโยชน์แก่ผู้บริหารและเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไปและทันต่อยุคสมัยที่เปลี่ยนไปมากที่สุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานในการวิจัย

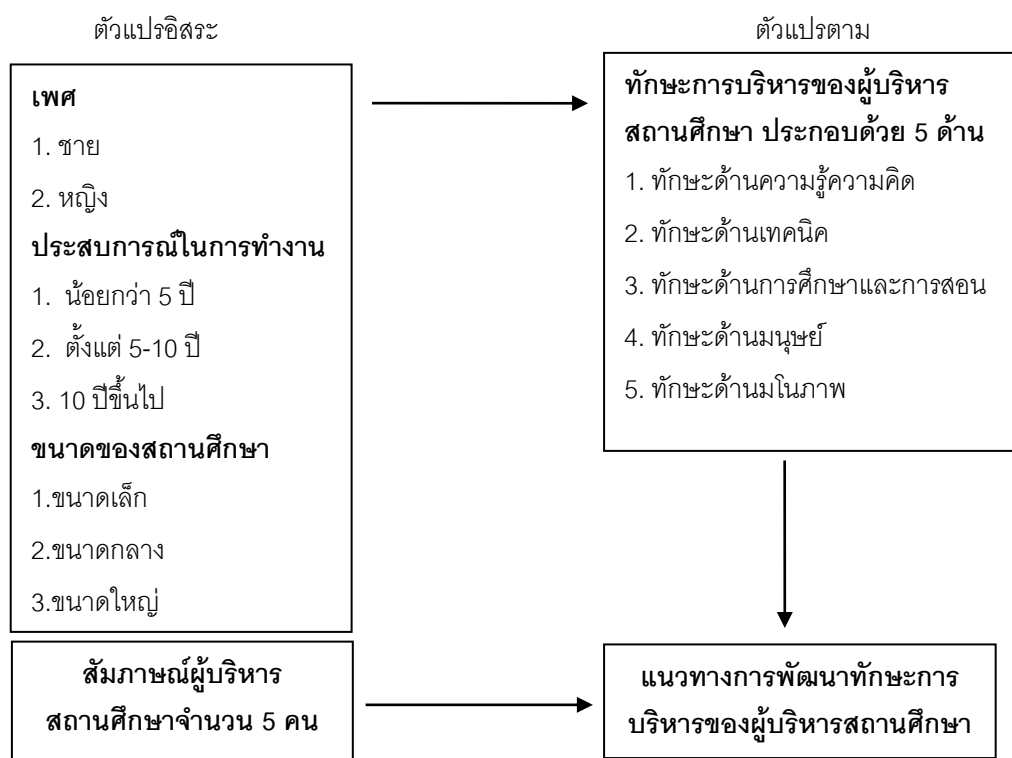
1. ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันมีความคิดเห็นเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน
3. ครูผู้สอนที่อยู่ในขนาดสถานศึกษาที่ต่างกันมีความคิดเห็นเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ได้ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มาเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา
2. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร มีแนวทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารงานในสถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของเดรกและโรว (Drake and Roe 1986) ดังภาพประกอบดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เดือน ธันวาคม 2565

ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการศึกษา และการสอน ทักษะด้านมนุษย และทักษะด้านนิภาพ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ และขนาดสถานศึกษา

2. ตัวแปรตาม คือ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 109 ชุด เนื้อหาในแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา ตอนที่ 2 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ซึ่งแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ แบบสอบถามมีค่าความเที่ยงตรงอยู่ระหว่าง .80 – 1 และหาความเชื่อมั่นโดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .973 และแบบสัมภาษณ์ก็งโครงสร้างโดยผ่านการตรวจสอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จาก 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนประสาทวิทยฯ โรงเรียนคลองกุ่ม โรงเรียนวัดพิชัย และโรงเรียนพิชัยพัฒนา จำนวน 152 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan (1970 : 607-610) ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling จำนวน 109 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติอ้างอิง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบที (t-test) และการทดสอบเอฟ (f-test) test (One-way ANOVA)

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านดังนี้

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ทักษะด้านความรู้ความคิด	4.42	.31	มาก	1
2. ทักษะด้านเทคนิค	4.26	.12	มาก	2
3. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน	4.18	.11	มาก	4
4. ทักษะด้านมนุษย	4.15	.07	มาก	5
5. ทักษะด้านมโนภาพ	4.23	.24	มาก	3
รวม	4.25	.17	มาก	-

จากตาราง 1 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน โดยภาพรวม 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D.=.17) โดยเรียงจากมากไปหาน้อย คือ 1. ทักษะด้านความรู้ความคิด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D.=.31) 2. ทักษะด้านเทคนิค อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D.=.12) และ 5. ทักษะด้านมโนภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D.=.24) ตามลำดับ

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานครจำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร	ชาย		หญิง		t	p
	N	= 26	N	= 83		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ทักษะด้านความรู้ความคิด	4.43	.29	4.41	.41	.017	.895
2. ทักษะด้านเทคนิค	4.15	.59	4.24	.41	.751	.388
3. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน	4.25	.55	4.14	.57	.766	.383
4. ทักษะด้านมนุษย	4.21	.54	4.13	.50	.528	.469
5. ทักษะด้านมโนภาพ	4.62	.40	4.52	.37	1.420	.236
เฉลี่ยรวม	4.33	.47	4.29	.45	.540	.470

จากตาราง 2 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ($t = .540$, $p = 0.470$)

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร	แหล่งความ แปรปรวน	ประสบการณ์ในการทำงาน				
		SS	df	MS	F	p
1. ทักษะด้านความรู้ความคิด	ระหว่างกลุ่ม	.608	2	.304	2.091	.129
	ภายในกลุ่ม	15.419	106	.145		
	รวม	16.027	108			
2. ทักษะด้านเทคนิค	ระหว่างกลุ่ม	.286	2	.143	.666	.516
	ภายในกลุ่ม	22.731	106	.214		
	รวม	23.017	108			
3. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2.677	2	1.339	4.427*	.014
	ภายในกลุ่ม	32.057	106	.302		
	รวม	34.734	108			
4. ทักษะด้านมนุษย	ระหว่างกลุ่ม	1.017	2	.508	2.021	.138
	ภายในกลุ่ม	26.655	106	.251		
	รวม	27.672	108			
5. ทักษะด้านมโนภาพ	ระหว่างกลุ่ม	.301	2	.150	1.072	.346
	ภายในกลุ่ม	14.870	106	.140		
	รวม	15.171	108			
ภาพรวมทั้ง 5 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	.978	2	.490	2.060	.230
	ภายในกลุ่ม	22.346	106	.260		
	รวม	23.324	108			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตาราง 3 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน จำแนกตามประสบการณ์โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($F = 2.060$, $p = .230$) แต่ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ($F = 4.427$, $p = .014$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 การเปรียบเทียบความทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร	แหล่งความ แปรปรวน	ขนาดสถานศึกษา				
		SS	df	MS	F	p
1. ทักษะด้านความรู้ความคิด	ระหว่างกลุ่ม	.873	2	.437	3.054	.051
	ภายในกลุ่ม	15.154	106	.145		
	รวม	16.027	108			
2. ทักษะด้านเทคนิค	ระหว่างกลุ่ม	.186	2	.093	.432	.650
	ภายในกลุ่ม	22.830	106	.215		
	รวม	23.017	108			
3. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน	ระหว่างกลุ่ม	9.338	2	4.669	19.489*	.000
	ภายในกลุ่ม	25.396	106	.204		
	รวม	34.734	108			
4. ทักษะด้านมนุษย	ระหว่างกลุ่ม	2.978	2	1.489	6.393*	.002
	ภายในกลุ่ม	24.694	106	.233		
	รวม	27.672	108			
5. ทักษะด้านมโนภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2.689	2	1.344	11.417*	.000
	ภายในกลุ่ม	12.482	106	.118		
	รวม	15.171	108			
ภาพรวมทั้ง 5 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3.213	2	1.601	8.157	.141
	ภายในกลุ่ม	20.111	106	.183		
	รวม	23.324	108			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตาราง 4 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($F = 8.157, p = .141$) แต่ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ($F = 19.489, p = .000$) ทักษะด้านมนุษย ($F = 6.393, p = .002$) และทักษะด้านมโนภาพ ($F = 11.417, p = .000$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยทักษะด้านความรู้ความคิด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด

2. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม ครูผู้สอนที่มีเพศ ประสบการณ์การทำงาน และอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนการจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ทักษะด้านการศึกษาและการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านมนุษย และทักษะด้านมโนภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ใน 5 ทักษะ ดังนี้ ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านมนุษย และทักษะด้านมโนภาพ

3.1 แนวทางการพัฒนาทักษะด้านความรู้ความคิด พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาตัวเองให้มีทักษะความเป็นผู้นำทางการศึกษา มีความรู้ ความคิด ความสามารถในการกำหนดทิศทางการบริหารการศึกษา เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีทักษะบริหารคือเอาใจใส่ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานเพื่อผลที่มีเป็นประโยชน์ของผู้เรียนสูงสุดโดยการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ความสามารถเช่นการอบรม การแนะนำศึกษาต่อให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษา สามารถบอกทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารพัฒนาทักษะในความเป็นผู้นำให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมกันวางแผน การปฏิบัติ การควบคุม ติดตามผล ประเมินผล เพื่อให้การทำงานสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 แนวทางการพัฒนาทักษะด้านเทคนิค พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีศาสตร์และศิลป์ในการพัฒนาทักษะด้านเทคนิคให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา มีการรวบรวมความคิดนำวิธีการทำงานแบบความร่วมมือนำมาใช้เพื่อให้การทำงานขับเคลื่อนองค์กรไปข้างหน้า โดยทักษะของผู้บริหารใช้หลักการทำงานแบบมีส่วนร่วม มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อปรึกษาหารือการทำงานต่างๆ ของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้ศาสตร์การทำงานกับบุคคลที่แตกต่างกันภายใต้องค์กรเดียวกันโดยต้องเป็นผู้ประสานและกระจายอำนาจในงานด้านต่าง ๆ พันธกิจตามภาระหน้าที่ เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมในการวางแผนงานในการทำงาน

3.3 แนวทางการพัฒนาทักษะด้านการศึกษาและการสอน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาให้กับบุคลากรให้สามารถทำผลงานทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางในการกำหนดนโยบายเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างถ่วงถ่วงตามความต้องการเป็นรายบุคคล ติดตามผลงานอย่างเป็นระบบ สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาพัฒนาตนเองเต็มความสามารถ และส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพให้ได้มากที่สุด

3.4 แนวทางการพัฒนาทักษะด้านมนุษย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีแนวทางในการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวข้องในองค์กรโดยหลักจิตวิทยามนุษย์จะต้องเข้าใจพฤติกรรมของบุคลากรในองค์กรเพื่อสนองความต้องการ จากการรวบรวมพบว่าความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษามีความต้องการเข้าอกเข้าใจ และเป็น

ยอมรับของผู้บริหารแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารด้านมนุษยคือการยอมรับฟังทุก ๆ ปัญหาโดยยังไม่ตัดสินในขณะที่ยัง จะต้องเข้าใจในทุกโอกาสของการสื่อสาร ทำให้งานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์

3.5 แนวทางการพัฒนาทักษะด้านมโนภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะมโนภาพการบริหารจัดการบริหารสถานศึกษามีความสามารถในการดำเนินการ ซึ่งทำให้กระบวนการในสถานศึกษาบรรลุได้ตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษามีการสำรวจความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษาว่ามีความรู้เกี่ยวกับทักษะการบริหารหรือมุ่งเน้นที่พัฒนาทักษะการจัดการหรือไม่ซึ่งมีความสำคัญมากสำหรับความสำเร็จของสถานศึกษา

อภิปรายผล

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยทักษะด้านความรู้ความคิด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาในภาพรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน โดยผู้บริหารสามารถบริหารโครงการ กิจกรรมและทรัพยากรต่าง ๆ ได้สอดคล้องกับแผนที่วางไว้ มีการกำหนดเป้าหมายและการวางแผนการจัดการองค์การ การควบคุมและการติดตามงานเพื่อให้การบริหารงานได้บรรลุเป้าหมายขององค์การซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรชัย จันทะ (2556) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหาร กลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาไพบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหาร กลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาไพบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

1.1 ทักษะด้านความรู้ความคิด พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ทักษะด้านความรู้ความคิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการใช้ความรู้ความคิดในการบริหารงาน ซึ่งจะต้องนำกลยุทธ์ใหม่ๆมา บริหารงานเพื่อให้สถานศึกษามีการพัฒนาที่ดีขึ้น โดยการทำงานต่าง ๆ จะต้องมีการวางแผนในการทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับบทความของ มารุต พัฒนาผล (ออนไลน์, 2558) พบว่า ได้กล่าวถึงทักษะการรู้คิดว่าเป็นความสามารถในการคิดและการเรียนรู้ ประกอบด้วย การรับรู้ ความสนใจ การจำ ภาษา และการคิด โดยมีสมอง เป็นส่วนประมวลผลข้อมูล ที่รับเข้ามาจากประสาทสัมผัสต่าง ๆ ก่อให้เกิดการคิดและการเรียนรู้ขึ้น

1.2 ทักษะด้านเทคนิค พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ทักษะด้านเทคนิค โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในการนำเทคนิคมาใช้ในการบริหารงานไม่ว่าจะเป็นการใช้เทคนิคในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติที่หลากหลาย โดยผู้บริหารมีความสามารถในการคิดเชิงกลยุทธ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย อินทรา ละออง (2564: 29) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 พบว่า ได้กล่าวถึงทักษะด้านเทคนิควิธีว่าเป็นความสามารถของผู้บริหาร ในการบริหารจัดการองค์การโดยอาศัยความรู้ ความชำนาญในการปฏิบัติงาน รู้จักวิเคราะห์ จัดการ วางแผนงานการบริหารได้อย่างเป็นระบบ มีเทคนิควิธีในการบริหารจัดการองค์การ เทคนิคการสั่งการ เทคนิคการสื่อสารรวมทั้งเทคนิคการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ เพื่อพัฒนาการบริหารองค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ทักษะด้านการศึกษาและการสอน พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ทักษะด้านการศึกษาและการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการเรียนการสอน มีความเชี่ยวชาญและเป็นนักวิชาการที่ดีในการให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนแก่ครู มีความสามารถในการจัดการและการบริหารหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับภารกิจ สังคม และชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ปณิดา ใจดี (2562: 24) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู 2550) พบว่า ได้กล่าวถึงทักษะด้านการศึกษาและการสอนว่า ความเป็นผู้นำทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเรียนการสอน และเป็นนักวิชาการที่ดีในฐานะที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา

1.4 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาใช้การบริหารงานแบบความร่วมมือเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา และสามารถสร้างเครือข่ายภายนอกสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุจิรา บันโย (2565: 57) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 พบว่า ได้กล่าวถึงทักษะมนุษยสัมพันธ์ว่า เป็นทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานกับคน เช่น มีวิธีการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ร่วมงาน ประสานความร่วมมือระดมทรัพยากรมาใช้ในการปฏิบัติงาน มีทัศนคติที่ดี ส่งเสริมการสร้างบรรยากาศการทำงานแบบร่วมมือร่วมใจมีการยอมรับนับถือให้เกียรติซึ่งกันและกัน หน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส มีอัธยาศัยดีแต่งกายสุภาพเรียบร้อย เหมาะสมตามรูปแบบวัฒนธรรมและค่านิยม พูดชัดเจนให้ความใส่ใจมารยาทในสังคมมีการวางตัวได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ ควบคุมอารมณ์ได้ดี ประสานงานกับหน่วยงานและบุคคลอื่นได้ ทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น มีความเมตตาปรารถนาให้ผู้อื่นมีสุข มีการจัดงานให้มีการพบปะสังสรรค์ นอกเวลาสามารถสร้างเครือข่ายภายนอกสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 ทักษะด้านนโยบาย พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ทักษะด้านนโยบาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาในภาพรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน มีการวิเคราะห์และวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด สามารถมองเห็นองค์การในภาพรวมทั้งหน่วยงานที่ตนสังกัดอยู่และหน่วยงานอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิดา ใจดี (2562: 59) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู 2550) พบว่า ได้กล่าวถึงทักษะด้านนโยบายว่า เป็นความสามารถในการประสานงานสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน สามารถมองเห็นองค์การในภาพรวม เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างงานด้านต่าง ๆ ในองค์การหรือหน่วยงานได้อย่างชัดเจน และการที่มีการเปลี่ยนแปลงใน บางส่วนของงาน จะมีผลกระทบต่อส่วนอื่น ๆ ได้อย่างไรบ้าง รวมทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่าง หน่วยงานที่ตนสังกัดกับหน่วยงานอื่น ๆ

2. จากผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า

2.1 ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบริบทของหน่วยงาน ซึ่งมีบริบทในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่คล้ายคลึงกับทำให้ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียาพร ไชยพลบาล (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่า ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นไปตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากทักษะการบริหารเป็นการดำเนินงานเป็นทีมซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมการดำเนินงาน ส่วนครูที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานก็จะร่วมทีมทำงานอย่างต่อเนื่องมีการสอนงานจากผู้มีประสบการณ์สูงไปหาผู้มีประสบการณ์น้อยทำให้ได้เรียนรู้และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงทำให้มุมมองในทักษะการบริหารผู้บริหาร แตกต่างกันและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทัดดาว อันประณีต (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี พบว่า ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2.3 ครูที่สอนที่อยู่ในขนาดสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นของครูที่มีทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่รายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ทักษะด้านความรู้ความคิดและทักษะด้านเทคนิค ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากทักษะการบริหารเป็นการดำเนินงานเป็นทีมซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมการดำเนินงาน ส่วนครูที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานก็จะร่วมทีมทำงานอย่างต่อเนื่องมีการสอนงานจากผู้มีประสบการณ์สูงไปหาผู้มีประสบการณ์น้อยทำให้ได้เรียนรู้และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงทำให้มุมมองในทักษะการบริหารผู้บริหาร แตกต่างกันและสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภินันท์ จันทร์ศรีทอง (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด พบว่า ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

3. จากผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร พบว่า

3.1 แนวทางการพัฒนาทักษะด้านความรู้ความคิด พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาตัวเองให้มีทักษะความเป็นผู้นำทางการศึกษา มีความรู้ ความคิด ความสามารถในการกำหนดทิศทางการบริหารการศึกษา เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีทักษะบริหารคือเอาใจใส่ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานเพื่อผลที่มีเป็นประโยชน์ของผู้เรียนสูงสุดโดยการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ความสามารถเช่นการอบรม การแนะนำศึกษาต่อให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษา สามารถบอกทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารพัฒนาทักษะในความเป็นผู้นำให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมกันวางแผน การปฏิบัติ การควบคุม ติดตามผล ประเมินผล เพื่อให้การทำงานสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรัญญา น้อยพิมาย (2562) ได้ศึกษาเรื่อง

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะความเป็นผู้นำทางการศึกษา สามารถกำหนดทิศทางเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำทางการศึกษา ให้สามารถกำหนดทิศทางเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

3.2 แนวทางการพัฒนาทักษะด้านเทคนิค พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีศาสตร์และศิลป์ในการพัฒนาทักษะด้านเทคนิคให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา มีการรวบรวมความคิดเห็นวิธีการทำงานแบบความร่วมมือนำมาใช้เพื่อให้การทำงานขับเคลื่อนองค์กรไปข้างหน้า โดยทักษะของผู้บริหารใช้หลักการทำงานแบบมีส่วนร่วม มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อปรึกษาหารือการทำงานต่างๆ ของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้ศาสตร์การทำงานกับบุคคลที่แตกต่างกันภายใต้องค์กรเดียวกันโดยต้องเป็นผู้ประสานและกระจายอำนาจในงานด้านต่างๆ พันธกิจตามภาระหน้าที่ เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมในการวางแผนงานในการทำงาน โดยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันเพื่อช่วยในการตัดสินใจ และผู้บริหารมีเทคนิควิธีในการสร้างแรงกระตุ้นต่อครูให้มีความคิดริเริ่มการแสดงความคิดเห็น เช่นการให้แสดงความคิดเห็นให้มีการเสริมแรงเป็นรางวัลเล็กๆ น้อยๆ หรือการแสดงชื่นชมโดยไม่ตัดสินดีหรือไม่ ถูกหรือผิด ทั้งนี้เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานร่วมกัน เพราะความสำเร็จของงานขึ้นอยู่กับความร่วมมือของครูและบุคลากรในสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษายังมีเทคนิคในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานที่หลากหลาย มีปฏิทินการปฏิบัติงานเป็นของตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจ ปรับปรุง การนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล เป็นหลักในการดำเนินงาน จัดทำเอกสารประกอบการวัดและประเมินผลและมีการรายงานการสรุปผลการดำเนินการ จากการสอบถาม สัมภาษณ์ สังเกตการณ์มอบหมายงาน และติดตามผลอย่างเป็นระบบและนำผลที่ได้ไปใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชานนท์ วรธนา (2563) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ผู้บริหารต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อเสริมสร้างทักษะทางการบริหารรวมทั้งนำเทคนิคการหรือกลยุทธ์ทางการบริหารในรูปแบบใหม่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติในสถานศึกษา

3.3 แนวทางการพัฒนาทักษะด้านการศึกษาและการสอน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาให้กับบุคลากรให้สามารถทำผลงานทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางในการกำหนดนโยบายเพื่อเน้นการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างทั่วถึงตามความต้องการเป็นรายบุคคล ติดตามผลงานอย่างเป็นระบบ สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาพัฒนาตนเองเต็มความสามารถ และส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพให้ได้มากที่สุด มีการสร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ โดยการดูแลเอาใจใส่และการกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอ ปรึกษาหารือกระตุ้นสร้างให้ครูตระหนักเห็นความสำคัญของการนิเทศการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชานนท์ วรธนา (2563) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ผู้บริหารควรมีความรู้ความสามารถด้านการศึกษาและการสอน โดยต้องมีการพัฒนาตนเองในหารเรียนรู้เทคนิคการใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการสอน พร้อมกับผลักดันให้ความรู้และเน้นย้ำให้ ครู มีการพัฒนาตนเองด้านการพัฒนาหลักสูตร

ตั้งแต่ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้จนถึงหลักสูตรสถานศึกษา มีการติดตามสำรวจ และประเมินผลการดำเนินการตามนโยบายด้านการศึกษาและการสอน ตามกระบวนการนิเทศติดตามของสถานศึกษา

3.4 แนวทางการพัฒนาทักษะด้านมนุษย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีแนวทางในการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวข้องในองค์กรโดยหลักจิตวิทยามนุษย์จะต้องเข้าใจพฤติกรรมของบุคลากรในองค์กรเพื่อสนองความต้องการ จากการรวบรวมพบว่าความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษามีความต้องการเข้าอกเข้าใจ และเป็นที่ยอมรับของผู้บริหารแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารด้านมนุษยคือการยอมรับฟังทุก ๆ ปัญหาโดยยังไม่ตัดสินใจในขณะที่ฟัง จะต้องเข้าใจในทุกโอกาสของการสื่อสาร ทำให้งานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา นอกจากนี้การพัฒนาทักษะด้านมนุษยของผู้บริหารสถานศึกษาเมื่อเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ใดก็ตามหากเกิดปัญหาจะต้องแก้ไขปัญหาได้อย่างทัน่วงที ถ้าหากเรามีทักษะทางด้านมนุษยแล้วเราจะสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้ทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ในขณะเดียวกันการรับรู้พฤติกรรมที่หลากหลายต้องไม่มีอคติใดใดจึงจะสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขทั้งผู้บริหารและบุคลากรทั้งสององค์ประกอบนี้ ทำให้บุคคลมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเพราะจะทำให้มีการยอมรับพฤติกรรมของบุคคลอื่นและยอมรับความแตกต่างของบุคคลด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำฝน สิทธิศรี (2565) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ยอมรับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นหรือผู้ใต้บังคับบัญชาทุกฝ่ายได้ใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มศักยภาพ และร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงาน

3.5 แนวทางการพัฒนาทักษะด้านมโนภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะมโนภาพการบริหารจัดการบริหารสถานศึกษามีความสามารถในการดำเนินการ ซึ่งทำให้กระบวนการในสถานศึกษาบรรลุได้ตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษามีการสำรวจความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษาว่ามีความรู้เกี่ยวกับทักษะการบริหารหรือมุ่งเน้นที่พัฒนาทักษะการจัดการหรือไม่ซึ่งมีความสำคัญมากสำหรับความสำเร็จของสถานศึกษาเป็นเพราะ ทักษะด้านมโนภาพ เป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อผู้บริหารส่งผลให้ผู้บริหารต้องเป็นผู้รับผิดชอบในงานด้านต่าง ๆ ต่อองค์กรโดยรวม และยังรวมถึงเรื่องการวางแผนซึ่งเป็นหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหาร นอกจากนี้ทักษะ ด้านมโนภาพยังรวมถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหา วิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ของโรงเรียนที่เกิดขึ้นที่ส่งผลกระทบต่อองค์กร และยังรวมถึงความสามารถในการคิดเชิงกลยุทธ์ สามารถวิเคราะห์สภาพ ปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาในภาพรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน เช่น กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจของสถานเพื่อพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษา วิเคราะห์และวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่าง เหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด มีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการพัฒนาและแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา สามารถจัดระบบงานของสถานศึกษาให้สัมพันธ์กันได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีมาตรการรองรับในการเปลี่ยนแปลงบางส่วนของงานเพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจจะ เกิดขึ้นในอนาคต สามารถมองเห็นองค์กรในภาพรวมทั้งหน่วยงานที่ต้นสังกัดอยู่และหน่วยงานอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิดา ใจดี (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู 2500) พบว่า ผู้บริหารควรศึกษาข้อมูลรอบด้าน เพื่อนำไปกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ต้องมีมโนภาพในการวางแผนงานในการพัฒนาอย่างชัดเจนและถูกต้องตามบริบทของโรงเรียนโดยมีบุคลากรเป็นส่วนร่วมในการทำงาน มีการประชุมวางแผนงานกับคณะครูร่วมมือกันการวิเคราะห์และวางแผนการจัดการศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ร่วมกันวางแผนวิเคราะห์สภาพปัญหาและความ

ต้องการของสถานศึกษาอย่างถูกต้อง ชัดเจน และมีมาตรการรองรับในการเปลี่ยนแปลงเพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเพื่อนำไปใช้

1. ทักษะด้านความรู้ความคิด ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความสามารถในการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม
2. ทักษะด้านเทคนิค ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการวางแผน กำหนดนโยบาย และทิศทางของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน
3. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสนับสนุนให้ครูรู้จักใช้แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงาน
4. ทักษะด้านมนุษย ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้และสนับสนุนการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. ทักษะด้านมโนภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเปรียบเทียบความสำเร็จในแต่ละหน่วยงานมาประยุกต์ใช้ได้
2. ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ชานนท์ วรรณ. (2563). แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ทัดดาว อันประนิตย์. (2557). การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- น้ำฝน ลิทธิศรี. (2565). แนวทางพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารจัดการการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปณิดา ใจดี. (2562). ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู 2500). การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ปรียาพร ไชยพลบาล. (2561). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- มารุต พัฒนผล. (2558). **ทักษะการรู้คิด (cognitive skills)**. สืบค้นจาก <http://curriculumandlearning.com/>
- ศรัณญา น้อยพิมาย. (2562). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา.
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2558). **สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ. 2558 (IMD2015)**.
กรุงเทพฯ:สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- อนุกิรา ปั่นโย. (2565). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการ
บริหารการศึกษา.มหาวิทยาลัยพะเยา.
- อภิรักษ์ จันทร์ศรีทอง. (2559). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดระยอง
จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อินทิรา ลอช. (2564). **ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย
ทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7**. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.

E0124S: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนช่างอากาศอามรุง จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)

A STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT OF TECHNOLOGY IN COMPUTING SCIENCE ON THE TOPIC OF FUNDAMENTAL KNOWLEDGE OF TECHNOLOGY EQUIPMENT OF PRIMARY 1 STUDENTS AT CHANG AKAT AMRUNG SCHOOL FROM STEM EDUCATION LEARNING MANAGEMENT

ลลิตา ปรีชาญจิรากุล¹ เบญจรัตน์ ราชขวาง²

¹ นักศึกษาด้านสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) และ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนช่างอากาศอามรุง เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน ได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวนนักเรียน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ วิชา เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) และ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test for dependent Samples)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบ สะเต็มศึกษา (STEM Education) ภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ โดยมีนักเรียน จำนวน 8 คน อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 33.33 นักเรียน 4 คน อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 16.67 นักเรียน 2 คน อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 8.33 และจำนวน 10 คน อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 41.67

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาสูงขึ้น มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

Abstract

The purpose of this study were: 1) to examine the learning achievement of Technology in Computing Science on the topic of Fundamental Knowledge of Technology Equipment of Primary 1 Students. 2) to compare the learning achievement before and after Stem Education learning management. A sample was selected from one classroom of the primary 1/1 students at Chang Akat Amrung School, Dusit District, Bangkok. There were 24 students, which used Purposive Sampling. The first semester, the academic year of 2022. The instruments used were: 1) lesson plan of Technology in Computing Science on the topic of Fundamental Knowledge of Technology Equipment of Primary 1 Students. 2) learning achievement tests of Technology in Computing Science on the topic of Fundamental Knowledge of Technology Equipment of Primary 1 Students. Data were collected and analyzed using percentage, mean, Standard Deviation (S.D.), and t-test for dependent Samples.

The results showed that.

1. The achievement of Technology in Computing Science on the topic of Fundamental Knowledge of Technology Equipment of Primary 1 Students by Stem Education Learning Management. Overall, most students have passed the criteria, accounting for 100 % of the total number of students, 8 students had a very high-level score, accounting for 33.33%, 4 students had a high-level score, accounting for 16.67 %, 2 students had a moderate score, accounting for 8.33%, and 10 students passed the criteria for the score, accounting for 41.67%.

2. The achievement of Technology in Computing Science on the topic of Fundamental Knowledge of Technology Equipment of Primary 1 Students by Stem Education Learning Management. after learning was higher than before at a 0.5 level of significance.

Keywords: Learning Achievements, Stem Education Learning Management

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดทำขึ้นสำหรับท้องถิ่นและสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและกำหนดทิศทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยในทุกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในเอกสารนี้ช่วยทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับเห็นผลคาดหวังที่ต้องการในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างผู้เรียน ซึ่งจะสามารถช่วยให้เห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมั่นใจ ทำให้การจัดทำหลักสูตรในระดับสถานศึกษามีคุณภาพและมีความเป็นเอกภาพยิ่งขึ้น ช่วยให้เกิดความชัดเจนเรื่องการจัดและประเมินผลการเรียนรู้และช่วยแก้ปัญหาการเทียบโอนระหว่างสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายมุ่งพัฒนาให้คนมีการ

เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพเกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ คุณภาพการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคนให้เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณภาพ การที่ประเทศไทยจะพัฒนาไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอนาคตได้นั้นจะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาทั้งในระยะกลางและระยะยาวโดยเฉพาะ “การพัฒนาคน” ให้มีการเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีสิ่งที่สำคัญที่สุด คือทักษะการเรียนรู้และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน

ในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนจะต้องมีการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะต้องมุ่งเน้นพัฒนาการเรียนรู้ให้ผู้เรียนให้มีทักษะกระบวนการคิด กระบวนการค้นคว้าสู่การทดลองและค้นหาคำตอบในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเองอย่างมีความสุขมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ทุกขั้นตอนได้แสดงออกทั้งด้านความคิดสร้างสรรค์และการพัฒนาสติปัญญาอย่างเต็มศักยภาพจึงเป็นการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยยึดหลักคุณภาพมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพ และเทคโนโลยี มาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อ

สะเต็มศึกษา (Science Technology Engineering and mathematics Education: STEM)

เป็นแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ คณิตศาสตร์ ที่มุ่งแก้ไขปัญหาที่พบเห็นในชีวิตจริง เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ ทักษะชีวิต ความคิดสร้างสรรค์และเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนในการปฏิบัติงานที่ต้องใช้องค์ความรู้และทักษะกระบวนการด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี รวมทั้งนำไปสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรมในอนาคตการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาเป็นการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมหรือโครงการที่บูรณาการ กลุ่มสาระ 4 รายวิชา โดยนักเรียนจะได้ทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และได้นำความรู้มาออกแบบชิ้นงานหรือวิธีการเพื่อตอบสนองความต้องการหรือแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันเพื่อให้ได้เทคโนโลยีซึ่งเป็นผลผลิตจากกระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรม โดยผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ขึ้นระบุปัญหา ขึ้นรวบรวมข้อมูล วางแผนและพัฒนา ทดสอบและประเมินผล และการนำเสนอผลงานการแก้ปัญหาตามขั้นตอนกระบวนการอาจมีลำดับขั้นตอนการดำเนินงานแตกต่างไปจากนี้โดยอาจมีการสลับขั้นตอนหรือย้อนกลับขั้นตอนได้ และโดยทั่วไปการสร้างสรรคชิ้นงานหรือการแก้ปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มักเป็นกระบวนการที่ต้องทำซ้ำและต่อเนื่องจนกว่าจะสามารถแก้ปัญหาได้ ผู้เรียนจะมีทักษะการคิดวิเคราะห์ และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอน (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2557ก: 5)

จากการศึกษาการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้มีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยี ที่มีการจัดการเรียนรู้ที่ยังคงเน้นรูปแบบการบรรยายอันเนื่องมาจากระยะเวลาในการเรียนการสอนที่มีจำนวนจำกัด พบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนว่าผู้เรียนขาดความเข้าใจอย่างแท้จริง ทำให้การเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนยังเน้นการเรียนการสอนแบบยัดเยียดเป็นหลักสูตรเป็นหลักศูนย์กลาง เน้นให้นักเรียนท่องจำตามหนังสือ และฟังครูผู้สอนโดยไม่ได้เกิดการบูรณาการและไม่ได้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาสาระการจัดการเรียนรู้ ปัญหาที่

เกิดขึ้น ผู้เรียนไม่เกิดการพัฒนาตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ให้ ตามมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนด ผู้ทำวิจัยจึงให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาในการจัดรูปแบบการเรียนการสอนและแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบเดิมมีส่วนที่ทำให้ผู้เรียนขาดความเข้าใจในเนื้อหาสาระและมีผลการเรียนที่ไม่สอดคล้องกับหลักสูตร (โรงเรียนช่างอากาศอ่ำรุ่ง. 2565) ผู้วิจัยจึงได้สนใจและนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาดังนั้นในฐานะการเป็นผู้สอนได้นำการจัดการเรียนรู้มาประยุกต์เพื่อวางแผนและบูรณาการจัดการเรียนรู้รูปแบบสะเต็มศึกษามาจัดการเรียนการสอนในเรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยี เพื่อให้การเรียนการสอนได้สอดคล้องกับหลักสูตรและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้ผ่านเกณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและผู้เรียนสามารถจดจำ สนุกสนานไปกับการจัดการเรียนรู้ เข้าใจรูปแบบการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงานให้มีจิตสำนึกในการใช้พลังงานทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องกับความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละช่วงอายุ ซึ่งครูผู้สอนสามารถสอดแทรกความรู้ได้เมื่อผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับชิ้นงานที่ออกแบบหรือสร้างสรรค์ชิ้นงานขึ้นมา ตามมาตรฐานตัวชี้วัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ที่สูงขึ้นและนักเรียนสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการทำงานในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพในอนาคต
2. ครูสามารถนำข้อมูลของการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไปปรับใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) และกลุ่มสาระวิชาอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น
3. สถานศึกษาได้นำแนวทางการจัดการเรียนไปบูรณาการใช้เป็นแนวทางในการจัดทำนโยบายของสถานศึกษา

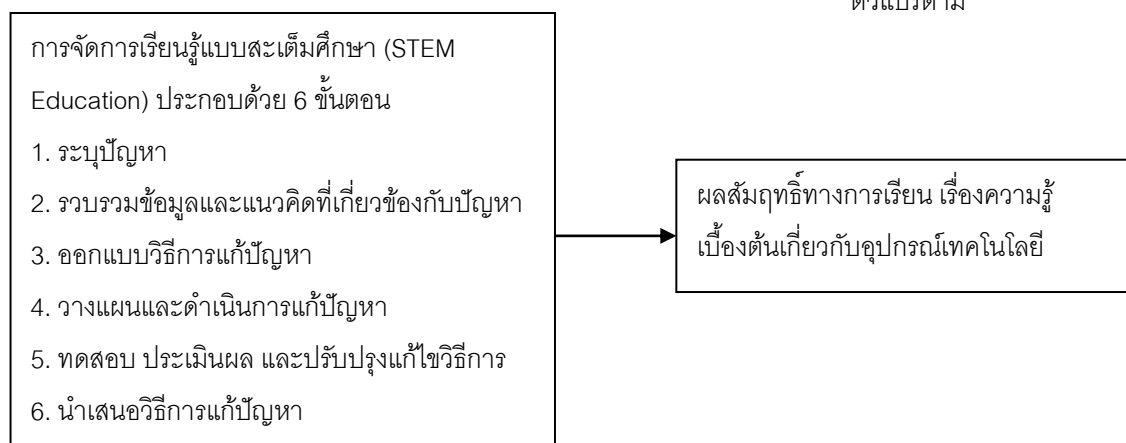
กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) หลักการและแนวคิดของสะเต็มศึกษา (พรทิพย์ ศิริภัทราชัย. 2556: 49-56) รูปแบบกระบวนการจัดการเรียนการสอนสะเต็มศึกษา (มานะ อินทรสว่าง. 2556: 11-13) หลักการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)

(ศูนย์สะเต็มศึกษาแห่งชาติ. 2557) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ชนกนันท์ พะสุโร. 2558; นิยุสนี อามะ. 2558; ชลาธิป สมาชิกโต. 2557; และ สมเกียรติ เพ็ญทอง. 2556) มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบ สะเต็มศึกษา (STEM Education) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนช่างอากาศอ่ำรุ่ง จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) โดยมีลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนช่างอากาศอ่ำรุ่ง เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ที่เรียนวิชา เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 48 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนช่างอากาศอ่ำรุ่ง เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 24 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จาก 2 ห้องเรียนได้ห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ห้อง 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิธีการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา มีผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาหาค่าเฉลี่ย ผลการประเมินโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยีโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ทำการตรวจสอบเพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์และข้อคำถาม โดยผลการประเมินค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.58-0.87 และค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้ออยู่ระหว่าง 0.25-0.50 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการวิจัย ใช้แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One group Per-test Post-test Design) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2549: 249)

ตาราง 1 แบบแผนการวิจัยกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

Pre-test	Treatment	Post-test
T_1	x	T_2

เมื่อ T_1 แทน การทดสอบก่อนเรียน

T_2 แทน การทดสอบหลังเรียน

X แทน การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 สำหรับหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 จำนวน 1 หน่วย เวลาเรียนจำนวน 7 ชั่วโมง

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนช่างอากาศอ่ำรุ่ง จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) โดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนช่างอากาศอ่ำรุ่ง จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สูตรสถิติทดสอบที (t-test for dependent Samples)

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สูตรสถิติทดสอบที (t-test for dependent Samples)

ผลการวิจัย

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนช่างอากาศอ่ำรุ่ง จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) ดังแสดงตาราง 2

ตาราง 2 จำนวน ร้อยละ และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยี

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม	$\bar{X}$	S.D.
17-20	80-100	ดีมาก	8	33.33	33.33	18.5	1.19
15-16	70-79	ดี	4	16.67	50.00	15.5	0.58
13-14	60-69	พอใช้	2	8.33	58.33	13.0	0.00
10-12	50-59	ผ่านเกณฑ์	10	41.67	100	10.5	0.53
0-9	0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-	-	-	-
รวม			24	100		14.21	3.66

จากตาราง 2 พบว่าการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนช่างอากาศอ่ารุง จากการจัดการเรียนรู้แบบ สะเต็มศึกษา (STEM Education) ภาพรวมนักเรียนมีคะแนนอยู่ระดับพอใช้ โดยมีนักเรียนจำนวน 8 คน อยู่ระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 33.33 นักเรียน จำนวน 4 คน อยู่ระดับดี คิดเป็นร้อยละ 16.67 นักเรียนจำนวน 2 คน อยู่ระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 8.33 และมีนักเรียนจำนวน 10 คน อยู่ระดับผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 41.67

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนช่างอากาศอ่ารุง จากการจัดการเรียนรู้แบบ สะเต็มศึกษา (STEM Education) ดังแสดงตาราง 3

ตาราง 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนช่างอากาศอ่ารุง จากการจัดการเรียนรู้แบบ สะเต็มศึกษา (STEM Education)

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
ก่อนเรียน	24	20	9.75	2.56	11.30*	.000
หลังเรียน	24	20	14.21	3.66		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM

Education) สรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนช่างอากาศอามาร จากการจัดการเรียนรู้แบบ สะเต็มศึกษา (STEM Education) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($t = 11.30$)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบ สะเต็มศึกษา (STEM Education) สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบ สะเต็มศึกษา (STEM Education) ภาพรวมของนักเรียนอยู่ในระดับพอใช้ มีนักเรียนจำนวน 8 คน อยู่ระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 33.33 นักเรียน 4 คน อยู่ระดับดี คิดเป็นร้อยละ 16.67 นักเรียน 2 คน อยู่ระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 8.33 และนักเรียนจำนวน 10 คน อยู่ระดับผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 41.67

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบ สะเต็มศึกษา (STEM Education)

หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบ สะเต็มศึกษา (STEM Education) ภาพรวมของนักเรียนอยู่ในระดับพอใช้ มีนักเรียนจำนวน 8 คน อยู่ระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 33.33 นักเรียน 4 คน อยู่ระดับดี คิดเป็นร้อยละ 16.67 นักเรียน 2 คน อยู่ระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 8.33 และนักเรียนจำนวน 10 คน อยู่ระดับผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 41.67 ทั้งนี้เนื่องจากจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการรับรู้ข้อมูล ทักษะการคิด ทักษะการรวบรวมปัญหาปัญหา ทักษะการแก้ปัญหา และถ่ายทอดข้อมูลโดยใช้วิธีการสอน และเทคนิคการเรียนการสอนที่หลากหลาย การนำเอาหลักการแนวคิดการจัดการเรียนการสอนแบบสะเต็มศึกษา มาใช้ด้านการคิด และการเรียน แทรกลงในขั้นตอนของการจัดกิจกรรม เน้นผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างทั่วถึง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมมีส่วนร่วมในการเรียนในการรวบรวมปัญหาแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและแก้ปัญหาโดยมีการนำเสนอผลงานตลอดจนฝึกให้ผู้เรียนได้คิด และร่วมกันเสนอผลงานอย่างมีเหตุผล ซึ่งผู้เรียนจะสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองไปพร้อม ๆ กันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการเลือกใช้สื่อการสอนที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนเป็นการช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้เกิดความสนใจต่อการเรียน โดยสามารถสอดแทรกเนื้อหาที่ตรงหน้าถึงการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์ สร้างคุณธรรมจริยธรรมให้รู้จัก

ความรับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม และส่งผลให้เกิดประสิทธิผลอย่างดียิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชนกนันท์ พะสุโร (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สะเต็มศึกษาเรื่อง สิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบ่อหิน จังหวัดยะลา กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบ่อหิน จังหวัดยะลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 23 คน ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สะเต็มศึกษา เรื่อง สิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 80/80 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พลศักดิ์ แสงพรมศรี (2558) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นสูง และเจตคติต่อการเรียนเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษากับแบบปกติ ผลการวิจัยปรากฏ นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นสูง และเจตคติต่อการเรียนเคมี สูงกว่าการเรียนรู้อยู่แบบปกติ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฮาน คาพลาโร และ คาพลาโร (Han; Capraro; Capraro. 2015) ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมการเรียนการสอนแบบ STEM PBL ส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาคณิตศาสตร์เพิ่มสูงขึ้น และมีอัตราการเพิ่มขึ้นสูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ และส่งผลทำให้ช่วยลดช่องว่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลงมาอีกด้วย

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบ สะเต็มศึกษา (STEM Education) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้นำการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) เข้ามาประกอบในการเรียนการสอนในรายวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยี ซึ่งมีวิธีการสอนที่เน้นการเรียนรู้ตามทฤษฎีและการปฏิบัติ ตลอดจนเกิดความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง โดยมีเจตนาในการสร้างผลลัพธ์ในอนาคตที่เป็นรูปธรรม ตลอดจนแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงเกิดการเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ทำให้นักเรียน มีส่วนร่วมในการเรียน มีการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม และมีพัฒนาทางการเรียนที่ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ช่อทิพย์ มารัตนะ และ วาสนา กิรติจำเริญ (2561: 149) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การศึกษาผลการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ วัสดุและสมบัติของวัสดุของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับการประเมินคุณภาพชิ้นงานของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา พบว่าคะแนนคุณภาพชิ้นงานของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เพชรรัตน์ พูลเพิ่ม เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม วิวัฒน์ เพชรศรี และ ชลิลลา บุษบงค์ (2563: 550) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ เรื่อง ลม พายุ อากาศ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM) ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์จากการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษา (STEM) ก่อนเรียนเท่ากับ 7.79 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 38.95 และคะแนนการทดสอบหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 17.32 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.58 และเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบ สะเต็มศึกษา (STEM Education) ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ปัญหาในการเลือกใช้สื่อการสอน ควรมีการเลือกใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย เช่น การใช้สื่อวิดีโอ การจำลองสถานการณ์ที่เหมาะสม มาประกอบการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความสนใจ ทักษะ และเจตคติอย่างครบถ้วน
2. ครูผู้สอนสามารถสอดแทรกในเรื่องของการรู้จักดูแลรักษาอุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ และรู้จักการใช้พลังงานอย่างประหยัด เพื่อให้เกิดจิตสำนึกที่ดีในการรักษาโลก และสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยและพัฒนา โดยการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) ร่วมกับวิธีการจัดการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นต้น
2. ควรมีการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาผลงานด้านอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- ชนกนันท์ พะสุโร. (2558). **ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สะเต็มศึกษา เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบ่อหิน จังหวัดยะลา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชลาริพ สมหาโต. (2557). **เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดกิจกรรมบูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์และคณิตศาสตร์สำหรับปฐมวัย**. เมื่อวันที่ 18 มกราคม และ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 ณ สมาคมอนุบาลแห่งประเทศไทย.
- พรทิพย์ ศิริภทราชย์. (2556). **STEM Education กับการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21**. วารสารนักบริหาร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 49-56.
- มานะ อินทรสว่าง. (2556). **รายงานการใช้นวัตกรรม ชุดทดลองสำหรับจัดการเรียนการสอนแบบสะเต็มศึกษา เรื่อง ไฟฟ้ากระแสตรง**.
- ศูนย์สะเต็มศึกษาแห่งชาติ. (2557). **สะเต็มศึกษาและการออกแบบเชิงวิศวกรรมศาสตร์**. สืบค้นจาก <http://www.stemedthailand.org>.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2558). (ม.ป.ป.). **สะเต็มศึกษา (STEM Education)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค.ลาดพร้าว.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2558). **คู่มือเครือข่ายสะเต็มศึกษา**. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. กระทรวงศึกษาธิการ.

สมเกียรติ เพ็ญทอง. (2556). STEM Education **สะเต็มศึกษา** นวัตกรรมการศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

Han, S. Y.; Capraro, R. M.; & Capraro, M. M. (2015). How Science, Technology, Engineering and Mathematics (STEM) Project-based Learning (PBL) affects High, Middle and Low Achievers Differently: The Impact of Student Factors on Achievement. **International Journal of Science and Mathematics Education**. 13(5): 1089-1113.

E0125S: การศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านรังแต่น) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน และเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทย

A STUDY ON THE THAI READ AND WRITE SPELLING ABILITY OF PRATHOMSUKSA1 STUDENTS AT PIANGLUANG 15 (BANRANGTAEN) SCHOOL THROUGH THE LEARNING MANAGEMENT BY THE THAI READING AND WRITING SKILLS PRACTICE BOOKS

วรารณ สดงค์¹ สุนันท์ ศลโกสม²

¹ นักศึกษา ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านรังแต่น) ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ และ 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านรังแต่น) ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านและเขียนสะกดคำ จำนวน 10 แผน 2) แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ 5 ชุด และ 3) แบบทดสอบความสามารถการอ่านสะกดคำ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .76 และแบบความสามารถการเขียนสะกดคำ แบบปรนัยจำนวน 15 ข้อมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .72 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติทดสอบที (one sample t-test และ Paired sample t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560 และสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความสามารถในการอ่านสะกดคำ, ความสามารถในการเขียนสะกดคำ

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the reading and spelling abilities of Prathomsuksa 1 students at PeangLuang 15 School (BanRangTaen) through learning management by the reading and writing skills practice book. 2) To compare reading and spelling abilities of Prathomsuksa 1 students at PeangLuang 15 School (BanRangTaen). Between before and after the learning management by the Thai language reading and writing skill practice a books of the Thai language Institute, Ministry of Education, The sample group was 30 Prathomsuksa students. The tools used in this research were: Thai language learning management plan on reading and writing spelling, 10 plans 3) Spelling ability test Multiple-choice type, 3 options, 15 items with a confidence value of .94 and 4) spelling ability form. multiple-choice questionnaire consisted of 15 items. The Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, dependent sample and paired sample t-test.

The research finding.

1. The Thai read and write Thai spelling abilities of Prathomsuksa 1 students. after the learning management by using the The language reading and writing skill practice books were the excellent criteria ($\bar{X} = 25.00$) according to the criteria of basic education, 70 percent of all students.

2. The Thai at read and write spelling abilities of Prathomsuksa 1 students. After the learning management by using the Thai language reading and writing skill practice book were significantly higher at statistical level. 05.

Keywords: The ability to read and spell words, The ability to write spelling

ภาษาไทยเป็นวิชาพื้นฐาน ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็น สมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสพการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนา ความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทาง เศรษฐกิจ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 1)

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปีการศึกษา 2564 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านรังแต่น) มีปัญหาในเรื่องการอ่าน และการเขียน คือ นักเรียนอ่านไม่คล่อง เขียนไม่คล่อง และจากการทดสอบการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2564 พบว่า นักเรียนอ่านได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 38.45 ส่วนคะแนนด้านการเขียนพบว่า นักเรียนเขียนได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 38.30 (แบบบันทึกผล การเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านรังแต่น) ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนตั้งไว้คือ ร้อยละ 80 ซึ่งเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ครู และโรงเรียนต้องรีบแก้ไขสาเหตุที่การอ่าน และการเขียนของนักเรียนที่ไม่

บรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย ที่กำหนด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนส่วนใหญ่ใช้ภาษาถิ่นมากกว่าการใช้ภาษาไทยในการสนทนา กัน จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีทักษะด้านการอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกด ไม่เป็นไป ตามเกณฑ์ที่กำหนด และอีกประการหนึ่งคือ นักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับญาติผู้สูงอายุ เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย เนื่องจากบิดา มารดาหย่าร้างกัน อีกส่วนหนึ่งเดินทางไปทำงานต่างจังหวัด ทำให้นักเรียน ขาดการทบทวนบทเรียน และไม่ได้รับการฝึกฝนด้านการอ่านการเขียนอย่างเต็มที่ขณะอยู่ที่บ้าน จึง ขาดทักษะด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำในที่สุด

แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ การนำแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ มาพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและเขียนคำสะกดคำนั้น นอกจากจะต้องจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการและกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ยังควรจัดให้มีการฝึกฝนอย่าง เพียงพอ โดยใช้สื่อที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่ว และชำนาญ และเนื่องจากในการจัด การเรียนการสอนจำเป็นต้องเตรียมหรือสร้างสื่อที่มีความหลากหลาย ทั้ง สื่อสิ่งพิมพ์เช่น ใบความรู้ ใบงาน แบบฝึกเสริมทักษะ สื่อวัสดุอุปกรณ์ ต่าง ๆ ทั้งนี้แบบฝึกเสริมทักษะเป็นนวัตกรรมทางการศึกษารูปแบบหนึ่งที่จะช่วยพัฒนา ความสามารถในการเรียนของนักเรียนได้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ทบทวนเนื้อหาที่เรียนรู้อย่างแล้ว เพื่อความรู้ ความเข้าใจ และเป็นการเพิ่มทักษะความชำนาญให้แก่ผู้เรียน ทำให้การเรียนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ไพบูลย์ มูลดี (2546: 90) ความสำคัญของแบบฝึกทักษะว่า แบบฝึกเสริมทักษะเป็นชุด การเรียนรู้ที่ครูนำมา ให้ผู้เรียนได้ทบทวนเนื้อหาที่เรียนรู้อย่างแล้วเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจจะ ช่วยเพิ่มทักษะความชำนาญและช่วยฝึกทักษะการคิดให้มากขึ้น ทั้งยังมีประโยชน์ในการลดภาระให้ กับครู อีกทั้งพัฒนาความสามารถของผู้เรียนและทำให้ผู้เรียนมองเห็นความก้าวหน้าจากผลการเรียนรู้ ของตนเองได้ในปัจจุบันวิชาภาษาไทย จะประสบกับปัญหานักเรียนขาดทักษะการอ่าน ซึ่งเป็นทักษะที่ มีความสำคัญ และไม่ได้รับการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง นักเรียนไม่สามารถอ่านคำได้ถูกต้องและแม่นยำจากการสังเกตของครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนบางส่วนยังอ่าน สะกดคำได้ไม่ถูกต้อง สาเหตุดังกล่าวทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียนวิชาภาษาไทยใน ระดับชั้นของตนเองและระดับชั้นที่สูงขึ้น จึงทำให้มีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง การส่งเสริมการ อ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ขึ้น

ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาไทยจากการใช้แบบฝึกทักษะจึงนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวและได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแบบฝึกทักษะสถาบันภาษาไทย ทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนและพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นโดยมีความเห็นว่าการให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำสะกดคำ โดยวิธีการกระทำซ้ำและบ่อย ๆ โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันกระทรวงศึกษาธิการเป็นเครื่องมือในการฝึกฝนทักษะ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านวังเตน) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านวังเตน) ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ

สมมติฐานในการวิจัย

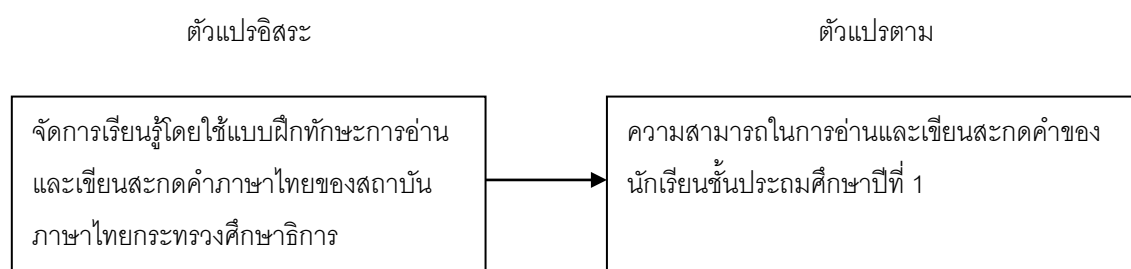
1. ความสามารถในการอ่านสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด
2. ความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด
3. ความสามารถในการอ่านสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงขึ้นหลังการจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ
4. ความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงขึ้นหลังการจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำตามเกณฑ์หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ
2. เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทยในเรื่องการอ่านและการเขียนสะกดคำ เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพื้นฐานในการเรียนรู้และพัฒนาการที่ดีในระดับชั้นต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านรังแตน) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัย กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทย กระทรวงศึกษาธิการ

ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านรังแตน) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง เลือกมาจากประชากรเป้าหมายนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านรังแตน) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา จำนวนนักเรียน 30 คน 1 ห้อง

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ความสามารถในการอ่านสะกดคำและความสามารถในการเขียนสะกดคำ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านและเขียนสะกดคำภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 10 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา .80-1.00(CVI (Content Validity Index)

2. แบบทดสอบความสามารถการอ่านสะกดคำจำนวน 1 ฉบับ

แบบทดสอบความสามารถเขียนสะกดคำ จำนวน 1ฉบับ

ฉบับที่ 1 แบบทดสอบความสามารถการอ่านสะกดคำตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงทางเนื้อหาได้ มีค่าความเชื่อมั่น.76 ค่าความยากง่าย.63-.83 ค่าอำนาจจำแนก.43-.57

ฉบับที่ 2 แบบทดสอบความสามารถการเขียนสะกดคำตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงทางเนื้อหาได้ ค่าความเชื่อมั่น.72 ค่าความยากง่าย .60-.70 ค่าอำนาจจำแนก.38-.47

การทดลอง**ขั้นตอนการทดลอง**

1. ทดสอบความสามารถการอ่านและเขียนสะกดคำก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 2 ฉบับ ใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยเป็นผู้ควบคุมการทดสอบด้วยตนเองแล้วนำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนน

2. ดำเนินการทดลอง โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 แผน เป็นเวลา 10 สัปดาห์ ๗ ละ 3 วัน ๗ ละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง

ครั้งที่	จำนวนชั่วโมง	แบบฝึกทักษะ
1	2	สระอะพาเพลิน
2	2	สระอะพาเพลิน
3	2	สระอาพาเพลิน
4	2	สระอาพาเพลิน
5	2	สระโอะพาเพลิน
6	2	สระโอะพาเพลิน
7	2	สระอิพาเพลิน
8	2	สระอิพาเพลิน
9	2	สระอี พาเพลิน
10	2	สระอี พาเพลิน

3. เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ตามกำหนดแล้วทำการทดสอบหลังการเรียนรู้ (Post-test) ด้วยแบบทดสอบความสามารถการอ่านและเขียนสะกดคำชุดเดิมทั้ง 2 ฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติอ้างอิง ด้วยการวิเคราะห์ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test dependent sample และ Paired sample t-test โดยผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านวังแต่น) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ พบรายละเอียดดังนี้

ตาราง 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ความสามารถในการอ่านสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านวังแต่น) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ กับเกณฑ์ระดับดี ($\mu = 10.5$)

จำนวนนักเรียน	คะแนนเดิม	$\bar{X}$	S.D.	μ	df	t	p-value
30	15	12.83	1.26	10.5	29	10.13	0.0000

จากตาราง 1 แสดงว่า ความสามารถของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านวังแตน) หลังจากจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทย กระทรวงศึกษาธิการอยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1. ศึกษาความสามารถในการอ่านสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตาราง 2 เปรียบเทียบคะแนน ความสามารถทางการอ่านสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ ขั้นตอน กับเกณฑ์ระดับดี (70-74คะแนน)

เกณฑ์ประเมิน (ร้อยละ)	ระดับคะแนน	คะแนน (15)	จำนวน (30)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
80-100	ดีเยี่ยม	12-15	26	86.67	86.67
75-79	ดีมาก	10.5-11.9	3	10.00	96.67
70-74	ดี	9-10.4	1	3.33	100

จากตาราง 2 แสดงความสามารถทางการอ่านสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทย กระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปตามเกณฑ์การวัดและประเมินการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1. ศึกษาความสามารถในการอ่านสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด

ตาราง 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ความสามารถในการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านวังแตน) หลังจากจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปตามเกณฑ์การวัดและประเมินการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับเกณฑ์ระดับดี ($\mu = 10.5$)

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	μ	df	t	p-value
30	15	12.17	0.95	10.5	29	9.61	0.0000

จากตาราง 3 แสดงว่าความสามารถในการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านวังเตน) หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการ หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2. ศึกษาความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตาราง 4 เปรียบเทียบคะแนน ความสามารถทางการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ ขั้นตอน กับเกณฑ์ระดับดี (70-74 คะแนน)

เกณฑ์ประเมิน (ร้อยละ)	ระดับคะแนน	คะแนน (15)	จำนวน (30)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
80-100	ดีเยี่ยม	12-15	23	76.67	76.67
75-79	ดีมาก	10.5-11.9	6	20.00	96.67
70-74	ดี	9-10.4	1	3.33	100

จากตาราง 4 แสดงว่า ความสามารถทางการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในเกณฑ์การวัดและประเมินการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2. ศึกษาความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การศึกษาศักยภาพในการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านวังเตน) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ

การเปรียบเทียบการศึกษาศักยภาพในการอ่านและการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านวังเตน) ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอ ดังตาราง 5-6 ดังนี้

ตาราง 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ความสามารถในการอ่านสะกดคำของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านวังแตน) ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ

ระยะเวลา	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p-value
ก่อนเรียน	9.43	1.41	29	17.95	0.0000
หลังเรียน	12.83	1.26			

จากตาราง 5 แสดงว่า ความสามารถในการอ่านสะกดคำ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านวังแตน) สูงขึ้นหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3. ศึกษาความสามารถในการอ่านสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงขึ้น หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ

ตาราง 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ความสามารถในการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านวังแตน) ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ

ระยะเวลา	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p-value
ก่อนเรียน	9.50	1.17	29	12.33	0.000
หลังเรียน	12.17	0.95			

จากตาราง 6 แสดงว่า ความสามารถในการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านวังแตน) สูงขึ้นหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4. ศึกษาความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงขึ้นหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ

สรุปผลการศึกษา

1. ความสามารถในการอ่านสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ โดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม ($\bar{X} = 12.83$) ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด

2. ความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ ภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ โดยอยู่ในระดับดีเยี่ยม ($\bar{X} = 12.17$) ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด

3. ความสามารถในการอ่านสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงขึ้นหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงขึ้นหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านรังแตน) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผล ดังนี้

1. ศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านรังแตน) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการอยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามทฤษฎีแบบฝึก คือ สิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ควบคู่กับการเรียนรู้อย่าแท้จริงในวิชาต่าง ๆ เพื่อทบทวนความรู้ ความเข้าใจ และฝึกทักษะต่าง ๆ ที่ได้เรียนไปโดยมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงซึ่งในระยะแรกเริ่มครูอาจช่วยแนะนำหรือทำให้ดูเป็นตัวอย่างจนนักเรียนเกิดความจำความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วยตนเองสอดคล้องกับ ปิยาภรณ์ วันมี (2558: 55-56) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโป่งใหญ่ อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ กลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

2. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเพียงหลวง 15 (บ้านรังแตน) ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามทฤษฎีแบบฝึกที่ว่าแบบฝึกมีประโยชน์เป็นเครื่องมือที่ ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ สามารถที่จะทบทวนด้วยตนเองและเห็นความก้าวหน้าของตนเอง นอกจากนี้ยังสามารถช่วยลดภาวะของครูผู้สอนอีกด้วย สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2. ว่าความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของสถาบันภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการ สูงขึ้น สอดคล้องกับ อุไรวรรณ ศรีสุโท (2558) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียน สะกดคำ มาตราแมกน สำหรับนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นเด็ก นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนบ้านหนองเทา อำเภอน้ำเย็น จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.33/84.22 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์การเรียนการสอนและการศึกษาว่าในครั้งต่อไปต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ ช่วยพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำได้ดี ในขณะที่ทำกิจกรรม และการฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำอย่างสม่ำเสมอจึงจะเกิดผลดี ซึ่ง ทักษะดังกล่าวเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญทางภาษาในด้านการอ่านและการเขียนขั้นสูงต่อไป ดังนั้นใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรจะต้องฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำอย่างต่อเนื่อง

2. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ ฝึกทักษะที่ส่งผลต่อตัวแปรด้านอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการแต่งประโยค ความสามารถในการจับ ใจความสำคัญ ความสามารถในการเขียนสรุปความ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนโดยใช้วิธีการ สอนตามรูปแบบแบบฝึกทักษะกับวิธีการสอนหรือสื่ออื่น ๆ เช่น สื่อมัลติมีเดีย สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

2. ควรมีการสร้างแบบฝึกทักษะในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เนื้อหาที่เข้าใจยาก หรือเนื้อหาที่เป็นปัญหาต่อการเรียนการสอนในกลุ่มทักษะภาษาไทยในแต่ละระดับชั้น เพื่อนำไป ทดลองหาประสิทธิภาพ

3. ควรมีการสร้างแบบฝึกภาษาไทย ในหน่วยการเรียนรู้อื่นหรือในระดับชั้นอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ไพบูลย์ มูลดี. (2546). **การพัฒนาแผนการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรฐานตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัย สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ประวีณา เอ็นดู. (2547). **การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านและการเขียน สะกดคำโดยใช้แบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1**. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ปิยาภรณ์ วันมี. (2558). **การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.

- อุไรวรรณ ศรีสุทโธ. (2558). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ มาตราแม่งน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- อรรถัย ธรรมนาม. (2561). การพัฒนาความสามารถในการอ่านสะกดคำยากในภาษาจีนกลางของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำตามระบบสัทอักษรจีน (พินอิน). วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

E0126S: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด

THE FORMATIVE LEADERSHIP OF THE SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA

นพพร พัฒนานันท์¹ สมนึก การเวท²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 285 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 46 ข้อ มีความเชื่อมั่น เท่ากับ .74 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F test

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ดังนี้ 1) ด้านการไว้วางใจ อยู่ในระดับมาก 2) ด้านการบริหารเวลา อยู่ในระดับมาก 3) ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก และ 4) ด้านการการเจรจาต่อรอง อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to study and compare of The Formative Leadership of the School Administrators in the Trat Primary Educational Service Area. classified by personal factors. Samples consisted of 285 teachers under the Secondary Educational Service Area Office Trat. The research instrument was 5 rating scale questionnaire 46 items with reliability coefficient of .74. The statistics of data analysis were percentage, arithmetic mean, Standard Deviation, t-test and F test.

The findings were as follows;

1. Overall aspects, the formative leadership of School Administrators under the Secondary Educational Service Area Office Trat was at a high level. When considering each aspect, it was found that all aspects were at the high level.as follows: 1) aspect of trust was at a high level. 2) time management was at a high level. 3) building human relations was at a high level. 4) negotiation was at a high level.

2. The results compared the level of teacher feedback to the constructive leadership of school administrators. Affiliated with the Trat Elementary School District Office, classified according to work experience. It was found that overall the total was no different. Classified by school size It was found that overall there was no difference. On a case-by-case basis, it was found that the field of human relations There was a statistically significant difference at the .05 level.

Keywords: The Formative Leadership, School Administrators

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“การศึกษาสร้างคน คนสร้างชาติ” เป็นประโยคสำคัญที่แสดงให้เห็นว่าการศึกษานั้นเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนหรือทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ประชากรที่มีความรู้ มีการศึกษาดีย่อมส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้นการศึกษาจึงมีความจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ โดยใช้การศึกษาเป็นนโยบายหลักสำหรับการพัฒนาคนให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อสังคม มีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามยุคสมัย (ดรุณี เวียงชัย. 2561: 1) ในปัจจุบัน การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ในประเทศ เพื่อเตรียมกำลังคนให้พร้อมในการเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทยสู่เวทีเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ (อภิสิทธิ์ ทนคำดี. 2560: 1)

การศึกษาคือกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคนให้มีความสามารถเต็มตามศักยภาพมีพัฒนาการที่สมดุลทั้งปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม ดังคำกล่าวที่ว่า “การศึกษาพัฒนาคน คนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและประเทศชาติ” พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 กำหนดความมุ่งหมาย และหลักการจัดการศึกษาไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” ซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีเป้าหมายให้ผู้เรียนมีทักษะ และคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย มีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานแหล่งเรียนรู้ ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ มีระบบและกลไกการวัดการติดตามและประเมินผลมีประสิทธิภาพ มีระบบการผลิตครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาได้มาตรฐานระดับสากล ตลอดทั้งครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน (แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2560-2579. 2560: 1)

สถานศึกษามีบทบาทสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพของคน เนื่องจากการดำเนินงานในสถานศึกษามีผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนโดยตรง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไข

เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 กำหนดภารกิจของสถานศึกษาให้มีความหลากหลายยิ่งขึ้น โดยกำหนดไว้ในมาตรา 15 ให้มีการจัดการศึกษาหลากหลายรูปแบบ ทั้งในระบบ นอกโรงเรียนและตามอัธยาศัย มาตรา 24-30 ว่าด้วยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มาตรา 38 ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษา มาตรา 47-15 ว่าด้วยระบบประกันคุณภาพการศึกษาตลอดจนมีการกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาโดยตรง สถานศึกษาจึงเป็นหน่วยงานสุดท้ายเป็นองค์การที่สำคัญที่สุดในการบริหารจัดการ เพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. 2553: 13)

ความคิดสร้างสรรค์นั้น เป็นการคิดเชิงอเนกนัย (Divergent Thinking) ของมนุษย์ นั่นคือ การคิดที่มนุษย์เราสามารถที่จะคิดเรื่องราวนั้นได้หลายทิศทาง หลายแง่มุม และได้กว้างไกล ซึ่งลักษณะการคิดเช่นนี้จะนำไปสู่ความคิดเชิงบวก เช่นการคิดประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ หรือการค้นพบวิธีแก้ปัญหาได้สำเร็จ ซึ่งการคิดเช่นนี้ เป็นกระบวนการทำงานของสมองอย่างมีขั้นตอนและเป็นทักษะขั้นสูงของการคิด ประกอบไปด้วย การคิดริเริ่ม การคิดคล่อง การคิดยืดหยุ่น การคิดละเอียดลออ ผู้ที่มีความคิดแบบการคิดสร้างสรรค์จะสามารถค้นพบแนวคิดใหม่จากข้อมูลที่มีอยู่เดิม และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่ทุกคนมีอยู่เหมือนกัน ให้กลายเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ใหม่ ๆ ที่แตกต่างออกไปได้ (Guilford. 1980: 715)

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาหลายประการที่ส่งผลการบริหารสถานศึกษาประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ทั้งปัจจัยด้านการบริหาร ด้านความเป็นผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ สิ่งเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสิ้น ผู้บริหารสถานศึกษายุคแห่งการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกจะต้องแตกต่างจากผู้บริหารสถานศึกษาในอดีต คุณลักษณะตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาแห่งชาติ ตามมาตรา 39 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารจัดการ ไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2543: 82-84) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้มีความรู้ และเป็นผู้นำด้านวิชาการ มีความรู้ มีทักษะ มีประสบการณ์ด้านการบริหารงาน มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ ใฝ่พัฒนา การบริหารได้ ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับ มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาด้านมาตรฐานการปฏิบัติตนของผู้บริหารสถานศึกษา ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยได้กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น อย่างสร้างสรรค์ (สำนักมาตรฐานวิชาชีพ. ม.ป.ป.: 30)

การเป็นผู้นำแบบสร้างสรรค์ (The formative leadership) นั้น จำเป็นต้องอาศัยทักษะการเอื้ออำนวยความสะดวก (Facilitation skills) อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เพราะสาระที่เป็นภารกิจหลักของทฤษฎีนี้ได้แก่ การทำงานแบบทีมในการสืบเสาะหาความรู้ (Team inquiry) การเรียนรู้แบบทีม (Team learning) การร่วมมือร่วมใจกันแก้ปัญหา (Collaborative problem solving) การจินตนาการการสร้างภาพของอนาคตที่ควรเป็น (Imaging future possibilities) การพิจารณาตรวจสอบความเชื่อร่วมกัน (Examining shared beliefs) การใช้คำถาม (Asking questions) การรวบรวมวิเคราะห์ และแปลความข้อมูล (Collecting analyzing, and interpreting data) ตลอดจนกระตุ้นครู อาจารย์ ตั้งวงสนทนาอย่างสร้างสรรค์ในเรื่องการเรียนการสอน เป็นต้น ภารกิจดังกล่าวเหล่านี้ ล้วนแสดงออกถึงพฤติกรรมภาวะผู้นำแบบสร้างสรรค์ทั้งสิ้น

จากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านภาวะผู้นำการเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาแล้ว พอสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา

ผู้บริหารจึงควรใช้ทักษะความรู้ความสามารถทางการบริหารมาบริหารสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ในยุคปัจจุบันจากการได้ศึกษาค้นคว้าพบว่าในพื้นที่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาตราด มีผู้ทำการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ใช้น้อยมากด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาว่าอยู่ในระดับใด และมีความแตกต่างกันหรือไม่ โดยจะนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อครูและบุคลากรได้นำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ผลการวิจัยในการพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด นำผลการวิจัยไปประกอบการกำหนดนโยบายการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

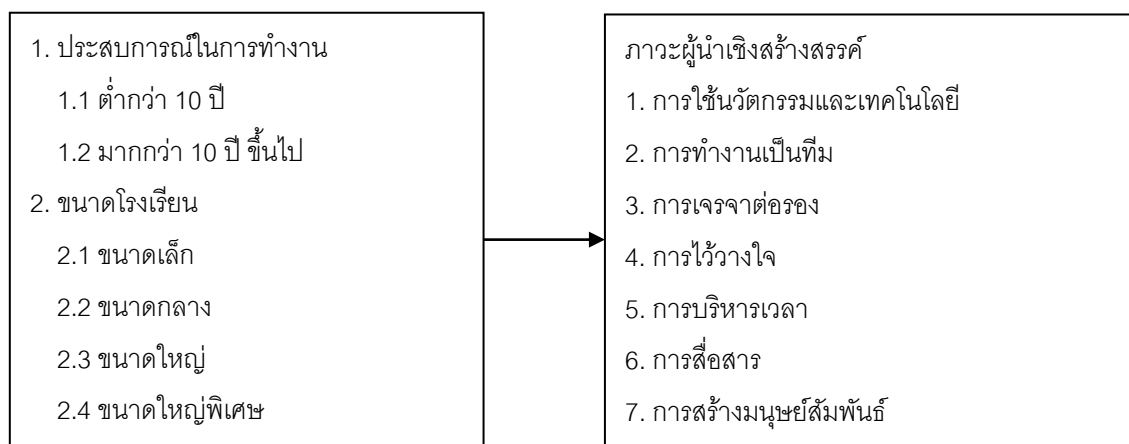
1. นำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการศึกษาพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา
2. ใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผน กำหนดทิศทางการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ผลการเปรียบเทียบจะนำไปใช้ปรับความเข้าใจในการบริหารสถานศึกษาต่อผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดในระดับสูงต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษา เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด” ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม พ.ศ. 2565
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ใน 7 ด้าน คือ การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี การทำงานเป็นทีม การเจรจาต่อรอง การไว้วางใจ การบริหารเวลา การสื่อสาร และการสร้างมนุษยสัมพันธ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 285 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรงให้ค่าอยู่ในระหว่าง 0.60-1 ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.74

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2565 จำนวน 104 โรงเรียน จำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 1,099 คน โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 285 คน ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified a Random Sampling) โดยการสุ่มตัวอย่างครอบคลุมจำนวนประชากรในการวิจัยตามหลักสถิติด้วยการใช้ตารางของเครจซี และ มอร์แกน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติอ้างอิง ด้วยการวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test Independent) และการทดสอบค่าเอฟ (F test Independent) โดยผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบรายละเอียดดังนี้

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	ลำดับ
1. ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.29	.51	มาก	5
2. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.20	.53	มาก	7
3. ด้านการเจรจาต่อรอง	4.33	.48	มาก	4
4. ด้านการไว้วางใจ	4.44	.46	มาก	1
5. ด้านการบริหารเวลา	4.35	.48	มาก	2
6. ด้านการสื่อสาร	4.26	.52	มาก	6
7. ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์	4.34	.41	มาก	3
โดยรวม	4.32	.48	มาก	

จากตาราง 1 ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทุกด้านในระดับมาก

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตรวด จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ต่ำกว่า 10 ปี		มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป		t	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.27	.51	4.32	0.51	0.01	.93
2. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.18	.52	4.23	0.56	0.80	.37
3. ด้านการเจรจาต่อรอง	4.37	.46	4.26	0.50	1.32	.25
4. ด้านการไว้วางใจ	4.46	.45	4.41	0.49	0.63	.43
5. ด้านการบริหารเวลา	4.37	.49	4.32	0.44	2.01	.16
6. ด้านการสื่อสาร	4.27	.51	4.25	0.53	0.16	.69
7. ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์	4.34	.42	4.33	0.40	0.49	.49
รวม	4.32	.48	4.30	0.49	0.77	.47

* $p < .05$

จากตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ทำงานที่ต่างกัน พิจารณาโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากและไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบรายละเอียดดังนี้

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	1.08	3	0.36	1.39	.245
	ภายในกลุ่ม	72.64	281	.26		
	รวม	73.73	284			
2. ด้านการทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม	2.02	3	0.67	2.40	.068
	ภายในกลุ่ม	78.76	281	.28		
	รวม	80.78	284			
3. ด้านการเจรจาต่อรอง	ระหว่างกลุ่ม	0.82	3	0.27	1.20	.310
	ภายในกลุ่ม	63.50	281	0.23		
	รวม	64.32	284			
4. ด้านการไว้วางใจ	ระหว่างกลุ่ม	0.85	3	0.28	1.32	.267
	ภายในกลุ่ม	59.86	281	0.21		
	รวม	60.70	284			
5. ด้านการบริหารเวลา	ระหว่างกลุ่ม	0.64	3	0.21	0.95	.418
	ภายในกลุ่ม	63.68	281	0.22		
	รวม	64.32	284			
6. ด้านการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	1.61	3	0.53	2.02	.110
	ภายในกลุ่ม	74.58	281	0.26		
	รวม	76.20	284			
7. ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	2.64	3	0.85	5.20	.002*
	ภายในกลุ่ม	46.11	281	0.16		
	รวม	48.68	284			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.38	3	0.45	2.06	.202
	ภายในกลุ่ม	65.59	281	.23		
	รวม	66.96	284			

* p < .05

จากตาราง 3 ระดับการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน พิจารณาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่มีขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ พบรายละเอียดดังนี้

ขนาดของสถานศึกษา	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
	4.37	4.37	4.12	4.06
ขนาดเล็ก	4.37	-	.002	.249
		(.065)	(.212)	(.039)
ขนาดกลาง	4.37	-	.246	.311*
			(.141)	(.014)
ขนาดใหญ่	4.12		-	.065
				(.973)
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.06			-

* p < .05

จากตาราง 4 ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่าง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า มีอยู่ 2 คู่ที่แตกต่างกันได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็กแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ และสถานศึกษาขนาดกลางแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการศึกษา

การวิจัยเรื่องเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย เรียง 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านไว้วางใจ รองลงมาคือ ด้านการบริหารเวลา และน้อยสุด คือ ด้านทำงานเป็นทีม โดยสรุปเป็นรายด้านดังนี้

1.1 ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อยสุด พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียง 3 ลำดับ ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูมีสมรรถภาพด้านการออกแบบสื่อการสอน

มีความคิดรวบยอดต่อเนื้อหาเพื่อการนำเสนอโดยมีความรู้ทางด้านจิตวิทยา หลักสูตร และเรื่องระบบ เพื่อนำไปใช้ในการออกแบบสื่อการสอน และน้อยสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดหาสื่ออุปกรณ์ เครื่องมือเทคโนโลยี สำหรับครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เหมาะสมกับความต้องการ ตามลำดับ

1.2 ด้านการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อยสุด พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียง 3 ลำดับ ได้แก่ ผู้บริหารมีการสร้างแรงบันดาลใจ แรงจูงใจให้สมาชิกในทีมงานภายในสถานศึกษาร่วมมือกันทำงาน รองลงมาคือผู้บริหารส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่บุคลากรยอมรับในคุณค่าของเพื่อนร่วมทีมงาน และน้อยสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็น รับฟัง และร่วมมือกันแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม ตามลำดับ

1.3 ด้านการเจรจาต่อรอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อยสุด พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อเรียง 3 ลำดับ ได้แก่ ผู้บริหารมีวิธีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม รองลงมาคือ มีผู้บริหารมีเทคนิควิธีเหตุผลในการแก้ไขข้อขัดแย้งเป็นที่ยอมรับของบุคลากรและน้อยสุด คือ ผู้บริหารมีทักษะการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียนที่ดี ตามลำดับ

1.4 ด้านการไว้วางใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อยสุด พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อเรียง 3 ลำดับ ได้แก่ ผู้บริหารแสดงความเป็นผู้นำได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ รองลงมาคือผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการคิดโครงการใหม่ๆและน้อยสุด คือ ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็น และปัญหาต่าง ๆ ของบุคลากร ให้ความช่วยเหลือ แนะนำตามความเหมาะสม ตามลำดับ

1.5 ด้านการบริหารเวลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อยสุด พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อเรียง 3 ลำดับ ได้แก่ ผู้บริหารมีการกำกับดูแลการจัดระบบการทำงานให้มีการวางแผนวางเป้าหมายของงานอย่างรอบคอบเพื่อให้งานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการกำกับดูแล การวางแผน การทำกำหนดการ การปฏิบัติงาน การดำเนินงาน เพื่อให้งานได้บรรลุเป้าหมายและน้อยสุด คือ ผู้บริหารให้เวลากับงานที่ริเริ่มใหม่ตามลำดับ

1.6 ด้านการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อยสุด พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อเรียง 3 ลำดับ ได้แก่ ผู้บริหารสามารถให้เหตุผล มีท่าทีที่ดีในการชี้แจง โน้มน้าวให้บุคลากรยอมรับและปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ รองลงมาคือ ผู้บริหารเป็นผู้นำการประชุมด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง สร้างบรรยากาศที่ดีในการประชุมและน้อยสุด คือ ผู้บริหารมีกิริยาจาสุภาพเหมาะสมในการเสวนา สัมภาษณ์ มอบหมายงาน ที่บุคลากรรับรู้ได้ชัดเจน ปฏิบัติได้ตามลำดับ

1.7 ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อยสุด พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อเรียง 3 ลำดับ ได้แก่ ผู้บริหารแสดงตนเป็นมิตรต่อบุคลากรทุกระดับ ถูกต้องกับกาลเทศะ รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างบรรยากาศที่ดีและอบอุ่นภายในสถานศึกษาและห้องเรียนให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานของครูและน้อยสุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีสวัสดิการให้กับบุคลากรอย่างเหมาะสมตามลำดับ

2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

2.1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ทำงานที่ต่างกัน พิจารณาโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน พิจารณาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe's post hoc comparison) พบว่า มีอยู่ 2 คู่ที่แตกต่างกัน ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็กแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ และสถานศึกษาขนาดกลางแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนคู่เปรียบเทียบอื่น ๆ มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของครู โดยรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้รับการไว้วางใจในการบริหารสถานศึกษา และบริหารเวลา สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับครู ซึ่งแปลว่า ผู้บริหารต้องมีคุณธรรม จริยธรรมความซื่อสัตย์ ความเมตตา ความยุติธรรม ความเป็นกลาง ความกล้าหาญ ความอดทน ความมีวินัยความมุ่งมั่น ซึ่งเป็นหลักสำคัญในการบริหารและการเป็นแม่แบบที่ดี จึงทำให้ครูมีความคิดเห็นต่อผู้บริหารสถานศึกษาในระดับมาก และเป้าหมายในการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด คือ ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้เรียนเห็นคุณค่าและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยครูและนักเรียนมีความรู้ ความสามารถใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนบริหารงานอย่างเป็นระบบโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โรงเรียนมีอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมที่สวยงาม มีบรรยากาศเป็นวิชาการ ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งจะเห็นได้ว่าการพัฒนาโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ให้ดำเนินไปสู่เป้าหมายได้นั้นผู้บริหารสถานศึกษาเป็นจำเป็นอย่างยิ่งต้องมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับมาก ซึ่งหลักการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์นี้เป็นหลักการของการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ที่สามารถพัฒนาสถานศึกษาให้ก้าวสู่ความเป็นโรงเรียนแห่งคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ทำให้โรงเรียนก้าวสู่การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลได้ในอนาคต เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. จากผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ดังนี้

2.1 เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้รับการไว้วางใจในการบริหารสถานศึกษา และบริหารเวลา สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา ศิลา (2556: 95) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานครสำนักงานเขตบางเขน เครือข่าย 19 ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐดา แสนสิงห์ (2548: 290 - 294) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทศนคติของผู้ได้บังคับบัญชาที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของกลุ่ม ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครราชสีมา เขต 1 พบว่า ผู้ได้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติราชการต่างกัันมีทัศนคติในด้านคุณลักษณะผู้นำของ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของตนไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ วิเศษภูติ (2549: 76) ที่ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะ ของครูผู้สอนโรงเรียนสฤติเดชสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า ครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัันมีทัศนคติเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ประวีตร โหระ (2551: 143-144) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารหญิงตามทัศนะของบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารหญิง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ของบุคลากรที่มีระยะเวลาในการทำงานต่างกััน พบว่า บุคลากรที่มีระยะเวลาในการทำงานต่างกัันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำแบบ มุ่งคนแตกต่างกันส่วนด้านการให้คุณค่าและความสำคัญต่อทรัพยากรมนุษย์ และด้านการเป็นผู้ที่กล้าเสี่ยงไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามภูมิสำเนาพบว่าโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการเจรจาต่อรอง ด้านการไว้วางใจ ด้านการบริหารเวลา และด้านการสื่อสาร และการรายงานผล ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe's post hoc comparison) พบว่า มีอยู่ 2 คู่ที่แตกต่างกัน ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็กแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ และสถานศึกษาขนาดกลางแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัันนี้จะส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัันไปด้วย โดยที่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีบุคลากรมากมายอาจมีการเข้าถึงผู้บริหารสถานศึกษาได้ยาก ทำให้ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างจากโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางซึ่งมีบุคลากรจำนวนน้อยทำให้เข้าถึงผู้บริหารได้ง่ายเกิดการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา ศิลา (2556: 95) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานครสำนักงานเขตบางเขน เครือข่าย 19 ผลการวิจัยพบว่า เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงาน

เขตบางเขน เครือข่าย 19 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการไว้วางใจ และด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไสว พลพุทธา (2549) ซึ่งทำการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ 5 ด้านคือ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านผู้นำจิตวิญญาณการบริหาร ด้านผู้นำทางการศึกษา ด้านผู้นำการบริหาร และด้านผู้นำนวัตกรรมและเทคโนโลยี ตามสภาพที่เป็นจริง อยู่ในระดับเห็นด้วยทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน และตามสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ตามสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับเห็นด้วยทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ครูผู้สอนเพศชายมีความเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ตามสภาพที่คาดหวัง โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ครูผู้สอนเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่ครูผู้สอนทั้งสองเพศมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ครูผู้สอนที่สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดเล็กขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ตามสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ครูผู้สอนที่สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีความเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ตามสภาพที่คาดหวัง อยู่ในระดับเห็นด้วยทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ส่วนครูผู้สอนที่สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ขนาดของโรงเรียนจึงมีความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองทั้งด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการสื่อสารและโดยเฉพาะด้านการทำงานเป็นทีม เพื่อนำไปสู่การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับที่ดีขึ้น เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ก้าวสู่ความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ จากผลการวิจัยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. จะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ที่มีคะแนนเป็นลำดับสุดท้ายคือ ด้านการทำงานเป็นทีม ดังนั้นในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรนำเอาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการทำงานเป็นทีม มาทำการวิจัยเพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในโอกาสต่อไป
2. การวิจัยในครั้งนี้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหลัก จึงสมควรทำการศึกษาวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารในสาขาวิชาชีพอื่นในโอกาสต่อไป
3. การทำวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด จึงสมควรศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนประเภท และเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ในด้านรูปแบบ และภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาภาวะผู้นำในโอกาสต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา คีลา. (2556). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐดา แสนสิงห์. (2548). ทักษะของผู้ได้บังคับบัญชาที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของกลุ่ม ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครราชสีมา เขต 1. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดร.ณิ เวียงชัย. (2561). ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการบริหารงานบุคคลตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ประวีตร โหรา. (2542). การรับรู้ในบทบาทและหน้าที่ของข้าราชการสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต เพาะช่าง. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง.
- ลัดดาวัลย์ วิเศษภูต. (2549). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครูผู้สอนโรงเรียนสุษดิเดช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี เขต 1. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2547). การพัฒนาคุณภาพการศึกษา: ระบบเครือข่ายโรงเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2553). การบริหารเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: פרקหวานกราฟฟิค.
- ไสว พลพุทธา. (2557). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อภิสิทธิ์ ทนคำดี. (2560). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Guilford, J. P. (1980). *The Analysis of Intelligence*. New York: McGraw-Hill.
- Leithwood, K. (2006). *Management: Task Responsibilities Practices*. London: Pan Books.

E0127S: การศึกษาความสามารถการปั้นดินน้ำมันสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนศิริวัฒนวิทยาโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน

A STUDY OF CLAY MOLDING COMPETENCE FOR EARLY CHILDHOOD IN KINDERGARTEN 3 AT SIRIWAT WITTAYA SCHOOL; TO USE CLAY MOLDING CREATIVE ART ACTIVITIES

สุนิษา อำไพบุณย์¹ เบญจรัตน์ ราชดวง²

¹ นักศึกษาด้านวิชาการหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน 2) เพื่อศึกษาความสามารถการปั้นดินน้ำมันสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 3 โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน และ 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการปั้นดินน้ำมันสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 3 โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน ก่อนและหลังเรียน วิธีการศึกษาได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 3 โรงเรียนศิริวัฒนวิทยา จำนวน 1 ห้องเรียน ได้แก่ห้อง อนุบาล 3A มีนักเรียน 20 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีการจับฉลาก จำนวน 1 ห้องเรียน ได้ห้องเรียน 3A จำนวน 20 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที แบบ (t-test Dependent sample test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 93.50/77.00 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75
2. ความสามารถการปั้นดินน้ำมันสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก
3. ความสามารถการปั้นดินน้ำมันสำหรับเด็กปฐมวัยจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน ระหว่างก่อนและหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความสามารถการปั้นดินน้ำมัน ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน เด็กปฐมวัย

Abstract

The main objective of this study was to ascertain the efficacy of clay molding creative art activities. to evaluate kindergarten students' readiness for early childhood to compare the early children's clay molding proficiency before and after using clay molding creative art activities, and to use clay molding creative art activities. A sample of 20 kindergarten students at 3A Siriwatwittaya School was

selected using simple random sampling during the first semester of the academic year 2022. Analyzing data with percentages, means, Standard Deviations, and t-tests (Dependent sample test).

The results of the study were as follows:

1. For the creative clay molding exercises, the pre-learning (E_1) score was 93.50% and the post-learning (E_2) score was 77.00%; as a result, the clay molding creative art exercises met the criteria for 75/75 with an efficiency of E_1/E_2 of 93.50/77.00.

2. Twenty pupils, or 100 percent of them, had excellent levels of proficiency in shaping plasticine for young children.

3. At the .01 level, there was a considerable improvement in early infancy plasticine sculpting abilities.

Keywords: Clay Molding Competence, Clay Molding Creative Art Activities, Early Childhood

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนา ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความสุขและเหมาะสมตามวัยอันสมควร มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดยร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก การศึกษาปฐมวัยเป็นวิธีที่จะช่วยให้เด็กเติบโตและเรียนรู้ในลักษณะที่สอดคล้องกับพัฒนาการตามธรรมชาติ และตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคล ครูและเจ้าหน้าที่ด้านการศึกษาปฐมวัยดูแลและเข้าใจเด็กแต่ละคน และทำงานร่วมกันเพื่อสร้างพื้นที่ที่เด็กสามารถเรียนรู้และเติบโตได้ เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนาและการให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของการพัฒนาการทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม มีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพ การจัดการศึกษาปฐมวัยมีหลักการสำคัญในการให้สังคม ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกระจายอำนาจการศึกษาลงไปยังท้องถิ่นโดยตรง โดยเฉพาะสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นผู้จัดการศึกษาในระดับนี้ ดังนั้นเพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษาปฐมวัยมีคุณภาพตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคม จำเป็นต้องมีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินรายงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา และเห็นความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค ตลอดจนการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุน วางแผน และดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560: 2-3)

การส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย คือ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้การทำงานของกล้ามเนื้อและตาให้ทำงานสัมพันธ์กันได้ดี ความชำนาญในการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็ก โดยผ่านจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการ ฉีก ปะ ตัด พับกระดาษ ร้อยลูกปัด การปั้น การขีดเขียนอิสระ ฯลฯ (พิณพิรุณ

วิภาพ. 2562: 416) ดังนั้น การศึกษาความสามารถการปั้นดินน้ำมันสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 3 คือ การใช้ชุดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการปั้นดินน้ำมันให้สามารถปฏิบัติได้ โดยผ่านจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการปั้นรูปร่าง การปั้นรูปทรง (ศิริลักษณ์ เกื้อเดช. 2564: ก-20) การปั้นสัตว์โลกน่ารัก การปั้นโลกของแมลง การปั้นผักแสนอร่อย การปั้นผลไม้แสนอร่อย การปั้นสนุกกับยานพาหนะ จึงมีความสำคัญในการที่จะส่งเสริมความสามารถในการปั้นดินน้ำมันรวมทั้งสามารถนำมาพัฒนากล้ามเนื้อมือมัดเล็กของเด็กได้เป็นอย่างดีและกิจกรรมสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้สำรวจสิ่งแวดล้อมและวัสดุต่าง ๆ รอบตัว นำมาเป็นสื่อประกอบในการสร้างสรรค์งานศิลปะเพราะการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยต้องอาศัยสิ่งเร้าที่อยู่ในรูปของสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลาย ซึ่งอุปกรณ์เหล่านี้จะเป็นตัวสร้างความสนใจในการทำกิจกรรม (บุบผา มณีกุล. 2561: 67) กิจกรรมสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการโดยใช้ศิลปะในการส่งเสริมพัฒนากล้ามเนื้อมือให้แข็งแรงและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาเพื่อเป็นพื้นฐานทักษะในการปั้นให้ประสบความสำเร็จต่อไป

การใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมันสำหรับเด็กปฐมวัยมีการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้เป็นอย่างดี ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ทางศิลปะ เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง เด็กได้สัมผัสกับสื่อวัสดุต่าง ๆ ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ทั้งนี้เป็นเพราะว่ากิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการโดยใช้ศิลปะการปั้นให้เป็นรูปร่างโดยการนำชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน เพราะศิลปะเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยพัฒนาความสามารถในการปั้นดินน้ำมันของเด็กได้เป็นอย่างดี (สุพัชราภรณ์ ดาราวลี. 2552: 54) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางศิลปะว่าเป็นพัฒนาการควบคู่ทั้งด้านความคิดและทักษะพัฒนาการทางศิลปะของเด็กมีความพิเศษกว่าของผู้ใหญ่ในเรื่องความสามารถทางกาย ด้านประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว รวมทั้งความสามารถด้านกล้ามเนื้อมือกับตาประสานสัมพันธ์กัน และทักษะการคิดและแสดงออกทางจินตนาการ ซึ่งมีผลต่อพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจ และความคิดเชิงบวก (ผกาภาณต์ น้อยเนียม. 2556: 76) พบว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ช่วยให้เด็กปฐมวัยมีสมาธิสูงขึ้นซึ่งจะเห็นได้ว่ากิจกรรมสร้างสรรค์โดยเฉพาะชุดกิจกรรม จะช่วยส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีทักษะการใช้กล้ามเนื้อมือมัดเล็กสูงขึ้น

จากที่กล่าวมา ผู้วิจัยเล็งเห็นว่า ความสามารถในการปั้นดินน้ำมันของนักเรียนปฐมวัยของโรงเรียนศิริวัฒน์วิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ยังขาดทักษะในการใช้กล้ามเนื้อมือมัดเล็ก จึงส่งผลให้ขาดความสามารถในการปั้นและการปั้นไม่ถูกวิธี ผู้วิจัยจึงนำชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน ประกอบด้วยกิจกรรมการปั้น กระต่ายชนปุ๋ย กิจกรรมการปั้นหมึกสาย กิจกรรมการปั้นแมลงเต่าทอง กิจกรรมการปั้นผีเสื้อแสนสวย กิจกรรมการปั้นแครอทน่ากิน กิจกรรมการปั้นมะเขือเทศน่ากิน กิจกรรมการปั้นส้มแสนอร่อย กิจกรรมการปั้นมังคุดแสนอร่อย กิจกรรมการปั้นรถยนต์บนดิน กิจกรรมการปั้นเรือใบในน้ำ มาพัฒนาและนำไปใช้กับเด็กนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนศิริวัฒน์วิทยา เพื่อให้มีความสามารถในการปั้นดินน้ำมันอย่างถูกต้อง ส่งผลให้เกิดการพัฒนาด้านกล้ามเนื้อมือมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ให้ผู้เรียนได้ มีการคิดและตัดสินใจอย่างสร้างสรรค์ มีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ได้ผ่อนคลายอารมณ์ ผ่านการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมันและผู้วิจัยคาดหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในเรื่องการพัฒนาการที่เจริญงอกงามอย่างสมดุลในทุกด้าน และให้การเรียนรู้ที่สมบูรณ์เต็มศักยภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมให้แก่ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมือมัดเล็กให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน สำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 3 โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน
2. เพื่อศึกษาความสามารถการปั้นดินน้ำมันสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 3 โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการปั้นดินน้ำมันสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 3 โดยการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมันระหว่างก่อนและหลังเรียน

สมมติฐานในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมันของเด็กปฐมวัยมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 75/75
2. เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการปั้นดินน้ำมันภายหลังจากการเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน สูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

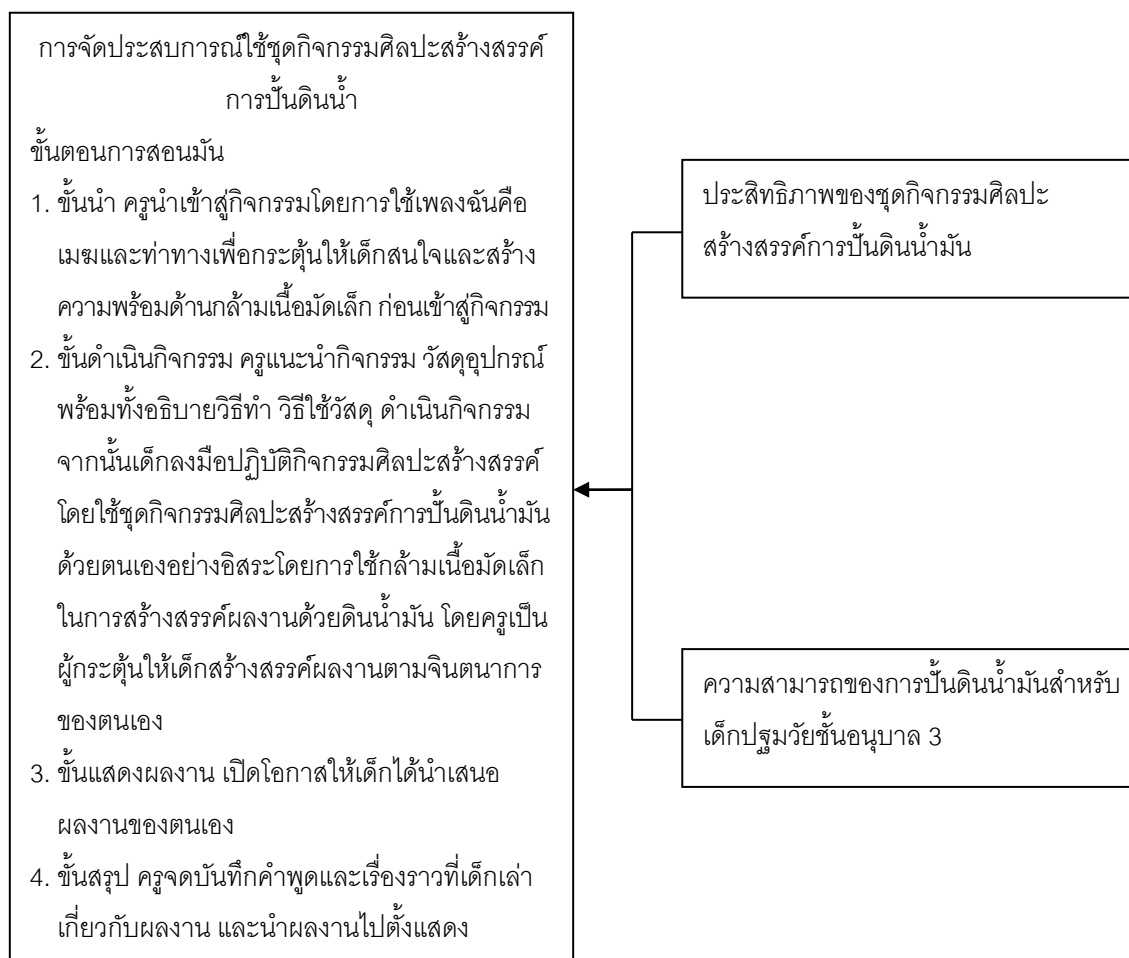
1. นักเรียนมีความสามารถในการปั้นดินน้ำมันอย่างถูกต้อง และส่งผลให้เกิดการพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนวิชาศิลปะ และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางการเรียนของนักเรียน
3. สถานศึกษาสามารถนำชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมันไปใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยและนำแนวทางหรือรูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้ไปพัฒนาต่อยอดเป็นสื่อการสอนรายวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในโรงเรียนศิริวัฒนวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความสามารถการปั้นดินน้ำมันสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนศิริวัฒนวิทยา โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมันตามแนวคิดของ (ศิริลักษณ์ เกื้อเดช, 2564: ก-20) ผู้วิจัยได้ศึกษา หลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความสำคัญของการศึกษาระดับปฐมวัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 21) ทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ผกากานต์ น้อยเนียม (2556) ความสำคัญของการเรียนศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย ขนิษฐา บุญนาค (2563: ออนไลน์) การปั้น ไพบุลย์ อมรประภา (2564) การสร้างชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553: 69) ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน ราชบัณฑิตยสถาน (2554: 713) ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปั้น (หรรษา นิลวิเชียร, 2535: 197) จึงนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนศิริวัฒนวิทยา จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 39 คน โดยทุกห้องเรียนมีสภาพเหมือนกัน โดยนักเรียนมีความสามารถใกล้เคียงกัน และจำนวนนักเรียนเท่ากัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนศิริวัฒนวิทยา ได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีวิธีการจับฉลาก จำนวน 1 ห้องเรียน ได้ห้องเรียน 3A จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ การปั้นดินน้ำมัน การศึกษาความสามารถการปั้นดินน้ำมันสำหรับเด็กปฐมวัย นำผลการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนปฐมวัย จำนวน 3 คน มาหาค่าเฉลี่ย ผลการประเมินโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73

2. ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน การศึกษาความสามารถการปั้นดินน้ำมันสำหรับเด็กปฐมวัย นำผลการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนปฐมวัย จำนวน 3 คน มาหาค่าเฉลี่ยซึ่งกำหนดระดับการประเมินความเหมาะสมเป็น 5 ระดับ และพิจารณาระดับคุณภาพของชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86

3. แบบประเมินความสามารถการปั้นดินน้ำมัน การศึกษาความสามารถการปั้นดินน้ำมันสำหรับเด็กปฐมวัย นำแบบประเมินความสามารถการปั้นไปเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนปฐมวัย จำนวน 3 คน ทำการตรวจสอบเพื่อประเมินความสอดคล้องได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้สถิติทดสอบที (t-test for dependent Samples)

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน

ผู้วิจัยได้ทดลองกับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนศิริวัฒนวิทยา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน อนุบาล 3A มีนักเรียน 20 คน โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน ในระหว่างจัดการเรียนรู้ เมื่อเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมันแล้วจึงทดสอบหลังเรียน หลังจากนั้นนำคะแนนที่ได้มาหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	n	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	เกณฑ์ประสิทธิภาพ
ระหว่างเรียน (E_1)	60	20	93.50	56.10	1.77	75
หลังเรียน (E_2)	60	20	77.00	46.20	1.96	75

จากตาราง 1 พบว่า ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมันมีคะแนนระหว่างเรียน (E_1) คิดเป็นร้อยละ 93.50 และคะแนนหลังเรียน (E_2) คิดเป็นร้อยละ 77.00 ดังนั้น ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ $77.00/93.50$ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75

ตอนที่ 2 จากการศึกษาความสามารถทางการเรียนของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน

การศึกษาศักยภาพความสามารถทางการเรียนของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน ได้นำผลมาจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จากการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสามารถทางการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน

เกณฑ์	ระดับ	คะแนนเต็ม	จำนวน	ร้อยละ	คะแนนเฉลี่ย
80-100	ดีมาก	48-60	20	100	56.10
70-79	ดี	42-47	-	-	-
60-69	พอใช้	36-41	-	-	-
50-59	ผ่านเกณฑ์	30-35	-	-	-
0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์	0-29	-	-	-
	ดีมาก		20	100	56.10

จากตาราง 2 พบว่า ความสามารถทางการเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก 56.10 โดยมีนักเรียนจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนของเด็กปฐมวัย โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน ก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	n	S.D.	$\bar{X}$	t	p-value
ก่อนเรียน	60	20	2.77	39.30	32.23*	.05
หลังเรียน	60	20	1.96	46.20		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ความสามารถทางการเรียนของเด็กปฐมวัยจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการศึกษา

จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 93.50/77.00 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75
2. ความสามารถในการปั้นดินน้ำมันสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก
3. ความสามารถในการปั้นดินน้ำมันสำหรับเด็กปฐมวัยจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน ระหว่างก่อนและหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสามารถการปั้นดินน้ำมันสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนศิริวัฒนวิทยา โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปราย ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 93.50/77.00 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (เบญจวรรณ คำมา และ เหมมิญญ์ ธนปัทมมิมณี. 2562: 159) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบสื่อประสมเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กและความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า ผลการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบสื่อประสมเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กและความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ประกอบด้วย แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบ สื่อประสม จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 20 แผนการจัดประสบการณ์และ สื่อประสม จำนวน 5 ชนิด ประกอบด้วย 1) สื่อภาพเคลื่อนไหว 2) สื่อภาพนิ่ง 3) สื่อการสนทนาโต้ตอบ 4) สื่อเสียง และ 5) สื่อข้อความ มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 84.33/86.8 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ กล่าวคือ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบสื่อประสมเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กและความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ช่วยกระตุ้นความคิด จินตนาการ อย่างอิสระของเด็ก ทำให้เด็กได้สร้างสรรค์ผลงานอย่างหลากหลายฝึกการรู้จักทำงานด้วยตนเองและฝึกการแสดงออกทางความคิดทำให้เด็กรู้จักที่จะเชื่อมโยงความคิดเดิมและในปัจจุบันมีเทคโนโลยีมากมายที่ถูกนำมาใช้เพื่อเป็นสื่อการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย

2. ความสามารถทางการเรียนของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วรรณ กาบแก้ว. 2561: 11) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยการระบายสี ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรม การวาดภาพระบายสี การพิมพ์ภาพ การฉีกตัดปะ การร้อย มีคะแนนเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยหลังการทดลอง เท่ากับ 8.00 แตกต่างจากก่อนการทดลองที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ทั้งนี้เป็นเพราะเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรม การปั้น การวาด ระบายสี การพิมพ์ภาพ การฉีกตัดปะ การร้อย หลังการทดลอง มีการพัฒนาทักษะทางด้านการเขียนที่แตกต่างจากก่อนการทดลอง โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเพิ่มขึ้นทุกคนหลังจากที่ได้ทำการทดลองวัดความสามารถทางการเขียนของเด็กในทุกสัปดาห์และการที่เด็กมีการพัฒนาทักษะทางด้านการเขียนสูงขึ้น เนื่องจากการจัดกิจกรรมโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่องซึ่งการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์อย่าง

ต่อเนื่องเป็นการช่วยพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กให้มีความแข็งแรงขึ้นที่ทำได้ในกลุ่มตัวอย่างมีทักษะในการเขียนที่ดีขึ้นตามพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโดยเด็กปฐมวัยมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ การแสดงความคิดเห็นและแสดงจินตนาการออกมาทางผลงานของตน เช่น การวาดภาพระบายสีตามจินตนาการโดยครูเป็นผู้กระตุ้นให้เด็กได้คิดและจินตนาการผลงานของตนเองออกมา

3. การเปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนของเด็กปฐมวัยจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุวรรณ ไชยะธนะ, 2561: 443) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัยของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการเล่นิทานพื้นบ้าน ประกอบหุ่นที่ทำจากวัสดุในท้องถิ่น ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัยของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นิทานพื้นบ้านประกอบหุ่นที่ทำจากวัสดุในท้องถิ่น ทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัยของเด็กปฐมวัยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองจัดกิจกรรมการเล่นิทานพื้นบ้านประกอบหุ่นที่ทำจากวัสดุในท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ครูผู้สอนควรเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนแต่ละคน อาจใช้เวลาในการเรียนรู้แตกต่างกัน ดังนั้น ครูผู้สอนควรคอยติดตามให้การสนับสนุนส่งเสริมผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
2. ครูผู้สอนควรมีบทบาทในการดูแลให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำเมื่อเด็กต้องการและกระตุ้นเด็ก โดยให้เด็กได้ทำการทดลองทำตามความคิดของตนเอง ให้แรงเสริมโดยการกล่าวคำชมเชยในผลงานของเด็ก ทำให้เด็กมีความมั่นใจและตั้งใจในการทำกิจกรรม
3. การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน ควรจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม โดยจัดสถานที่สำหรับการทำกิจกรรมให้มีการหยิบใช้วัสดุอุปกรณ์ได้อย่างสะดวกเพียงพอ กับความต้องการของเด็ก ไม่มีเสียงดังจากภายนอกเข้ามารบกวนเด็ก ไม่ให้มีสิ่งรบกวนสมาธิของเด็ก
4. เมื่อเสร็จสิ้นการทำกิจกรรมในแต่ละครั้ง ควรมีการสนทนาร่วมกัน สรุปถึงกิจกรรมในแต่ละวันว่า เป็นอย่างไร ตลอดจนสนทนถึงชิ้นงานของตนเอง ในช่วงเวลาที่ส่งงาน เพื่อฝึกให้เด็กได้ใช้ความคิดที่ได้จากการจัดประสบการณ์ในการทำงาน รวมถึงเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองจากการทำกิจกรรม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความสามารถด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอายุและพัฒนาการของเด็กแต่ละวัยและจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก
2. ควรมีการศึกษารายละเอียดการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อด้านอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการคิด การให้ความร่วมมือ ความเชื่อมั่น พฤติกรรมการช่วยเหลือ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)**

พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.

_____. (2560). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ชนิษฐา บุญนา. (2563). **แนวทางการปลูกฝังและสร้างวินัยในเด็ก 3-8 ปี**. สืบค้นเมื่อ 18 กรกฎาคม 2565, จาก

<https://www.youngciety.com/article/journal/discipline-techniques-for-preschoolers.html>.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). **การจัดการเรียนรู้แนวใหม่**. นนทบุรี: สหมิตรพรินต์ติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.

เบญจวรรณ คำมา และ เหมมิญญ์ ธนปัทมมีมณี. (2562, กรกฎาคม-ธันวาคม). การพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

เรียนรู้ประกอบสื่อประสม เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อ มัดเล็กและความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปี

ที่ 1. **วารสารวิชาการการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม**. 6(2): 159-160.

ผกานันต์ น้อยเนียม. (2556). **ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอายุ 4-5 ปีที่ได้รับการจัด**

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยดิน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศึกษา

ปฐมวัย. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ไพบูลย์ อมรประภา. (2556). **วาดภาพทัศนียภาพ แสดงให้เห็นระยะไกลใกล้ เป็น 3 มิติ**. สืบค้น เมื่อ 18 มิถุนายน

2565, จาก <http://phaiboon01.wordpress.com>.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554**. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์

(มหาชน).

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2553). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วรรณภา กาบแก้ว. (2561). **การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยการใช้**

ระบายสี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: บัณฑิต -

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.

ศิริลักษณ์ เกื้อเดช. (2564). **ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน**. สืบค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2565, จาก

<https://anyflip.com/bqwnw/yigi/>.

สุวรรณา ไชยธนะ. (2561, กันยายน-ธันวาคม). การพัฒนาทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัยของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรม

การเล่นิทานพื้นบ้าน ประกอบหุ่นที่ทำจากวัสดุในท้องถิ่น. **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal**. 11(3):

443-444.

หรรษา นิลวิเชียร. (2535). **ปฐมวัยศึกษาหลักสูตรและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

Brenda, S. S. (1991). Changes in Children's Event Memory as a Function of Experience (Memory). **Dissertation**

Abstracts International. 2326.B.

Golomb, C. (1972, July). Evolution of the Human Figure in a Three-Dimensional Medium. **Developmental**

Psychology. 6(3): 385-391.

E0128S: ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทราเขต 2

OPERATION OF SCHOOL RELATIONSHIP BETWEEN THE LEADERSHIP OF SCHOOL
ADMINISTRATORS AND SUPPORT SYSTEM OPERATION UNDER CHACHOENGSAO
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

นัฐพงษ์ ทองค้อ¹ วิโรจน์ หมั่นเทพ² นิษรา พรสุริวงษ์³

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

^{2,3} อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2 2) ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2 และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการ
ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2 กลุ่ม
ตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2 ปีการศึกษา 2565
จำนวน 323 คน จากการสุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิและสุ่มแบบง่ายด้วยวิธีการจับฉลากเครื่องมือที่ใช้ใน
การวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา
เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ
ของผู้บริหารกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา
เขต 2 โดยภาพรวม พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X) มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
(Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2 มีความสัมพันธ์เชิงบวก อยู่ในระดับสูง (r_{xy}
= .858) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าความสัมพันธ์จาก
มากไปหาน้อย คือ ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน (X_1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_4) ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม (X_3) ภาวะ
แบบมุ่งความสัมพันธ์ (X_2) ภาวะผู้นำทางวิชาการ (X_5)

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำของผู้บริหาร, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Abstract

This study has objectives 1. to study executive leadership under the Chachoengsao Primary
Educational Service Area Office 2. To study the operation of the student care and support system in

educational institutions under the Office of Chachoengsao Primary Educational Service Area 2. Under the Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 2, totaling 323 people from the sampling by stratified random sampling and simple random sampling by drawing lots. The research instrument was a questionnaire. The statistics for data analysis were mean, Standard Deviation and Pearson's product moment correlation coefficient.

The results of the research were as follows: 1. Leadership of executives Under the Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 2, the overall level was at a high level. 2. Implementation of the student support system Under the Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 2, the overall practice was at a high level. Under the Office of Chachoengsao Primary Educational Service Area 2 Overall, it was found that the leadership of administrators (X) had a relationship with the operation of the student support system (Y) under the Office of Chachoengsao Primary Educational Service Area 2. positive relationship was at a high level ($r_{xy} = .858$) with a statistical significance at the .01 level. In descending order of correlation, they were task-oriented leadership (X_1), transformational leadership (X_4), participatory leadership (X_3), relationship-oriented leadership (X_2), and academic leadership (X_5)

Keywords: Operation of School Internal Supervision

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดไว้ในหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 ระบุว่า รัฐต้องดำเนินการเด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับ อย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาเพื่อเข้ารับการศึกษาเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย อีกทั้งการศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (ราชกิจจานุเบกษา. 2560) ซึ่งมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ในมาตราที่ 6 การจัดศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในมาตราที่ 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยได้มีจุดมุ่งหมาย คือ การศึกษาต้องพัฒนาคนไทยให้มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมไทย รวมทั้งสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข โดยมีแนวทางจัดการศึกษาให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง โดยเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญและครูต้องมีความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้เพื่อเป็นแรงกระตุ้น ให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามมา รวมทั้งเกิดความพร้อมในการพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพ ด้วยเหตุนี้

การศึกษาในปัจจุบันจึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เมื่อคนมีคุณภาพย่อมส่งผลต่อสังคมและประเทศชาติ โดยคนที่มีคุณภาพต้องเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถ มีภูมิปัญญา ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ ของสถานศึกษาเพราะผู้บริหาร เป็นผู้ที่มีความสามารถในการตัดสินใจ วางแผน อำนวยการ และมอบหมายงานในกำกับให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนด และในยุคสมัยที่กระแสการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ภาวะผู้นำในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลผู้บริหารที่มีความเป็นผู้นำหรือใช้ภาวะผู้นำได้อย่างเหมาะสม และเป็นไปตามบทบาท (ทองอินทร์ อุดลชัย. 2556: 2)

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่จะดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอน วิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน มีครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา เป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อาทิ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร ครูทุกคน ฯลฯ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จึงกำหนดนโยบายสำคัญให้สถานศึกษา ในสังกัดทุกแห่งจัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และดำเนินการอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง เพื่อให้เกิด ความยั่งยืนนักเรียนทุกคนจะต้องได้รับการดูแล ช่วยเหลือ พิทักษ์ ปกป้อง คัดกรองอย่างรอบด้าน ด้วยกระบวนการที่ถูกต้อง เหมาะสมและทันการณ์ ได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เพื่อให้เป็นคนดี มีความสุข และปลอดภัยในสภาพสังคมปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2565)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคลากรหลักที่สำคัญของสถานศึกษา และเป็นผู้นำวิชาชีพที่จะต้องมีความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนทั้งจรรยาบรรณวิชาชีพที่ดี จึงจะนำไปสู่การจัดการและบริหารสถานศึกษาที่ดี และผู้บริหารสถานศึกษายังเป็นบุคคลในตำแหน่งที่ถูกคาดหวังให้แสดงภาวะผู้นำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายไปสู่ความสำเร็จและเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญประการหนึ่งที่มีส่วนช่วยผลักดันให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ เป็นสิ่งเร้าและตัวเร่งอันสำคัญที่จะทำให้การทำงานของสถานศึกษาบรรลุผลตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย และเป็นหลักสำคัญที่จะนำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรมีแนวคิดที่ถูกต้องเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น และสอดคล้องกับแนวทางการบริหารของหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งมีแนวทางในการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560: 42)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ได้ดำเนินการบริหารระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งด้านการส่งเสริมพัฒนาการป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้แก่เด็กนักเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการดำรงชีวิตให้รอดพ้นจากสภาวะวิกฤติต่าง ๆ ได้อย่างปลอดภัย การขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ในการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ได้กำหนดเป็นนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้ทุกโรงเรียนพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ในส่วนของการข้อมูลสารสนเทศการเฝ้าระวัง การประสานงาน การติดตามและประเมินผลให้เกิดความครอบคลุมต่อเนื่อง โดยส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สร้างองค์

ความรู้ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดความเข้มแข็ง สามารถขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนักเรียนทุกคนได้รับการดูแล ช่วยเหลือ ส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขเต็มตามศักยภาพ มีคุณภาพชีวิตที่ดี เติบโตอย่างมีคุณภาพมีทักษะชีวิตที่ดี สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่นั้น ๆ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. 2556)

จากที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ และปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงเห็นความสำคัญและสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหาร กับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์สำหรับใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาจะได้นำผลจากการศึกษาไปเป็นข้อมูลในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2

สมมติฐานในการวิจัย

ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

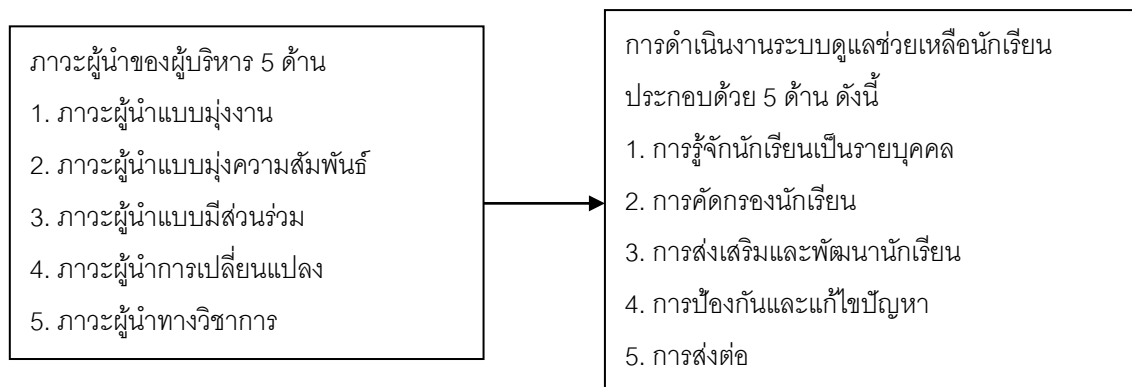
1. เป็นการเพิ่มพูนองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร ที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลและสารสนเทศที่ได้ไปใช้ประโยชน์ เพื่อประกอบการกำหนดนโยบายในการพัฒนา การปรับปรุงการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา
3. ผู้บริหารสามารถนำผลการศึกษามาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการวางแผนการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ประชากรที่ใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจะเข้เกรา เขต 2 จำนวน 1,655 คน ในสถานศึกษา 145 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจะเข้เกรา เขต 2 จำนวน 323 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามหลักการคำนวณของ ยามาเน่ (Yamane, 1973) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิและการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม สร้างขึ้นจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้ออกแบบสอบถามให้สอดคล้องกับการวิจัย โดยมีการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษา เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ
2. ศึกษาการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้ครอบคลุมเนื้อหา
3. เมื่อได้ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แนะนำ ตรวจสอบความเรียบร้อยนำแบบสอบถามไปหาคุณภาพเครื่องมือ
4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลอง (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (α -Coefficient) ของ คอนบราค
5. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถาม เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบสอบถามของ สุมาลา งานไว ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ของ ลิเคิร์ท (Likert) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบสอบถาม ของ จุฑาภรณ์ นาค ประวัติลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ของ ลิเคิร์ท (Likert) 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. นำความรู้ที่ได้จากข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามจากข้อ 2 เสนอ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

แล้วนำมาหาค่า IOC ได้ค่า $IOC = 0.95$

4. นำแบบสอบถามจากข้อ 3 มาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

5. นำแบบสอบถามจากข้อ 4 มาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร α -Coefficient ของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ ค่า $\alpha = 0.989$

6. นำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นที่ 5 มาปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติอ้างอิง ด้วยการวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพหุคูณ ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product-moment Correlation Coefficient)

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน	4.01	0.864	มาก
2. ภาวะผู้นำแบบมุ่งความสัมพันธ์	3.88	0.912	มาก
3. ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม	3.92	0.904	มาก
4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	3.90	0.906	มาก
5. ภาวะผู้นำทางวิชาการ	3.87	0.914	มาก
รวม	3.92	.857	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.864) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.86) รองลงมาคือ ด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = .904) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = .914) ตามลำดับ

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จะเขียงเทรา เขต 2 โดยภาพรวม

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.06	0.833	มาก
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.03	0.854	มาก
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียน	3.99	0.897	มาก
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.00	0.870	มาก
5. ด้านการส่งต่อ	4.01	0.861	มาก
รวมเฉลี่ย	4.02	0.813	มาก

จากตาราง 2 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.813) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.833) รองลงมาคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.854) ด้านการส่งต่อ ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = .86) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.861) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียน ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = .897)

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X) กับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ภาพรวม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ของเพียร์สัน

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X	Y
X ₁	1.000						
X ₂	.879**	1.000					
X ₃	.879**	.940**	1.000				
X ₄	.889**	.926**	.925**	1.000			
X ₅	.785**	.857**	.865**	.883**	1.000		
X	.930**	.967**	.969**	.971**	.923**	1.000	
Y	.844**	.807**	.815**	.835**	.787**	.858**	1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X) มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 มีความสัมพันธ์เชิงบวก อยู่ในระดับสูง ($r_{XY} = .858$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน (X₁) มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 มีความสัมพันธ์เชิงบวก อยู่ในระดับสูง ($r_{XY} = .844$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X₂) มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 มีความสัมพันธ์เชิงบวก อยู่ในระดับสูง ($r_{XY} = .835$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม (X₃) มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 มีความสัมพันธ์เชิงบวก อยู่ในระดับสูง ($r_{XY} = .815$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะแบบมุ่งความสัมพันธ์ (X₄) มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 มีความสัมพันธ์เชิงบวก อยู่ในระดับสูง ($r_{XY} = .807$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ภาวะผู้นำทางวิชาการ (X₅) มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 มีความสัมพันธ์เชิงบวก อยู่ในระดับสูง ($r_{XY} = .787$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการศึกษา

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้ เขต 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้ เขต 2 โดยภาพรวม พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X) มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้ เขต 2 มีความสัมพันธ์เชิงบวก อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .858$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย คือ ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน (X_1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_4) ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม (X_3) ภาวะแบบมุ่งความสัมพันธ์ (X_2) ภาวะผู้นำทางวิชาการ (X_5) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหาร สถานศึกษาส่วนใหญ่ได้นำหลักของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามาปรับใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน ภาวะผู้นำแบบมุ่งความสัมพันธ์ ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ภาวะผู้นำทางวิชาการ Sergiovanni (1982: 331-339) รวมถึงการมีคุณลักษณะของภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ดีมีคุณภาพ โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงถึงภาวะผู้นำ ในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องสร้างความรักของครูให้มีความร่วมมือของครูและผู้ร่วมงานให้เกิดความ ศรัทธาในการทำงานร่วมมือร่วมใจ เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมายเป็นการวัดประสิทธิภาพของผู้นำและให้ผู้ร่วมงานได้ปฏิบัติงานอย่างมีความสุขและมีความเต็มใจในการทำงาน จากข้อค้นพบปรากฏว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้ เขต 2 ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน มีภาวะผู้นำระดับมาก กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงทัศนคติของตนให้ครูภายในโรงเรียนทราบอย่างชัดเจนและตรงไปตรงมามีการกำหนดภาระงานให้ครูและบุคลากรตามความรู้ความสามารถ กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของคณะครูด้วยตนเอง มีความคาดหวังในผลสำเร็จของการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของครูและบุคลากร สนับสนุนให้ครูและบุคลากรจัดทำผลงานทางวิชาการมากขึ้น รวมถึงกำหนดระเบียบแบบแผนและวิธีปฏิบัติงานเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน โดยขอให้ครูและบุคลากรปฏิบัติงานตามระเบียบแบบแผนและวิธีปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ มีการตัดสินใจสั่งการด้วยตนเองเพื่อความรวดเร็วและเน้นประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ธวัชชัย สาครสิทธิศักดิ์ (2555: 128) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษามีความพร้อมในการนำยุทธวิธีในการใช้ภาวะผู้นำที่มี

คุณภาพใช้กับบุคลากรในสถานศึกษา ด้วยการสร้างสัมพันธ์ภาพในหน่วยงานให้มีการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูให้มีเอกภาพในการทำงาน มีความเชื่อถือศรัทธาในสถานศึกษา ซึ่งเป็นสถานที่ปฏิบัติงาน โดยแสดงออกซึ่งความรักและศรัทธาในสถานศึกษาอย่างเด่นชัด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมภา ไทยำนงค์ศิลป์ (2557: 87-89) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการ สถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกรายการอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

2. ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะกระทรวงศึกษาธิการ (2551: 2) มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดนโยบายเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนและส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดนำระบบดูแลช่วยเหลือไปดำเนินการต่อเนื่องและจริงจังมีการประเมินผลการดำเนินการอย่างเป็นระบบพร้อมทั้งให้สถานศึกษารายงานผลการประเมินต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกสิ้นปีการศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาทุกแห่งจึงถือว่เป็นการงานที่สำคัญ ที่ต้องมีการนำไปปฏิบัติและบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้เป็นระบบและให้เห็นผลชัดเจนเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษรา เพ็ญสุร่งเรือง (2554: 97-101) ได้วิจัยเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และปัญหาที่พบมากที่สุด คือการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ สมชาย นันทะ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมาก โดยรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากสังคมปัจจุบันมีของบริหารอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านวัตถุ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีซึ่งเป็นสังคมแห่งข้อมูลข่าวสาร ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี เป็นไปอย่างรวดเร็ว สภาวะที่เกิดขึ้นส่งผลให้เด็กและเยาวชนอยู่ในกลุ่มเสี่ยง ทั้ง ยาเสพติด ภัยคุกคาม ทางเพศ หรือความล้มเหลวทางการเรียน เหล่านี้ล้วนเกี่ยวข้องกับเชื่อมโยงกันทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ คอสส์ (Kosse. 2007) ได้ศึกษาความสมบูรณ์ในการติดตามประเมินผล ดำเนินงานของคณะทำงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน:การศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ผลคะแนนเฉลี่ยด้านความสมบูรณ์ในภาพรวมขององค์ประกอบ ทั้ง 8 ด้าน เปิดเผยให้เห็นว่า กระบวนการดำเนินงานของคณะทำงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความสมบูรณ์ในระดับสูงมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชามญช์ ม่วงแก้ว (2559: 68) ได้วิจัย เรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี พบว่า 1) ภาวะผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติตนเพื่อกระตุ้นผู้ร่วมงานในการอาสาทำงานเพื่อแสดงความสามารถ และสร้างความภาคภูมิใจต่อผลสำเร็จของงานที่เกิดขึ้นโดยตั้งเป้าหมายในการทำงานไว้ในระดับที่สูงเพื่อไปสู่การบรรลุถึงผลการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นในการทำงานและสามารถสร้างความมั่นใจกับผู้ร่วมงานว่าจะชนะอุปสรรคต่าง ๆ ได้
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการเก็บรักษาความลับของนักเรียนโดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา รวมถึงให้มีการนำผลประเมินไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาช่วยเหลือนักเรียนต่อไป
4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการบันทึกข้อมูลด้านความสามารถของนักเรียนทุกด้านและมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับจากนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างละเอียด
5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติตนกระตุ้นให้เพื่อนร่วมงานได้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมตามความต้องการของนักเรียนเพื่อไปสู่การบรรลุถึงผลการปฏิบัติงานที่สูงขึ้นอย่างภาคภูมิใจ
6. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิธีการอย่างสร้างสรรค์ในการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา นักเรียนไว้อย่างชัดเจน โดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาภาวะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ควรมีการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- เกษรา เพิ่มสุขรุ่งเรือง. (2554). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. ราชบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- ทองอินทร์ อุบลชัย. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เลย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ธวัชชัย สาคูสิทธิศักดิ์. (2555). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- พิชามญช์ ม่วงแก้ว. (2559). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. นครบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. (2565). รายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. ฉะเชิงเทรา: สำนักงานฯ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). **คู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

Kosse, S. (2007). Integrity of SAT Interventions: Relationship of Components to Student Outcomes. **Dissertation Abstracts International**. 67(7): 131.

E0129S: การศึกษาความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ

A STUDY ON INTERNATIONAL MUSIC PRACTICING ABILITY OF MATHAYMSUKSA 4 STUDENTS AT SARASASWITAEDRANGSIT SCHOOL THROUGH THE ELECTRIC BASS GUITAR NOTE READING PRACTICE PACKAGE LEARNING MANAGEMENT

ยิ่งยศ แก้วจันทร์¹ สุนันท์ ศลโกสม²

¹ นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลและเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต ในรายวิชาทักษะปฏิบัติเครื่อง จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ 16 แผน จำนวน 32 ชั่วโมง โดยมีค่าความเหมาะสม (CVI) ระหว่าง 0.80-1.00 2) ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้า มีจำนวน 16 ชุด มีค่าความเหมาะสม (CVI) ระหว่าง 0.80-1.00 และ 3) แบบวัดความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากล แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 แบบวัดความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลด้านการอ่านโน้ตมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .756 ฉบับที่ 2 แบบวัดความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลด้านการเล่นกีตาร์เบสไฟฟ้า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .900 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที (one sample t test) และ (t-test dependent sample)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต หลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปตามเกณฑ์การวัดและประเมินการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คิดเป็นร้อยละ 89.5 และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้า, ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากล

Abstract

The research objectives were to study the practicing ability international music and to compare the international music practicing learning more cement the electric bass guitar note reading practice package the sample consisted of students in the first semester or the 2022 academic year at Sarasaswitaed rangsit were. 30 interested students The research in instruments were 1) the 16 sets of 32-hour exercises consisted of 16 plans (CVI) between 0.80-1.00 2) the 16 sets of electric bass guitar note reading practice exercises having (CVI) between 0.80-1.00 3) an ability test In the practice of international music, divided into 2 tests, 1) reading practice of international Music has a reliability value at.756 2) International Music Practice has a reliability value at.900. The data were analyzed using statistics number per-centage, mean, Standard Deviation and t-test statistics (one sample t-test and paired sample t-test).

The research findings were

1. The international music practicing ability of the Mathayomsuksa at Sarasaswitaed Rangsit School after learning with the electric bass guitar reading practice package was a good level and higher according to the learning measurement and evaluation criteria of the core curriculum of basic education B.E.2551 (2008) with the accounted for 89.5 %, international music with the statistical significance of .05 level.
2. The international music practicing ability of fourth-grade students Sarasaswitaed Rangsit School After learning with the electric bass guitar note reading practice package was higher with statistical significance of .05.

Keywords: The electric bass guitar note reading practice package, the international music practicing ability

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ดนตรีถือเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่มีความสำคัญ ที่อยู่คู่กับมนุษย์เสมอมา และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ว่าดนตรีนั้นมีความสำคัญต่อ สุนทรียภาพของชีวิต เนื่องจากดนตรีนั้นสามารถช่วยพัฒนาทางด้านสติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ ด้านอารมณ์ และด้านร่างกาย และมนุษย์เรานั้น ถึงแม้ว่าจะมีแตกต่าง ในชนชาติและเชื้อชาติ ถิ่นที่อยู่ และมีวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่างกัน แต่สิ่งหนึ่งที่มีเหมือนกัน นั่นก็คือความชอบในเสียงดนตรี ซึ่งก็อาจจะเรียกว่า ดนตรีนั่นนับเป็นภาษาการสื่อสารที่คนทั่วทั้งโลกต่างมีเหมือน ๆ กัน และวิชาดนตรีสากลนั้น ได้รวมถึง การเรียน ทฤษฎีดนตรีและปฏิบัติเครื่องดนตรีไว้ ซึ่งมีสิ่งจำเป็น ความเข้าใจ ความเป็นมาตรฐานที่เดียวกัน เพราะดนตรีสากลนั้น คือการอ่านโน้ตที่แสดงถึงความสั้น-ยาว และความสูง-ต่ำของเสียงดนตรี ซึ่งไม่ว่าเครื่องดนตรีหรือภาษาที่แตกต่างกัน เป็นการอ่านโน้ตดนตรีสากลต้องอ่านเหมือนกันเสมอ เพื่อให้ตระหนักถึงคำว่า “โน้ตดนตรี” เพราะโน้ตดนตรีนั้นก็เปรียบเหมือนกับตัวอักษรที่ใช้บันทึกแทนภาษาพูดเกี่ยวกับเพลง ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาสำหรับการเรียนวิชาดนตรีสากล ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ

จากรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตสาธิตวิเทศวิเทศ ปีการศึกษา พ.ศ. 2564 พบสาเหตุว่า นักเรียนไม่สามารถอ่านโน้ตแต่ละตำแหน่งเสียงและไม่สามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีตามโน้ตที่กำหนดให้ได้ ซึ่งส่งผลทำให้การเรียนการสอนของครูไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี ร้อยละของคะแนนปลายภาค 60.64 ซึ่งน้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรสถานศึกษาตามที่โรงเรียนกำหนดคะแนนมาตรฐาน ร้อยละ 80 (โรงเรียนสาธิตสาธิตวิเทศวิเทศ. 2564: 39) ขึ้นไปและไม่เป็นไปตามมาตรฐานตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551

จากสาเหตุดังกล่าวจึงได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่หลักสูตรสถานศึกษาที่โรงเรียนกำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ ในการใช้ทักษะชีวิตและการใช้เทคโนโลยีได้ ตามที่ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในสาระที่ 2 ดนตรี มาตรฐานการเรียนรู้ที่ ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน การจัดการเรียนรู้ ถือว่าเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาเป็นการออกแบบกระบวนการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่ คาดหวัง โดยนำเอาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ วิธีสอน กิจกรรมของ ซิมป์สัน (Simpson. 2515) ที่ได้เสนอแนวคิดไว้ดังนี้ ขั้นที่ 1 การรับรู้ เป็นขั้นการให้ผู้เรียนรับรู้ในสิ่งที่จะทำ ขั้นที่ 2 การเตรียมความพร้อมและขั้นที่ 3 การสนองตอบภายใต้การควบคุม ขั้นที่ 4 การให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำตัวเอง ขั้นที่ 5 การกระทำอย่างชำนาญ ขั้นที่ 6 การปรับปรุงและประยุกต์ใช้ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างชำนาญ มีผลของพฤติกรรมหรือการกระทำที่สามารถสังเกตได้จากความรวดเร็วมาเป็นส่วนประกอบ เพื่อให้เกิดกระบวนการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ในการจัดการเรียนรู้สมัยใหม่ ผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถหลายอย่างในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ดังนั้น หลักการรู้การจัดการเรียนรู้ ถือว่าเป็นสิ่งแรกที่ผู้สอนต้องสามารถวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนได้ ฉะนั้นจึงต้องการโอกาสและการให้ความสะดวกในการเรียนรู้อย่างหลากหลายรูปแบบไม่มีขีดจำกัด กลุ่มนี้มีเป้าหมายการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดประโยชน์กับตนเองแล้วยังเพื่อผู้อื่นประเทศชาติตลอดจนถึงสิ่งแวดล้อม ใช้อองค์ความรู้เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มเป็นความหวังของทุกสังคม (วิทยา พัฒนเมธาดา. 2560: ออนไลน์)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงได้ศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึก โดยใช้รูปแบบวิธีการสอนโดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ นำมาใช้ในการศึกษาความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตสาธิตวิเทศวิเทศ เพื่อให้ นักเรียนสามารถเข้าใจการอ่านโน้ตและการเล่นกีตาร์เบสไฟฟ้าได้อย่างถูกต้อง เพื่อมุ่งให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น และสามารถนำเอาความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตสาธิตวิเทศวิเทศ หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตสาธิตวิเทศวิเทศ ระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสนวิเทศรังสิต ภายหลังจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ สูงขึ้น
2. ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลด้านการอ่านโน้ตดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสนวิเทศรังสิต ภายหลังจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ สูงขึ้น
3. ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลด้านการเล่นกีตาร์เบสไฟฟ้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสนวิเทศรังสิต ภายหลังจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ สูงขึ้น

ประโยชน์จะได้รับ

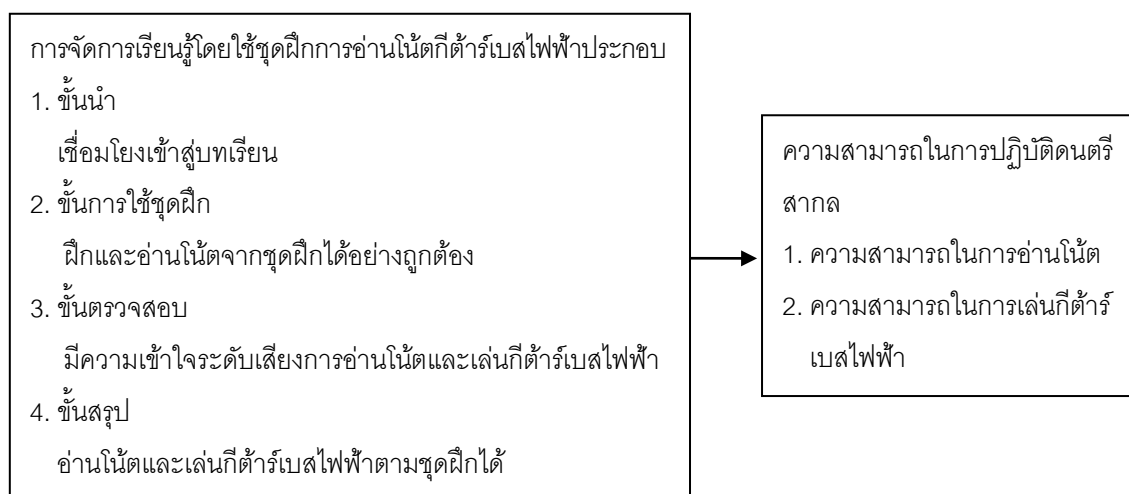
1. นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการเรียนดนตรี จากการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ
2. ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องได้ข้อมูลเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรี ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามเป้าหมาย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสนวิเทศรังสิต จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ ได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ ตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ วิธีสอน และทักษะปฏิบัตินี้ตามแนวทางของ ซิมป์สัน (Simpson. 2515) บลูม (Bloom. 1979) ศึกษาแนวคิดการสอนดนตรีของ ดาลโครซ (Dalcroze. 1980) เอมีล ซาคส์ ดาลโครซ การสอนดนตรีของซุซูกิ (Suzuki Method) ชินอิชิ ซุซูกิ (Shinichi Suzuki. 1898-1998) ได้วิเคราะห์แนวทางการสอนและนำมาเสนอเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงภาพประกอบ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี จำนวน 6 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 170 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ที่เลือกเรียนในรายวิชาทักษะปฏิบัติเครื่อง จำนวน 30 คน

2. ตัวแปรอิสระ คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ

3. ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากล

3.1 ความสามารถในการอ่านโน้ตดนตรีสากล

3.2 ความสามารถในการเล่นกีตาร์เบสไฟฟ้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ จำนวน 16 แผนการจัดการเรียนรู้ 32 ชั่วโมง โดยมีค่าความเหมาะสมเฉลี่ยระหว่าง (CVI) .80-1.00

2. แบบฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ เป็นแบบชุดฝึก จำนวน 16 แบบฝึก โดยมีค่าความเหมาะสมระหว่าง (CVI) .80-1.00

3. แบบทดสอบความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากล จำนวน 2 ชุด

3.1 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านโน้ต จำนวน 1 ฉบับ ตรวจสอบคุณภาพในด้านความยากง่ายของข้อสอบได้ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .63 - .83 ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบอยู่ระหว่าง 0.43-0.57 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .756

3.2 แบบทดสอบความสามารถในการเล่นกีตาร์เบสไฟฟ้า จำนวน 1 ฉบับ ตรวจสอบคุณภาพในด้านความยากง่ายของข้อสอบได้ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .17 - .80 อำนาจจำแนกของข้อสอบอยู่ระหว่าง .00-0.20 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .900

การทดลอง

ขั้นตอนการทดลอง

1. ก่อนดำเนินการทดลอง ให้บัณฑิตวิทยาลัยออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต เพื่อขออนุญาตให้ดำเนินการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ทดสอบความสามารถการปฏิบัติดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 จำนวน 30 คน ก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ โดยใช้แบบทดสอบความสามารถการอ่านโน้ตดนตรีสากลและการเล่นกีตาร์เบสไฟฟ้า จำนวน 2 ฉบับ ใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง 30 นาที

3. ดำเนินการทดลอง แผนการจัดการเรียนรู้ การอ่านโน้ตดนตรีสากลและปฏิบัติกีตาร์เบสไฟฟ้า จากการเรียนรู้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ แก่นักเรียนจำนวน 4 หน่วย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 เป็นเวลา 16 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 32 ชั่วโมง (ไม่รวมเวลาการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน)

ครั้งที่	จำนวนชั่วโมง	แผนการจัดการเรียนรู้
1	2	1. การปฏิบัติดนตรีสากลในระดับเสียง B C G A
2	2	1. การปฏิบัติดนตรีสากลในระดับเสียง B C G A
3	2	1. การปฏิบัติดนตรีสากลในระดับเสียง B C G A
4	2	1. การปฏิบัติดนตรีสากลในระดับเสียง B C G A
5	2	2. การปฏิบัติดนตรีสากลในระดับเสียง D E F G ABC
6	2	2. การปฏิบัติดนตรีสากลในระดับเสียง D E F G ABC
7	2	2. การปฏิบัติดนตรีสากลในระดับเสียง D E F G ABC
8	2	2. การปฏิบัติดนตรีสากลในระดับเสียง D E F G ABC
9	2	3. การปฏิบัติดนตรีสากลในระดับเสียง E F G A B C
10	2	3. การปฏิบัติดนตรีสากลในระดับเสียง E F G A B C
11	2	3. การปฏิบัติดนตรีสากลในระดับเสียง E F G A B C
12	2	3. การปฏิบัติดนตรีสากลในระดับเสียง E F G A B C
13	2	4. การปฏิบัติดนตรีสากลในระดับเสียง E F G A B C D E F G A B C
14	2	4. การปฏิบัติดนตรีสากลในระดับเสียง E F G A B C D E F G A B C
15	2	4. การปฏิบัติดนตรีสากลในระดับเสียง E F G A B C D E F G A B C
16	2	4. การปฏิบัติดนตรีสากลในระดับเสียง E F G A B C D E F G A B C

4. เมื่อสิ้นสุด แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านโน้ตดนตรีสากลและปฏิบัติกีตาร์เบสไฟฟ้า จากการเรียนรู้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ ตามกำหนด แล้วทำการทดสอบความสามารถการปฏิบัติดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้การอ่านโน้ตดนตรีสากลและปฏิบัติกีตาร์เบสไฟฟ้า จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบโดย ทั้ง 2 ฉบับ ใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง 30 นาที

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติอ้างอิง ด้วยการวิเคราะห์ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test dependent sample และ Paired sample t-test) ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการศึกษา

1. ผลการศึกษาความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ

การศึกษาความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอ ดังตาราง 1-6 ดังนี้

ตาราง 1 ผลการศึกษาความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต ภายหลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ กับเกณฑ์ระดับดีเยี่ยม (42-44 คะแนน)

เกณฑ์ประเมิน (ร้อยละ)	ระดับ	คะแนน (30)	จำนวน (30)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
80-100	ดีเยี่ยม	48-60	30	100	100

จากตาราง 1 พบว่า ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต ภายหลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ อยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตาราง 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต ภายหลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ กับเกณฑ์ระดับดี ($\mu = 42$)

จำนวน นักเรียน	คะแนนรวม	$\bar{X}$	S.D.	μ	df	t	p-value (1-tailed)
30	60	53.700	3.687	42	29	17.379	.000

จากตาราง 2 พบว่า ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต ภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบอยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 ผลคะแนนความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลด้านการอ่านโน้ตดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต ภายหลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ กับเกณฑ์ระดับดี (21-22 คะแนน)

เกณฑ์ประเมิน (ร้อยละ)	ระดับ	คะแนน (30)	จำนวน (30)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
80-100	ดีเยี่ยม	24-30	18	60.00	60.00
75-79	ดีมาก	22.5-23.5	6	20.00	80.00
70-74	ดี	21-22	5	16.67	96.67
65-69	ค่อนข้างดี	20-20.5	1	3.33	100

จากตาราง 3 พบว่า ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต ภายหลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ อยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 60 อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 20 อยู่ในระดับดี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และอยู่ในระดับค่อนข้างดี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33

ตาราง 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากล ด้านการอ่านโน้ตดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต หลังจากการเรียนรู้โดยใช้วิธีการหลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบกับเกณฑ์ระดับดีเยี่ยม ($\mu = 21$)

จำนวน นักเรียน	คะแนนรวม	$\bar{X}$	S.D.	μ	df	t	p-value (1-tailed)
30	30	26.40	1.975	21	29	14.970	0.000

จากตาราง 4 พบว่า ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลด้านการอ่านโน้ตดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 5 ผลคะแนนความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลด้านการเล่นกีตาร์เบสไฟฟ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต หลังจากการเรียนรู้โดยใช้การอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ กับเกณฑ์ระดับดี (21-22 คะแนน)

เกณฑ์ประเมิน (ร้อยละ)	ระดับ	คะแนน (30)	จำนวน (30)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
80-100	ดีเยี่ยม	24-30	25	83.33	83.33
75-79	ดีมาก	22.5	5	16.67	100

จากตาราง 5 พบว่า ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลด้านการเล่นกีตาร์เบสไฟฟ้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต ภายหลังจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ อยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ตาราง 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลด้านการเล่นกีตาร์เบสไฟฟ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ กับเกณฑ์ระดับดี ($\mu = 21$)

จำนวน นักเรียน	คะแนนรวม	$\bar{X}$	S.D.	μ	df	t	p-value (1-tailed)
30	30	24.566	2.329	21	29	8.386	.000

จากตาราง 6 พบว่า ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลด้านการเล่นกีตาร์เบสไฟฟ้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต หลังจากการเรียนรู้โดยใช้วิธีการ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การเปรียบเทียบการศึกษาศักยภาพในการอ่านโน้ตดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ

การเปรียบเทียบการศึกษาศักยภาพในการปฏิบัติดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตารางที่ 7-9 ดังนี้

ตาราง 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ

ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากล	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p-value
ก่อนการจัดการเรียนรู้	49.933	2.947	29	21.238	.000
หลังการจัดการเรียนรู้	53.700	3.687	29		

จากตาราง 7 พบว่า ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต หลังจากการเรียนรู้โดยใช้วิธีการ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลด้านการอ่านโน้ตดนตรีสากลของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ

ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากล	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p-value
ก่อนการจัดการเรียนรู้	20.633	2.846	29	11.276	.000
หลังการจัดการเรียนรู้	24.566	2.329	29		

จากตาราง 8 พบว่า ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลด้านการอ่านโน้ตดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลด้านการเล่นกีตาร์เบสไฟฟ้าของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ

ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากล	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p-value
ก่อนการจัดการเรียนรู้	22.333	2.353	29	10.608	.000
หลังการจัดการเรียนรู้	26.400	1.975	29		

จากตาราง 9 พบว่า ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลด้านการเล่นกีตาร์เบสไฟฟ้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศศรีสิต หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการศึกษา

1. ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศศรีสิต หลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้า โดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศศรีสิต ภายหลังจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05
3. ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลด้านการอ่านโน้ตดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศศรีสิต หลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ โดยรวมอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลด้านการอ่านโน้ตดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศศรีสิต ภายหลังจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05
5. ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลด้านการเล่นกีตาร์เบสไฟฟ้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศศรีสิต หลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ โดยรวมอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน
6. ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลด้านการเล่นกีตาร์เบสไฟฟ้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศศรีสิต ภายหลังจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยการศึกษาความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผล ดังนี้

1. ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ อยู่ในระดับดีเยี่ยม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะกระบวนการทางการจัดการเรียนรู้ ขั้นตอนกระบวนการสอนที่ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติดนตรีสากล โดยมีการสำรวจเกี่ยวกับปัญหาและสภาพแวดล้อมของผู้เรียนและต้องมีการวางแผนโดยใช้ข้อมูลเพื่อกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ โดยขั้นตอนนั้นจะมีการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อนเรียน ผู้สอนเล่นให้เกิดความสนใจ และมีการแนะนำวิธีการเรียนรู้โดยการใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้า จะได้ทราบขั้นตอนการเรียนรู้ชุดฝึก มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยของ

ผู้เรียน จัดเรียงเนื้อหาตามลำดับจากง่ายไปยาก เพื่อให้ผู้เรียนนั้นได้มี กำลังใจทำแบบฝึกหัด มีคำชี้แจงง่าย ๆ สั้น ๆ คำอธิบายที่ชัดเจน ได้ใจความที่มุ่งให้ผู้เรียนนั้นเกิดการเรียนรู้ที่สูงขึ้น คำนึงถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนมากที่สุด ชุดฝึกมีนั้นมีสื่อรูปภาพประกอบ มีบทเพลงที่เล่นกับชุดฝึกบรรเลงประกอบ เพื่อให้เกิดความคลายเครียดจากการฝึก โน้ต ระยะเวลาเริ่มครู่อาจช่วยแนะนำการใช้ ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ โดยเล่นให้เป็นแบบอย่าง เพื่อให้มีแนวทางและวิธีสอนตามขั้นตอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์และผู้สอนต้องประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยการใช้เครื่องมือวัดผลที่ผู้สอนได้วางแผนไว้ด้วยผู้สอนนั้นต้องมีการประเมินย้อนหลังเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนจากการประเมินผลจากการเรียนรู้ได้จริง ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเทคนิคขั้นตอนสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับแนวคิดของ ซิมป์สัน (Simpson. 2515) ได้เสนอแนวคิดไว้ดังนี้ ขั้นที่ 1 การรับรู้ เป็นขั้นการให้ผู้เรียนรับรู้ในสิ่งที่จะทำ ขั้นที่ 2 การเตรียมความพร้อมและขั้นที่ 3 การสนองตอบภายใต้การควบคุม ขั้นที่ 4 การให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำได้เอง ขั้นที่ 5 การกระทำอย่างชำนาญ ขั้นที่ 6 การปรับปรุงและประยุกต์ใช้ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างชำนาญ มีผลของพฤติกรรมหรือการกระทำที่สามารถสังเกตได้จากความรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศระ กิตา และคณะ (2561) ได้ทำการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลทัพทัน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลทัพทัน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 289 คน วิจัยเลือกแบบเจาะจงจากนักเรียนที่สมัครเข้าชุมนุมดนตรีสากลตามแผนการออกแบบการเรียนรู้ 5 แผน เป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์ ๆ ละ 3 ชั่วโมง ด้วยการสุ่มตัวอย่างง่าย จำนวน 30 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน และชุดการสอน มีค่าความเชื่อมั่น 0.67-1.00 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความยากง่าย (p) 0.23-0.63 ค่าอำนาจจำแนก (r) 0.20-0.80 และ ค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบเท่ากับ 0.92 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของการใช้ชุดการสอน มีค่าเท่ากับ 88.40/88.17 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้ชุดการสอนสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เปรียบเทียบความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศศรีสวัสดิ์ ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ สูงกว่าเกณฑ์ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการปฏิบัติดนตรี ที่เน้นส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรีแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึกทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพทางศิลปะ มีจินตนาการ ความคิดและสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นพัฒนาตนเองได้ และแสดงออกได้อย่างสร้างสรรค์ มีสมรรถนะในการทำงานมี ระเบียบวินัยความรับผิดชอบ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551) จากการ ศึกษาความสามารถในการปฏิบัติดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศศรีสวัสดิ์ หลังเรียนหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ พบว่า ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีที่เกิดจากฝึก ทักษะการเล่นเครื่องดนตรี ทักษะการอ่านและบันทึกโน้ต โดยเกิดจาก ผู้เรียนนั้นได้รับการฝึกฝนทักษะทางด้านการอ่านโน้ต ในขั้นตอนที่ 2 คือ ขั้นการใช้ชุดฝึก เป็นขั้นตอนครูอธิบายความรู้เนื้อหาการใช้ชุดฝึก อย่างละเอียดและครูสอนนักเรียนอ่านโน้ตตามชุดฝึก นักเรียนฝึกฝนและพัฒนาการเรียนรู้อ่านโน้ตตาม

ครูผู้สอน ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจอย่างชัดเจนและสามารถอ่านโน้ตได้อย่างถูกต้อง ทำให้การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเล่นกีตาร์เบสไฟฟ้า ทำให้เข้าใจในองค์ประกอบต่าง ๆ ของดนตรี และช่วยให้สามารถพัฒนาทักษะทางดนตรีในระดับที่สูงขึ้น อีกทั้งนักเรียนจะได้รับประโยชน์จากการฝึกปฏิบัติดนตรีสากล และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 เพราะวิชาดนตรีเป็นวิชาที่เน้นด้านทักษะพิสัย การปฏิบัติถือเป็นธรรมชาติของการเรียนการสอนวิชาดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย จารุวัฒน์ กิตติสิทธิ์ และคณะ (2561) วิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะการเดินเบสไฟฟ้าระดับพื้นฐานโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบองค์รวม ประชากร คือ ผู้เล่นเบสไฟฟ้าในจังหวัดเชียงใหม่ อายุระหว่าง 15-36 ปี ที่ จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบฝึกทักษะการเดินเบสไฟฟ้า แบ่งเป็น 1) 7 บทเรียน 2) 7 แผนการจัดการเรียนรู้ 3) แผนการสอน 3) คู่มือครู และ 4) 3 แบบทดสอบในชั้นเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน 1 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เปอร์เซ็นต์เฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า ฝึกทักษะการเดินเบสไฟฟ้าเบื้องต้นโดยใช้แนวทางการเรียนรู้แบบองค์รวมประสิทธิผลระหว่างโรงเรียนและหลังเลิกเรียนอยู่ที่ 85.73% และ 70.10% ผลลัพธ์ไม่ถูกต้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้คือร้อยละ 80 ระหว่างและหลังเลิกเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การเรียนรู้ตามรูปแบบโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบช่วยพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตควบคู่กับการเล่นกีตาร์เบสไฟฟ้า เนื่องมาจากนักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดจากครู ในขณะร่วมทำกิจกรรม และการฝึกทักษะโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบอย่างสม่ำเสมอจะเกิดผลดี ซึ่งทักษะดังกล่าวเป็นทักษะที่สำคัญของการปฏิบัติดนตรีสากลขั้นสูงต่อไป

2. ก่อนการนำชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรศึกษาการใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ตกีตาร์เบสไฟฟ้าประกอบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในขั้นตอน การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนของ และวางแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าในการฝึกทักษะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการวิจัย สำนวจความพึงพอใจของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกที่สร้างขึ้นว่ามีความพอใจมากน้อยเพียงใด

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (2553). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.

จารุวัฒน์ กิตติสิทธิ์ คณะ. (2561). **การสร้างแบบฝึกทักษะการเดินเบสไฟฟ้าระดับพื้นฐานโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบองค์รวม เชียงใหม่**. เชียงใหม่: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยพายัพ.

ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์. (2555). **การสอนดนตรีตามแนวทางของซูซูกิ**. สืบค้นเมื่อ 22 เมษายน 2565, จาก <https://suppavit014.wordpress.com>.

โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต. (2564). รายงานการศึกษาประจำปีโรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต 2564. สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2565. ปทุมธานี: โรงเรียนฯ.

_____. (2565). หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2565. สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2565. ปทุมธานี: โรงเรียนฯ.

วิทยา พัฒนเมธาดา.(2560). การจัดการเรียนรู้. สืบค้น 25 เมษายน 2565, จาก <https://www.kansuksa.com/8/>.

อิสระ กิตา/อินทิรา รอบรู้. (2561). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลทพทัน.

Bloom, B. J. (1979). *Taxonomy of Educational Objectives. Handbook/Cognitive Domain*. London: Longman.

Dalcroze, E. J. (2523). *Rhythm, Music & Education*. Hazell: Watson & Viney.

Simpson, D. (2515). *Teaching Physical Education. A System Approach*. Boston: Houghton Mufflin.

E0130S: การศึกษาความสามารถในการออกเสียงภาษาจีนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้ด้วยสัทอักษรภาษาจีน

A STUDY OF CHINESE PRONUNCIATION ABILITY OF ELEMENTARY SCHOOL PRATHOMSUKSA 6 STUDENTS BY USING THE PINYIN CHINESE PHONETIC LEARNING MANAGEMENT

Shiying Mo¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษา ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการออกเสียงภาษาจีนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยสัทอักษรภาษาจีน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพระแม่สกลสงเคราะห์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้สัทอักษรภาษาจีน จำนวน 5 แผน และแบบวัดความสามารถในการออกเสียงภาษาจีน จำนวน 60 คำ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .72 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ dependent sample

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความสามารถในการออกเสียงภาษาจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยสัทอักษรภาษาจีน นักเรียนมีคะแนนระดับดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 68.18 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. ความสามารถในการออกเสียงภาษาจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยสัทอักษรภาษาจีน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้สัทอักษรภาษาจีน, ความสามารถในการอ่านออกเสียง

Abstract

The purposes of this research were to study and compare Chinese pronunciation abilities of Prathomsuksa 6 students between before and after learning by using Pinyin Chinese Phonetic. The sample was 45 Prathomsuksa 6 students at Pramaesakonsongkhro School, semester 2, academic year 2022. The research instruments were 5 Pinyin Chinese phonetic lesson plans and 60 words of Chinese pronunciation test which reliability was .72. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and t-test for dependent sample.

The research finding:

1. Chinese pronunciation ability of Prathomsuksa 6 students after learning by using the Pinyin Chinese Phonetic, was higher than good rate 68.18 percent of all students.

2. Chinese pronunciation ability of Prathomsuksa 6 students after using the Pinyin Chinese Phonetic learning management was higher than before at the .05 level of significance.

Keywords: Pinyin Chinese phonetic learning management, The ability to read aloud

บทนำ

ภาษาจีนกลาง เป็นภาษาที่มีความสำคัญและกำลังได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง ภาษาจีนกลางถือเป็นภาษาสากลที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าภาษาอังกฤษ เนื่องจากประเทศจีนเป็นแหล่งอารยธรรมที่ยิ่งใหญ่หนึ่งในสองของทวีปเอเชีย ดังนั้น การบันทึกความรู้และวิทยาการต่าง ๆ จึงเป็นภาษาจีน ไม่ว่าจะเป็นความรู้ด้านประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น และยิ่งไปกว่านั้น ภาษาจีนกลางเป็นภาษาหนึ่งของเอเชียที่ใช้ในองค์การสหประชาชาติ จึงเป็นการเพิ่มความสำคัญให้กับภาษาจีนกลางเป็นอย่างมาก ดังนั้น การที่คนไทยมีโอกาสได้เรียนภาษาจีนกลาง ย่อมถือว่ามีประโยชน์อย่างยิ่ง ไม่เพียงแต่สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั่ว ๆ ไปแล้ว ยังสามารถใช้ภาษาเพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ทั้งในระดับบุคคล และระดับประเทศ เช่น การศึกษาหาความรู้ วิทยาการ การประกอบธุรกิจ การลงทุน และการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ (สุภิญญา เรือนแก้ว. 2552) สำหรับนักเรียนไทย ปัญหาที่พบในการเรียนการสอนด้านการออกเสียงภาษาจีน คือ ไม่สามารถออกเสียงพยัญชนะ zh, sh, ch, r, z, c, s ได้ นักศึกษาออกเสียงพยัญชนะ g ตามแบบภาษาอังกฤษ เป็นต้น นักศึกษา ไม่สามารถออกเสียงสระ a, e, i, u en, un, eng ได้ และนักศึกษาไม่สามารถอ่านออกเสียงสระประสม ia และ ie ได้ในการอ่านคำพยางค์เดียว สองพยางค์และประโยค จึงทำให้ผู้เรียนใช้วิธีการเขียนคำอ่านเป็นภาษาไทย แต่ก็ยังอ่านออกเสียงคำศัพท์ไม่ถูกต้อง (เบญจจาภา พิเศษสกุลวงศ์. 2558)

สัทอักษร หรือ ฟินอิน เป็นเครื่องมือและวิธีการที่สำคัญในการออกเสียงและเรียนรู้ภาษาจีน ระบบการออกเสียงฟินอิน ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนการสอนภาษาจีน สำหรับผู้เรียนในระดับพื้นฐาน ถ้าไม่เข้าใจหรือไม่สามารถอ่านฟินอินได้ การเรียนภาษาจีนจะยิ่งเพิ่มความยากมากยิ่งขึ้น เนื่องจากอักษรจีนนั้นเป็นคำเดี่ยว ในหนึ่งตัวอักษร มีเสียงและความหมายในตัวเอง ไม่ใช่การประสมอักษร โดยพยัญชนะและสระ เหมือนกับภาษาอังกฤษหรือภาษาไทย ดังนั้น เพื่อให้ผู้เรียนสะดวกในการจดจำหรือจดบันทึกการออกเสียงเพื่ออ่านคำศัพท์ การใช้ฟินอินในการบันทึกนั้น นับว่าเป็นเครื่องมือที่สะดวกและรวดเร็วที่สุด อีกทั้ง ยังช่วยให้ผู้เรียนออกเสียงได้อย่างชัดเจนอีกด้วย (ตุลยณัฐรณ์ สุภาฯ และ จี เสวียหง. 2560: 117)

จากปัญหาข้างต้น มีนักวิจัยหลายคนได้ศึกษาวิจัย เพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนภาษาจีน โดยการฝึกให้ผู้เรียนได้ออกเสียงมาก ๆ และออกเสียงซ้ำ ๆ เป็นประจำสม่ำเสมอ ทำให้สามารถออกเสียง และสามารถพูดภาษาจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (Lu Jianji. 2553) สอดคล้องกับ กชนันท์ เข้มสกุลทอง ศาวพา บัวศรี และ นุจรีย์ สีแก้ว (2561: 22) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนต้องฝึกทักษะการออกเสียงฟินอินให้ถูกต้องและชัดเจน เพื่อเป็นพื้นฐานในการสื่อสารภาษาจีน และเพื่อเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนมีพื้นฐานการออกเสียงฟินอินได้ดีในอนาคต

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสามารถในการออกเสียงภาษาจีนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้ด้วยสัทอักษรภาษาจีน เพื่อพัฒนาความสามารถในอ่านออกเสียงภาษาจีนได้อย่างถูกต้อง

ชัดเจน ตลอดจนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการออกเสียงภาษาจีน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้ด้วยสัทอักษรภาษาจีน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการออกเสียงภาษาจีนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยสัทอักษรภาษาจีน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

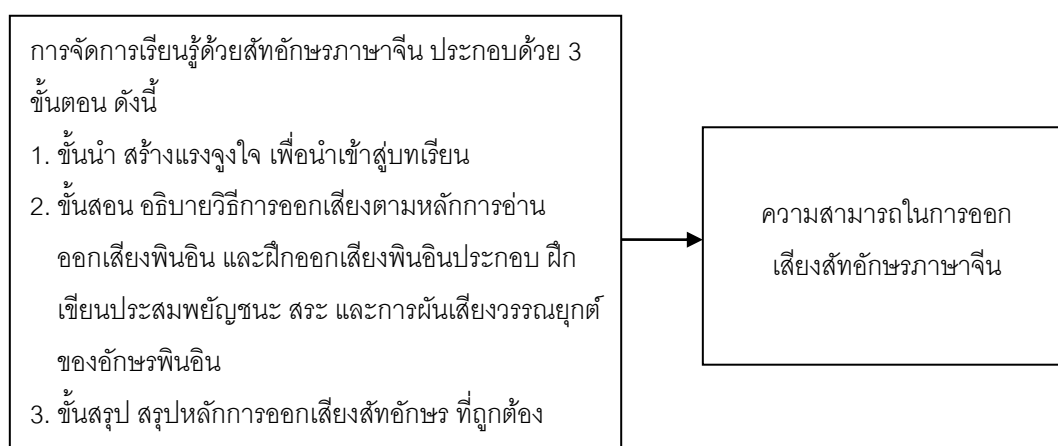
1. แนวทางสำหรับครูในการจัดการเรียนรู้ด้วยสัทอักษรภาษาจีน เพื่อพัฒนาความสามารถในการออกเสียงภาษาจีนได้อย่างถูกต้อง
2. แนวทางสำหรับครูในการพัฒนาความสามารถของนักเรียนในการออกเสียงภาษาจีน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป
3. ข้อมูลสำหรับผู้สนใจจะทำวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความสามารถออกเสียงภาษาจีน โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยสัทอักษรภาษาจีน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการจัดการเรียนรู้ด้วยสัทอักษรภาษาจีน ของ โจว โย่วกวง (Zhou youguang) และหลักการวัดความสามารถในการออกเสียงสัทอักษรภาษาจีน รวมทั้ง ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

ความสามารถในการออกเสียงภาษาจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วย สัทอักษรภาษาจีน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2565 ถึงเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2565
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา วิชาภาษาจีน เรื่อง สัทอักษรภาษาจีน เรียนรู้เกี่ยวกับการออกเสียงภาษาจีน ซึ่ง ประกอบด้วยสระ จำนวน 36 ตัว และพยัญชนะจำนวน 23 ตัว และวรรณยุกต์ จำนวน 4 เสียง และคำพยางค์ จำนวน 20 คำ และประโยคเกี่ยวกับการแนะนำตัวเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยสัทอักษรภาษาจีน จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 10 ชั่วโมง และ 2) แบบวัดความสามารถในการออกเสียงภาษาจีน เรื่อง การออกเสียง ภาษาจีนพินอิน จำนวน 60 คำ ที่มีค่าความยากตั้งแต่ .30-.74 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20-.68 มีค่าความ เชื่อมั่นเท่ากับ .72

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพระแม่สกลสงเคราะห์ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 6 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 293 คน ซึ่งนักเรียนทั้ง 6 ห้องเรียน ได้จัดกลุ่มแบบคละความสามารถและมีจำนวน ใกล้เคียงกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/5 โรงเรียนพระแม่สกลสงเคราะห์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 44 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ t-test แบบ dependent sample

ผลการวิจัย

การศึกษาความสามารถในการออกเสียงภาษาจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้ ด้วยสัทอักษรภาษาจีน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน ร้อยละ ร้อยละสะสม ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษา ความสามารถในการออกเสียงภาษาจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้ด้วยสัทอักษร ภาษาจีน ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ร้อยละสะสม ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการศึกษาความสามารถในการออกเสียงภาษาจีนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้ด้วยสัทอักษรภาษาจีน

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม	$\bar{X}$	S.D.
54-60	80-100	ดีมาก	8	18.18	18.18	56.00	2.000
46-53	70-79	ดี	22	50.00	68.18	50.05	2.278
38-45	60-69	พอใช้	14	31.82	100	42.50	2.929
30-37	50-59	ผ่านเกณฑ์	-	-	-	-	-
0-29	0-59	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-	-	-	-
รวม			44	100	100	-	-

จากตาราง 1 พบว่า ความสามารถในการออกเสียงภาษาจีนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้ด้วยสัทอักษรภาษาจีน นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 54-60 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-100 อยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 56.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.000 มีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 46-53 คะแนนอยู่ในเกณฑ์ 70-79 อยู่ในระดับดี มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 50.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.278 และนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 38-45 คะแนนอยู่ในเกณฑ์ 60-69 อยู่ในระดับพอใช้ มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 31.82 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 42.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.929 ดังนั้น นักเรียนที่ได้คะแนนระดับดีขึ้นไป มีค่าร้อยละสะสมเท่ากับ 68.18

การเปรียบเทียบความสามารถในการออกเสียงภาษาจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยสัทอักษรภาษาจีน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความสามารถในการออกเสียงภาษาจีนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยสัทอักษรภาษาจีน ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความสามารถในการออกเสียงภาษาจีนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยสัทอักษรภาษาจีน

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	15	46	32.61	7.447	6.1934*	.000
หลังเรียน	38	59	48.73	5.398		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ความสามารถในการออกเสียงภาษาจีนของนักเรียน ก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วย
สัทอักษรภาษาจีน มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 15 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 38 คะแนน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 32.61 และ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 7.447 ความสามารถในการออกเสียงภาษาจีนของนักเรียน หลังการจัดการเรียนรู้
ด้วยสัทอักษรภาษาจีน มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 46 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 59 คะแนน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 48.73
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 5.39 ความสามารถในการออกเสียงภาษาจีนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ. 05 ($t = 6.1934$)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลได้ ดังนี้

1. ความสามารถในการออกเสียงภาษาจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้
ด้วยสัทอักษรภาษาจีน นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 68.18 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. ความสามารถในการออกเสียงภาษาจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้
ด้วยสัทอักษรภาษาจีน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ. 05

อภิปรายผล

การศึกษาความสามารถในการออกเสียงภาษาจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้
ด้วยสัทอักษรภาษาจีน สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ความสามารถในการออกเสียงภาษาจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้
ด้วยสัทอักษรภาษาจีน นักเรียนมีคะแนนที่ระดับ ดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 68.18 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้อาจ
เนื่องมาจากแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยสัทอักษรภาษาจีนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ได้ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญอยู่ใน
ระดับดี โดยผู้วิจัยได้ทำการจัดการเรียนรู้ด้วยสัทอักษรภาษาจีน มีการให้นักเรียนฝึกการออกเสียงและประสมพยัญชนะ
สระและการผันเสียงวรรณยุกต์ของอักษรพินอิน 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นนำ ผู้วิจัยสร้างแรงจูงใจให้นักเรียน มุ่งสู่ความรู้
ใหม่ เพื่อให้นักเรียน ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ภาษาจีน 2) ขั้นสอน ฝึกให้เข้าใจวิธีการออกเสียงสัทอักษร
ตามหลักการอ่านออกเสียงพินอิน ฝึกทักษะออกเสียงภาษาจีน และเขียนประสมพยัญชนะ สระ และการผันเสียง
วรรณยุกต์ของอักษรพินอิน โดยใช้บัตรคำและฝึกการออกเสียงพินอินประกอบการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสนใจ
จดจำได้มากยิ่งขึ้น และเข้าใจหลักการออกเสียง และสามารถออกเสียงภาษาจีนได้อย่างถูกต้อง แต่ในกระบวนการ
จัดการเรียนรู้นี้ ผู้วิจัยพบว่านักเรียนบางคนยังสับสนในการออกเสียงพยัญชนะ z c s r กับ zhi chi shi ซึ่งผู้วิจัยได้
ปรับแก้ไขโดยการให้นักเรียนฝึกทบทวนซ้ำ ๆ หลายครั้ง และ 3) ขั้นสรุป เป็นการสรุปหลักการออกเสียงสัทอักษร ที่
ถูกต้อง และดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ถ้าพบนักเรียนยังออกเสียงไม่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ นิตยา
สุวรรณศรี (2539) ที่กล่าวไว้ว่า การอ่านออกเสียงสัทอักษรจีนอย่างถูกวิธี ต้องประกอบด้วยหลาย ๆ อย่าง เช่น การ
ฝึกทบทวนบ่อย ๆ จะสามารถทำให้ผู้เรียนจดจำ และฟังได้อย่างเข้าใจ สามารถพูด และอ่านได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว
สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการออกเสียงภาษาจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่าง
ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยสัทอักษรภาษาจีน พบว่า ความสามารถในการออกเสียงภาษาจีน ของนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยสัทอักษรภาษาจีน สูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสัทอักษรภาษาจีน เป็นการออกเสียงอย่างเดียวกันกับการออกเสียงของอักษรโรมัน (ศูนย์จีนศึกษา. 2552) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มณฑนา ชินนาพันธ์ (2562) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสัทอักษร (พินอิน) โดยใช้สื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคลองนามิตรภาพที่ 201 อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า หลังเรียนโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยรวมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 เมื่อพิจารณาคะแนนเป็นรายบุคคล พบว่านักเรียนมีคะแนนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 จำนวน 5 คน ก่อนเรียนโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย นักเรียนทำคะแนนสูงสุดได้ 14 คะแนน คะแนนต่ำสุด 12 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 12.80 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.10 และหลังเรียนโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย นักเรียนทำคะแนนสูงสุดได้ 17 คะแนน คะแนนต่ำสุดได้ 16 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 16.60 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.55 แสดงให้เห็นว่า หลังเรียนโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย นักเรียนมีทักษะการอ่านออกเสียงสัทอักษร (พินอิน) สูงกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้และข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

การนำผลการวิจัยไปใช้ ครูผู้สอนควรจัดการเรียนรู้สัทอักษรภาษาจีนควบคู่กับการสอนบทสนทนาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ที่นอกเหนือจากการแนะนำตัว เช่น การทักทาย การถามทาง การสั่งอาหาร การถามความชอบต่าง ๆ อีกทั้ง อาจใช้เกมมาประกอบการฝึกออกเสียงพินอินด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาความคงทนในการจำสัทอักษรภาษาจีนภายหลังจากการจัดการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

- กชนันท์ เข้มสกุลทอง ศาวพา บัวศรี และ นุจรี สี่แก้ว. (2561). การพัฒนาทักษะการออกเสียง โดยใช้ชุดฝึกการอ่านออกเสียงสัทอักษรพินอิน สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่1/2 โรงเรียนปางศิลาทองศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติ ครุศาสตร์ศึกษา ครั้งที่ 2. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล. 21-30.
- ตุลยนุสรณ์ สุภาฯ และ ฉวี เสวียง. (2560). การศึกษาปัญหาการออกเสียงภาษาจีนของนักศึกษา สาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจ วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. วารสารบัณฑิตวิจัย เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. 8(1): 115-124.
- นิตยา สุวรรณศรี. (2539). เพลงและเกมประกอบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: คอมแพคท์ปริ้นท์.
- เบญจจาภา พิเศษสกุลวงศ์. (2558). การศึกษาปัญหาการออกเสียงสัทอักษรจีนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. กาญจนบุรี: สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

มัทนา ชินนาพันธ์. (2562). การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสัทอักษร(พินอิน) โดยใช้สื่อมัลติมีเดียสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคลองนามิตรภาพที่ 201 อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี: โรงเรียนบ้านคลองนามิตรภาพที่ 201 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

ศูนย์จีนศึกษา. (2552). ความหมายของสัทอักษรภาษาจีนพินอิน. สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2565, จาก <http://www.csc.ias.chula.ac.th/>.

สุกัญญา เรือนแก้ว. (2552). ความสำคัญของภาษาจีนในปัจจุบัน. สืบค้น เมื่อ 18 พฤศจิกายน 2564, จาก <http://ning-50010110079.blogspot.com/2009/09/blog-post.html>.

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
NORTH BANGKOK UNIVERSITY

- **วิทยาเขตสะพานใหม่**
6/999 ซ.พหลโยธิน 52 ถ.พหลโยธิน แขวงคลองถนน เขตสายไหม กรุงเทพฯ 10220
Tel.0-2972-7200 Fax.0-2972-7751
- **วิทยาเขตรังสิต**
59 ถ.รังสิต-นครนายก (คลอง 3) อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12130
Tel.02-533-1000 Fax.0-2533-1020
- **ศูนย์การศึกษานนทบุรี**
49/178 หมู่ 8 ถ.รัตนวิเศษ ต.บางกระสอ อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี 11000
Tel.0-2589-1133 ต่อ 534 Fax.0-2589-5808